

FINANSINĖS ATASKAITOS 2018

LUMINOR BANK AB GRUPĖS
KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS,
ATSKIROS IR KONSOLIDUOTOS FINANSINĖS ATASKAITOS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

TURINYS

	<u>PUSLAPIS</u>
NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	3
VADOVO PRANEŠIMAS	10
LUMINOR BANK, AB GRUPĖS 2018 M. KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS	13
GRUPĖS IR BANKO PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA	37
GRUPĖS IR BANKO BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA	38
GRUPĖS IR BANKO FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA	39
GRUPĖS NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA	40
BANKO NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA	41
GRUPĖS IR BANKO PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA	42
FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS	44
APSKAITOS PRINCIPAI	46
RIZIKŲ VALDYMAS	68
KITOS FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS	119

Nepriklausomo auditoriaus išvada

Luminor Bank AS akcininkams

Išvada dėl atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito

Mūsų nuomonė

Mūsų nuomone, atskirosios ir konsoliduotosios finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą Luminor Bank AB (toliau – Bankas) ir jo patronuojamųjų įmonių (toliau – Grupė) 2018 m. gruodžio 31 d. atskirosios bei konsoliduotosios finansinės būklės ir tuomet pasibaigusių metų jų atskirųjų bei konsoliduotųjų finansinių veiklos rezultatų ir atskirųjų bei konsoliduotųjų pinigų srautų vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje.

Mūsų nuomonė atitinka papildomą ataskaitą Audito ir atitikties komitetui.

Mūsų audito apimtis

Banko atskirąsias bei Grupės konsoliduotąsias finansines ataskaitas sudaro:

- 2018 m. gruodžio 31 d. Banko bei Grupės finansinės būklės ataskaita;
- tuomet pasibaigusių metų Banko bei Grupės pelno (nuostolių) ataskaita ir Banko bei Grupės bendrųjų pajamų ataskaita;
- tuomet pasibaigusių metų Banko nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita bei Grupės nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita;
- tuomet pasibaigusių metų Banko bei Grupės pinigų srautų ataskaita; ir
- atskirųjų bei konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, apimantis reikšmingus apskaitos principus ir kitą aiškinamąją informaciją.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal TAS toliau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Nepriklausomumas

Esame nepriklausomi nuo Banko ir Grupės vadovaujantis Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos Buhalterijų profesionalų etikos kodeksu (TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu, kurie taikytini atliekant atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą Lietuvos Respublikoje. Taip pat laikomės kitų TBESV kodekse bei Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme numatytų etikos reikalavimų.

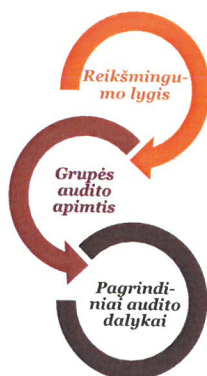
Remdamiesi savo žiniomis ir įsitikinimu, pareiškiame, kad ne audito paslaugos, kurias suteikėme Bankui ir Grupei, atitinka Lietuvos Respublikoje taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus. Taip pat pareiškiame, kad nesuteikėme ne audito paslaugų, kurios yra draudžiamos pagal Reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į Reglamento (ES) Nr. 537/2014 išimtis, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme.

Ne audito paslaugos, kurias laikotarpiu nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d. suteikėme Bankui ir Grupei, atskleistos finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 8 pastaboje „Kitos administracinės išlaidos“.

UAB „PricewaterhouseCoopers“, J. Jasinskio g. 16B, LT-03163 Vilnius, Lietuva
Tel. +370 (5) 239 2300, faks. +370 (5) 239 2301, el. p. vilnius@lt.pwc.com, www.pwc.com/lt

Mūsų audito metodika

Apžvalga

- Bendras reikšmingumo lygis Bankui yra 2 480 tūkst. Eur.
- Bendras reikšmingumo lygis Grupei yra 3 015 tūkst. Eur.
- Atlikome pilnos apimties auditą dvejuose ataskaitas rengiančiuose ūkio subjektuose, atlikome vieno ataskaitas rengiančio ūkio subjekto investicinio turto ir skirtu parduoti turto auditą. Visi šie ūkio subjektai veikia Lietuvoje.
- Mūsų audito darbas apėmė iš esmės visas Grupės pajamas ir turtą.
- Paskolų ir gautinų sumų iš klientų bei finansinės nuomos gautinų sumų vertės sumažėjimas.

Planuodami auditą nustatėme reikšmingumo lygį ir įvertinome reikšmingo iškraipymo atskirosiose ir konsoliduotose finansinėse ataskaitose (toliau – finansinės ataskaitos) rizikas. Būtent, atsižvelgėme į tas sritis, kuriose Valdyba priėmė subjektyvius sprendimus: pavyzdžiui, sprendimus dėl reikšmingų apskaitinių įvertinimų, kuriems nustatyti buvo remtasi prielaidomis ir atsižvelgta į būsimus įvykius, kurie savo prigimtimi yra neapibrėžti. Kaip ir visų kitų mūsų auditų metu, įvertinome vadovybės vidaus kontrolės procedūrų nesilaikymo riziką, taip pat, be kitų dalykų, įvertinome, ar buvo tam tikrą tendencingumą patvirtinančių įrodymų, kurie liudytų apie reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės riziką.

Reikšmingumo lygis

Mūsų audito apimčiai įtakos turėjo mūsų taikomas reikšmingumo lygis. Audito paskirtis – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos. Iškraipymai yra laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie turės įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Remdamiesi savo profesiniu sprendimu nustatėme tam tikras kiekybines ribas reikšmingumo lygiui, įskaitant bendrą Banko ir Grupės reikšmingumo lygį atskirosioms ir konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms kaip visumai, kuris pateiktas lentelėje toliau. Šios kiekybinės ribos kartu su kokybiniais aspektais padėjo mums apibrėžti audito apimtį bei audito procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ir aprėptį, taip pat įvertinti kiekvieno atskirai ir visų kartu iškraipymų, jei tokių yra, poveikį finansinėms ataskaitoms kaip visumai.

Bendras reikšmingumo lygis Bankui	2 480 tūkst. Eur.
Bendras reikšmingumo lygis Grupei	3 015 tūkst. Eur.
Kaip mes jį nustatėme	5 % pelno prieš apmokestinimą.
Taikyto reikšmingumo lygio išaiškinimas	Pelno prieš apmokestinimą kriterijus laikomas tinkamu, nes mūsų nuomone, suinteresuotos šalys dažniausiai remiasi būtent šiuo kriterijumi, norėdami įvertinti Banko ir Grupės veiklos rezultatus, ir tai yra

pagrindinis Valdybos ir Stebėtojų tarybos darbo įvertinimo rodiklis. Pasirinkome 5 % reikšmingumo rodiklį, kuris yra priimtinoje šio kriterijaus kiekybinio reikšmingumo lygio ribose.

Sutarėme su Audito ir atitikties komitetu, kad informuosime jį apie audito metu nustatytus iškraipymus, viršijančius 124 tūkst. Eur sumą, taip pat apie iškraipymus, nesiekiančius šios sumos, apie kuriuos, mūsų nuomone, būtina informuoti dėl kokybinių priežasčių.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie mūsų profesiniu sprendimu buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šiuos dalykus nagrinėjome atlikdami finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir formuluodami apie jas savo nuomonę, todėl apie šiuos dalykus mes nepareiškiame jokios atskiros savo nuomonės.

Pagrindinis audito dalykas

Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką

Paskolų ir gautinų sumų iš klientų bei finansinės nuomos gautinų sumų vertės sumažėjimas

(žr. finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto dalies „Apskaitos principai“ skirsnį „9 TFAS pritaikymo įtaka“ 47–51 psl., dalies „Rizikų valdymas“ 1 skirsnį „Kredito rizika“ 69–104 psl., 4 pastabą 120 psl., 16 pastabą 129–132 psl. ir 17 pastabą 133–134 psl.).

Pagrindinį dėmesį skyrėme šiai sričiai, nes vadovybė pradėjo taikyti 9-ąją TFAS „Finansinės priemonės“ ir įgyvendino tikėtinų kredito nuostolių (TKN) modelį atidėjiniams vertės sumažėjimui, dėl kurio atidėjiniai paskolų ir gautinų sumų bei finansinės nuomos gautinų sumų vertės sumažėjimui reikšmingai išaugo. Naujajame modelyje numatytas naujas finansinio turto klasifikavimas į tris etapus, kredito rizikos parametrai, įskaitant makroekonominis scenarijus. Modelyje taip pat naudojamos užtikrinimo priemonių vertės ir paskolų kredito reitingai, kurie buvo naudojami ir ankstesniais metais patirtų nuostolių modelyje pagal 39-ąją TAS. Visų paskolų ir gautinų sumų bei finansinės nuomos gautinų sumų, priskirtų 1-ajam ir 2-ajam etapams ir 3-ajam etapui priskirtų nereikšmingų paskolų tikėtini kredito nuostoliai apskaičiuojami bendrai, o 3-ajam

Mes įvertinome klientams suteiktų paskolų ir finansinės nuomos gautinų sumų tikėtinų kredito nuostolių Banko ir Grupės apskaitos politikos atitiktį 9-ojo TFAS reikalavimams, įvertindami kiekvieną reikšmingą modelio komponentą: įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę, nuostolius įsipareigojimų neįvykdymo atveju, įsipareigojimų neįvykdymo apibrėžimą, reikšmingą kredito rizikos padidėjimą, makroekonominį scenarijų taikymą ir kitus veiksnius. Šį įvertinimą mums padėti atlikti „PwC“ vidaus kredito rizikos vertinimo ekspertai.

Mes įvertinome kontrolės procedūrų, susijusių su atitinkamais paskolų ir finansinės nuomos duomenimis ir TKN apskaičiavimu, sistemą ir jos veiksmingumą. Šios kontrolės procedūros apėmė paskolų ir gautinų sumų duomenų įvedimą į sistemą, reguliarią kredito bylos peržiūrą ir reitingo vertinimą, užtikrinimo priemonių verčių nustatymą ir stebėseną. Mes taip pat patikrinome automatizuotus TKN apskaičiavimo procesus, t. y. patikrinome, ar:

- sistemoje tinkamai nustatyti kredito pablogėjimo etapai ir ar galiojimo laikotarpio ar 12 mėnesių TKN tinkamai priskirti atitinkamai 2-ojo ir 1-ojo etapo paskoloms;
- galiojimo laikotarpio ir 12 mėnesių TKN tiksliai apskaičiuoti pagal priskirtą įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę,

etapui priskirtų reikšmingų paskolų – individualiai.

Pradėjus taikyti 9-ąją TFAS nuo 2018 m. sausio 1 d., Banko ir Grupės nuosavas kapitalas atitinkamai sumažėjo 8 957 tūkst. Eur ir 12 881 tūkst. Eur dėl pakartotinio paskolų ir gautinų sumų bei finansinės nuomos gautinų sumų įvertinimo.

Paskolų ir gautinų sumų iš klientų bei finansinės nuomos gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostolių pokyčio suma už metus, pasibaigusius 2018 m. gruodžio 31 d., yra 289 tūkst. Eur Banko atveju ir 127 tūkst. Eur Grupės atveju.

Atidėjinio vertės sumažėjimui suma Banko ir Grupės paskolų ir lizingo portfeliui yra pagrįsta modelyje numatytais skaičiavimais, atsižvelgiant į kredito pozicijos vertę, esant išipareigojimų nevykdymui, išipareigojimų nevykdymo tikimybę, priskirtą kreditui remiantis vidiniu kredito reitingu; kliento kredito reitingo pasikeitimą, kitus žinomus didesnės rizikos veiksnius, turinčius įtakos kiekvienos paskolos priskyrimui tam tikram etapui, bei atsižvelgiant į įvertintus būsimus pinigų srautus iš kliento veiklos arba užtikrinimo priemonės (nuostoliai išipareigojimų neįvykdymo atveju).

nustatytus nuostolius išipareigojimų neįvykdymo atveju ir grąžinimo grafiką;

- 3-iam etapui priskirto individualiai vertinamo reikšmingo turto TKN tiksliai apskaičiuoti remiantis sumomis, kurias tikimasi atgauti;
- 3-iam etapui priskirto bendrai vertinamo nereikšmingo turto TKN tiksliai apskaičiuoti remiantis užtikrinimo priemonių duomenimis ir nustatytais atidėjinių sudarymo dydžiais.

Mes nustatėme, kad atlikdami auditą galime remtis šiomis kontrolės procedūromis ir automatizuotais skaičiavimais.

Mes taip pat atlikome detalų paskolų ir finansinės nuomos portfelio duomenų patikimumo testavimą, įskaitant sutarčių datas, faktinių palūkanų normą, kredito pozicijos vertę, kredito reitingą ir kitus duomenis, kurie buvo naudojami atliekant vertės sumažėjimo skaičiavimą 2018 m. sausio 1 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d.

Atrinktų 1-ajam ir 2-ajam etapams priklausančių paskolų ir finansinės nuomos gautinų sumų TKN tikslumą perskaiciavome remdamiesi modelio parametrais. Mes taip pat peržiūrėjome 9-ojo TFAS modelio patikimumo įvertinimo (angl. *back-testing*) procedūros, taikomos visiems pagrindiniams parametrams ir 2019 m. siūlomiems atlikti pakeitimams, rezultatus; remiantis mūsų vertinimu, modelio parametrų pakeitimų, jei jie būtų taikyti 2018 m., piniginis poveikis būtų leidžiamose ribose, atsižvelgiant į nustatytus reikšmingumo lygius.

Individualiai vertinamų paskolų, priskirtų 3-ajam etapui, atveju, pasirinkome individualiai reikšmingas arba tipines paskolas ir įvertinome kliento finansinę padėtį bei tai, ar įvertinti būsimi pinigų srautai iš kliento pagrindinės veiklos arba užtikrinimo priemonės yra pagrįsti.

Bendrai vertinamų paskolų ir finansinės nuomos gautinų sumų, priskirtų 3-ajam etapui, atveju, peržiūrėjome atidėjinių dydžių nustatymo metodologiją ir patikrinome, ar atidėjinių dydžiai buvo tiksliai nustatyti atrinktoms paskoloms ir pagal gautinų sumų pirminius duomenis.

Mes taip pat analitiškai palyginome TKN atidėjinius vertės sumažėjimui 2018 m. sausio 1 d., pasirinktu

tarptiniu laikotarpiu, 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2019 m. sausio 31 d. ir nenustatėme neįprastų ar nepaaiškintų nukrypimų.

Remdamiesi turimais įrodymais, mes nustatėme, kad vadovybės prielaidos ir vertės sumažėjimo apskaičiavimo metodai yra pagrįsti.

Kaip pritaikėme Grupės audito apimtį

Audito apimtį pritaikėme taip, kad mūsų atlikti darbai būtų pakankami, kad galėtume pareikšti savo nuomonę apie atskiras ir konsoliduotąsias finansines ataskaitas kaip visumą, atsižvelgiant į Grupės struktūrą, apskaitos procesus ir kontroles, taip pat į pramonės sektorių, kuriame Grupė vykdo savo veiklą.

Grupę sudaro keletas patronuojamųjų įmonių, kurios veikia Lietuvoje (žr. finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 18 pastabą „Investicijos į dukterines įmones“ 135 psl. ir konsoliduotojo metinio pranešimo 4 dalį „Grupės organizacinė struktūra“ ir 7 dalį „Patronuojamosios įmonės“ 14–15 psl. ir 18–21 psl.). „PwC“ firma Lietuvoje atliko toliau išvardytų Grupės įmonių visą audito darbą, kuris apėmė 99 % Grupės palūkanų, mokesčių ir komisinių pajamas ir 99% Grupės turto:

- Luminor Bank AB
- Luminor lizingas, UAB.

UAB „Intractus“ atveju grupės užduoties vykdymo komanda atliko audito darbus, susijusius su investicinio turto ir parduoti skirto turto likučiais ir sandoriais. Kitų Grupės įmonių atveju mes atlikome analitines procedūras grupės lygmeniu.

Išvada apie kitą informaciją, įskaitant konsoliduotąjį metinį pranešimą

Už kitą informaciją yra atsakinga vadovybė. Kita informacija apima konsoliduotąjį metinį pranešimą, įskaitant socialinės atsakomybės ataskaitą (tačiau neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie šias ataskaitas), kurį gavome iki šios auditoriaus išvados išleidimo dienos.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos, įskaitant konsoliduotąjį metinį pranešimą.

Mums atliekant finansinių ataskaitų auditą mūsų atsakomybė – perskaityti pirmiau minėtą kitą informaciją ir įvertinti, ar yra reikšmingas nesuderinamumas tarp kitos informacijos ir finansinių ataskaitų ar per auditą mūsų įgytų žinių ir ar kitaip nepaaiškėja, kad šioje kitoje informacijoje yra reikšmingų iškraipymų.

Konsoliduotojo metinio pranešimo atžvilgiu mes įvertinome, ar konsoliduotajame metiniame pranešime pateikta Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatyme ir Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme, kuriais įgyvendinami Direktyvos 2013/34/ES 19 straipsnio reikalavimai, numatyta informacija.

Remiantis audito metu atliktu darbu, mūsų nuomone:

- 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų, už kuriuos parengtos finansinės ataskaitos, konsoliduotajame metiniame pranešime pateikta informacija atitinka duomenis, pateiktus finansinėse ataskaitose; ir

- konsoliduotasis metinis pranešimas yra parengtas laikantis Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo bei Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

Bankas ir Grupė pateikė socialinės atsakomybės ataskaitą, kuri yra sudėtinė konsoliduotojo metinio pranešimo dalis.

Be to, privalome informuoti, ar, atsižvelgiant į audito metu gautą informaciją ir įgytą supratimą apie Banką ir Grupę bei jų aplinką, nustatėme reikšmingų iškraipymų konsoliduotajame metiniame pranešime, kurį gavome iki šios auditoriaus išvados išleidimo dienos. Šiuo atžvilgiu nėra nieko, apie ką turėtume informuoti.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje, bei už tokią vidaus kontrolės sistemą, kuri, vadovybės nuomone, yra būtina finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Banko ir Grupės gebėjimą toliau tęsti veiklą ir atitinkamai atskleisti dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Banką ir Grupę ar nutraukti jų veiklą arba yra priversta tai padaryti, neturėdama jokios kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Banko ir Grupės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad auditas, atliktas pagal TAS, visada atskleis reikšmingą iškraipymą, jei toks yra. Iškraipymai, galintys atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir vadovaujamės profesinio skepticizmo principu. Taip pat:

- nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikas, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas;
- išsiaiškiname su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume parengti esant konkrečioms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Banko ir Grupės vidaus kontrolės efektyvumą;
- įvertiname taikomų apskaitos principų tinkamumą bei vadovybės naudojamų apskaitinių įvertinimų ir susijusių atskleidimų pagrįstumą;
- padarome išvadą dėl vadovybės taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais audito įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Banko ir Grupės gebėjimo tęsti veiklą.

Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jei tokių atskleidimų nepakanka, privalome modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, surinktais iki auditoriaus išvados išleidimo dienos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bankas ir Grupė negalės toliau tęsti savo veiklos;

- įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai bei įvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją;
- surenkame pakankamų ir tinkamų audito įrodymų apie įmonių finansinę informaciją ar jų vykdomą veiklą Grupėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas. Atsakome už vadovavimą Grupės auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Tik mes atsakome už pareikštą audito nuomonę.

Mes, be kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie planuojamą audito apimtį, audito atlikimo laiką ir reikšmingus pastebėjimus audito metu, įskaitant visus svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Be to, už valdymą atsakingiems asmenims patvirtiname, kad laikėmės visų svarbių etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, taip pat informavome juos apie visus ryšius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrindai vertinami kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš visų dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskyrėme tuos, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie dėl to laikomi pagrindiniais audito dalykais. Šiuos dalykus aprašome savo auditoriaus išvadoje, nebent pagal įstatymą ar kitą teisės aktą būtų draudžiama juos viešai atskleisti arba, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje dėl to, kad galime pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio atskleidimo pasekmės nusvers visuomenės gaunamą naudą.

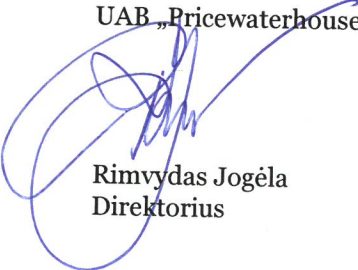
Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Paskyrimas

Banko ir Grupės auditoriais pirmą kartą buvome paskirti 2018 m. gegužės 31 d. akcininko sprendimu. Tai mūsų pirmieji užduoties vykdymo metai.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, atestuota auditorė yra Rasa Selevičienė.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

Rimvydas Jogėla
Direktorius

Vilnius, Lietuvos Respublika
2019 m. kovo 11 d.

Rasa Selevičienė
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000504

VADOVO PRANEŠIMAS

Kuriame modernų bankininkystės partnerį Baltijos šalių klientams

„Luminor“ banko vadovo pareigas pradėjau eiti 2017 m. spalį, kai pati organizacija buvo sukurta apjungiant DNB ir Nordea verslus Baltijos šalyse. Jau tuo metu buvo aišku, kad bankų veiklos sujungimas ir transformacija į vieną, modernią Baltijos šalių finansinę organizaciją pareikalaus daug pastangų. Bet mūsų tikslas buvo sukurti lankstų, efektyvų ir į klientą orientuotą banką.

2018 m. žengėme pirmuosius šios kelionės žingsnius, sujungdami šešis juridinius subjektus į vieną Baltijos šalių organizaciją ir pradėdami kurti vieną suderintą ir nepriklausomą IT infrastruktūrą bei pradėdami iniciatyvas, kurios turėjo padidinti banko lankstumą ir pelningumą, padėti prisitaikyti prie pokyčių.

Visų mūsų darbuotojų dėka iki šiol neturėjome ženklių mūsų paslaugų trukdžių, o tai ir toliau išlieka vienu svarbiausių prioritetų šio pokyčio metu.

Akivaizdu, kad dėl vykstančių skaitmenizacijos pokyčių mūsų ekonomikoje, keičiasi klientų reikalavimai ir lūkesčiai bankams. Klientai jau dabar gali paprastai naudotis daugybe produktų ir paslaugų, tad daugiau laiko galima skirti aukštesnę vertę sukuriančioms konsultacijoms.

Iki šiol nusistovėjusios finansinės sistemos „maištininkai“ pirmiausia paveikė produktų dalį mūsų sukuriamos vertės grandinėje, tačiau laikui bėgant jie taikysis ir į bankų paslaugų teikimo kanalus per atviros bankininkystės platformas.

Visgi mes tikime nuosekliu, patikimu, išsamų paslaugų paketą siūlančiu banku, kuris išnaudoja visas kredito rizikos vertinimo kompetencijas, padeda klientams atlikti mokėjimus ir tvarkyti grynuosius pinigus, siūlo konkurencingas ir aktualias konsultacijas taupymo klausimais ir geriausiai patenkina klientų poreikius.

Galiausiai, manome, kad bankininkystės paslaugos turėtų būti aiškos, įperkamos ir prieinamos, ir kad tam būtina gerai suprasti klientą, dirbti efektyviai, visa tai, mūsų manymu, mums padės išlikti konkurencingais ilguoju laiku.

Pradėti pokyčiai padės mums pasiekti nepriklausomumą ir efektyvumą, taip pat įgyvendinti mūsų banko viziją. Mes taip pat norime būti geidžiamu inovatyvių *fintech* įmonių partneriu.

2018 m. finansinius rezultatus ir pasiektą 125 mln. eurų grynąjį pelną vertiname labai teigiamai, ypač atsižvelgiant į patirtas 26 mln. eurų papildomas išlaidas, susijusias su pokyčiais. Tačiau pelningumas dar mūsų netenkina, nors ir pasiekėme 7,1% kapitalo grąžą.

Siekdami veiklos nepriklausomumo, norėdami investuoti į reikalingų sprendimų įgyvendinimą bei teikti tinkamas paslaugas savo klientams, privalome pagerinti banko pelningumą. Mūsų pajamos yra ir mūsų pirmoji gynybos linija, atsiradus bet kokioms trikdžiams ekonomikos ar kreditų aplinkoje.

Mūsų pastangos didinti pelningumą bus sutelktos keturiose prioritetinėse srityse, kurios buvo svarbios ir praėjusiais metais:

1. Efektyvumo didinimas. Viena iš 2017 m. įvykusio susijungimo priežasčių buvo didesnio masto ekonomija ir sinergija. Efektyvinsime grupės funkcijas, atsisakysime besidubliuojančių ir nereikalingų procesų,

konsoliduosime skyrių tinklą ir kursime daugiau automatizuotų procesų. Taip pat užtikrinsime, kad visa banke vykdoma veikla būtų aktuali mūsų klientams.

2. *Luminor* finansavimo stiprinimas. Būdami trečiuoju pagal dydį rinkos dalyviu, turėtume išlaikyti panašų paskolų ir indėlių santykį, kaip ir mūsų pagrindiniai konkurentai. Mes sustiprinome savo dėmesį indėliams, prie to labai greitai prisidės ir mūsų inovatyvūs sprendimai. Be to, mes jau gerokai įsibėgėjome kurdami didmeninio finansavimo strategiją. 2018 m. spalio mėn. išleidome 350 mln. eurų vertės obligacijų emisiją pagal EMTN programą. Taip pat svarstome ir kitas galimybes. Planuojame išleisti padengtų obligacijų emisiją, kai 2019 m. spalį įsigalios Estijos padengtų obligacijų įstatymas. Mes dedame daug pastangų pasakodami savo istoriją tarptautinėse rinkose, kurdami pasitikėjimą finansuojančiose rinkose, demonstruodami skaidrumą ir laikydamiesi savo pažadų.
3. Kapitalo efektyvumo didinimas. *Luminor* yra vienintelis stambus bankas Baltijos šalyse, taikantis standartizuotą kapitalo metodą pagal Bazelio reikalavimus. Nors Basel 4 sumažintų skirtumus su vidaus reitingais pagrįstu metodu, privalome tinkamai valdyti bei vertinti riziką ir suformuoti reikiamą balansą, taip pat užtikrinti kredito rizikos supratimą, testavimą nepalankiausiomis sąlygomis ir modeliavimą, kad sumažintumėm kapitalo naudojimo skirtumus palyginti su konkurentais. Šis darbas pareikalaus laiko, o naujus rizikos modelius greičiausiai turės patvirtinti reguliavimo institucijos, tačiau šiai sričiai teikiamas prioritetas.
4. Sąžiningo, racionalaus rizikos vertinimo užtikrinimas. Net koreguojant mūsų sąlyginai nepalankų kaštų ir kapitalo santykį palyginti su konkurentais, daugiau nei pusė paskolų portfelio nesiekia pelningumo lygio įvertinus kapitalo kaštus. Sieksime sąžiningai ir skaidriai vertinti savo įkainius bei laimėti rinkoje, teikdami klientams pageidaujamas paslaugas.

Taip pat užtikrinsime kapitalo ir rizikos lygio kalibravimą, kad *Luminor* būtų pasirengęs atlaikyti galimus nuosmukius, nesikreipdamas į savininkus dėl papildomo kapitalo. Esame įsitikinę, kad banko stabilumas ir savarankiškumas kapitalo planavimo kontekste yra svarbiausias veiksnys užsitikrinant visų suinteresuotų asmenų pasitikėjimą - klientų, finansavimo rinkos, darbuotojų, savininkų ir visuomenės apskritai.

Mūsų gebėjimai stebėti ir fiksuoti pinigų plovimo bandymus ar įtartinas operacijas nuolat stiprėja. Negalime visiškai apsaugoti nuo bandymų panaudoti mūsų banką nederamais tikslais, tačiau privalome taikyti atitinkamas procedūras, kurios leidžia patikrinti klientus prieš užmezgant ir palaikant dalykinius santykius, atlikti deramą klientų patikrinimą ir operacijų stebėseną. Tokiu būdu galime nustatyti piktnaudžiavimo atvejus ir pranešti apie juos atitinkamoms institucijoms.

Pinigų plovimo prevencija ir toliau išliks prioritetine sritimi, tęsime pastaraisiais metais pradėtus darbus ir investicijas į atitikties ir prevencijos procesus ir sistemas. Pastaroji sritis sulaukė reikšmingos, bet būtinos patikros šiais metais, jai ir toliau daug dėmesio skirs priežiūros institucijos, žiniasklaida ir visa visuomenė, tiek ir regione, tiek ir užsienio rinkose.

Baltijos šalių ekonominė aplinka šiuo metu yra palanki – fiksuojamas sveikas BVP augimas, beveik visiškai užimtumas ir subalansuotos einamosios sąskaitos. Taupomųjų indėlių palūkanų normos taip pat palankios. Baltijos regionas teigiamai vertinamas dėl žemo bendro įsiskolinimo lygio, palyginti su Europos kaimynais. Vidutinis valstybės skolos lygis palyginti su BVP yra 31,8 proc., vidutinis namų ūkio įsiskolinimas yra 26,3 proc. BVP.

Tai suteikia nemažai erdvės gerinti gyvenimo standartus artimiausiais metais, bet turime apdairiai vertinti ateities perspektyvas, nes esame vienas didžiausių bankų regione ir darome reikšmingą įtaką - esame ir didelis darbdavys, ir finansuotojas.

Norėčiau pakomentuoti ir kitus svarbius metų įvykius. Viena didžiausių pasaulyje privataus kapitalo įmonių *Blackstone* 2018 m. rugsėjo mėn. sutarė su *Nordea* ir *DNB* dėl 60% *Luminor* akcijų įsigijimo, su galimybe ateinančiais metais įsigyti likusius 20% *Nordea* akcijų.

Blackstone pilnai palaiko *Luminor* investicijas ir ambiciją tapti geidžiamu privačių ir verslo klientų partneriu regione. Dabar turime pakankamai operacinių ir finansinių pajėgumų, kad pagreitinume pokyčių įgyvendinimą visų suinteresuotų šalių labui. Sedorį dar turi patvirtinti priežiūros institucijos, jį numatoma užbaigti 2019 m. viduryje.

Rugsėjo mėn. *Luminor* gavo pirmą Moody's nepriklausomą kredito reitingą Baa1/P2. Vėliau išleidome savo pirmąsias pirmąsias nepadengtas obligacijas – pasiūlėme rinkai 350 mln. eurų trejų metų trukmės sandorį. Tai svarbus žingsnis užtikrinant ilgalaikius nepriklausomos įmonės finansavimo poreikius.

Kaip minėta, mūsų pokyčių programa - netgi su pagreičiu - tęsiasi ir 2019 m. Šiais metais pagrindinį dėmesį skirsime *Luminor* IT sistemų tobulinimui, taip pat pagrindinės veiklos pelningumo didinimui ir finansavimo pozicijos stiprinimui. Be to, pradedame įgyvendinti vieną iš pagrindinių iniciatyvų - gerinti savo internetu teikiamas paslaugas visose trijose rinkose privatiems ir verslo klientams. Turime ir tebesitęsiančių iniciatyvų - supaprastinti savo produktų ir paslaugų portfelius, kad bankas taptų labiau prieinamu klientams. Dėl to metų eigoje planuojame patirti išskirtines restruktūrizavimo sąnaudas.

Pokyčiai sukuria ir iššūkius, tačiau mes nepailsdami dirbsime siekdami puikaus mūsų klientų aptarnavimo. Visos mūsų investicijos kuriant banką yra susiję su mūsų siekiu sukurti modernų ir patikimą bankininkystės partnerį Baltijos šalyse, kurio klientai tikisi.

Galiausiai norėčiau nuoširdžiai padėkoti už praėjusius metus mūsų klientams ir visiems kolegoms banke. Mūsų akcininkai ir partneriai vertina, kad mes turime klientų pasitikėjimą ir patikimus, sumanius ir energingus darbuotojus.

Erkki Raasuke

LUMINOR BANK, AB GRUPĖS 2018 M. KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS

1. ATASKAITINIS LAIKOTARPIS, UŽ KURĮ PARENGTAS PRANEŠIMAS

Luminor Bank, AB grupės metinis konsoliduotas pranešimas parengtas už laikotarpį nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d.

2. KONTAKTINIAI DUOMENYS

Banko pavadinimas	<i>Luminor Bank, AB</i>
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	1993 m. rugsėjo 13 d. įregistruotas Lietuvos banke, registracijos Nr. 10
Įmonės kodas	112029270
Buveinės adresas	Konstitucijos pr. 21A, 03601 Vilnius, Lietuvos Respublika
Telefono numeris	(8 5) 239 34 44
Elektroninio pašto adresas	info@luminor.lt
Interneto svetainės adresas	www.luminor.lt

3. PAGRINDINĖ VEIKLA

Luminor Bank, AB (toliau tekste taip pat vadinamas „Banku“ arba „Luminor Lietuva“) – tai kredito įstaiga, turinti licenciją verstis ir besiverčianti indėlių ir kitų grąžintinų lėšų priėmimu iš neprofesionalių rinkos dalyvių bei jų skolinimu, taip pat kitų finansinių paslaugų teikimu ir prisiimanti su tuo susijusią riziką bei atsakomybę.

Bankas, turintis būstinę Vilniuje ir 29 klientų konsultavimo centrų visoje šalyje, savo klientams siūlo platų produktų ir paslaugų asortimentą skaitmeniniais ir fiziniiais kanalais. 10 centrų teikia paslaugas be grynųjų pinigų operacijų, o 19 siūlo grynųjų pinigų operacijas. Visoje Lietuvoje Bankas turi 368 bankomatus.

2018 m. pabaigoje Banke visą darbo dieną dirbo apie 1 300 darbuotojų, o bendrai grupė aptarnavo apie 600 000 klientų privačiame ir verslo segmentuose.

„Luminor“ (Bankas kartu su Luminor Bank AS Latvijoje ir Luminor Bank AS Estijoje) yra trečias pagal dydį finansinių paslaugų teikėjas Baltijos šalyse, turintis 1 mln. klientų, 3000 darbuotojų, 16 proc. indėlių rinkos ir 22 proc. paskolų rinkos. *Luminor* nuosavas kapitalas iš viso sudaro 1,8 mlrd. eurų ir yra kapitalizuotas 18 proc. CET1. *Luminor* vizija – tapti geriausia finansine ekosistema mūsų klientams.

Bankas teikia šias finansines paslaugas:

- indėlių ir kitų grąžintinų lėšų priėmimas;
- skolinimas (įskaitant hipotekines paskolas);
- pinigų pervedimas;
- mokėjimo kortelių ir kitų mokėjimo priemonių išleidimas ir (arba) operacijų su jomis atlikimas;
- finansinė nuoma (lizingas);
- finansinių laidavimų ir finansinių garantijų teikimas;
- sandorių sudarymas savo ar kliento sąskaita dėl pinigų rinkos priemonių (čekių, vekselių, indėlių sertifikatų ir t. t.), užsienio valiutos, finansinių būsimųjų ir pasirinkimo sandorių, valiutos keitimo kurso nustatymo ir palūkanų normos nustatymo priemonių, viešosios apyvartos vertybinių popierių, tauriųjų metalų;
- investicinės paslaugos;
- finansinis tarpininkavimas (agento veikla);
- pinigų tvarkymas;
- informacijos bei konsultacijų kredito teikimo ir mokėjimo klausimais teikimas;
- seifo kamerų nuoma;
- valiutos keitimas (grynaisiais pinigais);
- piniginių lėšų saugojimas ir administravimas;
- įmonių konsultavimas dėl kapitalo struktūros, gamybos strategijos ir su tuo susijusiais klausimais, taip pat konsultacijos ir paslaugos, susijusios su įmonių reorganizavimu, pertvarkymu ir pirkimu;
- su vertybinių popierių emisijomis susijusių paslaugų teikimas;
- elektroninių pinigų išleidimas ir tvarkymas;

- atsiskaitymų tarp kredito įstaigų įskaitymas (kliringas);
- investicinių fondų ar investicinių kintamojo kapitalo bendrovių administravimas.

Mažmeninė bankininkystė

Banko prekės ženklo vertė priklauso nuo efektyvių santykių su klientais ir teikiamų paslaugų. 2018 m. didžiausias dėmesys buvo skiriamas paslaugų kokybės ir klientų pasitenkinimo gerinimui. Bankas pristatė naują skaitmeninį klientų aptarnavimo kanalą – „Chatbox“ pokalbių programą, pasiūlė galimybę tapti banko klientu nuotoliniu būdu skaitmeniniais kanalais ir pristatė naujas vienu mygtuko paspaudimu veikiančias funkcijas mobiliuoje programėlėje.

Mažmeninės bankininkystės komanda nuolat vertina klientų poreikius ir pageidavimus, ir pastebi, kad skaitmeninių bankininkystės paslaugų paklausa 2018 m. augo, o grynųjų pinigų operacijos fiziniuose klientų aptarnavimo centruose sumažėjo 20 proc. Skaitmeninių operacijų skaičius per metus išaugo 20 proc. Banko klientai pageidauja gauti daugiau kokybiškų finansinių konsultacijų; rečiau prašoma pagalbos su kasdieninėmis banko operacijomis.

Atsižvelgiant į klientų poreikius, buvo pradėta klientų aptarnavimo koncepcijos peržiūra, kurios metu perkelti ar atnaujinti du klientų aptarnavimo centrai Vilniuje ir Kaune, daugiau dėmesio skiriant klientų konsultavimui, taip pat uždaryta 16 klientų konsultavimo centrų. Šiuo metu 10 klientų aptarnavimo centrų atlieka operacijas be grynųjų pinigų.

Rinkodaros priemonėmis daugiausiai buvo siekiama didinti kortelių naudojimą ir skatinti kelionių draudimo pardavimus, plačiau informuoti apie taupymo funkciją banko mobiliuojoje programėlėje, skatinti privačius klientus taupyti ir investuoti į pensijų fondus, atsižvelgiant į ypač palankias ekonomikos augimo tendencijas.

Verslo bankininkystė

2018 m. Bankas ir toliau siekė tapti pagrindiniu banku didžiausioms Lietuvos įmonėms ir didinti bendradarbiavimo su mažomis ir vidutinėmis įmonėmis apimtį.

Labiausiai šiuo laikotarpiu bankas siekė subalansuoti paskolų ir indėlių portfelius ir taip pritraukti papildomų įmonių ir verslo lėšų. Dėl to 2018 m. įmonių ir verslo indėliai išaugo 18,8 proc. Dauguma naujų paskolų buvo suteiktos didmeninės ir mažmeninės prekybos, gamybos, nekilnojamojo turto ir žemės ūkio sektoriuose, o tai rodo augančią verslo dalį su pagrindiniais klientais ir geras ekonomines perspektyvas.

Žemės ūkio ir maisto perdirbimo sektoriai ataskaitiniu laikotarpiu išliko vienais svarbiausių Banko strateginių veiklos krypčių. Bankas teikė finansines paslaugas ūkininkams ir žemės ūkio bendrovėms apyvartinėms lėšoms ir investicijoms, tęsė bendradarbiavimą su *UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondas*, teikiamus kreditus užtikrindamas šios institucijos garantiją. Bankas taip pat sudarė sutartį su šia institucija dėl portfelio garantijos, taip išplėsdamas pasiūlymą žemės ūkio bendrovėms.

Taip pat bankas įgyvendino keletą rinkodaros akcijų smulkaus ir vidutinio verslo bei ūkininkų segmentuose.

2018 m. antroje pusėje Bankas suvienodino pasiūlymus, paslaugas ir sąlygas verslo klientams.

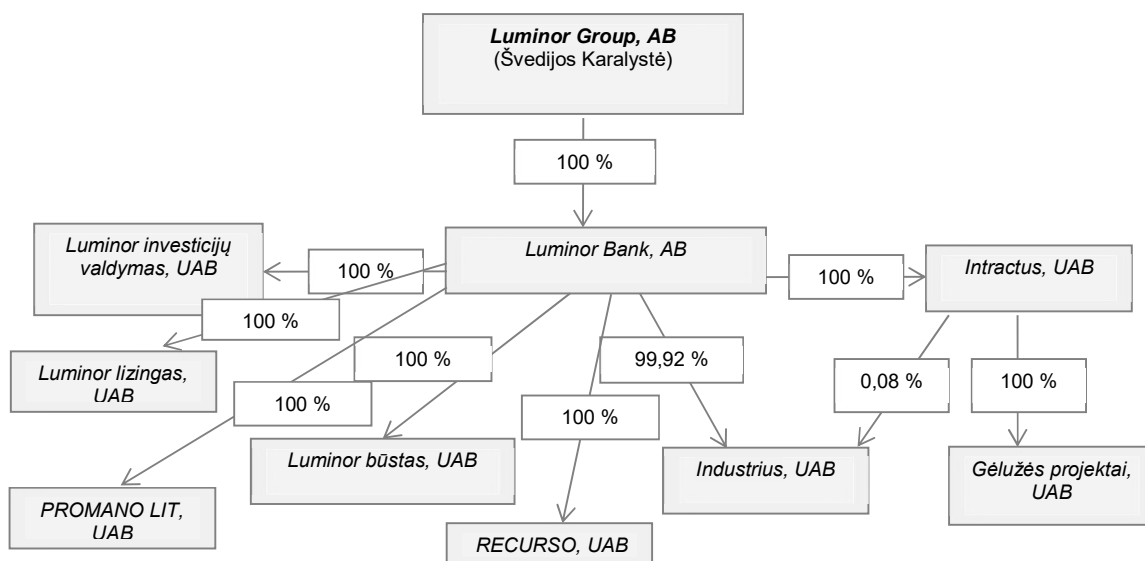
Aktyvi įmonių ir verslo klientų bazė išliko stabili ir šiek tiek padidėjo dėl rinkodaros akcijų ir aktyvių pardavimų veiksmų.

4. GRUPĖS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

2017 m. spalio 1 d. *Nordea Bank AB* (Švedijos įmonės registracijos Nr. 516406-0120) ir *DNB Bank ASA* (Org. Nr. 984 851 006), gavusios visus reguliuojančių institucijų patvirtinimus ir konkurencijos priežiūros institucijų pritarimą, sujungė savo veiklą Baltijos šalyse į vieną bendros nuosavybės banką – *Luminor*. Atliekant veiklos perleidimą, *Nordea Bank*, AB Lietuvos skyriaus, *Nordea Bank*, AB Latvijos skyriaus ir *Nordea Bank*, AB Estijos skyriaus turtas ir įsipareigojimai, įskaitant lizingo, pensijų ir probleminių aktyvų valdymo įmonių Baltijos šalyse akcijas, buvo perleisti *Luminor Bank AB* Lietuvoje (anksčiau *AB DNB bankas*), *Luminor Bank AS* Latvijoje (anksčiau *DNB banka AS*) ir *Luminor Bank AS* Estijoje (anksčiau *Aktsiaselts DNB Pank*).

2018–2019 m. bus vykdomas *Luminor* grupės vidaus restruktūrizavimas, siekiant sukonzentruoti visą *Luminor* grupės veiklą Baltijos šalyse Estijoje veikiančioje kredito įstaigoje *Luminor Bank AS*; *Luminor Bank AS* Estijoje toliau tęs veiklą, o *Luminor Bank AB* Lietuvoje ir *Luminor Bank AS* Latvijoje susijungs su *Luminor Bank AS* Estijoje ir nutrauks veiklą. Tarpvalstybinis susijungimas bus vykdomas pagal 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2017/1132 dėl tam tikrų bendrovių teisės aspektų, kurią atitinkamai įgyvendino Lietuva, Latvija ir Estija. Remiantis atitinkamais įstatymais, visas atitinkamų dukterinių įmonių turtas ir įsipareigojimai bus perkelti į *Luminor Bank AS* Estijoje universaliu perdavimo būdu, ir kiekviena dukterinė įmonė užbaigs veiklą kaip juridinis asmuo po to, kai bus užregistruotas tarpvalstybinis susijungimas. Po susijungimo *Luminor Bank AS* Estijoje tęs bankininkystės veiklą Lietuvoje ir Latvijoje per savo skyrius.

Luminor Bank AB grupę (toliau – „Grupė“) Lietuvoje ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė *Luminor Bank AB*, jo patrunuojamos bendrovės: *Luminor lizingas UAB*, *Luminor investicijų valdymas UAB*, *Luminor būstas UAB*, *RECURSO UAB*, *PROMANO LIT UAB*, *Industrius UAB*, *Intractus UAB* bei jos patrunuojama bendrovė *Gėlužės projektai UAB*. Duomenys apie Grupę priklausančias bendroves ir jų veiklą pateikti šio konsoliduoto metinio pranešimo 6 skirsnyje „Patrunuojamos įmonės“.

5. SVARBŪS FINANSINIŲ METŲ ĮVYKIAI

2018 m. pradžioje *Luminor* bankai Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje tęsė pasiruošimą teisiniam susijungimui, kuris numato visišką bankų integraciją ir tolimesnę veiklą visose Baltijos šalyse per *Luminor Bank AS* Estijoje ir jo skyrius, registruotus Latvijoje ir Lietuvoje.

2018 m. vasario 19 d. *Luminor* bankai ėmėsi pirmųjų teisinio susijungimo žingsnių, pateikdami susijungimo sutarties projektą valstybės įmonei Latvijos registrui ir pranešimus Estijos finansų priežiūros institucijai dėl skyrių atidarymo Latvijoje ir Lietuvoje.

2018 m. birželio 28 d. ECB oficialiai patvirtino valstybės ribas peržengiantį susijungimą Baltijos šalyse. Per metus *Luminor* bankai vykdė teisinius susijungimo aspektus ir 2018 m. lapkričio mėn. informavo visas sandorių šalis ir klientus Latvijoje ir Lietuvoje apie artėjančius pokyčius.

2018 m. rugsėjo 13 d. *DNB Bank*, *ASA* ir *Nordea Bank, AB* pasirašė sutartį su *Braavos Bidco Limited* (šios galutiniai akcininkai priklauso konsorciui, kuriam vadovauja JAV privataus kapitalo įmonė *Blackstone* (toliau – „Blackstone“), pagal kurią siekia parduoti pagrindinį *Luminor Bank AS* (Estija) akcijų paketą. *Blackstone* planuoja įsigis 60 proc. banko akcijų paketą. Po sandorio „Nordea“ ir *DNB* išlaikys atitinkamai po 20 proc. *Luminor Bank AS* akcijų ir toliau dalyvaus banko valdyme, suteikdami ilgalaikį finansavimą, ekspertinę pagalbą, taip pat turės

savo atstovus „Luminor“ valdymo organuose. *Blackstone* taip pat sudarė sutartį su *Nordea*, pagal kurią artimiausiu metu įsigis likusias 20 proc. akcijų. Sendorį dar turi patvirtinti Europos centrinis bankas ir vietos priežiūros institucijos. Tikimasi, kad tai įvyks 2019 metų pirmojoje pusėje.

Bankas nėra individualiai reitinguojamas.

2018 m. rugsėjo mėn. *Moody's Investors Service* pirmą kartą skyrė *Luminor Bank AS* (Estija) ilgalaikių ir trumpalaikių indėlių užsienio ir vietine valiuta reitingus Baa1 / Prime-2, taip pat ilgalaikį Baa2 vidutinės trukmės skolos vertybinių popierių kredito reitingą. *Luminor Bank AS* (Estija) suteikti reitingai atspindi perspektyvinį grupės veiklos vertinimą, kuriame atsižvelgiama į būsimą savininkų pasikeitimą ir veiklos sujungimą Baltijos šalyse.

6. INFORMACIJA APIE VEIKLOS REZULTATUS

DNB ir *Nordea* veiklos sujungimas Baltijos šalyse 2017 m. spalį ženkliai paveikė tiek finansinius rezultatus, tiek veiklos prioritetus. Konsoliduoti finansiniai duomenys iki susijungimo atspindi atitinkamų *DNB* įmonių konsoliduotus rezultatus, o nuo 2017 m. spalio 1 d. šie finansiniai duomenys taip pat apima įsigyto *Nordea* turto ir įsipareigojimų poveikį. Todėl galimybės palyginti 2017 m. ir 2018 m. konsoliduotus finansinius duomenis ribotos dėl sujungimo poveikio.

Luminor Lietuva išlaikė verslo tempą ir vykstant veiklos integracijai pasiekė solidžių rezultatų 2018 m. Grynosios palūkanų, paslaugų ir komisinių pajamos pasiekė 152,3 mln. EUR, iš kurių 109,1 mln. EUR grynosios pajamos iš palūkanų ir 43,2 mln. EUR grynosios pajamos iš paslaugų ir komisinių. Veiklos sąnaudos, įskaitant personalo sąnaudas, nusidėvėjimą, amortizaciją ir kitas administracines sąnaudas, siekė 102,5 mln. EUR. Grynasis metinis pelnas pasiekė 52,3 mln. EUR.

Istoriniai duomenys apie akcininkų nuosavybės grąžą (ROE) ir išlaidų-pajamų santykį (CIR) pateikti žemiau.

Metai	2016		2017		2018	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Akcininkų nuosavybės grąža (proc.)	4,9	4,9	-1,9	-2,3	7,0	5,9
Išlaidų ir pajamų santykis (proc.)	58,9	56,7	64,5	64,9	61,9	64,5

PASKOLOS

2018 m. pabaigoje *Luminor Lietuva* paskolų portfelis sudarė 5,1 mlrd. eurų ir nekito lyginant su 2017 m. Paskolos ne finansų bendrovėms sudarė 42 proc., o paskolos namų ūkiams – 53 proc. paskolų portfelio. *Luminor* paskolų rinkos dalis Lietuvoje buvo apie 23 proc.

INDĖLIAI

Klientų indėliai (išskyrus kredito įstaigų indėlius) 2018 m. pabaigoje sudarė 4,5 mlrd. eurų ir nuo 2017 m. pabaigos augo 17,6 proc. Ne finansų bendrovių indėliai sudarė 40 proc., o namų ūkių indėliai – 44 proc. *Luminor Lietuva* klientų indėlių portfelio. Didžioji dalis indėlių priklauso Lietuvos gyventojams; mažiau nei 1 proc. visų indėlių priklauso ne ES rezidentai. *Luminor* indėlių rinkos dalis Lietuvoje buvo apie 21 proc.

Paskolų ir indėlių santykis 2018 m. sumažėjo iki 112 proc. nuo 132 proc. 2017 m.

PASKOLŲ KOKYBĖ

Toliau skiriamas didelis dėmesys paskolų portfelio kokybei, siekiant sukurti diversifikuotą skolinimo struktūrą. *Luminor Lietuva* ypač stengiasi nustatyti tinkamus ir priimtinus rizikos kriterijus, taikytinus priimant sprendimus dėl paskolų ir stebėsenos procese, siekiant išlaikyti optimalų kredito rizikos lygį.

2018 m. bendras paskolų portfelis šiek tiek sumažėjo, siekiant išlaikyti patikimą paskolų kokybę. Bankas nuolat siekia nustatyti tinkamą portfelio dydį ir jį perkainoti, kad būtų užtikrintas tinkamas kiekvienos atskiros pozicijos pelningumas, pakoreguotas atsižvelgiant į riziką. Portfelio kokybė toliau gerinama mažinant neveiksnių paskolų lygį, nepaisant platesnio numatyto apibrėžimo pagal TFAS9. Sumažėjusios vertės paskolos 2018 m. pabaigoje sudarė 4,9 proc. (2017 m. – 5,0 proc.), o bendros balansinės užlaidos – 64,1 mln. eurų ir sudarė 25,5 proc. atidėinių santykį.

Vienas iš prioritetų 2018 m. – mažinti susigražinto turto portfelį. Dėl palankių pokyčių nekilnojamojo turto rinkoje, tolesnio verslo ir privačių klientų intereso bei palankios ekonominės aplinkos šį portfelį pavyko sumažinti ir 2018 m. pabaigoje jį siekė 8,5 mln. eurų (18,2 mln. eurų 2017 m.). Tolesnis portfelio mažinimas išliks vienu iš pagrindinių prioritetų 2019 m.

FINANSAVIMAS

Vienas iš pagrindinių *Luminor* tikslų – sukurti savarankišką finansinę grupę. Vienas iš pagrindinių reikalavimų norint tai pasiekti – palaipsniui keisti patronuojančios įmonės finansavimą kitomis finansavimo formomis, pavyzdžiui, trečiųjų šalių indėliais ir didmeniniu finansavimu. Per ataskaitinius metus *Luminor* ženkliai priartėjo prie šio tikslo. Iki 2018 m. gruodžio 31 d. *Luminor* Lietuva padidino indėlių portfelį iki 4 533 mln. eurų (2017 m. gruodžio 31 d.: 3 856 mln. eurų).

Be kitų finansavimo šaltinių, Bankas taip pat naudoja TLTRO II (tikslinių ilgalaikių refinansavimo operacijų II) ir patronuojančios įmonės lėšomis. Pastarąsias sindikuota paskola teikia du patronuojantys bankai 50 proc. dalimis. Be šiuo metu panaudotų lėšų, 2018 m. gruodžio 31 d. taip pat buvo nepanaudota 637 mln. eurų kredito linija (2017 m. gruodžio 31 d.: 305 mln. eurų). 2018 m. gruodžio 31 d. neapmokėtas TLTRO finansavimas sudarė 173 mln. eurų (2017 m. gruodžio 31 d.: 300 mln. eurų).

Luminor Lietuva finansavimas optimizuotas tarp trumpalaikio ir ilgalaikio finansavimo, kad grynasis pastovaus finansavimo rodiklis (angl. NSFR) būtų didesnis kaip 100 proc. 2018 m. gruodžio 31 d. NSFR buvo 120,2 proc. (2017 m. gruodžio 31 d.: 132,9 proc.). NSFR hipotekos su 35 proc. ar mažesniu rizikos koeficientu skaičiuojamos taikant 85% reikalaujamo pastovaus finansavimo koeficientą.

LIKVIDUMAS

Luminor Lietuva struktūrinė likvidumo rizika konservatyvi, gerai subalansuota ir tinkamai pritaikyta dabartinei ekonominei ir reguliavimo aplinkai. Trumpalaikė likvidumo rizika vertinama taikant padengimo likvidžiuoju turtu koeficientą (angl. LCR), apskaičiuotą pagal EBA deleguotąjį aktą. 2018 m. gruodžio 31 d. LCR sudarė 179 proc. (2017 m. gruodžio 31 d.: 157 proc.). Likvidumo atsargos, kurias sudaro labai likvidus turtas pagal deleguotąjį aktą, 2018 m. gruodžio 31 d. sudarė 1 444 mln. eurų (2017 m. gruodžio 31 d.: 1 331 mln. eurų). Dėl žemų palūkanų normų, dėl kurių netikslinga *Luminor Lietuva* likvidumo atsargos laikyti skolos vertybiniuose popieriuose, 2018 m. gruodžio 31 d. tik 83 mln. eurų investuota į skolos vertybinius popierius, o 1 314 mln. eurų saugoma Lietuvos centriniame banke.

KAPITALAS

Luminor Lietuva kapitalizacija pakankama Banko finansiniam stabilumui ir kapitalui siekiant įgyvendinti verslo strategijai. *Luminor Lietuva* bendras kapitalo pakankamumo koeficientas 2018 m. gruodžio 31 d. sudarė 17,9 proc. (2017 m. gruodžio 31 d.: 17,1 proc.) ir viršijo Banko viduje nustatytą 17,0 proc. planinį rodiklį ir taikomus norminius reikalavimus.

Bendras kapitalo pakankamumo koeficientas visiškai padengtas bendro 1 lygio nuosavo kapitalo (CET1) kapitalu. *Luminor Lietuva* nuosavos lėšos 2018 m. gruodžio 31 d. pasiekė 737 mln. eurų (2017 m. gruodžio 31 d.: 713 mln. eurų). Kapitalo pakankamumo skaičiavimuose *Luminor Lietuva* taiko standartizuotą metodą kredito, rinkos ir operacinei rizikai apskaičiuoti.

2018 m. gruodžio 31 d. pagal Bazelio bankų priežiūros komiteto reikalavimus apskaičiuotas finansinio svorto koeficientas sudarė 10,3 proc. (2017 m. gruodžio 31 d.: 9,8 proc.). Finansinio svorto koeficientas skaičiuojamas dalijant bendras Banko pirmojo lygio nuosavas lėšas iš bendros rizikos pozicijos (įskaitant turto rizikos poziciją ir nebalansinius įsipareigojimus).

7. VALDOMOS ĮMONĖS

2018 m. gruodžio 31 d. *Luminor Bank, AB* valdė šias patronuojamas bendroves: *Luminor investicijų valdymas, UAB*, *Luminor būstas, UAB*, *Luminor lizingas, UAB*, *Industrius, UAB*, *RECURSO, UAB*, *PROMANO LIT, UAB* ir *Intractus, UAB* ir jos patronuojama bendrovė *Gėlužės Projektai, UAB*.

Luminor investicijų valdymas, UAB

Pavadinimas	<i>Luminor investicijų valdymas, UAB</i>
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2003 m. rugpjūčio 19 d. įregistruota Valstybės įmonėje Registrų centras
Įmonės kodas	226299280
Registruotos ir faktinės buveinės adresas	Konstitucijos pr. 21A, 03601 Vilnius, Lietuvos Respublika
Telefono numeriai	1806
Elektroninio pašto adresas	investicija@luminor.lt
Interneto svetainės adresas	www.luminor.lt
Leidimo verstis valdymo įmonės veikla numeris	VĮK –003

Luminor Bank, AB 100 proc. valdoma bendrovė *Luminor investicijų valdymas, UAB* specializuojasi pensijų ir investicinių fondų valdyme.

2018 m. pabaigoje *Luminor investicijų valdymas, UAB* valdė keturis II pakopos ir penkis III pakopos pensijų fondus.

2018 m. pabaigoje *Luminor investicijų valdymas, UAB* bendras valdomas turtas sudarė 384,30 mln. eurų (2017 m. 360,96 mln. eurų). Bendrovė teikė paslaugas 173,3 tūkst. klientų.

Valdomų fondų veiklos rezultatai per 2018 m.:

Fondas	Investavimo strategijos pagrindai	Vieneto vertės pokytis nuo metų pradžios	Lyginamojo indekso pokytis nuo metų pradžios
Antros pakopos pensijų fondai			
Luminor pensija 1	Vyriausybės skolos VP, akcijos 0 %	-0,54%	0,09%
Luminor pensija 2	Akcijos iki 25 %	-1,96%	-1,01%
Luminor pensija 3	Akcijos iki 50%	-3,32%	-2,15%
Luminor pensija 4*	Akcijos iki 100%	-8,38%	-5,84%
Trečios pakopos pensijų fondai			
Luminor pensija 1 plus	Vyriausybės skolos VP, akcijos 0 %	-0,64%	0,09%
Luminor pensija 2 plus	Akcijos iki 50%	-3,68%	-2,15%
Luminor pensija 3 plus	Akcijos iki 100%	-8,72%	-5,84%
Luminor pensija darbuotojui 1 plus	Akcijos iki 25%	-2,57%	-1,01%
Luminor pensija darbuotojui 2 plus	Akcijos iki 50%	-4,24%	-2,15%

Luminor būstas, UAB

Pavadinimas	<i>Luminor būstas, UAB</i>
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2007 m. sausio 10 d. įregistruota Valstybės įmonėje Registrų centras
Įmonės kodas	300631876
Registruotos ir faktinės buveinės adresas	Konstitucijos pr. 21A, 03601 Vilnius, Lietuvos Respublika
Telefono numeris	+370 698 21703
Elektroninio pašto adresas	info@luminorbustas.lt
Interneto svetainės adresas	www.luminorbustas.lt

Luminor Bank, AB valdoma bendrovė *Luminor būstas, UAB* teikia tarpininkavimo paslaugas nekilnojamojo turto rinkoje. 2017 m. gruodžio 31 d. 100 proc. įregistruoto 399 096,36 eurų *Luminor būstas, UAB* įstatinio kapitalo nuosavybės teise priklausė *Luminor Bank, AB*.

2018 m. *Luminor būstas, UAB* vykdė veiklą Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ir aplinkiniuose regionuose. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pagal frančizės sutartis *Luminor būstas, UAB* vardu paslaugas teikė viena nekilnojamojo turto tarpininkavimo įmonė ir 38 individualią veiklą vykdančys brokeriai. Per ataskaitinį laikotarpį *Luminor būstas, UAB*, pagal bendrą nekilnojamojo turto objektų pasiūlą ir pardavimus buvo viena iš didžiausių tarpininkavimo įmonių Lietuvoje.

2018 m. *Luminor būstas, UAB* uždirbo 72 tūkst. eurų grynojo pelno. Per šį laikotarpį *Luminor būstas, UAB* brokeriai tarpininkavo parduodant ir perkant nekilnojamąjį turtą, kurio bendra vertė sudarė 51 mln. eurų.

2018 m. *Luminor būstas, UAB* sugeneravo Bankui 851 potencialius klientus būsto paskoloms gauti.

Luminor lizingas, UAB

Pavadinimas	<i>Luminor lizingas, UAB</i>
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	1999 m. balandžio 22 d. įregistruota Valstybės įmonėje Registrų centras
Įmonės kodas	111667277
Registruotos ir faktinės buveinės adresas	Lvovo g. 25, 09320 Vilnius, Lietuvos Respublika
Telefono numeris	+370 5 2361380
Elektroninio pašto adresas	lizingas@luminor.lt
Interneto svetainės adresas	www.luminor.lt

Luminor lizingas, UAB yra *Luminor Bank, AB* patronuojama bendrovė (*Luminor Bank, AB* priklauso 100 proc. *Luminor lizingas, UAB* akcijų), teikianti turto finansavimo, finansinės nuomos, veiklos nuomos, išperkamosios nuomos (toliau – „lizingas“) ir faktoringo paslaugas.

Įmonės veikla

Įmonės finansinių paslaugų portfelis augo, lyginti su praėjusiais metais, ir 2018 m. pabaigoje siekė 702 mln. eurų (neįtraukiant kitų gautinų sumų). Įmonės bendrame finansinių paslaugų portfelyje faktoringo paslaugos sudarė 18 proc., kelių transporto priemonių lizingas – 28 proc., lengvųjų automobilių lizingo dalis buvo 34 proc., pramonės įrangos ir įrengimų – 18 proc., o 2 proc. – kitų rūšių turto lizingas. 2018 m. pabaigoje įmonės lizingo portfelyje 91 proc. sudarė finansinės nuomos dalis, o veiklos nuomos portfelis siekė 9 proc.

Per 2018 metus atstatyta 96 tūkst. eurų specialių atidėjinių iš ankstesnių laikotarpių.

Priimant sprendimus dėl finansavimo buvo vadovaujamas *Luminor* kreditavimo politika ir instrukcijomis.

2018 m. įmonės finansinis rezultatas prieš apmokestinimą buvo 10 048 591 eurų pelnas.

2018 m. gruodžio 31 d. akcinis kapitalas siekė 1 352 407 eurus, o turtas iš viso sudarė 692 503 427 eurus.

Finansavimas

Luminor Bank, AB teikė finansavimą, reikalingą *Luminor lizingas, UAB* lizingo ir faktoringo paslaugoms teikti.

Personalas

2018 m. pabaigoje pilnu etatu įmonėje dirbo 55 darbuotojai. 2017 m. pabaigoje darbuotojų skaičius buvo 37.

Įmonės akcijos kitose įmonėse

2006 m. Įmonė įsigijo *ALD Automotive, UAB* 51 vnt. akcijų. Akcijų nominali vertė yra 1 477 eurai, o tai sudaro 25 proc. minėtos įmonės akcinio kapitalo.

Per ataskaitinį laikotarpį įsigytų ar perleistų savo akcijų nebuvo.

Intractus, UAB

Pavadinimas	Intractus, UAB
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2009 m. rugpjūčio 6 d. įregistruota Valstybės įmonėje Registrų centras
Įmonės kodas	302424698
Registruotos ir faktinės buveinės adresas	Konstitucijos pr. 21A, 03601 Vilnius, Lietuvos Respublika
Elektroninio pašto adresas	intractus@intractus.lt

Banko patronuojama bendrovė *Intractus, UAB* – tai uždaroji akcinė bendrovė, užsiimanti efektyviu nekilnojamojo turto, kuriuo naudotis atimta teisė, valdymu, pavyzdžiui, nekilnojamojo turto pirkimu, pardavimu ir nuoma. 2018 m. gruodžio 31 d. visas įregistruotas 42 703 257,60 eurų *Intractus, UAB* įstatinis kapitalas nuosavybės teise priklausė *Luminor Bank, AB*.

Bendra *Intractus, UAB* nuosavybės teise valdomo nekilnojamojo turto vertė 2018 m. gruodžio 31 d. buvo 7 153 160,62 eurų. Jį sudarė žemės sklypai, patalpos ir pastatai.

Intractus, UAB pilnai valdė *Gėlužės projektai, UAB* (įmonės kodas 301135524) akcijas. *Gėlužės projektai, UAB* įstatinis kapitalas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 7 946 000 eurų. Ši bendrovė plėtojo vieną projektą ir ataskaitos dieną buvo pardavusi visą nekilnojamąjį turtą.

2018 m. gruodžio 31 d. *Intractus, UAB* taip pat valdė 0,08 proc. *Industrius, UAB* (įmonės kodas 302593805) vardinių akcijų.

Industrius, UAB

Pavadinimas	<i>Industrius, UAB</i>
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2011 m. vasario 15 d. įregistruota Valstybės įmonėje Registrų centras
Įmonės kodas	302593805
Registruotos ir faktinės buveinės adresas	Konstitucijos pr. 21A, 03601 Vilnius, Lietuvos Respublika

Banko patrunuojama bendrovė *Industrius, UAB* – tai uždaroji akcinė bendrovė, užsiimanti efektyviu nekilnojamojo turto, kuriuo naudotis atimta teisė, valdymu. *Industrius, UAB* įstatinis kapitalas 2018 m. gruodžio 31 d. sudarė 13 782 237,76 eurus. *Industrius, UAB* vardinės akcijos nuosavybės teise priklausė *Luminor Bank, AB* (99,92 proc.) ir *Intractus, UAB* (0,08 proc.).

Ataskaitos dieną *Industrius, UAB* balansinio nekilnojamojo turto vertė sudarė 496 348,86 eurus. Šį nekilnojamąjį turtą sudarė žemės sklypai, patalpos ir pastatai.

RECURSO, UAB

Pavadinimas	<i>RECURSO, UAB</i>
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2012 m. gegužės 18 d. įregistruota Valstybės įmonėje Registrų centras
Įmonės kodas	302784511
Registruotos ir faktinės buveinės adresas	Konstitucijos pr. 21A, 03601 Vilnius, Lietuvos Respublika

Banko patrunuojama bendrovė *RECURSO, UAB* – tai uždaroji akcinė bendrovė, užsiimanti efektyviu nekilnojamojo turto, kuriuo naudotis atimta teisė, valdymu. 2018 m. gruodžio 31 d. visas įregistruotas 4 344 300 eurų *RECURSO, UAB* įstatinis kapitalas nuosavybės teise priklausė *Luminor Bank, AB*.

Ataskaitos dieną *RECURSO, UAB* balansinio nekilnojamojo turto vertė sudarė 280 598,34 eurus. Šį nekilnojamąjį turtą sudarė žemės sklypai.

PROMANO LIT, UAB

Pavadinimas	<i>PROMANO LIT, UAB</i>
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2009 m. liepos 31 d. įregistruota Valstybės įmonėje Registrų centras
Įmonės kodas	302423219
Registruotos ir faktinės buveinės adresas	Konstitucijos pr. 21A, 03601 Vilnius, Lietuvos Respublika

Banko patrunuojama bendrovė *PROMANO LIT, UAB* – tai uždaroji akcinė bendrovė, užsiimanti efektyviu nekilnojamojo turto, kuriuo naudotis atimta teisė, valdymu. 2018 m. gruodžio 31 d. visas įregistruotas 9 999 999,36 eurų *PROMANO LIT, UAB* įstatinis kapitalas nuosavybės teise priklausė *Luminor Bank, AB*.

Ataskaitos dieną *PROMANO LIT, UAB* balansinio nekilnojamojo turto vertė sudarė 540 000 eurų. Šį nekilnojamąjį turtą sudarė pastatai ir patalpos.

8. RIZIKOS VALDYMAS IR VIDAUS KONTROLĖ

Grupėje įdiegta nuolat veikianti rizikos valdymo sistema ir vidaus kontrolės sistema.

Grupės rizikos valdymo funkcija organizuojama taip, kad būtų užtikrintas efektyvus rizikos valdymas ir rizikos politikoje bei strategijoje nustatytų principų laikymasis.

Grupė identifikuoja, vertina, prisiima ir valdo rizikas arba rizikų grupes, su kuriomis susiduria savo veikloje. Abejotiniais atvejais Grupė vadovaujasi atsargumo, konservatyvumo ir apdairumo principais. Rizikos valdymo Grupėje tikslas – palaikyti rizikos profilį, kuris leistų uždirbti nuspėjamas pajamas ir mažinti nepastovumą. Įgyvendindama pažangią rizikos valdymo politiką, Grupė ne tik siekia sumažinti potencialią riziką, bet ir tobulina kainodarą bei siekia efektyvaus kapitalo paskirstymo. Su rizika susijusi Banko ir Grupės veikla reglamentuota kreditavimo strategijoje bei rizikos apetito metodikoje.

Bankas vertina ir valdo kredito, likvidumo, rinkos, operacinę, atitikties ir kitas (verslo, reputacijos) rizikas, su kuriomis susiduria vykdydamas veiklą. Banko rizikų struktūroje vyrauja kredito rizika. Išsami informacija apie finansinių rizikų vertinimą ir valdymą pateikta šio pranešimo skirsnyje „Rizikų valdymas“. Per ataskaitinį laikotarpį buvo laikomais griežtų rizikų valdymo principų. Rizikų valdymo procesai nuolat tobulinami, remiantis geriausia visos finansų sistemos taikoma praktika.

Rizikos valdymo funkcija organizuojama taip, kad būtų išvengta visų įmanomų interesų konfliktų. Visų rūšių rizikos kontrolės funkcija atskiriama nuo rizikos prisiėmimo, t. y. nuo struktūrinių padalinių, tiesiogiai bendraujančių su klientais.

Vidaus kontrolė, kaip organizacinių priemonių, veiksmų ir vidaus procedūrų visuma, užtikrina, kad Grupės veikla būtų apdairi, efektyvi ir veiksminga, atitiktų teisės aktų reikalavimus, būtų įdiegtos tinkamos rizikos vertinimo kontrolės priemonės, o finansinė ir kita informacija būtų patikima ir pateikiama laiku.

Grupėje veikia tinkamai įdiegta ir reglamentuota kontrolės sistema. Rizikos kontrolę Banke atlieka antrosios gynybos linijos padaliniai, vykdytys rizikos kontrolės funkcijas (Rizikos analizės, Operacinės rizikos, Rinkos rizikos, Kredito kontrolės departamentai) ir atitikties funkcijas (Atitikties departamentas), ir trečios gynybos linijos padaliniai, atliekantys vidaus audito funkciją (Vidaus audito departamentas). Kiekviena kontrolės funkcija teikia periodines ataskaitas Banko vadovybei.

Banke veikiantis Rizikos komitetas konsultuoja Valdybą ir Stebėtojų tarybą dėl bendro esamo ir būsimo įstaigai priimtino rizikos apetito lygio ir padeda Stebėtojų tarybai prižiūrėti, kaip įgyvendinama rizikos strategija (žr. skirsnį „Informacija apie komitetų veiklą“).

Luminor Bank, AB, kaip vieno iš trijų didžiausių Lietuvos bankų ir nacionalinės sisteminės svarbos įstaigos, tiesioginę priežiūrą vykdo Europos Centrinis Bankas (ECB), glaudžiai bendradarbiaudamas su Lietuvos banku.

Laikydamasis tinkamos rizikų valdymo politikos bei teisės aktuose nustatytų reikalavimų, Bankas vykdo visus priežiūros institucijų nustatytus veiklos riziką ribojančius normatyvus.

Informacija apie Banko veiklos riziką ribojančių normatyvų vykdymą (proc.):

Rodiklis	Bankas	Grupė
Likvidumas (LCR rodiklis)	175,0	179,3
Kapitalo pakankamumas	17,8	17,9
Maksimali pozicija vienam skolininkui	12,6	12,9

9. STRATEGIJA IR PLANAI

Luminor pagrindinė veikla – teikti paslaugas versliams klientams Baltijos šalyse, didžiausią dėmesį skiriant vietos įmonėms ir finansiškai aktyviems, versliams žmonėms.

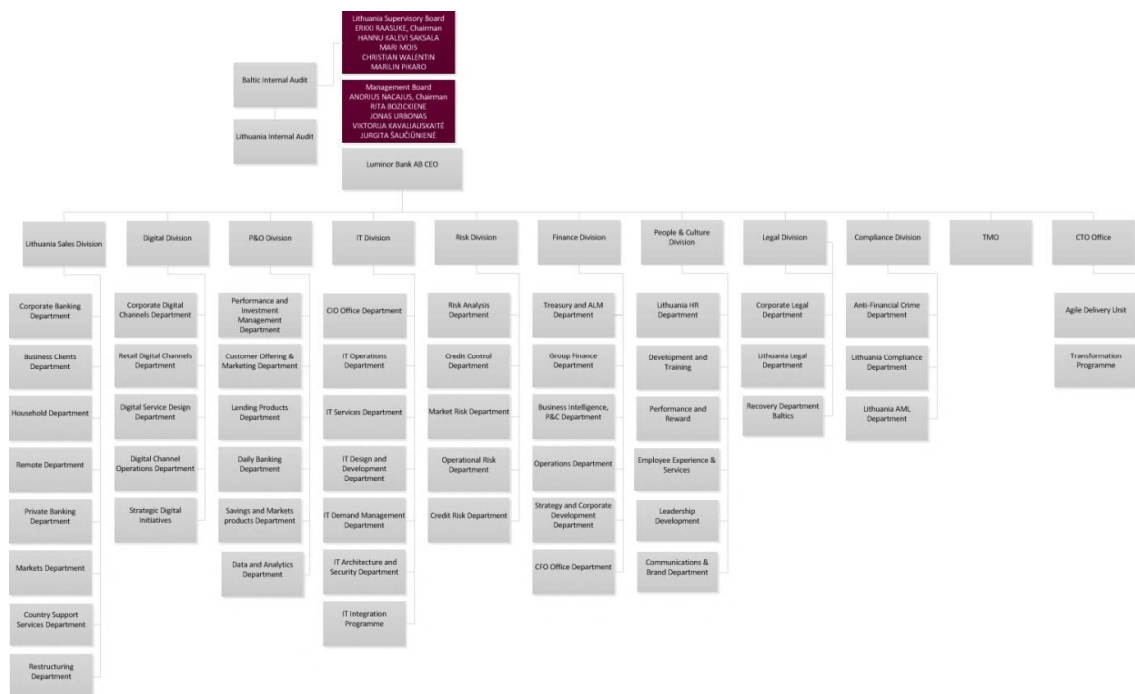
Po *Luminor* įkūrimo *Luminor* vadovybė nustatė naujus strateginius tikslus. Vienas didžiausių *Luminor* bankų tikslų – užbaigti su susijungimu susijusią veiklą ir sukurti efektyviai veikiančią organizaciją.

Bankas siekia sukurti išskirtinę klientų patirtį, paremtą duomenų analitika ir kliento poreikių supratimu, į vietos klientus orientuotas išskirtines naudas ir veiklos kompetencijas, o taip pat sukurti stiprią, į rezultatus orientuotą įmonės kultūrą, pagrįstą pagrindinėmis *Luminor* vertybėmis: smalsumu, bendradarbiavimu ir susitelkimu į tikslą. *Luminor* savo veiklą vertins akcininkų nuosavybės grąžos rodikliu, išlaidų ir pajamų santykiu, CET1 rodikliu ir metinėmis kredito rizikos sąnaudomis.

Šie išsikelti tikslai daro įtaką daugeliui mūsų strateginių pasirinkimų ir trumpalaikių bei vidutinės trukmės veiksmų, tačiau esame pasiryžę vykdyti pagrindinius strateginius prioritetus:

- Siūlyti išskirtinę klientų patirtį, įskaitant naujų produktų pasiūlymus ir puikų klientų aptarnavimą
- Paslaugas teikti naujais skaitmeniniais kanalais. Šiandien *Luminor* yra tradicinis bankas, siūlantis skaitmeninius produktus, paslaugas ir kanalus. *Luminor* siekia tapti visiškai skaitmeniniu banku, kuris veiklą vykdo šiuolaikinių technologinių platformų pagalba.
- Užtikrinti griežtą atitiktį ir kovos su pinigų plovimu veiklą
- Konsoliduoti informacinių technologijų sistemas ir užtikrinti veiklos nepriklausomumą (atsiskirti nuo patronuojančių bankų sistemų ir perkelti klientų duomenis į vieningą platformą)
- Talentų ir vadybos kokybė
- Gerinti kapitalo efektyvumą ir balansinės rizikos valdymą

10. BANKO VALDYMO STRUKTŪRA

11. VALDYMAS

Įstatuose numatyta, kad Banko valdymo organai yra: visuotinis akcininkų susirinkimas, stebėtojų taryba, valdyba ir administracijos vadovas (vadovas).

Banko valdymo organai yra: valdyba ir administracijos vadovas (vadovas).

Banko visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija aprašyta *Luminor Bank, AB* įstatuose ir Lietuvos Respublikos įstatymuose.

Banko stebėtojų taryba – kolegialus priežiūros organas, prižiūrintis Banko veiklą. Stebėtojų tarybą, sudaromą iš 5 narių, renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Stebėtojų taryba renkama 4 metams.

Stebėtojų taryba prižiūri valdybos ir administracijos vadovo veiklą, užtikrina, kad Banke būtų veiksminga vidaus kontrolės sistema, turi teises ir pareigas, aprašytas *Luminor Bank, AB* įstatuose ir Lietuvos Respublikos įstatymuose.

Banko valdyba – kolegialus valdymo organas, kurį sudaro 5 nariai. Valdybą renka stebėtojų taryba 4 metams. Valdyba valdo Banką ir jo veiklą, atstovauja jam ir, kaip numatyta įstatymuose, prisiima atsakomybę už banko finansinių paslaugų vykdymą.

Valdyba skiria ir atleidžia administracijos vadovą ir administracijos vadovo pavaduotoją, turi teises ir pareigas, aprašytas *Luminor Bank, AB* įstatuose ir Lietuvos Respublikos įstatymuose.

Banko Vadovas – vienasmenis Banko valdymo organas. Banko vadovas organizuoja kasdienę Banko veiklą, turi teises ir pareigas, aprašytas *Luminor Bank, AB* įstatuose ir Lietuvos Respublikos įstatymuose.

12. STEBĖTOJŲ TARYBA

Luminor Bank, AB įstatuose numatyta, kad Banko stebėtojų tarybą sudaro penki nariai. 2018 m. gruodžio 31 d. jie buvo: Erkki Raasuke (pirmininkas), Karl Christian Wallentin, Mari Mois, Marilyn Pikaro ir Hannu Kalevi Saksala.

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko septyniolika *Luminor Bank, AB* stebėtojų tarybos posėdžių. Visi stebėtojų tarybos nariai dalyvavo ne mažiau kaip pusėje posėdžių.

Duomenys apie kiekvieno Banko stebėtojų tarybos nario pareigas, kadencijos pradžią ir pabaigą, išsilavinimą, profesines kvalifikacijas ir valdymo kompetenciją:

Vardas, pavardė	Pareigos	Informacija apie kadencijos pradžią ir pabaigą		Išsilavinimas	Informacija apie valdymo kompetenciją ir patirtį	Informacija apie kitas vadovavimo pareigas 2018 m.
		Pradžia	Pabaiga			
Erkki Raasuke	Tarybos pirmininkas	2017-10-01	2021-10-01	Talino technikos universitetas, ekonomikos magistras	<i>Hansabank</i> , AS Palūkanų normų produktų padalinio vadovas (1994–1998), <i>Hansabank</i> , AS valdybos narys, vyr. finansininkas (1998–2001), <i>Hansabank</i> , AS valdybos pirmininko pavaduotojas, Verslo bankininkystės vadovas Estijoje (2001–2003), <i>Hansabank</i> Estija vadovas (2003–2005), <i>Hansabank</i> , AS administracijos vadovas ir valdybos pirmininkas, <i>Swedbank, AB</i> valdovų komandos narys (2005–2009), <i>Swedbank, AB</i> vyr. finansininkas (2009–2011), Estijos Ekonomikos ir komunikacijos ministro patarėjas (2012–2013). LHV Grupės vadovas (2013–2017)	<i>Luminor Bank, AS</i> , juridinio asmens kodas 11315936, registruota buveinė Harju maakonde, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Liivalaia tn 45, 10145, Estija, stebėtojų tarybos pirmininkas; <i>Luminor Bank, AS</i> , juridinio asmens kodas 40003024725, registruota buveinė Riga, Skanstes iela 12, LV-1013, Latvija, stebėtojų tarybos pirmininkas; <i>Luminor Group, AB</i> , juridinio asmens kodas 559072-8316, registruota buveinė c/o Wistrand Advokatbyrå, Box 7543, 109 93, Stockholm, Švedija, generalinis direktorius.
Karl Christian Wallentin	Tarybos narys	2017-10-01	2021-10-01	Stokholmo ekonomikos mokykla,	<i>Goldman Sachs International</i> , investicinės bankininkystės specialistas	<i>Luminor Bank, AS</i> , juridinio asmens kodas 11315936, registruota

				ekonomikas ir verslo magistras	(2004–2006), <i>Permira Advisers</i> , KB Investavimo specialistas (2006–2010), <i>Nordea Bank</i> , AB Grupės verslo plētros vadovas (2010–2017)	buveinė Harju maakonde, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Liivalaia tn 45, 10145, Estija, stebētoju tarybos narys; <i>Luminor Bank</i> , AS, juridinio asmens kods 40003024725, reģistruota buveinė Riga, Skanstes iela 12, LV-1013, Latvija, stebētoju tarybos narys; iki 2018-11-30 <i>Luminor Pensions Estonia</i> , AS, juridinio asmens kods 11469303, reģistruota buveinė Harju maakonde, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Liivalaia tn 45, 10145, Estija, stebētoju tarybos narys; <i>Luminor Asset Management IPAS</i> , juridinio asmens kods 40003699053, reģistruota buveinė Riga, Skanstes iela 12, LV-1013, Latvija, stebētoju tarybos narys; <i>Luminor Latvijas atklatais pensiju fonds</i> , AS, juridinio asmens kods 40103331798, reģistruota buveinė Riga, Skanstes iela 12, LV-1013, Latvija, stebētoju tarybos narys; iki 2018-11-11 <i>Luminor investiciju valdymas</i> , UAB, juridinio asmens kods 226299280, reģistruota buveinė Konstitucijos pr. 21 a, Vilnius, Lietuva, stebētoju tarybos narys; <i>Luminor MiCom</i> , AB, juridinio asmens kods 559072-8217, reģistruota buveinė c/o Nordea Bank AB, Smålandsgatan 17, 105 71 Stockholm, Švedija, valdybos pirmininkas.
Mari Mois	Tarybos narē	2017-10-01	2021-10-01	Tartu universitetas, teisēs magistras	<i>SEB Pank</i> , AS, teisininkē (2001–2003), <i>SEB lizingas ir faktoringas</i> , vyresnioji teisēs patarēja (2003–2007), advokatų kontora <i>Sorainen</i> , vyresnioji partnerē (2007–2008), Estijos verslo mokykla, bankininkystēs teisēs dēstytoja (2007–2009), <i>SEB Pank</i> , AS, vyresnioji teisēs patarēja, Teisēs departamento vadovo pavaduotoja (2008–2011), Talino technikos universitetas, dēstytoja (2009–2014), <i>DNB Pank</i> , AS, Teisēs departamento vadovē (2011–2014), <i>DNB Pank</i> , AS, valdybos narē (2014–2017)	<i>Luminor Bank</i> , AS, juridinio asmens kods 11315936, reģistruota buveinė Harju maakonde, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Liivalaia tn 45, 10145, Estija, stebētoju tarybos narē; <i>Luminor Bank</i> , AS, juridinio asmens kods 40003024725, reģistruota buveinė Riga, Skanstes iela 12, LV-1013, Latvija, stebētoju tarybos narē; <i>Luminor Liising</i> , AS, juridinio asmens kods 10237140, reģistruota buveinė Harju maakonde, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Liivalaia tn 45, 10145, Estija, stebētoju tarybos narē; <i>Luminor Lizings</i> , SIA, juridinio

						asmens kodas 40003348054, registruota buveinė Riga, Skanstes iela 12, LV-1013, Latvija, stebėtojų tarybos narė; <i>Luminor lizingas, UAB</i> , juridinio asmens kodas 111667277, registruota buveinė Konstitucijos pr. 21a, Vilnius, Lietuva, stebėtojų tarybos narė.
Marilin Pikaro	Tarybos narė	2017-10-01	2021-10-01	Talino universitetas, socialių mokslų magistrė, Konstanco universitetas, Vokietija, magistro lygio studijos politikos ir viešosios teisės srityje	Centrinė kriminalinė policija, Policijos ir pasienio apsaugos valdyba, tyrėja, vyresnioji tyrėja (2001–2007), <i>Ernst & Young Baltic</i> , vyresnioji konsultantė (2007–2013), vadovų komandos narė (2013–2017)	<i>Luminor Bank, AS</i> , juridinio asmens kodas 11315936, registruota buveinė Harju maakonde, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Liivalaia tn 45, 10145, Estija, stebėtojų tarybos narė; <i>Luminor Bank, AS</i> , juridinio asmens kodas 40003024725, registruota buveinė Riga, Skanstes iela 12, LV-1013, Latvija, stebėtojų tarybos narė.
Hannu Kalevi Saksala	Tarybos narys	2017-10-01	2021-10-01	Helsinkio universitetas, teisės mokslų magistras	<i>Kansallis Bank (Nordea)</i> , teisės patarėjas (1985–1986), skyriaus vadovas (1986–1987), vyresnysis klientų vadybininkas (1988–1990), skyriaus vadovas (1990–1995), <i>Svenska Handelsbanken</i> , vyresnysis klientų vadybininkas, skyriaus vadovas (1995–1999), Kreditų padalinio vadovas Suomijoje (2000–2002), skyriaus vadovas (2002–2004), <i>Helsinki OP Bank</i> vyresnysis klientų vadybininkas (2005–2006), <i>Bank DnB NORD</i> Kreditų padalinio vadovas Suomijoje (2007–2009), <i>DnB NOR Bank</i> , Grupės vyriausiasis kreditų pareigūnas Baltijos šalyse / Lenkijoje (2009–2011), <i>DNB Bank, ASA</i> Kreditų pareigūnas, Pataramojo kredito komiteto pirmininko pavaduotojas Baltijos šalims / Lenkijai (2011–2012), <i>DNB Bank, AS</i> vyriausiasis rizikos pareigūnas Estijoje (2012–2017), vyriausiasis rizikos pareigūnas Latvijoje (2016–2017)	<i>Luminor Bank, AS</i> , juridinio asmens kodas 11315936, registruota buveinė Harju maakonde, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Liivalaia tn 45, 10145, Estija, stebėtojų tarybos narys; <i>Luminor Bank, AS</i> , juridinio asmens kodas 40003024725, registruota buveinė Riga, Skanstes iela 12, LV-1013, Latvija, stebėtojų tarybos narys; <i>Luminor Pensions Estonia, AS</i> , juridinio asmens kodas 11469303, registruota buveinė Harju maakonde, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Liivalaia tn 45, 10145, Estija, stebėtojų tarybos narys; <i>Luminor Asset Management IPAS</i> , juridinio asmens kodas 40003699053, registruota buveinė Riga, Skanstes iela 12, LV-1013, Latvija, stebėtojų tarybos narys; <i>Luminor Latvijas atklatais pensiju fonds, AS</i> , juridinio asmens kodas 40103331798, registruota buveinė Riga, Skanstes iela 12, LV-1013, Latvija, stebėtojų tarybos narys; iki 2018-11-11 <i>Luminor investicijų valdymas, UAB</i> , juridinio asmens kodas 226299280, registruota buveinė Konstitucijos pr. 21 a, Vilnius, Lietuva, stebėtojų tarybos narys.

13. VALDYBA

Luminor Bank, AB įstatuose numatyta, kad Banko valdybą sudaro penki nariai. 2018 m. gruodžio 31 d. valdyboje buvo visi penki nariai: Andrius Načajus (pirmininkas), Jonas Urbonas, Rita Božičkienė, Jurgita Šaučiūnienė ir Viktorija Kavaliauskaitė.

2017 m. spalio 1 d. Valdančiosios tarybos nariu išrinktas Ramūnas Abazorius jo prašymu pašalintas iš valdybos nuo 2018 m. gegužės 31 d. Leidus Europos Centriniam Bankui, nuo 2018 m. rugpjūčio 23 d. Ramūną Abazorių pakeitė nauja valdybos narė Jurgita Šaučiūnienė.

Duomenys apie kiekvieno Banko valdybos nario pareigas, kadencijos pradžią ir pabaigą, išsilavinimą, profesines kvalifikacijas ir valdymo kompetenciją:

Vardas, pavardė	Pareigos	Informacija apie kadencijos pradžią ir pabaigą		Išsilavinimas	Informacija apie valdymo kompetenciją ir patirtį	Informacija apie kitas vadovavimo pareigas 2018 m.
		Pradžia	Pabaiga			
Andrius Načajus	Valdybos pirmininkas, Banko vadovas	2017-10-01	2021-10-01	Stokholmo ekonomikos mokykla Rygoje, Ekonomikos ir verslo administravimo bakalauras; Stokholmo ekonomikos mokykla, Ekonomikos ir verslo magistras (Finansų specializacija)	<i>Trigon Capital</i> , Talinn, vyresnysis partneris (1999–2002); <i>Lietuvos Žemės Ūkio bankas, AB</i> , Valdybos nario patarėjas (2002); <i>Lietuvos Žemės Ūkio bankas, AB / NORD/LB bankas, AB</i> , Investicinės bankininkystės (nuo 2010-08-25 – Rinkų) departamento vadovas (2002–2010); <i>AB DNB Bankas</i> Baltijos Rinkų tarnybos vadovas (2010–2014), valdybos narys (nuo 2014).	Nuo 2018-11-12 <i>Luminor Bank, AS</i> , juridinio asmens kodas 11315936, registruota buveinė Harju maakonde, Talinn, Kesklinna linnaosa, Liivalaia tn 45, 10145, Estija, valdybos narys.
Jurgita Šaučiūnienė	Valdybos narė, vyriausioji buhalterė, grupės finansų plėtros ir apskaitos politikos vadovė	2018-08-23	2021-10-01	Vilniaus universitetas, Verslo administravimo ir vadybos magistrė	Auditoriaus padėjėja, buhalterė, audito įmonė <i>J. Kabašinskas ir partneriai, TUB</i> (1997–1998); <i>J. Kabašinsko KUB JKP konsultacijos</i> , narė (1998–1999); buhalterė <i>NORD/LB</i> banko atstovybėje Vilniuje (1999–2001); vyriausioji buhalterė <i>NORD/LB</i> banko Vilniaus filiale (1999–2003); banko <i>NORD/LB Lietuva, AB</i> Apskaitos politikos skyriaus vadovė (2003–2004); <i>DNB bankas, AB</i> apskaitos skyriaus vadovė / vyriausioji buhalterė (2004–2017); <i>Intractus, UAB</i> valdybos narė (2009–2012); <i>Luminor Bank, AB</i> grupės finansų plėtros ir apskaitos politikos vadovė / vyriausioji buhalterė (2017–2018), <i>Luminor Bank, AB</i> valdybos narė,	

					vyriausioji finansininkė, grupės finansų plėtros ir apskaitos politikos vadovė, vyriausioji buhalterė (nuo 2018 m.).	
Jonas Urbonas	Valdybos narys, Banko vadovo pavaduotojas	2017-10-01	2021-10-01	Vilniaus universitetas, finansų magistras	VB lizingas, projektų vadovas (1998–2001), SEB lizingas, Transporto lizingo padalinio vadovas (2001–2004), Pardavimų vadovas, valdybos narys (2004–2009), SEB bankas, Mažmeninio skyriaus vadovas / verslo klientų vadovas (2009–2010), Nordea Bank, AB Lietuvos skyriaus Stambių verslo klientų padalinio vadovas (2010–2013), Lietuvos skyriaus vadovo pavaduotojas, Verslo bankininkystės departamento vadovas (nuo 2013)	
Rita Božickienė	Valdybos narė, Banko vadovo pavaduotoja	2017-10-01	2021-10-01	Vilniaus universitetas, Ekonomikos diplomas	Lietuvos žemės ūkio bankas, ekonomistė, kredito pareigūnė, probleminių verslo paskolų ekspertė (1989–2000), Nordea Bank, AB Lietuvos skyriaus generalinės direktorės pavaduotoja, Kredito departamento vadovė (2000–2018)	
Viktorija Kavaliauskaitė	Valdybos narė, Banko vadovo pavaduotoja	2017-10-01	2021-10-01	Vilniaus Gedimino technikos universitetas, verslo administravimo ir vadybos magistras	Blue Bridge, UAB, CRM sprendimų konsultantė, projektų valdymo sprendimų konsultantė, IT paslaugų valdymo konsultantė (2007–2009), Barclays Technology Centre, projektų vadovė (2009–2011), DNB Bankas, AB, projektų vadovė, Departamento vadovė (nuo 2012)	

Stebėtojų tarybos ir valdybos nariai nėra įsigiję Banko akcijų.

Stebėtojų tarybos, valdybos ir administravimo organų nariai neturi tarpusavio šeimyninių ryšių.

Stebėtojų tarybos, valdybos ir administravimo organų nariai neturi teistumo už klastojimo nusikaltimus, jokios reguliavimo institucijos jiems per pastaruosius penkerius metus nėra pateikusias oficialių viešų kaltinimų ar pritaikiusias sankcijų, teismas nėra uždraudęs eiti Banko administravimo, valdymo ar priežiūros organų nario pareigų arba eiti vadovaujamas pareigas arba tvarkyti bet kurio banko reikalus.

Stebėtojų tarybos, valdybos, administravimo organų nariai neturi interesų konfliktų tarp jų pareigų Bankui ir privačių interesų ir (ar) kitų pareigų. Bankas nėra sudaręs sandorių su minėtais asmenimis nebūdingų jo pagrindinei veiklai.

Papildoma informacija apie valdybos pirmininką, administracijos vadovą ir vyriausiąjį finansininką:

Andrius Načajus (Banko valdybos pirmininkas ir Banko vadovas) – turi Ekonomikos ir verslo magistro kvalifikaciją, ją įgijo Stokholmo ekonomikos mokykloje. Darbinė patirtis: *Trigon Capital*, Talinas, vyresnysis partneris, *Lietuvos Žemės Ūkio bankas, AB* (vėliau *NORD/LB bankas, AB*, *DnB NORD bankas, AB*, *DNB Bankas, AB*) Valdybos nario patarėjas, Investicinės bankininkystės (nuo 2010-08-25 – Rinkų) departamento vadovas, Rinkų tarnybos vadovas, nuo 2014 m. valdybos narys.

Andrius Načajus nėra įsigijęs Banko akcijų.

Jurgita Šaučiūnienė (vyriausioji buhalterė, Grupės finansų vystymo ir apskaitos skyriaus vadovė) – Vilniaus universitetas, vadybos ir verslo administravimo magistro kvalifikacinis laipsnis. Apskaitos departamento vadovė pareigose Banke dirba nuo 2004 m. Ankstesnės darbovietės: Audito TŪB *J. Kabašinskas ir partneriai* – auditoriaus asistentė (1997–1998); J.Kabašinsko KŪB *JKP Konsultacijos* – KŪB narė (1998–1999); Banko *NORD/LB atstovybė / NORD/LB* Vilniaus skyrius – buhalterė, vyriausioji buhalterė (1999–2003); AB bankas *NORD/LB Lietuva* – Apskaitos departamentas, Apskaitos politikos skyriaus viršininkė (2003–2004).

Jurgita Šaučiūnienė nėra įsigijusi Banko akcijų.

14. INFORMACIJA APIE KOMITETŲ VEIKLĄ

Audito ir atitikties komitetas

Audito ir atitikties komitetas – tai nestruktūrinis Banko padalinys. Audito ir atitikties komitetą sudaro ir kontroliuoja Banko stebėtojų taryba. Komiteto pagrindinės funkcijos yra šios:

- Banko rizikos valdymo ir vidaus kontrolės sistemų efektyvaus funkcionavimo palaikymas ir stebėseną, įskaitant ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės parengimo proceso bei finansinės informacijos vientisumo stebėseną;
- efektyvaus Banko išorinio audito proceso palaikymas ir stebėseną vykdant išorės auditoriaus nepriklausomumo bei objektyvumo stebėseną bei vykdant išorės auditoriaus atrankos procesą;
- vidaus audito proceso efektyvumo palaikymas ir stebėseną;
- atitikties, pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos bei finansinių nusikaltimų prevencijos stebėsenos procesų efektyvumo palaikymas ir stebėseną.

Audito ir atitikties komitetą sudaro trys nariai:

Pirmininkas	Marilyn Pikaro, grupės vyriausioji atitikties pareigūnė
Nariai	Mari Mois, grupės teisės tarnybos vadovė Hannu Kalevi Saksala, grupės vyriausiasis rizikos pareigūnas

Audito ir atitikties komiteto nariai *Luminor Bank, AB* akcijų neturi.

2018 m. įvyko devyni Audito ir atitikties komiteto posėdžiai.

Rizikos komitetas

Rizikos komitetas – tai nestruktūrinis banko padalinys. Rizikos komitetą sudaro ir kontroliuoja Banko stebėtojų taryba.

Rizikos komiteto tikslas yra užtikrinti efektyvų optimalios Banko kapitalo struktūros formavimą, rizikos valdymą bei kontrolę, optimizuoti Banko turto ir įsipareigojimų struktūrą atsižvelgiant į priimtinius rizikos parametrus bei pelningumą.

Rizikos komiteto funkcijos:

- patarti stebėtojų tarybai dėl bendro esamo ir būsimo rizikos apetito lygio ir strategijos;
- padėti stebėtojų tarybai prižiūrėti rizikos strategijos įgyvendinimą;
- analizuoti turto ir įsipareigojimų struktūrą bei susijusius klausimus;
- teikti pasiūlymus stebėtojų tarybai dėl optimalios kapitalo struktūros.

Rizikos komitetą sudaro keturi nariai:

Pirmininkas	Hannu Kalevi Saksala, grupės vyriausiasis rizikos pareigūnas
Nariai	Mari Mois, grupės teisės tarnybos vadovė Marilyn Pikaro, grupės vyriausioji atitikties pareigūnė Erkki Raasuke, grupės vadovas

2018 m. įvyko devyni Rizikos komiteto posėdžiai.

Rizikos komiteto nariai *Luminor Bank*, AB akcijų neturi.

Atlygio komitetas

Atlygio komitetas – tai nestruktūrinis banko padalinys. Atlygio komitetą sudaro ir kontroliuoja Banko stebėtojų taryba.

Atlygio komiteto funkcijos:

- vertinti kintamo atlygio politiką ir praktiką, siekiant valdyti Banko prisiimamą riziką, kapitalą ir likvidumą bei suderinti procesą su efektyviu rizikos valdymu, strategija, trumpalaikiais ir ilgalaikiais tikslais;
- tiesiogiai prižiūrėti už rizikos valdymą ir atitikties kontrolę atsakingų vadovaujančių darbuotojų kintamuosius atlygius;
- rengti Valdybos tvirtinamų sprendimų dėl kintamo atlygio projektus, įskaitant tuos sprendimus, kurie daro įtaką prisiimamai rizikai ir rizikos valdymui. Rengiant šiuos sprendimus atsižvelgiama į akcininkų, investuotojų ir kitų suinteresuotų dalyvių ilgalaikius interesus bei viešąjį interesą.

2018 m. įvyko trys Atlygio komiteto posėdžiai.

Banko Atlygio komitetą sudaro šie nariai:

Pirmininkas	Erkki Raasuke
Nariai	Karl Christian Wallentin Mari Mõis

Skyrimo komitetas

Skyrimo komitetas – tai nestruktūrinis banko padalinys. Skyrimo komitetą sudaro ir kontroliuoja Banko stebėtojų taryba.

2018 m. įvyko vienas Skyrimo komiteto posėdis.

Skyrimo komiteto funkcijos:

- siūlyti kandidatus į laisvas banko valdymo organų narių vietas ir rekomenduoja banko organams arba visuotiniam akcininkų susirinkimui juos svarstyti, vertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą banko organe, rengti funkcijų ir gebėjimų, kurių reikia konkrečiai pareigybei, aprašą ir vertinti pareigoms atlikti reikalingą laiką bei vertinti akcininko siūlomus kandidatus;
- ne rečiau kaip kartą per metus vertinti banko organų struktūrą, dydį, sudėtį bei veiklos rezultatus ir teikti banko organams rekomendacijas dėl reikiamų pokyčių;
- ne rečiau kaip kartą per metus vertinti tiek atskirų banko organų narių, tiek bendras visų banko organų žinias, įgūdžius bei patirtį ir teikti banko organams vertinimo išvadas;
- teikti pasiūlymus banko organams, siekiant užtikrinti, kad atskiro banko organų nario arba nedidelės narių grupės nuomonė negalėtų būti svarbiausia šiems organams priimant sprendimus, galintiems pakenkti viso banko interesams;
- vertinti, koks turi būti banko organuose nepakankamai atstovaujamos lyties narių siektinas skaičius, ir rengti pasiūlymus (politiką) dėl priemonių, kurios užtikrintų, kad šis skaičius būtų pasiektas;
- reguliariai peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo bei teikti valdymo organams rekomendacijas.

Skyrimo komitetą sudaro šie stebėtojų tarybos nariai (skiriami iš Stebėtojų tarybos narių):

Pirmininkas	Erkki Raasuke
Nariai	Karl Christian Wallentin Mari Mõis

Kredito komitetas

Kredito komiteto nuostatus patvirtino Banko valdyba. Nuostatuose apibrėžtas vietinių Kredito komitetų organizavimas, narių atsakomybė bei sprendimų priėmimo principai. Kredito komitetai veikia pagal Luminor grupės strateginius planus bei kreditavimo politiką.

Kredito komitetas yra individualių kreditų bei su kreditais susijusių administracinių sprendimų priėmimo organas, kuris prisideda prie vieningos, patikimos kreditavimo kultūros Banke.

Kredito komiteto sudėtis priklauso nuo sprendimo priėmimo lygio. Kredito komitetas sudaro Kredito rizikos valdymo (išankstinės kontrolės funkcija) ir Verslo (sprendimų priėmimo funkcija) padalinių atstovai.

II lygis Valdybos kredito komitetas	Pirmininkas: Vyriausiasis kreditų pareigūnas Banko vadovas Įgalioti asmenys iš Kredito rizikos valdymo bei Verslo padalinių
III lygis Stambaus verslo kredito komitetas	Pirmininkas: Stambaus verslo kredito pareigūnas Įgalioti asmenys iš Verslo padalinių ir Lizingo
III lygis Smulkaus verslo kredito komitetas	Pirmininkas: Smulkaus verslo kredito pareigūnas Įgalioti asmenys iš Verslo padalinių ir Lizingo
III lygis Privačių asmenų kredito komitetas	Pirmininkas: Privačių asmenų kredito pareigūnas Įgalioti asmenys iš Verslo padalinių ir Lizingo

Visi Kredito komitetų sprendimai priimami esant kvorumui. Sprendimai privalo būti priimami vienbalsiai. Kredito komitetų posėdžiai organizuojami kartą arba du kartus per savaitę, priklausomai nuo sprendimo priėmimo lygio. Kredito komitetų nariai *Luminor Bank*, AB akcijų neturi.

15. DARBUOTOJAI

2018 m. gruodžio 31 d. grupėje dirbo 1 303 darbuotojai, iš kurių 1 234 dirbo *Luminor Bank*, AB. Per ataskaitinius metus vidutinis darbuotojų skaičius Grupėje buvo 1 274.

Darbuotojų skaičiaus ir darbo užmokesčio pokyčiai

	2015-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2018-12-31
Banko darbuotojų skaičius	1 040	1 059	1 245	1 234
Grupės darbuotojų skaičius	1 056	1 072	1 294	1 303
Vidutinis Grupės darbuotojo mėnesinis darbo užmokestis, eurai	1 372	1 390	1 551	1 728

2018 m. gruodžio 31 d. vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal pagrindines darbuotojų grupes buvo pasiskirstęs taip: administracijos (be valdybos narių) – 4 133 eurai; specialistai – 1 473 eurai.

Grupės darbuotojų skaičius pagal pareigybių grupes 2018 m. gruodžio 31 d.

	Darbuotojų skaičius	Darbuotojų sudėtis pagal išsilavinimą		
		su aukštuoju	Su spec. viduriniu (aukštesniuoju)	su viduriniu
Administracija	123	117	3	3
Specialistai	1 180	964	68	148
Iš viso	1 303	1 081	71	151

16. ATLYGIO POLITIKA

2018 m. rugpjūčio mėn. buvo atnaujinta Banko Atlygio politika, siekiant suderinti jos nuostatas su *Luminor* atlygio strategija ir tikslais. Atlygio politika parengta pagal Europos bankininkystės institucijos Gaires dėl patikimos atlygio politikos pagal Direktyvos 2013/36/ES 74 straipsnio 3 dalį ir 75 straipsnio 2 dalį ir informacijos atskleidimo pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 450 straipsnį, 2015 m. gegužės 8 d. Lietuvos banko valdybos nutarimą Nr. 03-82 dėl „Minimalių kredito įstaigų ir finansų maklerio įmonių darbuotojų atlygio politikos reikalavimų aprašo patvirtinimo“, bei kitus teisės aktus. Atlygio politika peržiūrima kasmet.

Atlygio politika taikoma visiems Banko darbuotojams, užtikrinant lygias galimybes ir nediskriminuojant lyties ar kitais pagrindais, taip pat taikoma Banko dukterinių įmonių darbuotojams tiek, kiek tai neprieštarauja dukterinėms įmonėms taikomiems teisės aktams. Atlygio politika nustato bendrą darbuotojų atlygio sistemą, kuri remiasi numatyta veiklos strategija ir vertybėmis, padeda siekti tikslų, skatina tokių elgesį, kuris kurtų trokštamą verslo kultūrą, įskaitant reputaciją, rezultatus ir ilgalaikę vertę akcininkams, prisideda siekiant socialinės atsakomybės ir kuriant Banko, kaip patrauklaus darbdavio, įvaizdį, padeda pritraukti, ugdyti ir išlaikyti motyvuotus, kompetentingus ir rezultatų siekiančius darbuotojus ir taip laikytis Personalo valdymo strategijos, skatina puikią lyderystę ir iššūkių sprendimus, dėl kurių darbuotojai labiau įsipareigoja bendrovei ir dažniau bendradarbiauja, užtikrina lygias galimybes, draudžia diskriminuoti dėl lyties ar kitais pagrindais ir skatina kurti patikimas rizikos valdymo ir kontrolės priemones, padeda išvengti interesų konfliktų ir užtikrina, kad atlygio programos būtų nuoseklios ir skaidrios.

Pagrindinės atlygio struktūrinės dalys: pastovus atlygis, kintamas atlygis ir naudos.

Pastovus atlygis nustatomas atsižvelgiant į darbuotojų profesinę patirtį ir atsakomybės lygį organizacijoje, išsilavinimą, darbo stažą, ekspertizę ir įgūdžius, darbo patirtį, susijusią veiklą ir geografinės vietos atlygio lygį.

Kintamas atlygis skirtas išskirti Banką iš kitų sektoriaus dalyvių ir kurti kultūrą, orientuotą į rezultatus ir ilgalaikę bendrovės vertę. Skiriant kintamą atlygį, atsižvelgiama į prisiimamą riziką ir padedama *Luminor* siekti ir išlaikyti patikimą kapitalo bazę pagal taikomus norminius teisės aktus. Kintamas atlygis nustatomas pagal darbuotojui nustatytus finansinius ir nefinansinius tikslus ir bendrą vertinimą, grindžiamą darbuotojo atitikimu *Luminor* vertybėms, vadovavimo principams ir elgesio kodeksui, taip pat darbuotojo bendru indėliu siekiant darnios Banko veiklos. Todėl kintamas atlygis skiriamas tik išpildžius sąlygas, vadovo nuožiūra ir priklauso nuo darnių ir pagal riziką pakoreguotų rezultatų, viršijančių minimalius darbuotojo darbo reikalavimus, numatytus darbo sutarties sąlygose.

Taikomos šios kintamo atlygio programos: trumpalaikių paskatų programos, taikomos visiems darbuotojams ir vadovybei; ir ilgalaikių paskatų programos, taikomos vadovybei. Darbuotojo kintamojo atlygio dydis negali viršyti 100 proc. metinio fiksuoto darbuotojo atlygio.

Naudos skirtos tam, kad Bankas galėtų būti socialiai atsakingas, rūpintis darbuotojų sveikata ir gyvenimo kokybe ir turėti ekonomiškai naudingas naudos programas, atitinkančias vietos rinkos praktiką. Naudos taikomos vienodai, t. y. darbuotojai jas gauna nepriklausomai nuo rezultatų ar rezultatų rizikos vertinimo.

Išeitinės išmokos darbuotojams mokamos pagal galiojančius norminius teisės aktus ir kolektyvinę sutartį, jei taikoma.

Kintamo atlygio mokėjimo principai riziką prisiimantiems asmenims

Kartą per metus turi būti identifikuojamos riziką prisiimančios pareigybės ir (arba) tokios pareigybes užimantys darbuotojai, ir (arba) priimti sprendimai, kurie gali turėti reikšmingą įtaką Banko rizikos profiliui. Tokių pareigybių ir (arba) darbuotojų sąrašas sudaromas atsižvelgiant į kiekybinius ir kokybinius kriterijus, nustatytus 2014 m. kovo 4 d. Komisijos deleguotajame reglamente (ES) Nr.604/2014. Sudarant šį sąrašą, pagal savo kompetenciją

dalyvauja Banke rizikos valdymo, atitikties, verslo palaikymo (teisės, personalo, kt.) funkcijas vykdančias asmenys. Reikšmingą įtaką Banko rizikos profiliui galinčių turėti pareigybių ir (arba) tokias pareigybės užimančių darbuotojų, ir (arba) sprendimų sąrašas ir kriterijai, kuriais remiantis jis buvo sudarytas, tvirtinami Atlygio komiteto.

Svarstant potencialią riziką, susijusią su vertinamais darbuotojų, užimančių riziką prisiimančias pareigybės, rezultatais, mažiausiai 50 proc. kintamo atlygio turi būti atidėta ir išmokėta finansinėmis priemonėmis. Atidėtoms sumoms taikomas atidėjimo laikotarpis nuo trijų iki penkių metų. Trečdalis paskirstytų priemonių bus prieinamos gavėjui per vienerius metus nuo paskyrimo datos, dar vienas trečdalis – per du metus nuo paskyrimo datos ir paskutinis trečdalis – per trejus metus nuo paskyrimo datos. Nuosavybės į priemones teisė gavėjui pereis perdavus šias priemones. Kol nuosavybės teisė neperduota, gavėjas turi tik sąlygines teises. Prieš akcijų perdavimą riziką prisiimančioms pareigybėms, turi būti atliktas tolimesnis veiklos rizikos vertinimas, siekiant išanalizuoti ar pirminis veiklos rizikos vertinimas buvo teisingas. Jei vertinimas parodo, kad pirminis rizikos vertinimas buvo neteisingas, reikalavimo teisė į paskirtas akcijas gali būti visiškai ar iš dalies panaikinta.

Bendroji kiekybinė informacija apie atlygį, suskirstytą pagal darbuotojų grupes (viso atlygio suma, visos kintamosios atlygio dalies suma, darbuotojų skaičius)

2018 m. informacija, pateikta pagal 2018 m. gruodžio 31 d. duomenis. Sumos nurodytos neatskaičius mokesčių.

Grupė	Pastovus atlygis (tūkst. eurų)	Kintamas atlygis (tūkst. eurų)	Kintamo atlygio gavėjų skaičius
Banko administracija ir riziką prisiimančios darbuotojai*	3 266	457	46
Darbuotojai	23 672	1 099	920
Iš viso:	26 938	1 556	966

Grupė	Pastovus atlygis (tūkst. eurų)	Kintamas atlygis (tūkst. eurų)	Kintamo atlygio gavėjų skaičius
Valdyba*	615	96	5
Mažmena*	557	84	7
Aptarnavimas*	499	68	8
Administracija*	1 595	212	26
Darbuotojai	23 672	1 099	920
Iš viso:	26 938	1 556	966

*Banko darbuotojams kintamas atlygis už 2018 metus 2018 m. gruodžio 31 d. nebuvo išmokėtas. Kintamas atlygis išmokėtas 2018 metais už 2017 metų rezultatus. Aptarnavimas – Verslo ir Rinkų darbuotojai.

Kintamosios atlygio dalies, suskaidytos į grynuosius pinigus, akcijas, su akcijomis susijusias finansines priemones ir kitas dalis, sumos ir forma, likusio neišmokėto atidėto atlygio sumos

Grupė	Kintamas atlygis, išmokėtas grynaisiais (tūkst. eurų)	Paskirtas atidėtas kintamas atlygis akcijomis (tūkst. eurų)	Nepaskirtas atidėtas kintamas atlygis akcijomis (tūkst. eurų)
Banko administracija ir riziką prisiimančios darbuotojai	271	62	124
Darbuotojai	23 672	-	-
Iš viso:	23 943	62	124

Grupė	Kintamas atlygis, išmokėtas grynaisiais (tūkst. eurų)	Paskirtas atidėtas kintamas atlygis akcijomis (tūkst. eurų)	Nepaskirtas atidėtas kintamas atlygis akcijomis (tūkst. eurų)
Valdyba	45	16	31
Mažmena	50	11	23
Aptarnavimas	42	9	18
Administracija	134	26	52
Darbuotojai	23 672	-	-
Iš viso:	23 943	62	124

Atidėto kintamo atlygio, paskirto finansiniais metais, išmokėto ir patikslinto, atsižvelgiant į veiklos rezultatus, suma

2018 m. tokios korekcijos nebuvo atliekamos.

Garantuoto kintamo atlygio, numatyto pagal naujas sutartis, ir su sutarties nutraukimu susijusių išmokų finansiniais metais suma ir tokių išmokų gavėjų skaičius

Garantuotas kintamas atlygis nebuvo numatytas.

Su darbo santykių nutraukimu susijusių išmokų sumos, paskirtos finansiniais metais, tokių išmokų gavėjų skaičių ir didžiausia suma, paskirta vienam asmeniui:

Luminor Grupė	Gavėjų skaičius	Išeitinių išmokų suma (tūkst. eurų)	Didžiausia suma vienam asmeniui (tūkst. eurų)
	143	1 153	900

Bankas neturi specialių įsipareigojimų darbuotojams dėl išeitinių išmokų.

Banko vadovybei papildomos pensijos ar ankstyvo išėjimo į pensiją schemos nėra nustatomos.

Informacija apie Banko vadovams, užimantiems Banke kitas pareigas, ir vyriausiajam finansininkui per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotas pinigų sumas

Neatlygintinai perleisto turto ir suteiktų garantijų Banko vardu šiems darbuotojams 2018 m. nebuvo. Žemiau pateikiama informacija apie šiems asmenims priskaičiuotas pinigų sumas bendrai ir vidutinius dydžius, tenkančius Banko administracijos nariams, vadovui ir vyriausiajam finansininkui. Informacija apie kiekvienam asmeniui atskirai išmokėtas sumas nėra pateikiama, kad nebūtų pažeista Banko paslapties ir asmens duomenų apsaugos reikalavimai.

	Priskaičiuotos pinigų sumos (tūkst. eurų)
Bendrai visiems Banko administracijos nariams ir vyriausiajam finansininkui	1 164
Pagal darbo sutartį	889
Darbdavio socialinio draudimo įmokos	275
Kiti mokėjimai kartu su darbdavio socialinio draudimo įmokomis*	340
Vidutiniškai vienam Banko administracijos nariui ir vyriausiajam finansininkui	145
Pagal darbo sutartį	111
Darbdavio socialinio draudimo įmokos	34

*Išlaidos, susijusios su automobilio nuoma, apgyvendinimu ir įsikūrimu, įmokomis į pensijų fondą.

17. SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ

Kuriame naujos kartos banką, nes esame pasiryžę sukurti geresnę ateitį šeimoms, verslui, bendruomenėms bei šalims, kuriose gyvename ir dirbame. Tikime, kad turime padėti kurti vietos bendruomenes, kuriose veikiamo.

Atsižvelgiame į valdymo, socialinius ir aplinkosaugos aspektus visose mūsų veiklos srityse, įskaitant produktų ir paslaugų kūrimą, konsultavimo paslaugas ir pardavimus, investicinius ir kredito sprendimus bei kitas operacijas. Bankas nedalyvauja veiklose, kur galimi žmogaus ar darbo teisių pažeidimai, korupcija, rimta žala aplinkai ar kitokie neetiški veiksmai.

Bankas atsako už tai, kad būtų dedamos pastangos užtikrinti, kad bankų sektoriuje būtų teikiami etiški produktai ir paslaugos, ir prižiūrimi atsakomybę už tai, kam ir kaip siūlomi produktai ir paslaugos.

Luminor socialiai atsakingas elgesys remiasi šiomis tarptautiniu mastu pripažintomis gairėmis:

- Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos gairėmis daugianacionalinėms įmonėms (the OECD Guidelines for Multinational Enterprises);
- Tarptautinės finansų korporacijos gairėmis dėl aplinkosaugos ir socialinių standartų;
- Jungtinių Tautų Aplinkos apsaugos programos Finansų iniciatyvos principais (UNEP FI principles);
- Jungtinių Tautų Atsakingo investavimo principais (the UN Principles for Responsible Investments);
- Jungtinių Tautų Pasauliniu susitarimu (the UN Global Compact);
- Jungtinių Tautų pagrindiniais verslo ir žmogaus teisių principais.

Luminor verslo etiką atskirose veiklos srityse reguliuoja politikos bei kodeksai.

- Banko aplinkosaugos veikla yra aprašyta Atsakingo verslo kodekse trečiosioms šalims. Šis kodeksas yra parengtas pagal Luminor elgesio kodeksą ir jame yra išdėstyti principai, kuriuos Luminor taiko vykdydamas bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis. *Luminor* partneriai, pasirašydami bendradarbiavimo sutartį, patvirtina šio kodekso reikalavimų laikymąsi pasirašydami Patvirtinimą dėl atsakingo verslo kodekso.
- Žmogaus teisių, darbo teisės ir socialinių ryšių srityse banko veiklą nusako Socialinės atsakomybės politika bei Elgesio kodeksas. Elgesio kodeksas apibrėžia pagrindinius *Luminor* veiklos principus. Socialinės atsakomybės politikoje apibrėžiami pagrindiniai Luminor socialinės atsakomybės principai. Jie įvardijami kaip vertybės ir pagrindinius principus atspindinti gera verslo praktika, parodanti, kad *Luminor* savanoriškai įtraukia socialines, aplinkos ir žmogaus teisių vertybes į savo kasdienę veiklą ir santykius su suinteresuotais asmenimis, t.y. akcininkais, darbuotojais ir klientais. Socialinės atsakomybė taip pat reiškia dalyvavimą vietos bendruomenės vystymesi. Priimdamas tiek trumpalaikius tiek ilgalaikius sprendimus, Luminor atsižvelgia į visų suinteresuotų asmenų interesus.
- Kovos su korupcija bei kyšininkavimų veiksmus apibrėžia Kyšininkavimo ir korupcijos prevencijos politika, kurioje aprašomi kyšininkavimo ir korupcijos prevencijos praktikos reikalavimai. Politikos paskirtis – padėti *Luminor* darbuotojams užtikrinant kyšininkavimo ir korupcijos prevenciją. Kaip viena iš šios politikos dalis yra Pranešimų dėl vidaus ar išorės pažeidimų tvarka, pagal kurią darbuotojas, kuriam kyla įtarimų dėl netinkamo elgesio, pažeidimų ar nusikalstamos veiklos, gali pranešti anoniminiu pranešimų kanalu apie tai. Luminor užtikrina, kad visi pranešimai apie pažeidimus būtų rimtai svarstomi ir, kad nustatyta rizika būtų tinkamai valdoma. Šioje tvarkoje, be kita ko, yra numatyti informavimo principai bei aprašyta vidaus informavimo tvarka, kuria gali naudotis darbuotojai.

Aukščiau įvardinti dokumentai numato būtinas Banko darbuotojų elgesio normas, o taip pat būdus, kaip šios normos yra įtvirtinamos bei kontroliuojamos jų įgyvendinimas. Siekdamas įtvirtinti minėtas politikas, Bankas vykdo nuolatinį mokymus savo darbuotojams bei organizuoja komunikacines kampanijas, aiškinančias šių politikų įgyvendinimo privalumus bei naudą.

Vidinėse tvarkose, politikose ir elgesio kodeksuose Bankas išskiria ir apibūdina įmonių socialinės atsakomybės principus keturiuose pagrindinėse srityse:

1. Įmonės valdymas
2. Darbuotojai
3. Klientai, produktai ir paslaugos
4. Aplinka ir vietos bendruomenė

Įmonių valdymas

Bankas įsipareigoja laikytis įmonės valdymo principų, kurie apima:

- aukštus etikos standartus ir patikimą įmonės valdymą;
- aiškų ir atvirą bendravimą su visomis tikslinėmis grupėmis;
- nulinę toleranciją korupcijai ir korupcijos prevenciją, grindžiamą skaidrumu ir patikrinamumu;
- reguliarius dialogus su visomis suinteresuotosiomis šalimis: darbuotojais, klientais, akcininkais, valdžios institucijomis ir kitomis viešosiomis įstaigomis, tiekėjais ir pardavėjais aplinkos, socialiniais ir vadybos klausimais.

Darbuotojai

Bankas laikosi socialinės atsakomybės ir:

- gerbia tarptautiniu mastu pripažintas žmogaus teises;
- peržiūri vertės grandinę, siekdamas atskleisti faktinių ir galimų žmogaus teisių pažeidimų riziką, kuri yra svarbi ir tiesiogiai susijusi su įmone, kaip darbdavio, investuotojo, skolinio ar pirkėjo, pajėgumais;
- siekia dialogo su susijusiomis ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis, taip pat siekia užtikrinti arba bendradarbiauti užtikrinant dalyvaujančiųjų šalių teisę į veiksmingą skundų nagrinėjimą;
- skatinti darbuotojų įvairovę ir užtikrinti, kad nebūtų diskriminacijos dėl etninės kilmės, religijos, seksualinės orientacijos, funkcinio gebėjimo, amžiaus ar lyties;
- neinvestuoti į paskolas bendrovėms, gaminančioms ginklus, kurių įprastas naudojimas pažeidžia pagrindinius humanitarinius principus, neteikti tokių paskolų;
- remti socialiai naudingus tikslus ir remti svarbias socialines vertybes srityse ir pramonės sektoriuose, kuriuose veikia *Luminor*.

Klientai, produktai ir paslaugos

Laikomės geriausios praktikos, užtikriname etišką bendradarbiavimą su klientais, socialiai atsakingą produktų ir paslaugų kūrimą, įskaitant:

- išsamią klientų poreikių ir sąžiningumą siūlant *Luminor* produktus ir paslaugas;
- etiškas investicijas ir turto valdymą, vadovaujantis bendrai patvirtintomis ir atvirai paskelbtomis etiškų investicijų gairėmis;
- protingą kreditavimo politiką ir išsamią rizikos analizę;
- pragmatišką įmonių konsultavimą ir pardavimus, užtikrinant sąžiningą, atvirą ir rizikas įvertinantį bendravimą su klientais.

Aplinka ir vietos bendruomenė

Bankas savo veikloje atsižvelgia į įvairius aplinkos tausojo aspektus:

- veikia taip, kad būtų galima įvertinti, pranešti ir tvarkyti aplinkosaugos rizikas, su kuria susiduria įmonė ir tiesiogiai vykdydama savo veiklą, ir netiesiogiai - kaip investuotoja ir skolintoja;
- kuo efektyviau naudoja energijos išteklius;
- skatina nuolatinį aplinkosaugos stiprinimą ir laikosi institucijų reikalavimų bei vidinių tvarkų, susijusių su išorės aplinkos tausojimu;
- kaip savininkas / investuotojas, skolintojas ir pirkėjas, siekia mažinti netiesiogiai aplinkai daromą poveikį;
- skatina didesnę atsakomybę už aplinką, remia ekologiškų ir darnių technologijų bei sprendimų kūrimą ir platinimą;
- skatina ir užtikrina atvirą dialogą su vietos bendruomenėmis.

18. REIKŠMINGI ĮVYKIAI PO 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

2019 m. sausio 2 d. Luminor Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje užbaigė vienos valstybės ribas peržengiantį jungimąsi ir tęsia savo veiklą visose Baltijos šalyse per Estijoje registruotą banką ir jo skyrius Latvijoje ir Lietuvoje. Užbaigus susijungimą, visas Luminor Lietuva turtas, teisės ir įsipareigojimai perduoti Luminor Bank AS Estijoje. Bankas tęs tą pačią veiklą Lietuvoje per įsteigtą skyrių.

Nuo 2019 m. sausio 2 d. Luminor Bank, AS Lietuvos skyriaus indėlininkų ir investicinių paslaugų klientų indėlius ir finansines priemones garantuoja Estijos garantijų fondas pagal nustatytą ir taikomą indėlių ir investuotojų apsaugos sistemą.

Supaprastinta struktūra ir valdymo modelis pagreitins sprendimus, sustiprins tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir užtikrins efektyvesnį valdymą.

Užbaigus susijungimą nuo 2019 m. sausio 2 d. pasikeitė Luminor Bank AS organizacinė struktūra, valdymo struktūra ir valdymo organų nariai. Erkki Raasuke eina Luminor Bank AS vadovo pareigas, o Nils Melngailis yra stebėtojų tarybos pirmininkas.

Nuolatiniai komitetai, kurie anksčiau buvo įsteigti atskirai kiekvienos Baltijos šalies lygiu, toliau tęsia veiklą kaip atskiri komitetai grupės lygiu - Audito, Rizikos, Skyrimo ir Atlygio komitetai.

Užbaigęs vienos valstybės ribas peržengiantį susijungimą, 2019 m. sausio 7 d. Luminor Bank, AS (Estija) pradėjo diegti naują veiklos modelį. Bankas siekia supaprastinti struktūrą ir sprendimų priėmimo procesą, suvienodindamas ir konsoliduodamas informacines technologijas, stiprindamas kontrolę ir tapdamas efektyvesniu, atsparesniu ir lankstesniu.

Bankas yra į klientus orientuota organizacija ir naujas veiklos modelis leis užtikrinti vieningas paslaugas visame Baltijos šalių regione, leis efektyviau vykdyti verslo plėtrą bei išlikti kuo arčiau savo klientų. Koreguodamas veiklos modelį, Luminor tikisi reikšmingai sumažinti veiklos išlaidas ir sukurti daugiau pajėgumų būsimoms investicijoms.

2019 m. vasario 1 d. Luminor Bank, AS (Estija) pardavė įmonei Resolution Holding savo dukterinę nekilnojamojo turto tarpininkavimo įmonę Lietuvoje Luminor būstas, UAB.

Erkki Raasuke
Luminor Bank, AS (Estija)
valdybos pirmininkas

Vilnius, 2019 m. kovo 11 d.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

GRUPĖS IR BANKO PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA

	Pastabos	Grupė		Bankas	
		2018 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m.
Palūkanų pajamos, apskaičiuotos taikant efektyvios palūkanų normos metodą		107 294	79 783	104 960	79 220
Kitos palūkanų pajamos		14 507	7 751	5 267	5 669
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos		(12 745)	(11 821)	(12 744)	(11 820)
Grynosios palūkanų pajamos	1	109 056	75 713	97 483	73 069
Paslaugų ir komisinių pajamos	2	55 763	46 251	51 005	42 130
Paslaugų ir komisinių sąnaudos	2	(12 559)	(10 234)	(11 961)	(9 891)
Grynosios palūkanų, paslaugų ir komisinių pajamos		152 260	111 730	136 527	105 308
Grynasis pelnas (nuostolis) iš operacijų vertybiniais popieriais ir išvestinėmis finansinėmis priemonėmis ir operacijų užsienio valiuta	3	9 175	17 248	12 632	18 512
Asocijuotos įmonės pelno dalis		336	84	-	-
Paskolų ir finansinės nuomos (lizingo) vertės sumažėjimo pokytis	4	127	(2 142)	289	(1 152)
Kito turto vertės sumažėjimas	4	(2 878)	(50 748)	(4 628)	(51 760)
Kitos pajamos	5	3 793	4 860	3 226	4 689
Personalo sąnaudos	6	(40 531)	(33 019)	(37 984)	(31 964)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	7	(3 624)	(4 169)	(3 582)	(3 683)
Kitos administracinės sąnaudos	8	(58 364)	(49 145)	(56 707)	(47 780)
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		60 294	(5 301)	49 773	(7 830)
Pelno mokestis	9	(7 949)	(5 351)	(6 350)	(5 269)
Grynasis pelnas (nuostoliai)		52 345	(10 652)	43 423	(13 099)
Pelnas (nuostoliai) priskirtinas:					
Banko akcininkams		52 345	(10 652)	43 423	(13 099)

Šios Finansinės Ataskaitos buvo pasirašytos 2019 m. kovo 11 d.

Erkki Raasuke
Valdybos pirmininkas

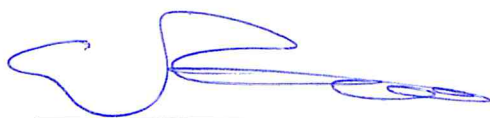
Tina Kukka
L.e.p. Vyr. Finansų pareigūnė

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

GRUPĖS IR BANKO BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA

	Grupė		Bankas	
	2018 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m.
Grynasis pelnas (nuostoliai)	52 345	(10 652)	43 423	(13 099)
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos), kurios bus pripažintos pelnu arba nuostoliais ateinančiais laikotarpiais (atskaičius mokesčius):				
Grynasis pelnas (nuostoliai) iš finansinio turto, vertinamo tikrąją verte, kurios pokyčiai pripažįstami kitomis bendrosiomis pajamomis (2017: skirtas parduoti)	(4)	953	-	953
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos), kurios nebus pripažintos pelnu arba nuostoliu ateinančiais laikotarpiais:				
Grynasis pelnas (nuostoliai) iš finansinio turto, vertinamo tikrąją verte, kurios pokyčiai pripažįstami kitomis bendrosiomis pajamomis	632	-	632	-
Viso kitų bendrųjų pajamų, atskaičius mokesčius	628	953	632	953
Laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudų), atskaičius mokesčius	52 973	(9 699)	44 055	(12 146)
Priskirtinas:				
Banko akcininkams	52 973	(9 699)	44 055	(12 146)

Šios Finansinės Ataskaitos buvo pasirašytos 2019 m. kovo 11 d.

Erkki Raasuke
 Valdybos pirmininkas

Tina Kukka
 L.e.p. Vyr. Finansų pareigūnė

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

GRUPĖS IR BANKO FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA

		Grupė		Bankas	
	Pas- ta- bos	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.
TURTAS					
Pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	10	1 512 726	1 362 543	1 512 726	1 362 543
Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito institucijų	11	38 319	251 142	38 319	251 142
Prekybinis finansinis turtas	12	1 006	2 325	1 006	2 325
Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas	13	83 192	85 586	83 192	84 171
Išvestinės finansinės priemonės	14	8 309	6 369	8 309	6 369
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami kitomis bendrosiomis pajamomis	15	5 211	3 265	3 946	3 265
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų	16	4 394 743	4 445 709	4 883 471	4 858 475
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	16,1	7	639 778	144 401	178 472
Investicijos į dukterines įmones	18	-	-	90 072	92 922
Investicija į asocijuotą įmonę	19	1 734	1 658	-	-
Investicinis turtas	21	5 867	17 147	-	812
Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai	20	11 432	12 308	11 156	11 918
Nematerialusis turtas	22	2 891	3 350	2 719	3 329
Atidėtų mokesčių turtas	9	908	1 350	790	907
Kitas turtas	23	17 332	16 963	12 353	12 825
Pardavimui laikomas turtas ir perleidžiamos turto grupės	24	2 633	1 310	29	29
Iš viso turto		6 776 683	6 850 803	6 792 489	6 869 504
ĮSIPAREIGOJIMAI IR NUOSAVAS KAPITALAS					
Įsiskolinimai bankams ir kitoms kredito institucijoms	25	1 424 970	2 229 590	1 424 970	2 229 590
Išvestinės finansinės priemonės	14	8 574	7 744	8 574	7 744
Įsiskolinimai klientams	26	4 533 275	3 856 118	4 572 026	3 888 188
Atidėjiniai	27	1 804	1 093	1 822	1 093
Pelno mokesčio įsipareigojimas		2 111	1 803	2 242	1 916
Kiti įsipareigojimai	28	38 778	27 376	26 858	20 074
Iš viso įsipareigojimų		6 009 512	6 123 724	6 036 492	6 148 605
Nuosavas kapitalas, priskirtinas Banko akcininkams					
Apmokėtas kapitalas	29	190 205	190 205	190 205	190 205
Emisinis skirtumas	29	81 942	81 942	81 942	81 942
Nepaskirstytas rezultatas		112 311	76 371	101 424	70 482
Rezervai	30	382 713	378 561	382 426	378 270
Iš viso nuosavo kapitalo		767 171	727 079	755 997	720 899
Iš viso įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo		6 776 683	6 850 803	6 792 489	6 869 504

Šios Finansinės Ataskaitos buvo pasirašytos 2019 m. kovo 11 d.

Erkki Raasuke
Valdybos pirmininkas

Tina Kukka
L.e.p. Vyr. Finansų pareigūnė

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

GRUPĖS NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

	Įregistruo- tas kapitalas	Emisinis skirtumas	Atsargos kapitalas	Tikrąja verte per kitas bendrasias pajamas vertinamo finansinio turto perkainojimo rezervas	Privalomas rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirs- tytas rezultatas	Iš viso
2017 m. sausio 1 d.	190 205	81 942	105 500	193	9 118	241	86 411	473 610
Grynasis pelnas	-	-	-	-	-	-	(10 652)	(10 652)
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-	953	-	-	-	953
Viso bendrųjų pajamų	-	-	-	953	-	-	(10 652)	(9 699)
Pervedimai į privalomąjį rezervą	-	-	-	-	4 240	(140)	(4 100)	-
Atsargos kapitalo didinimas (30 pastaba)	-	-	258 263	-	-	-	-	258 263
Pokytis, susijęs su susijungimu su Nordea	-	-	-	-	193	-	4 712	4 905
2017 m. gruodžio 31 d.	190 205	81 942	363 763	1 146	13 551	101	76 371	727 079
Pokytis dėl 9 TFAS pritaikymo	-	-	-	-	-	-	(12 881)	(12 881)
2018 m. sausio 1 d.	190 205	81 942	363 763	1 146	13 551	101	63 490	714 198
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-	-	-	-	-	-	52 345	52 345
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-	628	-	-	-	628
Viso bendrųjų pajamų	-	-	-	628	-	-	52 345	52 973
Pervedimai į privalomąjį rezervą	-	-	-	-	3 524	-	(3 524)	-
2018 m. gruodžio 31 d.	190 205	81 942	363 763	1 774	17 075	101	112 311	767 171

Šios Finansinės Ataskaitos buvo pasirašytos 2019 m. kovo 11 d.

Erkki Raasuke
Valdybos pirmininkas

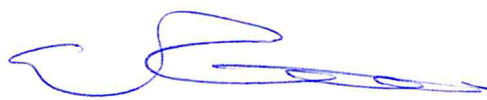
Tina Kukka
L.e.p. Vyr. Finansų pareigūnė

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

BANKO NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

	Įregistruo- tas kapitalas	Emisinis skirtumas	Atsargos kapitalas	Tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas vertinamo finansinio turto perkainoji mo rezervas	Privalomas rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirs- tytas rezultatas	Iš viso
2017 m. sausio 1 d.	190 205	81 942	105 500	193	9 036	241	84 329	471 446
Grynasis pelnas	-	-	-	-	-	-	(13 099)	(13 099)
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-	953	-	-	-	953
Viso bendrųjų pajamų	-	-	-	953	-	-	(13 099)	(12 146)
Pervedimai į privalomąjį rezervą	-	-	-	-	4 224	(140)	(4 084)	-
Atsargos kapitalo didinimas (30 pastaba)	-	-	258 263	-	-	-	-	258 263
Pokytis, susijęs su susijungimu su Nordea	-	-	-	-	-	-	3 336	3 336
2017 m. gruodžio 31 d.	190 205	81 942	363 763	1 146	13 260	101	70 482	720 899
Pokytis dėl 9 TFAS pritaikymo	-	-	-	-	-	-	(8 957)	(8 957)
2018 m. sausio 1 d.	190 205	81 942	363 763	1 146	13 260	101	61 525	711 942
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-	-	-	-	-	-	43 423	43 423
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-	632	-	-	-	632
Viso bendrųjų pajamų	-	-	-	632	-	-	43 423	44 055
Pervedimai į privalomąjį rezervą	-	-	-	-	3 524	-	(3 524)	-
2018 m. gruodžio 31 d.	190 205	81 942	363 763	1 778	16 784	101	101 424	755 997

Šios Finansinės Ataskaitos buvo pasirašytos 2019 m. kovo 11 d.

Erkki Raasuke
Valdybos pirmininkas

Tina Kukka
L.e.p. Vyr. Finansų pareigūnė

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

GRUPĖS IR BANKO PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

Įprasta veikla	Grupė		Bankas	
	2018 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m.
Grynasis pelnas (nuostolis)	52 345	(10 652)	43 423	(13 099)
Grynojo pelno tikslinimas grynaisiais pinigų srautais, susijusiais su bankine veikla	21 308	64 691	16 753	64 411
Einamojo laikotarpio ir atidėtųjų mokesčių išlaidos, parodytos pelno (nuostolio) ataskaitoje	7 949	5 351	6 350	5 269
Nerealizuotasis užsienio valiutos pelnas (nuostoliai)	582	(13 422)	581	(13 422)
Nusidėvėjimas (amortizacija)	3 624	4 169	3 582	3 683
Dividendų pajamos	(385)	(124)	(3 505)	(1 287)
Vertės sumažinimas paskoloms ir gautinoms sumoms iš klientų	4 642	2 142	3 316	1 152
Vertės sumažinimas investicijoms į dukterines įmones	-	-	2 850	7 640
Nekilnojamo turto, įrengimų vertės sumažėjimas	8	-	8	-
Kito nematerialaus turto vertės sumažėjimas	1 239	-	1 239	-
Investicinio turto vertės sumažinimas	1 129	6 621	-	-
Kito turto vertės sumažinimas	178	616	185	609
Specialieji atidėjiniai	905	43 511	927	43 511
Įplaukos ir mokėjimai iš prekybinių valiutos ir vertybiniais popieriais operacijų	1 437	(11 017)	1 220	(9 588)
Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos prieš turto bei įsipareigojimų iš veiklos pasikeitimą	73 653	54 039	60 176	51 312
Turto iš veiklos (padidėjimas) sumažėjimas:				
Paskolų kredito ir finansų institucijoms (padidėjimas) sumažėjimas	181 510	533 587	181 510	533 587
Suteiktų paskolų, išskyrus paskolas kredito ir finansų institucijoms (padidėjimas) sumažėjimas	(35 321)	(89 664)	(27 513)	(82 645)
Prekybinių vertybinių popierių (padidėjimas) sumažėjimas	1 110	14 801	1 110	14 801
Kito turto (padidėjimas) sumažėjimas	496	14 562	1 023	1 690
Turto iš veiklos pasikeitimas	147 795	473 286	156 130	467 433
Įsipareigojimų iš veiklos padidėjimas (sumažėjimas):				
Įsipareigojimų centriniam bankui padidėjimas (sumažėjimas)	(127 000)	-	(127 000)	-
Įsipareigojimų kredito ir finansų institucijoms padidėjimas (sumažėjimas)	(675 419)	260 945	(675 436)	261 445
Indėlių padidėjimas	681 540	183 895	688 238	193 072
Kitų įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)	7 737	2 496	2 995	(1 236)
Įsipareigojimų iš veiklos pasikeitimas	(113 142)	447 336	(111 203)	453 281
Sumokėtas pelno mokestis	(5 792)	(454)	(5 755)	(387)
Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos	102 514	974 207	99 348	971 639
Investicinė veikla				
Nematerialiojo, nekilnojamo turto, įrengimų įsigijimas	(3 556)	(2 849)	(3 360)	(1 420)
Nematerialiojo, nekilnojamo turto, įrengimų pardavimas	53	659	53	659
Vertybinių popierių įsigijimas	(19 390)	(3 021)	(19 390)	(3 033)
Vertybinių popierių pardavimas	19 555	15 256	19 411	15 238
Gauti dividendai	385	124	3 505	1 287
Gautos palūkanos	872	953	865	929
Pokytis, susijęs su susijungimu su Nordea (38 pastaba)	-	38 360	-	83 088
Nordea dukterinių įmonių įsigijimai (38 pastaba)	-	-	-	(44 728)
Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos	(2 081)	49 482	1 084	52 050

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

	Grupė		Bankas	
	2018 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m.
Finansinė veikla				
Atsargos kapitalo didinimas (30 pastaba)	-	258 263	-	258 263
Grynieji pinigų srutai iš finansinės veiklos	-	258 263	-	258 263
Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)	100 433	1 281 952	100 432	1 281 952
Grynojo valiutų kursų pasikeitimo įtaka pinigams ir pinigų ekvivalentams	(582)	(13 422)	(581)	(13 422)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai sausio 1 d.	1 432 197	163 667	1 432 197	163 667
Pinigai ir pinigų ekvivalentai gruodžio 31 d. (33 pastaba)	1 532 048	1 432 197	1 532 048	1 432 197
Palūkanų pajamos	122 402	101 674	111 122	98 961
Palūkanų išlaidos	(8 987)	(12 667)	(10 471)	(11 055)

Šios Finansinės Ataskaitos buvo pasirašytos 2019 m. kovo 11 d.

Erkki Raasuke
Valdybos pirmininkas

Tina Kukka
L.e.p. Vyr. Finansų pareigūnė

FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS

Bendroji informacija

Bankas kaip akcinė bendrovė buvo užregistruotas 1993 m. rugsėjo 13 d. Bankas turi Lietuvos banko išduotą licenciją Nr. 10 teikti finansines paslaugas, nurodytas Lietuvos Respublikos bankų įstatyme ir Lietuvos Respublikos finansų įstatų įstatyme. Banko buveinė yra įsikūrusi Vilniuje, Konstitucijos pr. 21A.

Bankas priima indėlius, išduoda paskolas, atlieka piniginius pervedimus ir dokumentinius atsiskaitymus, keičia valiutas klientams, išduoda ir aptarnauja debetines ir kreditines korteles, teikia finansinio lizingo paslaugas, atlieka prekybos finansavimą, investuoja ir prekiauja vertybiniais popieriais bei teikia kitas finansines paslaugas, numatytas LR bankų ir finansų įstatų įstatymuose.

2018 m. gruodžio 31 d. Bankui priklausė šios dukterinės bendrovės:

- *Luminor investicijų valdymas, UAB* (investicijų valdymo veikla);
- *Luminor būstas, UAB* (nekilnojamojo turto tarpininkavimo paslaugos);
- *Luminor Lizingas, UAB* (finansavimas, lizingas, faktoringo veikla);
- *Intractus, UAB* (nekilnojamojo turto valdymo, plėtros ir pardavimo paslaugos). *Intractus, UAB* priklausė 0,08% bendrovės *Industrius, UAB* (bendrovė registruota Valstybės įmonėje Registrų centras, Juridinių asmenų registre 2011 m. vasario 15 d.) akcijų ir dukterinė įmonė *Gėlužės projektai, UAB* (įsigyta iš Banko 2011 m. spalio 19 d.).
- *Industrius, UAB* (nekilnojamojo turto valdymo, plėtros ir pardavimo paslaugos); Įmonės padidintas kapitalas įregistruotas Valstybės įmonėje Registrų centras, Juridinių asmenų registre 2012 m. gruodžio 21 d.
- *RECURSO, UAB* (nekilnojamojo turto valdymas);
- *PROMANO LIT, UAB* (nekilnojamojo turto valdymas).

Banko ir jo dukterinių bendrovių *Luminor būstas, UAB, Luminor Investicijų Valdymas, UAB, Intractus, UAB, Industrius, UAB* ir *Gėlužės Projektai, UAB* buveinės yra įsikūrusios Vilniuje, Konstitucijos pr. 21A. Dukterinių bendrovių *RECURSO, UAB* ir *PROMANO LIT, UAB* buveinės yra įsikūrusios Vilniuje, Šeimyniškių g. 21B, *Luminor Lizingas, UAB* - Vilniuje, Lvovo g. 25.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Bankas turėjo 29 klientų aptarnavimo skyrius (2017 m. gruodžio 31 d. – 45 klientų aptarnavimo skyrius). 2018 m. gruodžio 31 d. Banke dirbo 1 234 darbuotojai (2017 m. gruodžio 31 d. – 1 245 darbuotojų). 2018 m. gruodžio 31 d. Grupėje dirbo 1 303 darbuotojai (2017 m. gruodžio 31 d. – 1 294 darbuotojai).

2018 m. gruodžio 31 d. Banko įstatinis kapitalas yra 190 204 564 (2017 m. gruodžio 31 d. 190 204 564) eurų ir yra padalintas į 5 710 134 (2017 m. gruodžio 31 d. 5 710 134) paprastąsias vardines akcijas. Vienos akcijos nominali vertė – 33,31 euras. „Luminor Group“ AB priklauso 100% visų Luminor banko akcijų Baltijos šalyse: „Luminor Bank“ AB (Lietuva), „Luminor Bank“ AS (Latvija) ir „Luminor Bank“ AS (Estija). Švedijoje registruota „Luminor Group“ AB (arba „Luminor grupė“), registracijos Nr. 559072-8316, priklauso „Nordea Bank“ AB ir „DNB Bank“ ASA. Luminor grupėje AB „Nordea Bank“ AB ir „DNB Bank“ ASA turi vienodas balsavimo teises. „Nordea Bank“ AB priklauso 56,2%, o DNB Bank ASA - 43,6% nuosavybės teisių, atspindinčių kiekvieno banko indėlį užbaigiant Luminor grupės sandorį 2017 m. spalio 1 d.

2018 m. pradžioje *Luminor* bankai Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje tęsė pasiruošimą teisiniam susijungimui, kuris numato visišką bankų integraciją ir tolimesnę veiklą visose Baltijos šalyse per *Luminor Bank AS* Estijoje ir jo skyrius, registruotus Latvijoje ir Latvijoje.

2018 m. vasario 19 d. *Luminor* bankai ėmėsi pirmųjų teisinio susijungimo žingsnių, pateikdami susijungimo sutarties projektą valstybės įmonei Latvijos registrui ir pranešimus Estijos finansų priežiūros institucijai dėl skyrių atidarymo Latvijoje ir Lietuvoje.

2018 m. birželio 28 d. ECB oficialiai patvirtino valstybės ribas peržengiantį susijungimą Baltijos šalyse. Per metus *Luminor* bankai vykdė teisinius susijungimo aspektus ir 2018 m. lapkričio mėn. informavo visas sandorių šalis ir klientus Latvijoje ir Lietuvoje apie artėjančius pokyčius.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

2018 m. rugsėjo 13 d. *DNB Bank, ASA* ir *Nordea Bank, AB* pasirašė sutartį su *Braavos Bidco Limited* (šios galutiniai akcininkai priklauso konsorciui, kuriam vadovauja JAV privataus kapitalo įmonė *Blackstone* (toliau – „Blackstone“)), pagal kurią siekia parduoti pagrindinį *Luminor Bank AS* (Estija) akcijų paketą. *Blackstone* planuoja įsigis 60 proc. banko akcijų paketą. Po sandorio „Nordea“ ir DNB išlaikys atitinkamai po 20 proc. *Luminor Bank AS* akcijų ir toliau dalyvaus banko valdyme, suteikdami ilgalaikį finansavimą, ekspertinę pagalbą, taip pat turės savo atstovus „Luminor“ valdymo organuose. *Blackstone* taip pat sudarė sutartį su *Nordea*, pagal kurią artimiausiu metu įsigis likusias 20 proc. akcijų. Sandorį dar turi patvirtinti Europos centrinis bankas ir vietos priežiūros institucijos. Tikimasi, kad tai įvyks 2019 metų pirmojoje pusėje.

Atskiros ir konsoliduotos finansinės ataskaitos buvo pasirašytos Banko vadovybės 2019 m. kovo mėn. 11 d. Niekas neturi teisės papildyti šių ataskaitų po išleidimo.

APSKAITOS PRINCIPAI

Toliau aprašomi pagrindiniai apskaitos principai, kuriais buvo remiamasi rengiant šią finansinę atskaitomybę.

Atskaitomybės sudarymo pagrindas

Banko bei Grupės finansinė atskaitomybė yra paruošta pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje 2018 m. gruodžio 31 d. (toliau - TFAS). Finansinė atskaitomybė paruošta remiantis istorinės savikainos pagrindu, modifikuotu pirminio pripažinimo metu pripažįstant finansinius instrumentus tikrąja verte ir investicinio turto bei finansinių instrumentų klasifikuojamų kaip vertinamų tikrąja verte per pelno nuostolių atskaitą ir tikrąja verte per bendrųjų pajamų atskaitą perkainavimu.

Ši finansinė atskaitomybė apima konsoliduotas Grupės finansines atskaitas ir patrunuojančio Banko finansines atskaitas. Papildomai pagal Lietuvos banko reikalavimus 37 pastaboje yra pateikta Banko Finansinės grupės finansinė informacija.

Sumos, pateiktos šioje finansinėje atskaitomybėje, yra atvaizduotos nacionaline valiuta – eurai (EUR).

Naujų ir (ar) pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

Grupės apskaitos principai nesikeitė, išskyrus šiuos naujus TFAS ir (ar) jų pataisas, kurios buvo pritaikytos nuo 2018 m. sausio 1 d.:

9-asis TFAS „Finansinės priemonės“

Pagrindiniai naujame standarte numatyti reikalavimai:

- Finansinį turtą reikalaujama suskirstyti į tris grupes pagal tai, kaip jis yra vertinamas: finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina; finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis; ir finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.
- Skolos priemonių klasifikavimas priklauso nuo ūkio subjekto finansinio turto valdymo verslo modelio ir ar sutartiniai pinigų srautai apima tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimus. Jeigu skolos priemonė laikoma sutartiniais pinigų srautams gauti, ji gali būti apskaitoma amortizuota savikaina, jeigu ji taip pat tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą. Skolos priemonės, kurios tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą ir kurios sudaro ūkio subjekto portfelį, kuriame pinigų srautams gauti skirtas turtas yra laikomas ir parduodamas, gali būti pripažįstamos finansiniu turtu, vertinamu tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis. Finansinis turtas, kuris neapima pinigų srautų, tenkinančių tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimų reikalavimo, turi būti vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais (pavyzdžiui, išvestinės finansinės priemonės). Įterptosios išvestinės finansinės priemonės nuo šiol neatskiriamos nuo finansinio turto, tačiau į jas atsižvelgiama vertinant, ar vykdomas tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimas.
- Investicijos į nuosavybės priemones visada vertinamos tikrąja verte. Tačiau vadovybė gali priimti neatšaukiamą sprendimą pripažinti tikrosios vertės pasikeitimą kitomis bendrosiomis pajamomis, jeigu priemonė nėra skirta parduoti. Jeigu nuosavybės priemonė klasifikuojama kaip skirta parduoti, tikrosios vertės pasikeitimas pripažįstami pelnu arba nuostoliais.
- Daugelis 39-jame TAS numatytų reikalavimų, susijusių su finansinių įsipareigojimų klasifikavimu ir vertinimu, buvo perkelti į 9-ąjį TFAS be pakeitimų. Pagrindinis pasikeitimas yra tas, kad ūkio subjektas kitų bendrųjų pajamų straipsnyje turės pateikti kredito rizikos, išskylančios dėl finansinių įsipareigojimų, klasifikuojamų kaip vertinamų tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, pokyčių poveikį.
- 9-ajame TFAS nustatytas naujas vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo modelis – tikėtinų kredito nuostolių (TKN) modelis. Standarte numatytas trijų etapų metodas, grindžiamas finansinio turto kredito kokybės pokyčiu nuo pirminio pripažinimo momento. Praktikoje naujosios taisyklės reiškia, kad ūkio subjektai, apskaitoje pirmą kartą pripažindami finansinį turtą, kurio kredito kokybė nėra pablogėjusi, apskaitoje turės iš karto registruoti numatomus nuostolius, kurių suma lygi 12 mėnesių tikėtinų kredito nuostolių sumai (prekybos gautinų sumų atveju, tikėtinų kredito nuostolių sumai už visą terminą). Tuo atveju, jeigu kredito rizika yra labai išaugusi, vertės sumažėjimas vertinamas nustatant tikėtinų kredito nuostolių sumą už visą terminą, o ne už 12 mėnesių. Modelyje numatyti procedūriniai supaprastinimai, apimantys lizingo ir prekybos gautinas sumas.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

- Apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimai buvo pakeisti, siekiant juos labiau suderinti su rizikos valdymu. Standarte numatyta galimybė ūkio subjektams pasirinkti, ar taikyti 9-ajame TFAS numatytus apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimus, ar toliau taikyti 39-ąjį TAS visoms apsidraudimo nuo rizikos priemonėms, nes dabartinis standartas šiuo metu neapima makro apsidraudimo sandorių apskaitos.

Grupė pradėjo taikyti 9 TFAS, kaip 2014 m. liepos mėn. paskelbta TASV, metiniams laikotarpiams prasidėjusiems 2018 m. sausio 1 d. ir tai lėmė pokyčius apskaitos politikoje bei finansinėse ataskaitose anksčiau pripažintų sumų perskaičiavimą. Grupė nepasirinko išankstinio 9 TFAS taikymo ankstesniems laikotarpiams. Taip pat nepasirinko perskaičiuoti ankstesniųjų metų palyginamųjų skaičių kaip leidžiama 9 TFAS pereinamojo pritaikymo nuostatose. Visas finansinio turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės perskaičiavimas standarto pritaikymo datai buvo apskaitytas kaip einamojo periodo nepaskirtytino rezultato koregavimas. 9 TFAS pritaikymas lėmė apskaitos politikos pokyčius dėl finansinio turto ir įsipareigojimų pirminio pripažinimo, klasifikavimo, vertinimo bei finansinio turto vertės sumažėjimo.

9 TFAS pritaikymo įtaka

Žemiau yra pateikti atskleidimai, susiję su 9 TFAS pritaikymo įtaka Grupei.

Finansinių priemonių klasifikavimas ir vertinimas

Vertinimo kategorija bei finansinio turto ir įsipareigojimų apskaitinė vertė pagal TAS 39 ir 9 TFAS 2018 m. sausio mėn. palyginimui yra pateikti žemiau:

Grupė

Finansinis turtas	Vertinimas pagal TAS 39	Vertinimas pagal TFAS 9	Balansinė vertė 2017 12 31 pagal TAS 39	Balansinė vertė 2018 01 01 pagal TFAS 9
Pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	Paskolos ir gautinos sumos	Amortizuota savikaina	1 362 543	1 362 543
Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito institucijų	Paskolos ir gautinos sumos	Amortizuota savikaina	251 142	251 142
Prekybinis finansinis turtas	Tikraja verte per pelno (nuostolio) ataskaitą	Tikraja verte per pelno (nuostolio) ataskaitą	2 325	2 325
Tikraja verte vertinamas finansinis turtas	Tikraja verte per pelno (nuostolio) ataskaitą (pagal tikrosios vertės pasirinkimą)	Tikraja verte per pelno (nuostolio) ataskaitą (pagal tikrosios vertės pasirinkimą)	85 586	84 153
Išvestinės finansinės priemonės	Tikraja verte per pelno (nuostolio) ataskaitą	Tikraja verte per pelno (nuostolio) ataskaitą	6 369	6 369
Parduoti turimi nuosavybės vertybiniai popieriai	Parduoti turimas finansinis turtas	Tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas	3 265	3 265
Parduoti turimi skolos vertybiniai popieriai	Parduoti turimi	Tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas	-	1 415
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų	Paskolos ir gautinos sumos	Amortizuota savikaina	4 445 709	4 437 240
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	Klasifikuojama ne pagal TFAS 9	-	639 778	636 632

Skolos vertybiniai popieriai laikomi likvidumo tikslais buvo priskirti prie kategorijos Tikraja verte per pelno (nuostolio) ataskaitą, siekiant išvengti dėl skirtingo klasifikavimo kylančių neatitikimų apskaitoje. Grupė ir bankas perka išvestines finansines priemones siekiant ekonomiškai apriboti skolos vertybinių priemonių riziką. Išvestinės finansinės priemonės apskaitomos prekybiniame portfelyje ir jų tikrosios vertės pokyčiai parodomi per pelno (nuostolių) ataskaitą, todėl siekiant išvengti arba reikšmingai sumažinti apskaitos neatitikimus, skolos vertybiniai popieriai yra priskiriami kategorijai tikraja verte per pelno (nuostolio) ataskaitą pasinaudojant tikrosios vertės opcija.

Finansinių įsipareigojimų klasifikavime ir vertinime pokyčių nebuvo.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Bankas

Finansinis turtas	Vertinimas pagal TAS 39	Vertinimas pagal TFAS 9	Balansinė vertė 2017 12 31 pagal TAS 39	Balansinė vertė 2018 01 01 pagal TFAS 9
Pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	Paskolos ir gautinos sumos	Amortizuota savikaina	1 362 543	1 362 543
Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito institucijų	Paskolos ir gautinos sumos	Amortizuota savikaina	251 142	251 142
Prekybinis finansinis turtas	Tikraja verte per pelno (nuostolio) ataskaitą	Tikraja verte per pelno (nuostolio) ataskaitą	2 325	2 325
Tikraja verte vertinamas finansinis turtas	Tikraja verte per pelno (nuostolio) ataskaitą (pagal tikrosios vertės pasirinkimą)	Tikraja verte per pelno (nuostolio) ataskaitą (pagal tikrosios vertės pasirinkimą)	84 171	84 153
Išvestinės finansinės priemonės	Tikraja verte per pelno (nuostolio) ataskaitą	Tikraja verte per pelno (nuostolio) ataskaitą	6 369	6 369
Parduoti turimi nuosavybės vertybiniai popieriai	Parduoti turimas finansinis turtas	Tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas	3 265	3 283
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų	Paskolos ir gautinos sumos	Amortizuota savikaina	4 858 475	4 850 844
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	Klasifikuojama ne pagal TFAS 9	-	178 475	178 388

Finansinių įsipareigojimų klasifikavime ir vertinime pokyčių nebuvo.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Lentelėje žemiau yra pateikiamas finansinio turto apskaitinių verčių suderinimas pereinant nuo ankstesnės vertinimo kategorijos pagal TAS 39 prie naujos vertinimo kategorijos pagal 9 TFAS nuo 2018 m. sausio 1 d.

Grupė

Finansinis turtas	Balansinė vertė 2017 12 31 pagal TAS 39	Perklasifikavimai	Vertės pokyčiai	Balansinė vertė 2018 01 01 pagal TFAS 9
Amortizuota vertė				
Pinigai ir lėšos centriniuose bankuose				
2017 12 31 likutis pagal TAS 39 ir 2019 01 01 pagal TFAS 9	1 362 543	-	-	1 362 543
Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito institucijų				
2017 12 31 likutis pagal TAS 39	251 142	-	-	-
Vertės pokyčiai (tikėtini kredito nuostoliai)	-	-	-	-
2019 01 01 pagal TFAS 9	-	-	-	251 142
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų				
2017 12 31 likutis pagal TAS 39	4 445 709	-	-	-
Vertės pokyčiai (tikėtini kredito nuostoliai)	-	-	(8 469)	-
2019 01 01 pagal TFAS 9	-	-	-	4 437 240
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos				
2017 12 31 likutis pagal TAS 39	639 778	-	-	-
Vertės pokyčiai (tikėtini kredito nuostoliai)	-	-	(3 146)	-
2019 01 01 pagal TFAS 9	-	-	-	636 632
Finansinis turtas vertinamas amortizuota verte – iš viso	6 699 172	-	(11 615)	6 687 557
Tikroji vertė per pelno (nuostolio) ataskaitą				
Prekybinis finansinis turtas				
2017 12 31 likutis pagal TAS 39 ir 2019 01 01 pagal TFAS 9	2 325	-	-	2 325
Finansinis turtas vertinamas tikrąja verte per pelno (nuostolio) ataskaitą				
2017 12 31 likutis pagal TAS 39 ir 2019 01 01 pagal TFAS 9	85 586	(1 433)	-	84 153
Išvestinės finansinės priemonės				
2017 12 31 likutis pagal TAS 39 ir 2019 01 01 pagal TFAS 9	6 369	-	-	6 369
Finansinis turtas vertinamas tikrąja verte per pelno (nuostolio) ataskaitą – iš viso	94 280	(1 433)	-	92 847
Tikroji vertė per kitas bendrąsias pajamas				
Nuosavybės priemonės				
2017 12 31 likutis pagal TAS 39 ir 2019 01 01 pagal TFAS 9	3 265	18	-	3 283
Skolos priemonės				
2017 12 31 likutis pagal TAS 39 ir 2019 01 01 pagal TFAS 9		1 415	-	1 415
Finansinis turtas vertinamas tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas – iš viso	3 265	1 433	-	4 698

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Bankas

Finansinis turtas	Balansinė vertė 2017 12 31 pagal TAS 39	Perklasifikavimai	Vertės pokyčiai	Balansinė vertė 2018 01 01 pagal TFAS 9
Amortizuota vertė				
Pinigai ir lėšos centriniuose bankuose				
2017 12 31 likutis pagal TAS 39 ir 2019 01 01 pagal TFAS 9	1 362 543	-	-	1 362 543
Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito institucijų				
2017 12 31 likutis pagal TAS 39	251 142	-	-	-
Vertės pokyčiai (tikėtini kredito nuostoliai)	-	-	-	-
2019 01 01 pagal TFAS 9	-	-	-	251 142
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų				
2017 12 31 likutis pagal TAS 39	4 858 475	-	-	-
Vertės pokyčiai (tikėtini kredito nuostoliai)	-	-	(7 631)	-
2019 01 01 pagal TFAS 9	-	-	-	4 850 844
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos				
2017 12 31 likutis pagal TAS 39	178 472	-	-	-
Vertės pokyčiai (tikėtini kredito nuostoliai)	-	-	(84)	-
2019 01 01 pagal TFAS 9	-	-	-	178 388
Finansinis turtas vertinamas amortizuota verte – iš viso	6 650 632	-	(7 715)	6 642 917
Tikroji vertė per pelno (nuostolio) ataskaitą				
Prekybinis finansinis turtas				
2017 12 31 likutis pagal TAS 39 ir 2019 01 01 pagal TFAS 9	2 325	-	-	2 325
Finansinis turtas vertinamas tikrąja verte per pelno (nuostolio) ataskaitą				
2017 12 31 likutis pagal TAS 39 ir 2019 01 01 pagal TFAS 9	84 171	(18)	-	84 153
Išvestinės finansinės priemonės				
2017 12 31 likutis pagal TAS 39 ir 2019 01 01 pagal TFAS 9	6 369	-	-	6 369
Finansinis turtas vertinamas tikrąja verte per pelno (nuostolio) ataskaitą – iš viso	92 865	(18)	-	92 842
Tikroji vertė per kitas bendrąsias pajamas				
Nuosavybės priemonės				
2017 12 31 likutis pagal TAS 39 ir 2019 01 01 pagal TFAS 9	3 265	18	-	3 283
Skolos priemonės				
2017 12 31 likutis pagal TAS 39 ir 2019 01 01 pagal TFAS 9	-	-	-	-
Finansinis turtas vertinamas tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas – iš viso	3 265	18	-	3 283

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Vertės sumažėjimo likučių suderinimas pereinant nuo TAS 39 prie 9 IFRS

Lentelėje žemiau yra pateiktas ankstesnio laikotarpio pabaigos vertės sumažėjimo likučių, apskaičiuotų pagal TAS 39 patirtų nuostolių modelį, suderinimas su naujo vertės sumažėjimo likučiais, apskaičiuotais pagal TFAS 9 tikėtinų nuostolių modelį 2018 m. sausio 1 d.:

Grupė

Finansinis turtas	Vertės sumažėjimas pagal TAS 39/Atidėjiniai pagal TAS 37	Perklasifikavimai	Vertės pokyčiai	Kredito nuostoliai pagal TFAS 9
Amortizuota vertė				
Pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	-	-	-	-
Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito institucijų	-	-	-	-
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų	(102 763)	-	14 645	(88 118)
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	(5 069)	-	(2 507)	(7 576)
Iš viso	(107 832)	-	12 138	(95 694)
Atidėjiniai	(107)	-	(1 266)	(1 373)

Bankas

Finansinis turtas	Vertės sumažėjimas pagal TAS 39/Atidėjiniai pagal TAS 37	Perklasifikavimai	Vertės pokyčiai	Kredito nuostoliai pagal TFAS 9
Amortizuota vertė				
Pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	-	-	-	-
Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito institucijų	-	-	-	-
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų	(102 517)	-	15 451	(87 066)
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	(2 612)	-	481	(2 131)
Iš viso	(105 129)	-	15 932	(89 197)
Atidėjiniai	(107)	-	(1 242)	(1 349)

Pokyčių dėl pirmo 9 TFAS pritaikymo suderinimas

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje pateiktų pirmo 9 TFAS pritaikymo pokyčių santrauka pateikta žemiau:

Grupė

Vertės pokyčiai paskoloms ir finansinės nuomos gautinoms sumoms, iš kurių:	(11 615)
Vertės sumažėjimo atidėjiniai	12 138
Ataskaitose prie paskolų vertės atskleisti pokyčiai POCI finansiniam turtui	(23 753)
Atidėjiniai (27 pastaba)	(1 266)
Viso įtaka kapitalui	(12 881)

Bankas

Perskaiciavimai paskoloms ir finansinės nuomos gautinoms sumoms, iš kurių:	(7 715)
Vertės sumažėjimo atidėjiniai	15 932
Ataskaitose prie paskolų vertės atskleisti pokyčiai POCI finansiniam turtui	(23 647)
Atidėjiniai (27 pastaba)	(1 242)
Viso įtaka kapitalui	(8 957)

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

15-asis TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“

Naujame standarte pateiktas pagrindinis principas, kuriuo remiantis pajamos turi būti pripažįstamos sandorio kaina tuomet, kai prekės arba paslaugos perduodamos klientui. Kompleksinės prekės ar paslaugos, kurias galima išskirti, turi būti pripažįstamos atskirai ir bet kokios nuolaidos ar lengvatos, taikomos sutarties kainai, paprastai turi būti priskiriamos atskiriems elementams. Jeigu atlygis yra skirtingas dėl tam tikrų priežasčių, turi būti pripažįstamos minimalios sumos, jeigu rizika, kad jos bus atstatytos, nėra reikšminga. Sąnaudos, patirtos siekiant užtikrinti sutarčių su klientais sudarymą, turi būti kapitalizuojamos ir amortizuojamos per sutarties naudos suvartojimo laikotarpį. Vadovybės vertinimu šio standarto pritaikymas neturėjo reikšmingos įtakos banko ir grupės finansinėms ataskaitoms.

15-ojo TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ pataisos

Pataisomis nekeičiami pagrindiniai standarto principai, tačiau patikslinamas šių principų taikymas. Pataisomis patikslinama, kaip nustatyti veiklos įsipareigojimą (pasižadėjimas perduoti prekę ar paslaugą klientui) sutartyje; kaip nustatyti, ar įmonė yra savo sąskaita veikiantis subjektas (prekės ar paslaugos teikėjas) ar agentas (atsakingas už prekės ar paslaugos teikimo organizavimą); ir kaip nustatyti, ar licencijos suteikimo pajamos turėtų būti pripažįstamos tam tikru momentu ar per tam tikrą laikotarpį. Be šių patikslinimų pataisose numatytos dvi papildomos išimtys, siekiant mažinti sąnaudas ir sudėtingumą įmonei pirmą kartą taikant naująjį standartą. Vadovybės vertinimu šio standarto pritaikymas neturėjo įtakos banko ir grupės finansinėms ataskaitoms.

“Mokėjimo akcijomis sandorių klasifikavimas ir vertinimas” – 2-ojo TFAS pataisos

Pataisos reiškia, kad ne rinkos veiklos rezultatų teisių suteikimo sąlygos turės tą patį poveikį mokėjimo akcijomis sandorių, kurie padengiami pinigais, vertinimui, kaip ir nuosavybės priemonėmis padengiamam atlygiui. Pataisomis taip pat patikslinamas sandorio su grynojo atsiskaitymo elementu klasifikavimas, kuomet ūkio subjektas atsisako išduoti tam tikrą nuosavybės priemonių dalį, kuri kitu atveju būtų išduota sandorio šaliai pasinaudojus teise (ar suteikus teisę) mainais už sandorio šalies mokestinės prievolės, susijusios su mokėjimu akcijomis, įvykdymą. Visi tokie susitarimai į apskaitą bus traukiami kaip padengiami nuosavybės priemonėmis. Galiausiai, pataisomis taip pat pateikiami šie pinigais padengiamų mokėjimo akcijomis sandorių, kurie modifikuojami taip, kad taptų padengiamais nuosavybės priemonėmis, apskaitos patikslinimai: (a) mokėjimas akcijomis vertinamas remiantis modifikavimo dieną galiojančia nuosavybės priemonių, suteiktų atliekant modifikavimą, tikrąja verte; (b) įvykdžius modifikavimą įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas; (c) nuosavybės priemonėmis padengiamas mokėjimas akcijomis pripažįstamas tokia apimtimi, kokia paslaugos buvo suteiktos iki modifikavimo įvykdymo dienos; ir (d) skirtumas tarp modifikavimo dieną galiojančios įsipareigojimo balansinės vertės ir tą pačią dieną nuosavybėje pripažintos sumos nedelsiant pripažįstamas pelnu ar nuostoliais. Vadovybės vertinimu šio standarto pritaikymas neturėjo įtakos banko ir grupės finansinėms ataskaitoms.

2014–2016 m. ciklo Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai

1-ojo TFAS pataisomis panaikinamos kai kurios trumpalaikės TFAS taikymo išimtys po to, kai šios trumpalaikės taikymo išimtys buvo panaudotos numatytai paskirčiai. 28-ojo TAS pataisomis patikslinama, kad rizikos kapitalo organizacijos ar panašūs ūkio subjektai kiekvienos investicijos atveju gali pasirinkti vertinti ūkio subjektus, į kuriuos investuoja, tikrąja verte. Pataisomis taip pat patikslinama, kad jeigu investuotojas, kuris nėra investicinis subjektas, turi asocijuotąją arba bendrąją įmonę, kuri yra investicinis subjektas, investuotojas kiekvienos investicijos atveju atskirai gali pasirinkti toliau taikyti vertinimą tikrąja verte, kurį taiko investiciniu subjektu esanti asocijuotoji ar bendroji įmonė, arba atstatyti vertinimą tikrąja verte tuomet, kai pradedamas taikyti nuosavybės metodas. Vadovybės vertinimu šio standarto pritaikymas neturėjo įtakos banko ir grupės finansinėms ataskaitoms.

Investicinio turto perkėlimas” – 40-ojo TAS pataisos

Pataisomis patikslinama, kad perkėlimas į investicinį turtą arba iš jo gali būti atliekamas tik tada, kai pasikeičia turto paskirtis. Šis pasikeitimas turi būti pagrįstas įrodymais: ketinimo pasikeitimas, pats savaime, nėra pakankamas įrodymas perkėlimui pagrįsti. Vadovybės vertinimu šio standarto pritaikymas neturėjo įtakos banko ir grupės finansinėms ataskaitoms.

TFAAK 22-asis aiškinimas „Sandoriai užsienio valiuta ir išankstinis atlygis“

Aiškinimas taikomas tuomet, kai ūkio subjektas sumoka arba gauna išankstinį atlygį pagal sutartis, sudarytas užsienio valiuta. Aiškinimu patikslinama, kad sandorio data, t. y. data, kurią nustatomas valiutų kursas, yra data, kurią ūkio subjektas atlieka pirminį nepiniginio turto ar nepiniginio įsipareigojimo, susidariusio dėl išankstinio atlygio, pripažinimą. Tačiau ūkio subjektas turi priimti sprendimą tam, kad nustatytų, ar išankstinis mokėjimas yra piniginis ar nepiniginis turtas, ar įsipareigojimas pagal 21-ojo TAS, 32-ojo TAS gaires ir principų sistemą apskaitos

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

standartams rengti. Vadovybės vertinimu šio standarto pritaikymas neturi įtakos banko ir grupės finansinėms ataskaitoms.

Nėra kitų naujų ar pakeistų standartų arba išaiškinimų, kurios būtų įsigalioję finansinių metų pradžioje 2018 m. sausio 1 d. ir turėtų reikšmingą įtaką Grupei.

Patvirtinti, bet dar neįsigalioję standartai

Tam tikri nauji ar peržiūrėti standartai ir išaiškinimai buvo išleisti ir yra privalomi Grupės metiniams laikotarpiams nuo 2019 m. sausio 1 d., tačiau Grupė nepasirinko iš anksto juos taikyti.

16-asis TFAS „Nuoma“

Naujajame standarte numatyti nuomos pripažinimo, vertinimo, pateikimo, informacijos atskleidimo principai. Pagal visas nuomos rūšis nuomininkas įgyja teisę naudoti turtą nuomos pradžioje ir, jeigu nuomos mokėjimai atliekami per tam tikrą laikotarpį, taip pat gauna finansavimą. Dėl to, 16-uoju TFAS panaikinamas nuomos skirstymas į veiklos nuomą arba finansinę nuomą, kaip to reikalaujama 17-ajame TAS, o vietoj to pateikiamas bendras nuomininko apskaitos modelis. Nuomininkai turi pripažinti: (a) visų nuomos rūšių, kurių laikotarpis ilgesnis nei 12 mėnesių, turtą ir įsipareigojimus, išskyrus atvejus, kai pagal nuomos sutartį perduodamo turto vertė yra nedidelė; (b) nuomos turto nusidėvėjimą atskirai nuo palūkanų už nuomos įsipareigojimus pelno (nuostolių) ataskaitoje. Į 16-ąjį TFAS iš esmės perkelti 17-ajame TAS apibrėžti nuomotojo apskaitos reikalavimai. Dėl šios priežasties nuomotojas toliau turi skirstyti nuomą į veiklos nuomą arba finansinę nuomą ir ataskaitoje skirtingai registruoti šias dvi nuomos rūšis. Grupė nusprendė pritaikyti standartą naudodama modifikuotą retrospektyvų metodą. Bankas ir grupė apskaitė 24,3 mln. eurų turto ir 26,5 mln. Eurų įsipareigojimų pagal lizingo sutartis 2019 m. sausio 1 d., 2,2 mln. Eurų skirtumą parodydama kaip standarto pritaikymo įtaką per nuosavybę.

“Turto pardavimas ar įnašai tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės ar bendrosios įmonės” – 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pataisos

Šiose pataisose aptariamas neatitikimas tarp 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS reikalavimų, susijusių su turto pardavimu ar įnašais tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės arba bendrosios įmonės. Pagrindinė šių pataisų pasekmė yra ta, kad visa pelno ar nuostolio suma pripažįstama tuomet, kai sandoris apima verslą. Pelnas ar nuostolis pripažįstami iš dalies tuomet, kai sandoris apima turtą, kuris nėra verslas, net jei šis turtas priklauso patronuojamajai įmonei, o patronuojamosios įmonės akcijos perleidžiamos sandorio metu. Vadovybė dar nėra įvertinusi šio standarto taikymo įtakos.

TFAAK 23-asis aiškinimas „Neaiškus dėl pelno mokesčio traktavimo“

12-asis TAS nurodo, kaip turi būti apskaitomas ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis ir atidėtas pelno mokestis, tačiau nenurodo, kaip atspindėti neaiškumo poveikį. Šiuo aiškinimu patikslinama, kaip turi būti taikomi 12-ajame TAS numatyti pripažinimo ir vertinimo reikalavimai, jeigu egzistuoja neaiškus dėl pelno mokesčio traktavimo. Ūkio subjektas turi nustatyti, ar neaiškumai dėl mokesčio traktavimo turi būti vertinami kiekvienas atskirai ar kartu su vienu arba daugiau kitų neaiškumų dėl mokesčio traktavimo, atsižvelgiant į tai, kuris būdas padės ūkio subjektui geriau įvertinti neaiškumo išnykimo tikimybę. Ūkio subjektas turi vadovautis prielaida, kad mokesčių administratorius patikrins sumas, kurias jis turi teisę patikrinti ir atlikdamas tokius patikrinimus, bus išsamiai susipažinęs su visa susijusia informacija. Jei ūkio subjektas nusprendžia, kad nėra tikėtina, kad mokesčių administratorius sutiks su neaiškumo dėl mokesčio traktavimo, neaiškumo poveikis bus atspindimas nustatant susijusį apmokestinamąjį pelną arba nuostolį, mokesčių bazę, nepanaudotus mokesčių nuostolius, nepanaudotus mokesčių kreditus ar mokesčių tarifus, taikant labiausiai tikėtiną sumą arba numatomą vertę, atsižvelgiant į tai, kuris metodas padės ūkio subjektui geriau įvertinti neaiškumo išnykimo tikimybę. Ūkio subjektas atskleis faktų ir aplinkybių pasikeitimo ar naujos informacijos poveikį, kuris turi įtakos aiškinime reikalaujamiems sprendimams ar apskaitiniams įvertinimams, kaip apskaitinio įvertinimo pasikeitimą. Faktų ir aplinkybių pasikeitimų ar naujos informacijos, dėl kurių gali būti iš naujo įvertinamas sprendimas ar apskaitinis įvertinimas, pavyzdžiai apima, tačiau tuo neapsiriboja, mokesčių administratoriaus patikrinimus ar veiksmus, mokesčių administratoriaus nustatytų taisyklių pakeitimus arba mokesčių administratoriaus teisės atlikti mokesčio traktavimo patikrinimą ar pakartotinį patikrinimą galiojimo pasibaigimą. Mokesčių administratoriaus pritarimo ar nepritarimo dėl mokesčio traktavimo nebuvimas, pats savaime, neturėtų būti laikomas faktų ir aplinkybių pasikeitimu ar nauja informacija, turinčiu įtakos aiškinime reikalaujamiems sprendimams ar apskaitiniams įvertinimams. Vadovybė dar nėra įvertinusi šio standarto taikymo įtakos.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Išankstinio mokėjimo savybės su neigiamą kompensacija – 9-ojo TFAS pataisos

Pataisomis leidžiama amortizuota savikaina vertinti tam tikras paskolas ir skolas vertybinius popierius, kurie gali būti iš anksto apmokami verte, žemesne už amortizuotą savikainą, pavyzdžiui, tikrąja verte arba verte, kuri apima pagrįstą skolininkui mokėtiną kompensaciją, lygią rinkos palūkanų normos padidėjimo per likusį priemonės galiojimo laikotarpį poveikio dabartinei vertei. Be to, tekste, kuriuo papildytas standarto išvadų pagrindas, dar kartą patvirtinami 9-ajame TFAS pateikti galiojantys nurodymai, kad tam tikrų amortizuota savikaina vertinamų finansinių įsipareigojimų sąlygų pakeitimai ar mainai, dėl kurių pripažinimas nenutraukiamas, lems pelno ar nuostolių atsiradimą, kurie bus pripažįstami pelnu ar nuostoliais. Todėl ataskaitas teikiantys ūkio subjektai daugeliu atveju negalės patikslinti faktinių palūkanų normos už likusį paskolos galiojimo laikotarpį tam, kad išvengtų poveikio pelnui ar nuostoliams dėl paskolos sąlygų pakeitimo. Vadovybė dar nėra įvertinusi šio standarto taikymo įtakos.

Ilgalaikės dalys asocijuotosiose ir bendrosiose įmonėse – 28-ojo TAS pataisos

Pataisomis patikslinama, kad ataskaitas teikiantys ūkio subjektai turi taikyti 9-ąjį TFAS ilgalaikėms paskoloms, privilegijuotosioms akcijoms ir panašioms priemonėms, kurios sudaro dalį grynosios investicijos į nuosavybės metodu vertinamą įmonę, į kurią investuojama, iki kol jie galės sumažinti tokią balansinę vertę įmonės, į kurią investuojama, nuostolio dalimi, kuri viršija investuotojo dalį įmonėje, į kurią investuojama. Vadovybė dar nėra įvertinusi šio standarto taikymo įtakos.

2015–2017 m. ciklo Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai

Siauros apimties pataisos turės įtakos keturiems standartams. 3-iojo TFAS pataisomis patikslinta, kad įsigyjantis ūkio subjektas turi iš naujo įvertinti jo anksčiau turėtą bendros veiklos dalį tuomet, kai jis įgyja verslo kontrolę. Priešingai, 11-ajame TFAS dabar aiškiai nurodoma, kad investuotojas neturi iš naujo įvertinti savo anksčiau turėtos dalies tuomet, kai jis įgyja bendros veiklos bendrą kontrolę, panašiai kaip ir numato galiojantys reikalavimai, kuomet asocijuotoji įmonė tampa bendrąja įmone ir atvirkščiai. 12-ojo TAS pataisomis paaiškinama, kad ūkio subjektas pripažįsta visas su dividendais susijusias pelno mokesčio pasekmes, jeigu jis pripažino sandorius ar įvykius, dėl kurių buvo gautas susijęs paskirstytinas pelnas, pavyzdžiui, pelne ar nuostoliuose arba kitose bendrosiose pajamose. Dabar aišku, kad šis reikalavimas taikomas visoms aplinkybėms tol, kol finansinių priemonių, klasifikuojamų kaip nuosavybė, mokėjimai yra pelno paskirstymai, o ne tik tais atvejais, kai mokestinės pasekmės atsiranda dėl skirtingų mokesčių tarifų, taikomų paskirstytajam ir nepaskirstytajam pelnui. Persvarstyta 23-ajame TAS dabar aiškiai nurodyta, kad konkretaus turto finansavimui specialiai pasiskolintos lėšos neištraukiamos į bendrąsias kapitalizuojamas skolinimosi išlaidas tik tol, kol konkretus turtas nėra iš esmės užbaigtas. Vadovybė dar nėra įvertinusi šio standarto taikymo įtakos.

Plano pakeitimas, sumažinimas arba įvykdymas – 19-ojo TAS pataisos

Pataisomis patikslinama, kaip nustatyti pensijų sąnaudas po apibrėžtųjų pensijų išmokų plano pakeitimo. Pagal 19-ąjį TAS reikalaujama, kad, esant plano pasikeitimams – plano pakeitimo, sumažinimo arba įvykdymo atveju – grynasis apibrėžtųjų išmokų įsipareigojimas arba turtas būtų pakartotinai įvertintas. Pataisomis reikalaujama taikyti patikslintas pakartotiniam įvertinimui naudotas prielaidas, siekiant nustatyti einamąją paslaugų savikainą ir grynąsias palūkanas likusiam ataskaitiniam laikotarpiui po plano pasikeitimo. Iki šių pataisų 19-ujuo TAS nebuvo tiksliai apibrėžta, kaip nustatyti šias sąnaudas laikotarpiui po plano pasikeitimo. Kadangi reikalaujama taikyti patikslintas prielaidas, tikimasi, kad dėl šių pataisų finansinių ataskaitų naudotojams bus suteikta naudingos informacijos. Vadovybė dar nėra įvertinusi šio standarto taikymo įtakos.

Koncepcinės finansinės atskaitomybės tvarkos pataisos

Į persvarstytą Koncepcinę tvarką įtrauktas naujas skyrius apie vertinimą; pateiktos finansinių veiklos rezultatų teikimo gairės; patikslintos apibrėžtys ir gairės, ypač įsipareigojimo apibrėžtis, bei pateikta paaiškinimų dėl svarbių sričių, kaip antai išteklių tvarkymo, atsargumo ir vertinimo neapibrėžtumo vaidmens rengiant finansines ataskaitas. Vadovybė dar nėra įvertinusi šio standarto taikymo įtakos.

„Verslo apibrėžimas“ – 3-ojo TFAS pataisos

Pataisomis patikslinamas verslo apibrėžimas. Verslą turi sudaryti ištekliai ir esminis procesas, kartu turintys reikšmingos įtakos galimybei sukurti produkciją. Naujosiomis gairėmis nustatoma sistema, kurią taikant galima įvertinti, ar egzistuoja ištekliai ir pagrindinis procesas, įskaitant produkcijos dar nesukūrusioms įmonėms ankstyvuoju jų veiklos etapu. Jeigu nesukurama produkcijos, tam, kad veiklos ir turto junginys galėtų būti klasifikuojamas kaip verslas, turėtų būti įvykdyta organizuotos darbo jėgos buvimo sąlyga. Sąvokos „produkcija“ apibrėžtis susiaurinta ir reiškia klientams tiekiamas prekes ir teikiamas paslaugas, už kurias gaunama investicinių pajamų ir kitų pajamų, neištraukiant pelno mažesnių išlaidų ir kitokios ekonominės naudos pavidalu. Taip pat nebereikalaujama įvertinti, ar rinkos dalyviai galės pakeisti trūkstamus elementus ar integruoti įgytą veiklą ir turtą. Ūkio subjektas gali atlikti koncentracijos testą. Tuo atveju, jeigu iš esmės visa įsigyto bendrojo turto tikroji vertė

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

būtų koncentruota viename turto vienetė (arba panašaus turto grupėje), įsigytas turtas nesudarytų verslo. Vadovybė dar nėra įvertinusi šio standarto taikymo įtakos.

Reikšmingumo apibrėžimas – 1-ojo TAS ir 8-ojo TAS pataisos

Pataisomis patikslinamas reikšmingumo apibrėžimas ir nurodoma, kaip jį reikėtų taikyti – į apibrėžimą įtrauktos gairės, kurios iki šiol atspindėjo kituose TFAS. Be to, patikslinti prie apibrėžimo pateikti paaiškinimai. Galiausiai pataisomis užtikrinama, kad reikšmingumo apibrėžimas būtų nuosekliai vartojamas visuose TFAS. Informacija laikytina reikšminga, jeigu galima pagrįstai tikėtis, kad jos praleidimas, iškraipymas ar užgožimas nesvarbia/nereikšminga informacija turės poveikį bendrosios paskirties finansinių ataskaitų pagrindinių naudotojų sprendimams, priimtiems tų finansinių ataskaitų, kuriose pateikiama konkretaus ataskaitas teikiančio ūkio subjekto finansinė informacija, pagrindu. Vadovybė dar nėra įvertinusi šio standarto taikymo įtakos.

Įvertinimų naudojimas rengiant finansines ataskaitas

Rengiant finansinę atskaitomybę pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus yra naudojami įvertinimai ir prielaidos, kurie įtakoja ataskaitose pateikiamas turto bei įsipareigojimų sumas ir galimų turto bei įsipareigojimų finansinių ataskaitų dieną atvaizdavimą ir atvaizduotų pajamų bei sąnaudų per ataskaitinį laikotarpį dydžius. Nors šie įvertinimai yra pagrįsti geriausiu įvykių ir veiksmų vadovybės vertinimu, faktiniai rezultatai gali skirtis nuo šių įverčių.

Veiklos tęstinumas

Banko ir Grupės vadovybė yra tvirtai įsitikinusi stabilia ir subalansuota veiklos perspektyva ir tuo pagrindu parengė šias finansines ataskaitas. Vadovybės ataskaitoje atskleista papildoma informacija apie Banko ir Grupės veiklą ateityje, kuri nekeičia vadovybės vertinimo dėl veiklos tęstinumo, kadangi bankas tęs bankininkystės veiklą Lietuvoje per banko skyrių ir paminėtas restruktūrizavimas yra tik teisinio statuso pasikeitimas.

Finansinių priemonių tikroji vertė

Tada, kai tikrosios finansinio turto ir įsipareigojimų vertės negali būti nustatytos remiantis aktyvių rinkų duomenimis, jos nustatomos naudojant keletą vertinimo metodikų, kurios apima matematinių modelių naudojimą. Kur įmanoma, šiems modeliams naudojami rinkos duomenys, tačiau, kur tai neįmanoma, naudojamos tam tikros prielaidos, nustatant tikrąsias vertes. Finansinio turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės yra atskleistos 12-15 pastabose.

Investicinio turto tikroji vertė

Grupės investicinis turtas yra apskaitomas tikrąja verte, kuri daugumai turto buvo nustatyta nepriklausomų turto vertintojų ir/arba Grupės vidaus vertinimo specialistų atlikto vertinimo metu. Grupė įvertino investicinį turtą tikrąja verte taikant rinkos palyginamąjį ir pajamų metodus. Investicinio turto tikroji vertė atskleista 21 pastaboje.

Atidėtų mokesčių turtas

Atidėtų mokesčių turtas yra pripažįstamas visiems nepanaudotiems keliamiems mokestiniams nuostoliams iki tokio lygio, kiek yra tikėtina, jog bus toks mokestinis pelnas, kurį bus galima sumažinti keliamais nuostoliais. Reikšmingas vadovybės įvertinimas reikalingas tam, kad būtų galima nustatyti atidėtųjų mokesčių turtą, kuris turi būti pripažintas, remiantis tikėtinu ateities mokestinio pelno lygiu kartu su ateityje numatomomis mokesčių planavimo strategijomis. Atidėtųjų mokesčių sumos yra atskleistos 9 pastaboje.

Investicijos į dukterines įmones

Bankas vertina ar yra objektyvių įrodymų, kad investicijų į dukterines įmones vertė yra sumažėjusi kiekvieną ataskaitinį laikotarpį. Jei nustatoma, kad tokie objektyvūs įraodymai egzistuoja, bankas apskaičiuoja vertės sumažėjimo nuostolius kaip skirtumą tarp dukterinės įmonės apskaitinės ir atsiperkamosios vertės. Atsiperkamoji vertė yra skaičiuojama atsižvelgiant į dukterinių įmonių tikėtinus pinigų srautus ateityje, verslo augimą, rizikos kaštus ir vertinama tikrąja verte sumažinta pardavimo kaštais. Grupė sprendama dėl vertės sumažėjimo nuostolių apskaitymo pelno (nuostolių) ataskaitoje naudoja įvertinimus siekiant nustatyti ar yra objektyvių duomenų rodančių reikšmingus tikėtinų pinigų srautų pokyčius, verslo augimą ir rizikos kaštus.

Dėl ateityje atsitiksiančių įvykių vertinimams naudotos prielaidos gali keistis. Tokių pokyčių įtaka vertinimams bus pateikta finansinėje atskaitomybėje jiems atsiradus. Vertės sumažėjimo nuostoliai investicijoms į dukterines įmones yra atskleisti 18 pastaboje.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Reikšmingi apskaitos sprendimai

Susijungimo su Nordea apskaita

Susijungimo metu (38 pastaba) buvo atliktas vertinimas dėl apskaitos principo naudotino sandoriui.

Kontrolė pagal 10 TFAS

Investuotojas kontroliuoja subjektą, į kurį investuojama, kai gali arba turi teisę gauti kintamą grąžą iš savo ryšio su ūkio subjektu, į kurį investuojama, ir gali paveikti šią grąžą naudodamasis savo galia valdyti ūkio subjektą, į kurį investuojama. (TFAS 10.6). Taigi, investuotojas ūkio subjektą, į kurį investuojama, kontroliuoja tik tada, jei atitinka visas šias sąlygas:

- a) turi galią valdyti ūkio subjektą, į kurį investuojama;
- b) gali arba turi teisę gauti kintamą grąžą iš savo ryšio su ūkio subjektu, į kurį investuojama; ir
- c) gali naudotis savo galia valdyti ūkio subjektą, į kurį investuojama, kad paveiktų investuotojo grąžos dydį. (10.7 TFAS)

Bendra kontrolė pagal 11 TFAS

Luminor suformavimas buvo bendras DNB ir Nordea bendradarbiavimo ir ketinimų bendrai priimti sprendimus ir kontroliuoti Luminor veiklą rezultatas. Akcininkai turi lygias balsavimo teises ir visi sprendimai yra priimami Tarybos, į kurią akcininkai skiria po du narius kiekvienas atskirai ir kartu paskiria nepriklausomą pirmininką. Nėra kitų veiksmų rodančių vieno iš investuotojų galią kontroliuoti ūkio subjektą, kaip tai apibrėžta 10 TFAS. Tam, kad apskaityti sandorį kaip bendrą įmonę, Banko vadovybė įvertino, kad sutartos sprendimų priėmimo taisyklės ir procesai atitinka jungtinės veiklos kriterijus, kaip tai apibrėžia 11 TFAS:

- a) šalys yra saistomos sutartimi įforminto susitarimo.
- b) šiuo sutartimi įformintu susitarimu dviem arba daugiau iš tų šalių suteikta bendra veiklos kontrolė. (11.5 TFAS)

Bendra kontrolė – sutartimi įteisintas veiklos kontrolės pasidalijimas, galimas tik tada, kai sprendimams dėl svarbios veiklos priimti būtinas vieningas šalių, kurios dalijasi kontrole, sutarimas. (11.7 TFAS)

Buvo padaryta išvada, kad veiklą kartu kontroliuoja abi šalys (DnB ir Nordea). Taip pat, buvo padaryta išvada, kad egzistuoja bendra kontrolė, nes sprendimams dėl veiklos priimti būtinas vieningas veiklą kartu kontroliuojančių šalių sutarimas.

Formuojant bendrą įmonę/jungtinę veiklą, kai įsigyjantis asmuo negali būti identifikuotas, 3 TFAS „Verslo jungimai“ gairės negali būti naudojamos, nes tai konkrečiai apibrėžiama šio standarto 3.2 (a) punkte: "jungtinio darinio suformavimo atvaizdavimas finansinėse to bendro darinio ataskaitose". Todėl Bankas pasirinko apskaitos politiką, kaip apskaityti šį sandorį, naudodamasis 8.10-12 TAS bendrosiomis gairėmis - nuspręsta naudoti balansines vertes. Daugiau informacijos apie apskaitos politiką pateikta žemiau dalyje "Bendrai kontroliuojamų bendrovių sujungimas ir balansinių verčių sujungimo metodo taikymas".

Apskaitos politikos suderinimas tarp DNB ir Nordea

Abiejų sujungtų ūkio subjektų apskaitos politikos buvo peržiūrėtos ir reikšmingų skirtumų taikomuose apskaitos politikos principuose nebuvo identifikuota.

Ilgalaikio nematerialaus turto licencijavimo sutartys

Grupės vadovybė nusprendė, kad nematerialaus turto licencijavimo sutartys, pagal kurias Grupė ir (ar) Bankas yra licencijos gavėjas ir teisės įgytos pagal tokias sutartis yra neišimtinės (angl. „non-exclusive“), nepatenka į 17 TAS „Nuoma“ apimtį. Papildomai, vadovybė vertina, jog neišimtinės teisės įgytos, pagal minėtas licencijavimo sutartis, nesuteikia licencijuojamojo nematerialaus turto kontroles ir todėl jokio nematerialaus turto nereikia pripažinti Grupės ir (ar) Banko finansinėse ataskaitose pagal 38 TAS „Nematerialusis turtas“. Galiausiai, vadovybė laikosi pozicijos, kad tokios licencijavimo sutartys neturi būti pripažįstamos kaip nematerialusis turtas, kadangi jos atitinka vykdomų sutarčių apibrėžimą pateikiamą 37 TAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas“, kurios nėra pripažįstamos apskaitoje, nebent yra nuostolingos. Mokesčiai mokami pagal tokias licencijavimo sutartis yra pripažįstami sąnaudomis kai patiriamos.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Nuostolinga sutartis:

Bankas turi sudaręs sutartį dėl IT paslaugų, kurias teikia DNB Invest Denmark AS. Pagal šią sutartį Bankas kompensuoja paslaugų teikėjui IT sistemų kūrimo ir naudojimo kaštus. Dėl susijungimo, Banko valdyba nusprendė, kad šių sistemų naudojimo bus atsisakyta per 4 metus ir bus esamos sistemos bus pakeistos naujomis. Remiantis tuo buvo atliktas vertinimas ar IT sutartis tapo nuostolinga (Bankas turi įsipareigojimą mokėti sumas už laikotarpį nuo penktų metų ir toliau, nors iš šio mokėjimo neturės naudos) ir atitinkamas 43 milijonų eurų atidėjinys buvo pripažintas Banko finansinėse ataskaitose. Atidėjinys buvo įvertintas pagal sumas, kurios yra susijusios su 5-ais ir tolimesniais metais.

Be to, mokėjimo grafikas pagal IT sutartį buvo pakeistas, sutarus sumokėti sumą, mokėtiną po ketverių metų pagal pradinį 2017 m. grafiką. Atlikus mokėjimą atitinkamas avansas buvo sudengtas su apskaitytu atidėjinio pagal nuostolingą sutartį, nes ateityje nenumatoma gauti paslaugų, už kurias atliktas šis išankstinis mokėjimas.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

9 TFAS iš esmės pakeitė paskolų vertės sumažėjimo skaičiavimo metodologiją. Standartas pakeitė 39 TAS patirtų nuostolių metodą tikėtinų paskolų nuostolių ateityje metodu. Grupė ir Bankas turi apskaityti vertės sumažėjimą dėl tikėtinų nuostolių visoms paskoloms ir kitoms finansinėms skoloms, kartu su įsipareigojimais suteikti paskolas ir finansinėmis garantijomis. Vertės sumažėjimas yra pagrįstas tikėtiniais nuostoliais dėl galimo įsipareigojimų nevykdymo per artimiausius dvylika mėnesių, išskyrus atvejus, kai nuo pradinio pripažinimo kredito rizika reikšmingai padidėjo – tokiu atveju vertės sumažėjimas grindžiamas įsipareigojimų nevykdymo tikimybe per visą finansinio turto tarnavimo laikotarpį. Vertės sumažėjimas paremtas per visą finansinio turto tarnavimo laikotarpį tikėtiniais patirti nuostoliais taip pat yra skaičiuojamas nupirktoms arba suteiktoms dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (angl. purchased or originated credit-impaired, POCI) paskoloms neatsižvelgiant į kredito rizikos pokyčius per šio instrumento tarnavimo laikotarpį. Bankas taiko reikalavimą kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje atlikti įvertinimą, ar kredito rizika reikšmingai padidėjo nuo pradinio pripažinimo momento, atsižvelgiant į įsipareigojimų nevykdymo rizikos pokytį per likusį finansinės priemonės tarnavimo laikotarpį. Banko tikėtinų kredito nuostolių skaičiuoklė yra kompleksinių modelių su daugybe prielaidų dėl kintamųjų veiksmų pasirinkimo ir sąsajų, rezultatas. Pagrindiniai tikėtinų kredito nuostolių skaičiuoklės kriterijai, kurie reikalauja apskatinių įvertinimų ir prielaidų:

- Banko vidaus kreditų reitingavimo modelis, kuris priskiria nevykdymo tikimybes (angl. *Probability of Default, PD*) individualiems reitingams.
- Banko kriterijai nustatant ar yra reikšmingas kredito rizikos ir nuostolių padidėjimas finansiniam turtui, kuris grindžiamas įsipareigojimų nevykdymo tikimybe per visą finansinio turto tarnavimo laikotarpį.
- Finansinio turto segmentavimas kai tikėtini kredito nuostoliai vertinami portfelio lygiu.
- Tikėtinų kredito nuostolių modelių, įskaitant įvairias formules ir pasirinkimo galimybes, tobulinimas.
- Asociacijų nustatymas tarp makroekonominių scenarijų ir ekonominių veiksmų, tokių kaip nedarbo lygiai ir užstatų vertės, jų įtaka nevykdymo tikimybėms (angl. *Probability of Default, PD*), pozicijoms nemokumo atvejais (angl. exposure at default, EAD) ir nuostoliams nemokumo atvejais (angl. Loss given default, LGD).
- Numatytų makroekonominių scenarijų ir jų tikimybės svorių pasirinkimas, nustatant ekonominius veiksmus tikėtinų kredito nuostolių skaičiuoklės modeliams.

Turtas, kuriam skaičiuojamas vertės sumažėjimas, yra skirstomas į tris grupes priklausomai nuo kredito būklės pablogėjimo stadijos. Pirmą pakopą apima turtas, kuriems nėra nustatytas reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, ir turtas, kurie yra priskiriami mažai rizikai (išorės reitingų investicinio reitingo ar aukštesnio už investicinį reitingą kategorija), antrą pakopą apima turtas, kuriems nustatytas reikšmingas kredito rizikos padidėjimas, ir trečią pakopą apima turtas, priskiriamas įsipareigojimų nevykdantiems. Trečios pakopos reikšmingiems turtams vertės sumažėjimas vertinamas individualiai, o nereikšmingiems turtams vykdomas vertinimas bendrai. Pirmos pakopos atidėjiniai turi būti lygūs tikėtiniems 12 mėnesių kredito nuostoliams. Antros ir trečios pakopų atidėjiniai turi būti lygūs tikėtiniems galiojimo laikotarpio kredito nuostoliams.

Svarbus atidėjinių dydžio pagal 9 TFAS veiksnys yra turto perkėlimo iš pirmos pakopos į antrą pakopą indikatorius. Luminor nusprendė naudoti tiek absoliutų, tiek santykinį 12 mėnesių to meto (angl. *point-in-time, PIT*) įsipareigojimų nevykdymo tikimybės (angl. *Probability of Default, PD*) pokytį reikšmingo kredito rizikos padidėjimo nustatymui. Be to klientai, kuriems taikytos restruktūrizavimo priemonės (angl. *forbearance measures*), įtraukti į Stebėjimo sąrašą (angl. *Watch List*) bei daugiau nei trisdešimt dienų pradelsti sandoriai taip pat bus perkeltami į antrą pakopą.

Investicinių ir pensijų fondų valdymas

Grupė įvertino, kad ji nekontroliuoja valdomų investicinių ir pensijų fondų. Taip yra todėl, kad Grupė turi siauras sprendimų priėmimo galias (pagal vietinius įstatymus ir kitus teisės aktus, fondų valdytojai turi teisę spręsti į kurį

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

turtą investuoti), atlyginimas priklauso nuo suteiktų paslaugų, nėra įsipareigojimų dėl fondų nuostolių. Informacija apie valdomus investicinius ir pensijų fondus yra atskleista 32 pastaboje.

Reikšmingi apskaitos principai

Konsolidavimas

Dukterinės įmonės – tai įmonės, kur Bankas:

- turi galią valdyti ūkio subjektą, į kurį investuojama (t.y. turi galiojančių teisių, kurios jam šiuo metu suteikia galimybę vadovauti svarbiai veiklai);
- gali arba turi teisę gauti kintamą grąžą iš savo ryšio su ūkio subjektu, į kurį investuojama;
- gali naudotis savo galia valdyti ūkio subjektą, į kurį investuojama, kad paveiktų savo grąžos dydį.

Vertinant, ar Bankas kontroliuoja kitą įmonę, atsižvelgiama į galimų balsavimo teisių, kurios gali būti realizuojamos ar konvertuojamos, egzistavimą ir įtaką. Dukterinių įmonių finansinė atskaitomybė pilnai konsoliduojama nuo datos, kai Bankas įgyja kontrolę, ir konsolidavimas baigiamas, kai kontrolės netenkama. Informacija apie investicijas į dukterines įmones yra atskleista 18 pastaboje.

Grupės įmonių tarpusavio operacijos, likučiai ir nerealizuotas pelnas (nuostolis) iš tarpusavio operacijų yra eliminuojami.

Bendrai kontroliuojamų bendrovių sujungimas ir balansinių verčių sujungimo metodo taikymas

Bendrai kontroliuojamų bendrovių sujungimas tai sandoris kai prieš ir po sujungimo kontroliuojanti bendrovė išlieka ta pati ir kontrolė nėra trumpalaikė. TFAS 3 „Verslo sujungimai“ nėra taikomas verslo sujungimams tarp bendrai kontroliuojamų subjektų. Todėl tokie verslo sujungimai apskaitomi balansinių verčių sujungimo (angl. „pooling of interest“) apskaitos metodu.

Remiantis balansinių verčių sujungimo metodu sujungiamų subjektų turtas ir įsipareigojimai atvaizduojami apskaitoje nurodyta balansine verte. Sujungimo datai koregavimai, kurie būtų daromi pagal įsigijimų metodą, kad būtų atspindėtos turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės ar naujas turtas/įsipareigojimai nėra daromi. „Naujas“ prestižas kaip sujungimo rezultatas nėra pripažįstamas. Vienintelis pripažįstamas prestižas t.y. jau egzistuojantis sujungiamų subjektų prestižas. Skirtumas tarp pervedimų ar investicijos vertės ir „įgytos“ nuosavybės yra atvaizduojamas nuosavame kapitale.

Investicijos į asocijuotas įmones

Asocijuota įmonė yra tokia įmonė, kuriai Grupė turi reikšmingą įtaką. Reikšminga įtaka reiškia, kad Grupė turi teisę dalyvauti priimant finansinius ir veiklos sprendimus, bet šių politikų nekontroliuoja.

Grupės investicija į asocijuotą įmonę yra apskaitoma naudojant nuosavybės metodą ir pradiniu pripažinimo momentu apskaitoma įsigijimo savikaina. Apskaitinė investicijos vertė po įsigijimo datos yra koreguojama siekiant pripažinti Grupės turto asocijuotoje įmonėje dalies pokyčius. Grupės pelno (nuostolių) ataskaitoje yra parodoma asocijuotos įmonės veiklos rezultatų dalis tenkanti Grupei. Asocijuotos įmonės finansinių ataskaitų periodas sutampa su Grupės.

Kartą per metus Grupė įvertina, ar yra objektyvių įrodymų kad investicijos vertė yra sumažėjusi. Esant tokiems įrodymams Grupė apskaičiuoja vertės sumažėjimo sumą kaip skirtumą tarp asocijuotos įmonės atsiperkamosios vertės ir jos apskaitinės vertės ir pripažįsta nuostolį kaip asocijuotos įmonės pelno dalį pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Investicijos į asocijuotas įmones atskirose Banko finansinėse ataskaitose apskaitomos taikant įsigijimo savikainos metodą, atėmus vertės sumažėjimo sumą (jei tokia buvo apskaityta). Informacija apie investicijas į asocijuotas įmones yra atskleista 19 pastaboje.

Užsienio valiutų perskaičiavimas

Kiekvienos Grupės įmonės finansinės atskaitomybės duomenys yra pateikti naudojant pagrindinės ekonominės aplinkos, kurioje subjektas vykde veiklą, valiutą („funkcinė valiuta“). Konsoliduotoje finansinėje atskaitomybėje duomenys pateikti eurai, kadangi tai yra Banko ir Grupės funkcinė ir finansinės atskaitomybės pateikimo valiuta.

Visas piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai, išreikšti užsienio valiuta, yra perskaičiuoti į eurus (EUR) pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigoje galiojusį oficialų Lietuvos banko užsienio valiutos keitimo kursą. Pelnas arba nuostolis, atsiradęs dėl šio perskaičiavimo, yra įtrauktas į šio laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitą. Visi

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

amortizuota savikaina vertinami nepiniginiai įsipareigojimai ir turtas yra perskaičiuoti pagal sandorio metu galiojusį keitimo kursą, tuo tarpu tikrąja verte vertinamas turtas yra perskaičiuotas tikrosios vertės nustatymo momentu.

Operacijos užsienio valiutomis apskaitytos eurai pagal operacijos atlikimo metu galiojusį keitimo kursą. Valiutų perskaičiavimo skirtumai, atsirandantys vykdant atsiskaitymus, susijusius su sandoriais užsienio valiuta, yra įtraukti į pelno (nuostolių) ataskaitą operacijos vykdymo metu, naudojant tuo metu galiojantį keitimo kursą.

Pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Palūkanų pajamos ir sąnaudos

Visų finansinių priemonių, kurios uždirba palūkanas, palūkanų pajamos ir sąnaudos yra pripažįstamos palūkanų pajamomis ir palūkanų sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje naudojant efektyvią palūkanų normą. Efektyvios palūkanų normos metodas atideda per laikotarpį kaip palūkanų pajamas arba išlaidas visus sumokėtus ir gautus komisinius mokesčius, kurie yra neaskiriama efektyvios palūkanos normos sudėtinė dalis, tranzakcijos kaštus ir kitas premijas ir diskontus.

Efektyvios palūkanų normos neatskiriama sudėtinė dalimi laikomi turto sukūrimo mokesčiai gauti arba sumokėti sutarties šalies ir susiję su finansinio turto ar įsipareigojimų sukūrimu ar įsigijimu. Pavyzdžiui skolininko būklės įvertinimo komisiniai mokesčiai, garantijų ar užstato vertinimo ir apskaitymo komisiniai, instrumento sąlygų derybų ir sutarties dokumentų tvarkymo komisiniai. Įsipareigojimo mokesčiai Grupės gauti už naujus paskolų sandorius rinkos palūkanų norma yra neatsiejama efektyvios palūkanų normos dalis, jei yra tikėtina, kad Grupė sudarys paskolos susitarimą ir nėra tikimasi netrukus po naujos paskolos sudarymo ją parduoti. Grupė neklasifikuoja paskolų įsipareigojimų kaip finansinių įsipareigojimų tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą.

Finansiniam turtui, kurio vertė yra sumažėjusi pradinio pripažinimo arba įsigijimo metu efektyvi palūkanų norma yra ta norma, kuri diskontuoja tikėtinus pinigų srautus (įskaitant pradinį tikėtinus paskolų nuostolius) iki tikrosios vertės pripažinimo metu (įprastai tai atspindi pirkimo kainą). Dėl to efektyvi palūkanų norma yra pakoreguota.

Palūkanų pajamos yra skaičiuojamos taikant efektyvią palūkanų normą apskaitinei finansinio turto vertei, išskyrus (i) finansiniam turtui, kurio vertė yra sumažėjusi (priskiriamas Palūkanų pajamos yra skaičiuojamos taikant efektyvią palūkanų normą apskaitinei finansinio turto vertei, išskyrus (i) finansiniam turtui, kurio vertė yra sumažėjusi (priskiriamas 3 lygiui) ir kuriam palūkanų pajamos yra skaičiuojamos nuo grynosios amortizuotos savikainos (minus atidėjiniai tikėtiniems paskolų nuostoliams) taikant efektyvią palūkanų normą ir (ii) finansiniam turtui, kurio vertė yra sumažėjusi įsigijimo arba pirminio pripažinimo metu, kurio palūkanų pajamos apskaičiuojamos nuo amortizuotos savikainos taikant pradinę koreguotą efektyvią palūkanų normą.

Paslaugų ir komisinių pajamos ir sąnaudos

Mokesčiai ir komisiniai yra pripažįstami laikui bėgant, kai paslaugos teikiamos, kai klientas tuo pačiu metu gauna ir sunaudoja Grupės veiklos teikiamą naudą. Tokios pajamos apima mokesčius už sąskaitos tvarkymą, sąskaitų aptarnavimo mokesčius, sąskaitų abonentinis („krepšelio“) mokesčius, portfelio ir kitus turto valdymo, konsultavimo ir paslaugų mokesčius, turto valdymo ir finansinio planavimo paslaugas arba mokesčius už paskolų aptarnavimą trečiųjų šalių vardu. Kintamieji mokesčiai pripažįstami tik ta suma, kiek vadovybė nustato, kad yra labai tikėtina, jog nebus reikšmingo atšaukimo.

Kitos paslaugų ir komisinių pajamos

Kiti mokesčiai ir komisiniai yra pripažįstami tuo metu, kai Grupė įvykdo savo prievolę įvykdyti, paprastai įvykdžius pagrindinį sandorį. Gautų arba gautinų komisinių suma yra sandorio kaina už paslaugas, numatytas veiklos įvykdymo įsipareigojimuose. Tokios pajamos apima mokesčius už užsienio valiutos pardavimo ar pirkimo organizavimą kliento vardu, mokesčius už mokėjimo operacijų apdorojimą, mokesčius už atsiskaitymus grynaisiais pinigais, surinkimą ar išmokėjimą grynaisiais pinigais bei komisinius.

Dividendų pajamos

Dividendai yra pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai atsiranda teisė juos gauti.

Mokesčiai

Pelno mokesčiai

Pagal Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymą, ataskaitinio laikotarpio apmokestinamas pelnas yra apmokestinamas 15% pelno mokesčiu. Sąnaudos, susijusios su apmokestinimu ir įtrauktos į šią finansinę atskaitomybę, pagrįstos vadovybės atliktais apskaičiavimais pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymus.

Atidėtas pelno mokesčiai apskaitomas taikant balanso įsipareigojimų metodą visiems laikiniams skirtumams, susidarantiems tarp turto ir įsipareigojimų mokesčio bazės ir jų apskaitinės vertės finansinėje atskaitomybėje. Atidėto mokesčio turtas perkeltiniams mokesčiniams nuostoliams pripažįstamas tokia dalimi, kiek yra tikėtina, kad apmokestinamas pelnas bus uždirbtas, kurio pakaks mokesčiniam nuostoliui panaudoti. Nustatant atidėto mokesčio turto sumą, kuri gali būti pripažįstama, vertinamas ateityje tikėtinas apmokestinamas pelnas.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Atidėtas pelno mokestis yra apskaičiuojamas taikant mokesčio tarifus, galiojančius ar patvirtintus finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną ir kuriuos tikimasi taikyti atidėto pelno mokesčio turto realizavimo ar atidėtų mokesčių įsipareigojimų įvykdymo laikotarpiu.

Tačiau atidėtas pelno mokestis nėra apskaitomas, jeigu jis atsiranda turto ar įsipareigojimų pirminio pripažinimo ne dėl verslo sujungimo metu ir jeigu operacijos atlikimo metu neįtakoja nei apskaitos nei apmokestinamojo pelno ar nuostolio.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį. Nuostoliai iš vertybinių popierių perleidimo gali būti sudengiami tik su pelnu iš vertybinių popierių perleidimo. Nuo 2014 m. sausio 1 d. perkeltiniais mokestiniais nuostoliais galima padengti ne daugiau kaip 70% einamųjų mokestinių metų apmokestinamųjų pajamų.

Atidėtas mokestis, tenkantis tikrosios vertės pasikeitimui vertybinių popierių apskaitomų tikrąja verte bendrųjų pajamų ataskaitoje, taip pat yra apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Kiti mokesčiai

Kiti mokesčiai pelno (nuostolių) ataskaitoje yra įtraukti į kitas išlaidas.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Sudarant pinigų srautų ataskaitą, pinigai ir pinigų ekvivalentai apima pinigus ir kitas vertybes, lėšas bankų korespondentinėse sąskaitose, korespondentinę sąskaitą ir vienos nakties indėlius Lietuvos banke. Privalomosios atsargos nacionaline valiuta centriniame banke taip pat laikomos pinigais, nes yra prieinamos pagal pareikalavimą.

Pinigų ekvivalentai – trumpalaikės labai likvidžios investicijos, kurios gali būti lengvai iškeičiamos į aiškias pinigų sumas ir kurioms būdinga nereikšminga vertės pasikeitimo rizika.

Finansinis turtas ir įsipareigojimai

Klasifikavimas ir vertinimas

Grupė pirminio pripažinimo metu vertina gautinas sumas, kurios neturi sudėtyje reikšmingo finansavimo komponento (identifikuoto remiantis 15 TFAS), tranzakcijos kaina. Kitas finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu yra vertinami tikrąja verte, tuo atveju, kai finansinis turtas arba finansiniai įsipareigojimai nėra apskaitomi tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą, plius arba minus tiesiogiai finansinio turto arba finansinio įsipareigojimo įsigijimui arba išleidimui priskirtini tranzakcijos kaštai.

Vėlesnis finansinio turto vertinimas priklauso nuo pirminio pripažinimo metu Grupės atlikto klasifikavimo. Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas gali būti klasifikuojamas į vieną iš sekančių kategorijų:

- Finansinis turtas vertinamas tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą,
- Finansinis turtas vertinamas tikrąja verte per bendrųjų pajamų ataskaitą (OCI),
- Finansinis turtas vertinamas amortizuota savikaina.

Klasifikavimas yra atliekamas remiantis Grupės verslo modeliu skirtu valdyti finansinį turtą ir finansinio turto sutartinių pinigų srautų ypatybėmis. Tačiau finansinis turtas, kuris atitinka amortizuotos savikainos kriterijus arba tikrąja verte vertinamo per bendrųjų pajamų ataskaitą kriterijus, pirminio pripažinimo metu gali būti Grupės priskirtas prie kategorijos tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą, su sąlyga, kad yra tenkinami tam tikri klasifikavimo kriterijai. Grupė taip pat gali priimti neatšaukiamą sprendimą tam tikrų investicijų į nuosavybės vertybinius popierius pirminio pripažinimo metu, kurie paprastai būtų klasifikuojami tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą, pripažinti tikrosios vertės pokyčius per bendrųjų pajamų ataskaitą.

Pirminio pripažinimo finansiniai įsipareigojimai yra klasifikuojami į vieną iš sekančių kategorijų:

- Finansiniai įsipareigojimai vertinami amortizuota savikaina,
- Finansiniai įsipareigojimai vertinami tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą.

Finansiniai įsipareigojimai yra klasifikuojami kaip vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolį), jei:

- Jie atitinka laikomų prekybai kriterijus
- Pirminio pripažinimo metu yra priskirti tikrosios vertės per pelną (nuostolį) kategorijai.

Visi kiti finansiniai įsipareigojimai yra klasifikuojami kaip vertinami amortizuota savikaina.

Grupė ir Bankas perklasifikuoja skolos vertybinius popierius tik tada, jei keičiasi verslo modelis, kuriuo remiantis šis turtas valdomas.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Finansinis turtas vertinamas tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą

Prekybiniai vertybiniai popieriai

Prekybiniai vertybiniai popieriai yra vertybiniai popieriai, įsigyti pelnui iš trumpalaikių kainos ar prekybinės maržos svyravimų uždirbti, arba vertybiniai popieriai, įtraukti į trumpo laikotarpio pelno uždirbimui laikomą vertybinių popierių portfelį. Prekybiniai vertybiniai popieriai pradžioje pripažįstami tikrąja verte, kuri yra paremta rinkoje paskelbiamomis pirkimo kainomis. Visas susijęs realizuotas ir nerealizuotas pelnas ar nuostolis yra apskaitomas kaip grynosios ataskaitinio laikotarpio prekybos vertybiniais popieriais pajamos ar sąnaudos. Gauti dividendai yra atvaizduojami kaip dividendų pajamos.

Visi parduoti ar įsigyti prekybiniai vertybiniai popieriai, kurie turi būti perduoti pagal priežiūros institucijų arba rinkos konvencijų nustatytus laiko grafikus (vadinamieji įprastiniai įsigijimai ir pardavimai), pripažįstami atsiskaitymo metu, t. y. tada, kai turtas pristatomas Grupei arba kai Grupė jį pristato pirkėjui.

Išvestinės finansinės priemonės

Išvestinės finansinės priemonės, apimančios valiutos keitimo išankstinius (forward) sandorius, apsikeitimo sandorius (swap), pasirinkimo (option) sandorius (Banko išleistus ir nupirtus) bei kitas išvestines finansines priemones, pradžioje yra apskaitomos finansinių pozicijų ataskaitoje tikrosiomis jų vertėmis. Tikrosios vertės yra nustatomos pagal modelį, kurio kintamieji apima rinkos duomenis. Išvestinės finansinės priemonės yra atvaizduojamos kaip turtas, jei tikroji vertė yra teigiama, arba kaip įsipareigojimai, jei tikroji vertė neigiama.

Išvestinių finansinių priemonių, laikomų prekybiniais tikslais, tikrosios vertės pasikeitimai yra įtraukiami į grynąsias prekybos pajamas.

Tikrosios išvestinių finansinių priemonių vertės yra atskleistos 14 pastaboje.

Vertybiniai popieriai likvidumo valdymui

Vertybiniai popieriai, kurie buvo įsigyti likvidumo valdymo tikslais ir yra valdomi vadovaujantis verslo modelių skirtu sutartiniais pinigų srautams surinkti bei parduoti, pirminio pripažinimo metu yra apskaitoma tikrąja verte nustatyta remiantis rinkos duomenimis. Visos susiję realizuotos ir nerealizuotos pajamos ir išlaidos yra įtraukiamos į grynąsias pajamas iš vertybinių popierių. Gauti dividendai yra atvaizduojami kaip dividendų pajamos.

Tokiems vertybiniais popieriams buvo pasirinkta tikrosios vertės per pelno (nuostolių) ataskaitą vertinimo opcija, nes toks klasifikavimas reikšmingai sumažina arba eliminuoja vertinimo arba pripažinimo nesuderinamumą (vadinamą „apskaitos neatitikimais“), kuris atsirastų dėl turto vertinimo arba pelno (nuostolio) pripažinimo skirtingais būdais.

Finansinis turtas vertinamas tikrąja verte per bendrųjų pajamų ataskaitą

Finansinį turtą vertinamą tikrąja verte per kitų bendrųjų pajamų ataskaitą sudaro finansinis turtas, kuris yra investuotas į nuosavybės vertybinius popierius ir skolos vertybinius popierius. Šį finansinį turtą numatoma turėti neapibrėžtą laiką. Pirminio pripažinimo metu jis apskaitomas tikrąja verte pagal rinkoje paskelbtas pirkimo kainas arba remiantis diskontuotų pinigų srautų modelių taikymo rezultatais. Nerealizuotas pelnas ar nuostolis, atsiradęs dėl šio finansinio turto tikrosios vertės pokyčių, apskaitomas tiesiogiai per kitų bendrųjų pajamų ataskaitą. Kai tokio turto pripažinimas nutraukiamas visas per kitų bendrųjų pajamų ataskaitą sukauptas perkainavimo rezultatas nėra pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Gautini dividendai apskaitomi atskirai kaip dividendų pajamos, kai atsiranda teisė juos gauti.

Visi įprastiniai vertybinių popierių įsigijimai ir pardavimai pripažįstami atsiskaitymo metu, tai yra tada, kai turtas pristatomas Grupei arba kai Grupė jį pristato pirkėjui. Visi kiti įsigijimai ir pardavimai laikomi išvestiniais ateities sandoriais iki to laiko, kol nebus visiškai atsiskaityta.

Atpirkimo ir atvirkštinio atpirkimo sandoriai

Vertybinių popierių, parduotų pagal sutartis juos atpirti nustatyta data ateityje, pripažinimas apskaitoje nėra nutraukiamas, kadangi Bankas išlaiko prisiimtą visą jų nuosavybės riziką ir naudą. Gautas lėšos iš šių sandorių pripažįstamos konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje kaip turtas su prievole jį grąžinti, įskaitant sukauptas palūkanas kaip įsipareigojimą bei atskleidžiant šios transakcijos ekonominę prasmę kaip suteiktą paskolą Bankui.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Vertybinių popierių, įsigyti pagal atvirkštinio atpirkimo sutartis, sudarytas nustatyta data ateityje, nėra pripažįstami finansinės būklės ataskaitoje. Atvirkštinio atpirkimo sandoriai klasifikuojami kaip paskolos ir gautinos sumos, suteiktos bankams ir kitiems klientams, ir apskaitomi naudojant amortizuotos savikainos metodą. Skirtumas tarp pirkimo ir atpirkimo kainos apskaitomas kaip palūkanos ir kaupiamas visą sutarties laikotarpį naudojant efektyvios palūkanų normos metodą.

Paskolos

Paskolos ir gautinos sumos yra finansinis turtas laikomas sutartinių pinigų srautų surinkimui ir šiuos pinigų srautus sudaro tik pagrindinės pinigų sumos ir palūkanų mokėjimai.

Paskolos yra vertinamos amortizuota savikaina taikant efektyvios palūkanų normos metodą.

Paskolos ir gautinos sumos yra pripažįstamos finansinės būklės ataskaitoje jų išmokėjimo dieną, kai pinigai yra pervedami skolininkams. Nuo paskolos sutarties pasirašymo dienos iki paskolos išmokėjimo dienos jos yra apskaitomos nebalansiniuose straipsniuose.

Įsipareigojimai bankams ir klientams

Įsipareigojimai bankams ir klientams yra neišvestiniai finansiniai įsipareigojimai privatiems asmenims, valstybės įmonėms ir verslo klientams, bankams, kurie pripažįstami, kai pinigai ar kitas turtas yra pervedami bankui arba Grupei. Šie įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu pripažįstami tikrąja verte, o paskolų atveju, minus tiesiogiai tranzakcijai priskiriamos išlaidos. Po pirminio pripažinimo palūkanas uždirbančios paskolos, indėliai apskaitomi amortizuota savikaina taikant efektyvios palūkanų normos metodą ir pelno (nuostolio) ataskaitoje yra parodomi prie grynąjų palūkanų pajamų.

Paskolų, finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų bei kito finansinio turto vertės sumažėjimo nuostoliai

Paskolų, finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų bei kito finansinio turto vertės sumažėjimo nuostoliai

Paskolų, finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų ir kito finansinio turto vertės sumažėjimo nuostoliai yra vertinami remiantis ateities nuostoliais. Grupė vertina tikėtinus paskolų nuostolius ir pripažįsta vertės sumažėjimą kiekvieną ataskaitinę datą.

Vertės sumažėjimo nuostoliai yra apskaičiuojami remiantis tikėtinų nuostolių nustatymo modeliais.

Kai paskola yra neatgautina, ji yra nurašoma suformuotų paskolos vertės sumažėjimo nuostolių sąskaita. Tokios paskolos yra nurašomos atlikus visas privalomas procedūras ir įvertinus nuostolio sumą.

Persvarstytos paskolos

Bankas kartais persvarsto arba kitaip pakeičia sutartines finansinio turto sąlygas. Grupė vertina ar sutartinių pinigų srautų pakeitimas yra reikšmingas atsižvelgdama į sekančius kriterijus: reikšmingas palūkanų normos pasikeitimas, valiutos pasikeitimas, naujas užstatas arba paskolos padidėjimas, kuris daro reikšmingą įtaką kredito rizikai susijusiai su šiuo turtu arba reikšmingas paskolos sutarties pratęsimas, kai skolininkas nepatiria finansinių sunkumų.

Jei pakeistos sąlygos reikšmingai skiriasi, teisė į pirminio turto pinigų srautus baigiasi, grupė nutraukia pirminio finansinio turto pripažinimą ir apskaito naują turtą tikrąja verte. Persvarstymo data laikoma sekančio vertės sumažėjimo skaičiavimo pirminio pripažinimo data. Grupė taip pat vertina ar nauja paskola ar skolos instrumentas atitinka pagrindinės pinigų sumos ir palūkanų sumų mokėjimo kriterijų. Bet koks skirtumas tarp apskaitinės pirminio turto vertės, kurios pripažinimas nutraukiamas ir tikrosios naujo reikšmingai pakeisto turto vertės yra pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje, nebent skirtumas yra priskiriamas akcininkų kapitalo operacijoms.

Tais atvejais, kai persvarstymas buvo sąlygotas klientų finansinių sunkumų ir negebėjimo mokėti sutartus mokėjimus, Grupė palygina pirminius ir peržiūrėtus pinigų srautus su turtu ar rizikos ir nauda iš to turto reikšmingai nesiskiria dėl sutarties pakeitimo. Jei rizikos ir nauda nesikeičia, persvarstytas turtas nėra reikšmingai skirtingas nuo pirminio turto ir toks persvarstymas nereiškia turto pripažinimo nutraukimo. Grupė perskaičiuoja apskaitinę vertę diskontuodama persvarstytus sutartinius pinigų srautus naudodama pradinę efektyvią palūkanų normą (arba pakeistą efektyvią palūkanų normą POCI finansiniam turtui) ir pripažįsta persvarstymo pajamas arba išlaidas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Finansinio turto ir įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinis turtas

Finansinio turto (arba, kur reikia, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- Baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas; arba
- Bankas ir Grupė perdavė savo teises į finansinio turto pinigų srautus arba išlaikė teisę į pinigų srautus, bet prisiėmė įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajam šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; ir
- Bankas ir Grupė arba (a) perleido iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleido, nei išlaikė su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleido šio turto kontrolę.

Kai Bankas ir Grupė perleido teises į turto pinigų srautus, bet neperleido su turto nuosavybe susijusios rizikos, naudos ir turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas tiek, kiek Bankas ir Grupė yra su juo susijusi. Kai su Banku ir Grupe susijusio turto perdavimas tampa garantija, tuomet ryšys su susijusiu turtu yra įvertinamas mažesniąja iš turto sumos ir maksimalios garantijos sumos, kurią Bankas ir Grupė turėtų sumokėti.

Kai su Banku ir Grupe susijęs perduotas turtas tampa perduotu ir/arba nupirktu pagal pasirinkimo sandorį dėl tokio perduoto turto įsigijimo, tuomet toks ryšys įvertinamas suma, kurią ūkio subjektas gali atpirkti. Tačiau, jeigu yra pasirašytas pasirinkimo parduoti sandoris dėl perduoto turto, kuris įvertinamas tikrąja verte, tuomet ūkio subjekto ryšys įvertinamas žemesniąja iš perduoto turto tikrosios vertės ir pasirinkimo sandorio įvykdymo kainos.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengtas, atšauktas ar baigėsi jo terminas.

Kai esamas finansinis įsipareigojimas tam pačiam kreditoriui yra pakeičiamas kitu įsipareigojimu, su iš esmės kitomis sąlygomis, arba esamo įsipareigojimo sąlygos yra iš esmės pakeičiamos, tokie pakeitimai yra pripažįstami esamų įsipareigojimų pripažinimo nutraukimu ir naujų įsipareigojimų pripažinimu, skirtumą tarp jų pripažįstant pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Grupės ir jos pradinių skoliniojo keitimasis skolos priemonėmis, turinčiomis labai skirtingas sąlygas, taip pat esminių esamų finansinių įsipareigojimų sąlygų pakeitimas yra apskaitomas kaip pirminio finansinio įsipareigojimo nutraukimas ir naujo finansinio įsipareigojimo pripažinimas. Sąlygos iš esmės skiriasi, jei pinigų srautų diskontuota dabartinė vertė pagal naujas sąlygas, įskaitant visus sumokėtus ir gautus mokesčius, naudojant pradinę efektyvią palūkanų normą, skiriasi mažiausiai 10% nuo diskontuotos dabartinės vertės likusių pradinio finansinio įsipareigojimo pinigų srautų. Jei skolos priemonių keitimas ar sąlygų keitimas yra apskaitomas kaip nutraukimas, visos patirtos išlaidos ar mokesčiai yra pripažįstami kaip pelno arba nuostolio, atsirandančio dėl nutraukimo, dalis. Jei keitimas ar persvarstymas nėra apskaitomas kaip nutraukimas, visos patirtos išlaidos ar mokesčiai koreguoja įsipareigojimo apskaitinę vertę ir yra amortizuojami per likusį pakeisto įsipareigojimo laikotarpį.

Įsipareigojimų, kurie nėra nutraukiami, pakeitimai apskaitomi kaip įvertinimo pokytis, bet koks pelnas ar nuostolis pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje, išskyrus atvejus, kai apskaitinės vertės skirtumo ekonominė reikšmė priskiriama kapitalo sandoriui su savininkais.

Ilgalaikis nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta, Grupė jį kontroliuoja dėl praeities įvykių ir yra tikėtina, kad Grupė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje. Grupė kontroliuoja turtą, jei turi teisę gauti to turto teikiamą būsimą ekonominę naudą ir uždrausti kitiems ją naudoti.

Nematerialusis turtas įsigytas atskirai iš pradžių yra pripažįstamas įsigijimo verte. Verslo jungimų metu įsigyto nematerialiojo turto savikaina apskaitoma tikrąja verte įsigijimo datą. Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra.

Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas gali būti ribotas arba neribotas. Nematerialusis turtas yra amortizuojamas tiesiogiai proporcingu metodu per numatytą naudingo tarnavimo laiką. Ribotam naudingo tarnavimo laiko nematerialiam turtui naudingo tarnavimo laikas ir amortizacijos metodas yra kasmet peržiūrimi užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio nematerialiojo turto naudojimo pobūdį.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Investicinis turtas

Pirminio pripažinimo metu investicinis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, įskaitant sandorio išlaidas. Apskaitinė vertė apima esamo investicinio turto dalių pakeitimo išlaidas, kai jos patiriamos, jei šios išlaidos atitinka turto pripažinimo kriterijus, neįskaitant investicinio turto kasdieninės priežiūros išlaidų. Po pirminio pripažinimo, investicinis turtas yra apskaitomas tikrąja verte, kuri atspindi rinkos sąlygas finansinių pozicijų ataskaitos sudarymo dieną. Pelnas ar nuostoliai, atsirandantys dėl investicinio turto tikrosios vertės pasikeitimų, yra įtraukti į tų metų, kuriais jie atsirado, pelno (nuostolių) ataskaitą.

Investicinis turtas yra nurašomas jį pardavus, kai jis yra nebenaudojamas, arba kai iš jo naudojimo ar pardavimo nebesitikima jokios ekonominės naudos. Bet koks pelnas ar nuostoliai, atsirandantys dėl investicinio turto nurašymo ar pardavimo, yra įtraukiami į tų metų pelno (nuostolių) ataskaitą, kuriais turtas yra nurašomas ar parduodamas.

Perkėlimai į investicinį turtą yra atliekami tada ir tik tada, kai pasikeičia turto paskirtis, savininkui nustojus naudoti turtą, išnuomojus turtą kitai šaliai pagal veiklos nuomos sutartį ar pasibaigus statyboms. Perkeltą turtą iš investicinio turto grupės, toks turtas apskaitomas tikrąja verte jo paskirties pasikeitimo dieną. Jeigu nekilnojamas turtas tampa investiciniu turtu, iki paskirties pakeitimo dienos Grupė apskaito šį turtą, remiantis nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų apskaitos politika.

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina, sumažintas sukaupto nusidėvėjimo sumomis ir vertės sumažėjimo sumomis. Nusidėvėjimas apskaičiuojamas naudojant tiesinį metodą, proporcingai nurašant kiekvieno atskiuro turto vieneto įsigijimo vertę per numatomą turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

Nudėvimas turtas yra peržiūrimas siekiant įvertinti ar jo vertė nėra sumažėjusi, kai tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimas rodo, kad apskaitinė vertė gali būti neatgauta. Turto apskaitinė vertė yra nedelsiant sumažinama iki atsiperkamosios vertės, jei apskaitinė vertė viršija nustatytą atsiperkamąją vertę. Atsiperkamoji vertė yra turto tikroji vertė, atėmus pardavimo sąnaudas, arba naudojimo vertę, priklausomai nuo to, kuri iš jų didesnė. Pelnas arba nuostoliai iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo yra nustatomas remiantis jo apskaitine verte ir įtraukiamas į pelno (nuostolių) ataskaitą. Kiekvieną ataskaitinę datą turto likutinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai yra peržiūrimi ir, reikalui esant, atitinkamai keičiami.

Išlaidos turto remontui įtraukiamos į pelno (nuostolių) ataskaitą, kai patiriamos. Reikšmingi turto pagerinimai yra kapitalizuojami ir nudėvimi per likusį pagerinto turto naudingo tarnavimo laiką.

Turtas skirtas parduoti

Turtas skirtas parduoti yra vertinamas mažesniąja apskaitine verte ir tikrąja verte minus išlaidos pardavimui. Turtas klasifikuojamas kaip pardavimui skirtas jei jo apskaitinė vertė bus atgauta per pardavimo operaciją o ne tęstinį naudojimą. Ši sąlyga yra vykdoma tik tuo atveju, jei pardavimo tikimybė yra labai didelė ir turtas yra tinkamas pardavimui jo esamoje būklėje, vadovybė priėmusi sprendimą parduoti ir pardavimą tikimasi užbaigti per metus nuo klasifikavimo datos.

Turtas skirtas parduoti nėra nudėvimas arba amortizuojamas.

Tikrosios parduoti skirto turto vertės yra atskleidžiamos 24 pastaboje.

Nuoma ir lizingas

Vertinimas, ar sutartis yra nuomos sutartis, ar ji apima nuomos sąlygas, yra paremtas sutarties turiniu ir reikalauja nustatyti, ar sutarties sąlygų įvykdymas priklauso nuo specifinio turto panaudojimo, bei ar sutartis apima teisę naudoti turtą.

Grupė yra nuomininkė

Turto, su kurio nuosavybe susijusių riziką bei naudą išlaiko nuomotojas, nuoma yra klasifikuojama kaip veiklos nuoma. Mokėjimai atliekami pagal nuomos sutartis yra pripažįstami sąnaudomis proporcingai per visą nuomos laikotarpį ir yra įtraukiami į administracines išlaidas.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Grupė yra nuomotoja

Nuoma

Turtas išnuomotas pagal nuomos sutartis yra apskaitomas finansinės būklės ataskaitoje kaip nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai. Šis turtas yra nudėvimas per jo naudingo tarnavimo laikotarpį, taikant tas pačias nusidėvėjimo normas, kaip ir kitam veikloje naudojamam turtui. Nuomos pajamos yra pripažįstamos tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Finansinė nuoma (lizingas)

Lizingas – t.y. nuoma, kuria perleidžiama iš esmės visa su turto nuosavybe siejama rizika ir nauda. Turto nuosavybės teisė vėliau gali būti perleidžiama arba neperleidžiama. Kai turtas išnuomotas pagal lizingo sutartį, dabartinė lizingo įmokų vertė pripažįstama kaip gautina suma. Skirtumas tarp bendros gautinos sumos ir dabartinės gautinos sumos vertės apskaitomas kaip neuždirbtos finansinės pajamos. Lizingo pajamos pripažįstamos per visą lizingo laikotarpį taikant grynosios investicijos metodą (prieš mokesčius), kuris atspindi nekintamą periodinę grąžos normą. Pirminės tiesioginės išlaidos yra įtraukiamos gautinų sumų pirminio vertinimo metu.

Pavestas valdyti turtas/lėšos ir susiję įsipareigojimai

Turtas ir pajamos, kartu su susijusiais įsipareigojimais grąžinti šį turtą klientams, nėra įtraukiami į šias finansines ataskaitas tais atvejais, kai Grupė veikia kaip įgaliotinis, patikėtinis arba agentas.

Banko pavestą valdyti turtą sudaro paskolos, kurias Bankas valdo Lietuvos Respublikos finansų ir žemės ūkio ministerijų vardu. Grupės pavestas valdyti turtas taip pat apima valdomus fondus, kurie apskaitomi nebalansinėje apskaitoje.

Išmokos darbuotojams

Socialinio draudimo įmokos

Grupės bendrovės už savo darbuotojus moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau – Fondas) pagal nustatytų įmokų planą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimais. Nustatytų įmokų planas – tai planas, pagal kurį Grupė moka fiksuoto dydžio įmokas į Fondą ir neturi teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo toliau mokėti įmokas, jei Fondas neturi pakankamai turto, kad sumokėtų visas išmokas darbuotojams, susijusias su jų tarnyba dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos prie personalo išlaidų. Socialinio draudimo įmokos kiekvienais metais Fondo yra paskirstomos pensijoms, sveikatos, ligos, motinystės ir nedarbingumo išmokoms.

Išėitinės kompensacijos

Išėitinės kompensacijos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju darbdavio iniciatyva arba kai darbo santykiai nutraukiami abipusiu šalių susitarimu. Grupė pripažįsta išėitines išmokas tada, kai ji yra akivaizdžiai įpareigota nutraukti darbo santykius su esamais darbuotojais pagal detalų oficialų darbo santykių nutraukimo planą be galimybės jo atsisakyti arba įpareigota mokėti išėitines išmokas po to, kai jos buvo pasiūlytos už išėjimą iš darbo savo noru. Jei išėitinės išmokos tampa mokėtinos vėliau nei per 12 mėnesių nuo finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos, jos yra diskontuojamos iki dabartinės vertės. Išėitinės kompensacijos yra įtrauktos į pelno (nuostolių) ataskaitą kaip personalo išlaidos ir į finansinės būklės ataskaitą kaip kiti įsipareigojimai.

Atidėjiniai

Atidėjiniai yra pripažįstami, kai Grupė turi dabartinį teisinį arba konstruktyvų įsipareigojimą kaip praeities įvykių pasekmę; kuri greičiausiai pareikalaus ekonominių resursų įsipareigojimams vykdyti ir ta suma gali būti patikimai apskaičiuota. Sąnaudos susijusios su atidėinių apskaitymu, yra pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje. Tais atvejais, kai pinigų laiko vertės poveikis yra reikšmingas, atidėjiniai yra diskontuojami prieš mokestinę normą, kuri atspindi įsipareigojimui būdingą riziką. Kai naudojamas diskontavimas, atidėinio padidėjimas, atspindintis praėjusį laiko tarpą, yra apskaitomas kaip skolinimosi sąnaudos.

Atidėjiniai nuostolingoms sutartims

Atidėjiniai nuostolingoms sutartims yra pripažįstami, kai Grupė turi sutartis, pagal kurias prievolių vykdymo neišvengiamos išlaidos viršija tikėtiną ekonominę naudą. Sutarties neišvengiamos išlaidos atspindi mažiausias grynąsias sutarties nutraukimo išlaidas, kurios yra mažesnės už sutarties užbaigimo išlaidas ir bet kokią kompensaciją arba baudas, skiriamas jos neįvykdžius.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Finansinių garantijų sutartys ir kiti kredito įsipareigojimai

Finansinių garantijų sutartys yra tokios sutartys, pagal kurias garantijos davėjas privalo atlikti konkrečius mokėjimus garantijos gavėjo patirties nuostoliams padengti dėl to, kad konkretus skolininkas nesumoka laiku pagal numatytas skolos priemonės sąlygas. Tokios finansinės garantijos klientų vardu suteikiamos bankams, finansinėms institucijoms ir kitiems subjektams paskolų, overdraftų ir kitų bankinių paslaugų užtikrinimui.

Suteikimo dieną finansinės garantijos pirmiausiai pripažįstamos finansinėse ataskaitose tikrąja verte. Pirminio pripažinimo metu į finansinių garantijų tikrąją vertę nėra įtraukiama būsimų įmokų, kurių mokėjimo terminas nėra suėjęs, bendra gautina suma. Po pirminio pripažinimo Banko įsipareigojimai pagal tokias garantijas vertinami didesne iš šių sumų: pirminio vertinimo metu pripažinta suma, sumažinta amortizuota dalimi, kuri įtraukiama į pelno (nuostolių) ataskaitą tiesiniu principu per garantijos sutarties galiojimo laikotarpį paskirstant uždirbtas pajamas; arba numatomų išlaidų, kurių prireiks finansiniam įsipareigojimui, atsiradusiam finansinių pozicijų ataskaitos sudarymo dieną, įvykdyti, geriausio vertinimo suma. Šie vertinimai yra paremti būsimaisiais paskolų nuostoliais. Bet koks įsipareigojimų, susijusių su garantijomis padidėjimas yra apskaitomas pelno (nuostolio) ataskaitoje kaip kitos veiklos išlaidos.

Dokumentiniai ir verslo akredityvai yra rašytiniai susitarimai tarp Banko ir Grupės ir kliento, kurie numato, kad trečioji šalis iki numatytos sumos iš Banko ir Grupės gali gauti tam tikras sumas tam tikromis sąlygomis.

Turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Tikroji vertė yra kaina, kuri būtų gaunama parduodant turtą ar sumokėta už įsipareigojimų perleidimą įprastu sandoriu tarp rinkos dalyvių vertinimo datai. Tikrosios vertės nustatymas remiasi prielaida, kad turto pardavimo ar įsipareigojimų perleidimo sandoris vyksta:

- pagrindinėje turto ar įsipareigojimų rinkoje;
- neesant pagrindinės rinkos, labiausiai šiam turtui ar įsipareigojimams palankioje rinkoje.

Pagrindinė arba palankiausia rinkos turi būti prieinamos Grupei.

Turto ir įsipareigojimų tikroji vertė nustatoma naudojant prielaidas, kurias rinkos dalyviai naudotų įvertinant turto ir įsipareigojimų kainą, darant prielaidą, kad jie veikia siekdami geriausio ekonominio rezultato.

Nustatant tikrąją vertę ne finansiniam turtui įvertinamas rinkos dalyvių gebėjimas gauti ekonominę naudą geriausiai panaudojant turtą arba parduodant jį kitiems rinkos dalyviams, kurie geriausiai panaudotų turtą.

Grupė naudoja vertinimo metodus, geriausiai tinkančius tam tikromis aplinkybėmis ir kuriems turima pakankamai duomenų tikrosios vertės nustatymui, maksimaliai panaudojant prieinamus rinkoje kintamuosius ir minimizuojant kintamųjų, neparemtų rinkos duomenimis naudojimą.

Tikroji palūkanas uždirbančio turto vertė nustatoma remiantis diskontuota pinigų srautų verte, taikant tą pačią palūkanų normą tarpusavyje terminais ir rizika panašiams instrumentams. Esant neaktyviai rinkai, tikrosios vertės nustatymui taikomi vertinimo modeliai.

Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų sudengimas

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai sudengiami ir neto suma parodoma finansinės būklės ataskaitoje, kai yra teisinė galimybė užskaityti pripažintas sumas ir yra ketinimas atsiskaityti neto suma arba realizuoti turtą ir įvykdyti įsipareigojimus vienu metu.

Nebalansiniai straipsniai

Išvestiniai sandoriai, apskaitomi nebalansiniuose straipsniuose, yra perkainojami rinkos verte, o susidaręs pelnas ar nuostoliai yra įtraukiami į laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitą bei finansinės būklės ataskaitoje atitinkamai apskaitomi kaip turtas arba įsipareigojimai.

Visi įsipareigojimai, kurie ateityje gali būti pripažinti finansinės būklės ataskaitoje, yra apskaitomi kaip nebalansiniai įsipareigojimai. Tai leidžia Bankui ir Grupei nustatyti kapitalo poreikį ir pritraukti reikalingą finansavimą, kad padengtų šiuos įsipareigojimus.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Neapibrėžtas turtas ir įsipareigojimai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra apskaitomi finansinėse ataskaitose, tačiau jie yra atskleidžiami, išskyrus tuos atvejus, kai jų įtaka finansiniams rezultatams yra nereikšminga. Neapibrėžtas turtas nėra apskaitomas finansinėse ataskaitose, tačiau yra atskleidžiamas, jei iš jo yra tikimasi gauti ekonominės naudos.

Pobalansiniai įvykiai

Visi po finansinės būklės ataskaitos dienos įvykę įvykiai (koreguojantys įvykiai), yra apskaitomi finansinėse ataskaitose, jei jie susiję su ataskaitiniu laikotarpiu ir turi reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms. Visi įvykiai, kurie yra reikšmingi, tačiau nėra koreguojantys įvykiai, yra atskleidžiami šių finansinių ataskaitų pastabose.

RIZIKŲ VALDYMAS

Rizikos valdymo veiklos Grupėje tikslas – palaikyti rizikos profilį, kuris užtikrintų nuspėjamas pajamas ir nuostolių kintamumą. Įgyvendindama pažangią rizikos valdymo politiką Grupė ne tik siekia sumažinti potencialią riziką, bet ir tobulina kainodarą, siekia efektyvaus kapitalo paskirstymo.

Rizikos valdymo funkcija Grupėje organizuota taip, kad užtikrintų efektyvų rizikos valdymą bei Rizikos politikoje ir strategijoje nustatytų principų įgyvendinimą.

Rizikos valdymo principai yra tokie:

- Rizikos atskaitingumas: kiekviena sritis Banke yra atsakinga už rizikas, kylančias iš jų veiklų.
- Rizikos valdymas: rizika turi būti suprantama kaip kiekvieno verslo sprendimo valdymo dalis.
- Rizikos identifikavimas, vertinimas, valdymas ir raportavimas: visos reikšmingos pozicijos turi būti identifikuojamos, vertinamos, valdomos ir raportuojamos tiksliai ir laiku.
- Vidaus kontrolės sistema: visapusiška vidaus kontrolės sistema reikalinga tam, kad užtikrintų, jog rizikos valdymas ir kontrolės veikia pagal pagrindinius principus, minimalius standartus, rizikos apetitą, limitus ir įgaliojimus.

Vykdydama Europos parlamento patvirtintos Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyvos reikalavimus Grupė ruošia Gaivinimo planą. Šis planas veikia kaip viena prevencinių rizikos valdymo priemonių ir leidžia suplanuoti bei užtikrinti Grupės gaivinimą esant nepalankioms finansinėms situacijoms nenaudojant mokesčių mokėtojų ar valstybinių institucijų lėšų.

Grupė analizuoja, vertina, prisiima ir valdo rizikas arba rizikų grupes, su kuriomis susiduria savo veikloje. Svarbiausios rizikų rūšys, su kuriomis susiduria Grupė, yra kredito, rinkos, likvidumo, operacinė ir kitos rizikos (verslo, reputacijos). Koncentracijos rizika vertinama kaip kredito rizikos dalis. Kitų rūšių koncentracijas Grupė įvertino kaip mažiau reikšmingas. Atitiktis rizika laikoma operacinės rizikos dalimi. Rinkos rizika apima užsienio valiutos kurso ir palūkanų normos riziką.

Rizikos valdymas Grupėje organizuojamas taip, kad būtų išvengta bet kokių galimų interesų konfliktų. Visų rūšių rizikos kontrolės funkcija atskiriama nuo rizikos prisiėmimo, t.y. nuo struktūrinių padalinių, tiesiogiai bendraujančių su klientais.

Rizikos tarnybos organizacinė struktūra:

Kredito rizikos departamentas, Kredito kontrolės departamentas ir Rizikos analizės departamentas atsakingi už reikšmingiausios – kredito - rizikos valdymo kontrolę. Operacinės rizikos departamentas yra atsakingas už operacinės rizikos valdymo kontrolę Grupėje bei informacijos saugumą. Rinkos rizikos departamento funkcijos apima rinkos rizikos bei likvidumo rizikos kontrolę. Visi Rizikos tarnybos organizaciniai padaliniai atstovauja antrąją gynybos liniją ir yra tiesiogiai atskaitingi Vyriausiajam rizikos pareigūnui Baltijos šalis. Kredito rizikos departamento vyriausiasis kredito pareigūnas Lietuvai kartu eina vietinio vyriausiojo rizikos pareigūno pareigas, jis taip pat yra ir Valdybos narys.

Rizikos valdymo procesus ir vidaus kontrolės sistemos efektyvumą vertina Vidaus audito departamentas (trečioji gynybos linija).

Vidaus kontrolė – kaip organizacinių priemonių, veiksmų ir vidinių procedūrų sistema – užtikrina efektyvias ir veiksmingas operacijas bei apdairią verslo elgseną, atitikimą įstatymams bei priežiūrinėms nuostatom, tinkamą rizikos vertinimą ir kontrolę, o taip pat finansinės bei nefinansinės informacijos patikimumą bei pateikimą laiku. Valdyba yra atsakinga už veiksmingos vidaus kontrolės sistemos sukūrimą ir palaikymą Grupėje.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Procedūras, reikšmingai darančias įtaką rizikos valdymui, ir rizikos mažinimo priemonės, susijusias su rizikos valdymu, tvirtina Valdyba. Jei nedraudžia taikytini teisės aktai, tvirtinimo funkcija deleguojama Vyriausiajam rizikos pareigūnui.

Nestruktūrinis Banko padalinys – Rizikos komitetas – pataria Valdybai ir Tarybai bendrais dabartinio ir būsimo rizikos apetito bei strategijos, optimalios kapitalo struktūros klausimais. Taip pat jo tikslas yra optimizuoti Banko turto ir įsipareigojimų struktūrą atsižvelgiant į priimtinius rizikos parametrus bei pelningumą. Rizikos komitetas svarsto ir teikia siūlymus dėl pagrindinių su rizika susijusių procesų. Rizikos komitetui reguliariai teikiamos rizikos ataskaitos, apimančios visų rizikų analizę.

Kredito komitetas yra individualių kredito sprendimų priėmimo organas bei prisideda prie patikimos ir vieningos kreditavimo kultūros Grupėje formavimo. Kredito komitetas teikia rekomendacijas, susijusias su svarbiomis kredito nuostatomis ir tikslų nustatymu dėl siekiamos portfelio kokybės.

1. Kredito rizika

Kredito rizika – tai rizika Grupei patirti nuostolius dėl klientų finansinių įsipareigojimų Grupei nevykdymo. Kredito rizika daugiausia kyla iš kreditavimo veiklos ir yra reikšmingiausia rizika Grupės versle. Kredito rizika taip pat kyla iš investavimo veiklos (pvz., skolos vertybinių popierių), iš Grupės turto bei iš nebalansinių finansinių priemonių (pvz., kreditavimo įsipareigojimų, garantijų, akreditivų).

Pagrindiniai kredito rizikos valdymo elementai yra Grupės Kreditavimo politika, Verslo klientų kreditavimo strategija bei Privačių klientų kreditavimo strategija. Šių dokumentų principų praktinio taikymo kreditavimo veiklos ir sprendimų priėmimo procesuose aspektus išsamiai reglamentuoja Kreditavimo vadovas verslo klientams bei Kreditavimo vadovas privatiems klientams.

Grupės pagrindinis kreditavimo tikslas yra turėti tokį paskolų portfelį, kurio kokybė ir struktūra užtikrintų pelningumą trumpu ir ilgu laikotarpiu. Siekiama, kad paskolų portfelio kredito rizikos lygis būtų žemas ar vidutinis. Kreditingumo įvertinimas visų pirma turėtų būti grindžiamas kredito gavėjo pajėgumu vykdyti skolinius įsipareigojimus, o klientų veiklos generuojami pinigų srautai, reikalingi paskolų grąžinimui, turi būti aiškiai suprantami ir tvarūs.

Kreditavimo sprendimus priima Kredito komitetas ir įgaliojimai asmenys savo įgaliojimų, priklausančių nuo rizikos, ribose. Kredito komiteto sprendimas suteikti paskolą turi būti vienbalsis. Įgaliojimai asmenims yra personaliniai ir paremti kompetencijos lygių sistema. Laikoma keturių akių principo. Galutiniai sprendimai dėl paskolų, viršijančių nustatytą paskolos reikšmingumo dydį, yra priimami kartu su nepriklausomais kredito pareigūnais. Mažų kredito limitų kortelėse/ vartojimo kredito atvejais viena akių pora gali būti pakeičiama reitingavimo priemone.

Reguliarios ataskaitos yra skirtos pateikimui Grupės valdymo organams, kurie seka priimtoms kredito rizikos lygį ir pokyčius.

1.1. Kredito rizikos vertinimas

(a) Paskolos ir gautinos sumos, įskaitant finansinės nuomos (lizingo) gautinas sumas

Kredito rizika valdoma atliekant išsamią kliento analizę prieš suteikiant jam paskolą bei stebint ją po paskolos išdavimo.

Rizikos modeliai yra svarbios kreditavimo proceso sudėtinės dalys bei priemonės kredito rizikos valdymui Grupėje. Grupė vertina kredito riziką taikydama reitingavimo modelius, kurių pagalba nustatoma įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė (angl. probability of default, PD) ir reitingo kategorija, bei nuostolių dėl įsipareigojimų neįvykdymo (angl. loss given default, LGD) ir pozicijos vertės, esant įsipareigojimų neįvykdymui, (angl. exposure at default, EAD) parametrus. Šie rizikos modeliai yra nuolat tobulinami, analizuojant istorinius su kredito rizikos vertinimu susijusius duomenis, tikrinamas jų patikimumas.

Reitingavimo modeliai, kurių pagalba nustatoma įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė (PD) ir reitingo kategorija, yra naudojami įvertinti kliento įsipareigojimų neįvykdymo riziką, nustatyti ar klientai bei jų pozicijos atitinka kreditavimo strategiją, taip pat apsprendžia kompetencijos lygį, kuriame turi būti priimamas sprendimas, bei apibrėžia, kaip dažnai jie turi būti peržiūrimi reguliarios stebėsenos procese. Vertinimas atliekamas naudojant atitinkamam kliento ar produkto segmentui pritaikytus reitingavimo modelius, skirtus šioms homogeninėms klientų grupėms:

- itin didelėms įmonėms,
- didelėms įmonėms,
- smulkioms ir vidutinėms įmonėms (SVI),

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

- mažoms įmonėms (pavyzdžiui, mažoms individualioms įmonėms),
- juridinių asmenų vykdomiems nekilnojamojo turto projektams,
- individualiems klientams.

Visi klientai, kuriems suteikta paskola, naudojant šiuos reitingavimo modelius, turi būti priskiriami konkrečiai rizikos grupei kiekvieną kartą, kai paskola yra atnaujinama, arba, jei nenumatyta kitaip, bent vieną kartą per metus.

Paskolos gyventojams sprendimo priėmimo metu yra vertinamos su reitingavimo modeliais, kurie remiasi prašymo paskolai gauti metu kliento pateikta informacija (angl. application scorings). Po paskolų suteikimo jų stebėseną vykdoma atliekant klientų reguliary vertinimą su reitingavimo modeliais, kurie remiasi duomenimis apie jų faktinį finansinių įsipareigojimų vykdymą (angl. behavioral scorings).

Vidiniais rizikos modeliais įvertinti rizikos parametrai taikomi ne tik sprendimų priėmimo dėl paskolos suteikimo, bet ir paskolų kainodaros, paskolų portfelio kokybės stebėsenos ir rizikos ataskaitų tikslais, o taip pat ekonominio kapitalo (pagal riziką įvertinto kapitalo, angl. risk-adjusted capital, toliau – RAC) skaičiavimui. RAC naudojamas priimant sprendimus dėl strateginio kapitalo paskirstymo, t.y. nustatant strateginius segmentus kreditavimo veikloje bei planuojant Grupės kapitalo poreikį.

Išduodant paskolas dideliems verslo klientams, papildomai įvertinamas atskirų paskolų bei paties kliento pelningumas Grupei, atsižvelgiant į riziką, t.y. išmatuojama pagal riziką įvertinto kapitalo grąža (RAROC). Tokių pačių RAC pagrįstos kainodaros bei RAROC pagrįsto pelningumo vertinimo principų taikymas yra išplėstas ir kitiems paskolų portfelio segmentams, įdiegus standartizuotus kainodaros įrankius ar taisykles. Visų klientų / produktų segmentų rizika pagrįsti kreditų kainodaros įrankiai yra nuolat stebimi ir, esant poreikiui, atnaujinami.

2018 metais toliau buvo tęsiamas vieningos reitingavimo modelių ir rizikos parametrų sistemos (kuri didžiajai daliai yra paremta DNB dukterinių bankų, veikusiųjų Baltijos šalyse, sukurtais reitingavimo modeliais ir rizikos parametrais) įgyvendinimas Grupėje po DNB ir Nordea bankų veiklos apjungimo Baltijos šalyse, įvykusio 2017 m. spalio 1 d. Taip pat daug dėmesio Grupė skyrė tolimesniam paskolų 9 TFAS vertės sumažėjimo kiekybinio įvertinimo metodologijos tobulinimui, kuri yra paremta vidiniais rizikos modeliais įvertintais rizikos parametrais, koreguotais (transformuotais) taip, kad atitiktų 9 TFAS reikalavimus.

2018 metais Grupė peržiūrėjo ir atnaujino RAC priskyrimo individualioms paskoloms ir klientams vidinius principus, atsižvelgiant į priežiūrinius reikalavimus dėl kapitalo pakankamumo ir vidinius siektinus kapitalizacijos lygius. Tuo pačiu buvo peržiūrėti ir patobulinti principai ir įrankiai, skirti RAC pagrįstų kainodaros sprendimų priėmimui.

Grupė laikosi nuostatos, kad kompetencijos kėlimas yra būtinas patikimos kreditavimo kultūros sukūrimui organizacijoje. Todėl ji skiria ypatingą dėmesį kreditavimo veikloje dalyvaujančių darbuotojų mokymams, susijusiems su kredito analize, reitingavimo modelių naudojimu, supratimo apie rizikos parametrus ugdymu, kurie yra integruoti į sprendimų priėmimo procesus ir rizika pagrįstos kainodaros principus.

2018 metais didelis dėmesys buvo skirtas kreditavimo veikloje dalyvaujančių darbuotojų mokymams apie reitingavimo modelius ir rizikos parametrus, rizika pagrįstos kainodaros principus, RAROC pagrįsto pelningumo matavimą ir ryšį tarp jų, taip pat rizikos duomenų kokybės užtikrinimo klausimams, tuo pačiu siekiant užtikrinti vienodą supratimą šiais klausimais visoje Grupėje. Prie to prisidėjo ir kredito rizikos valdymo sritį reglamentuojančių Grupės vidinių dokumentų peržiūra su tikslu pateikti išsamesnes gaires, kas palengvina ugdyti vieną supratimą tarp skirtingų organizacijos padalinių darbuotojų šiuo pereinamuoju laikotarpiu po DNB ir Nordea bankų veiklos apjungimo Baltijos šalyse.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Grupės vidinė reitingų skalė įsipareigojimus vykdančioms klientams ir ją atitinkantys išorinių reitingavimo agentūrų suteikiami reitingai yra pateikti žemiau:

Reitingo kategorija	PD intervalas	Standard & Poor's / Fitch	Moody's	Investicinis / spekuliacinis reitingas	Rizikos lygis
1.a	0,01 – 0,02 %	AAA – A+	Aaa – Aa1	Investicinis reitingas	Žema rizika
1.b	0,02 – 0,04 %	AA – AA-	Aa2 – Aa3		
1.c	0,04 – 0,06 %	A+	A1		
1.d	0,06 – 0,08 %	A	A2		
1.e	0,08 – 0,10 %	A-	A3		
2.a	0,10 – 0,18 %	BBB+	Baa1		
2.b	0,18 – 0,25 %	BBB	Baa2		
3	0,25 – 0,50 %	BBB-	Baa3	Spekuliacinis reitingas	Vidutinė rizika
4	0,50 – 0,75 %	BB+	Ba1		
5	0,75 – 1,25 %	BB	Ba2		
6	1,25 – 2,00 %				
7	2,00 – 3,00 %	BB-	Ba3		
8	3,00 – 5,00 %	B+	B1		
9	5,00 – 8,00 %	B	B2		
10.a	8,00 – 40,00 %	B-	B3		Aukšta rizika
10.b		CCC+	Caa1		
10.c		CCC ir žemesni	Caa2 ir žemesni		
10.d					

(b) Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito institucijų

Bankų ir finansinių institucijų sandorio šalies rizika yra valdoma atsirenkant aukštos kokybės sandorio šalis prieš suteikiant limitus bei kontroliuojant po to. Grupės portfelyje turėtų dominuoti investicinio lygio reitingo sandorio šalys arba didelės svarbos šalyje spekuliacinio reitingo sandorio šalys. Sandorio šalys, neturinčios nei vienos pagrindinės reitingų agentūros reitingų, vertinamos išimtinė tvarka.

Atskiras Finansinių institucijų skyrius Banke veikia kaip pagrindinis kompetencijos centras ir užtikrina visapusišką Grupės pozicijų sandorio šalis ir šalims priežiūrą. Skyrius šalia kitų klausimų yra centralizuotai atsakingas už:

- sandorio šalių ir šalių analizę, limitų pasiūlymų parengimą ir vertinimo rekomendacijas;
- aukštos kokybės sandorio šalių portfelio užtikrinimą, įskaitant kasmetinę banko ir šalies limitų peržiūrą;
- portfelio kokybės sekimą ir stebėseną, įskaitant bet kokius išankstinio įspėjimo rodiklius.

Bankų ir šalių kredito reitingas ir įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė (angl. probability of default, PD) grindžiami reitingo agentūrų Moody's, Standard & Poor's bei Fitch suteiktomis reitingo kategorijomis (žr. 1.1.a) dalį).

Visos sandorio šalys ir šalys su galiojančiais limitais turi būti įvertintos pagal riziką. Jei išorinis reitingas sandorio šaliai nėra suteiktas, tokiu atveju Grupės vidinis reitingas nustatomas remiantis konservatyviu ekspertiniu vertinimu, kuris įvertina sandorio šalies kreditinį pajėgumą, atsižvelgiant į makroekonominis veiksniai, sandorio šalies mokumo ir likvidumo rodiklius bei kokybinius nefinansinius aspektus.

Visi sandorio šalių ir šalių limitai yra peržiūrimi bent kartą per metus, siekiant įvertinti sandorio šalies kreditingumą, peržiūrėti reitingo kategoriją ir suteiktus limitus. Sandorio šalys, neturinčios išorinio reitingo, visada vertinamos individualiai.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Visos sandorio šalys ir šalys, turinčios išorinį reitingą, yra peržiūrimos kas ketvirtį, didžiausią dėmesį skiriant išorinių kredito reitingo agentūrų reitingų pasikeitimams. Bankai, neturintys išorinio reitingo, yra peržiūrimi daugiausia dėmesio skiriant savininkų pasikeitimų įvertinimui, finansiniams rodikliams ir bet kokiai kitai svarbiai informacijai ar signalams, kurie gali paveikti banko kredito būklę. Svarbi reguliarios sandorio šalių stebėsenos dalis yra išankstinio įspėjimo signalų stebėseną, kas padeda identifikuoti galimą reikšmingą sandorio šalių kredito rizikos pasikeitimą.

(c) Skolos vertybiniai popieriai

Grupė metų pabaigoje turėjo 85,5 milijono eurų skolos vertybinių popierių. Kredito rizika, susijusi su šiais vertybiniais popieriais (toliau – VP), laikytina nereikšminga. Arti 100 proc. visų turimų VP yra išleisti Lietuvos ir Latvijos Respublikų Vyriausybių. Likusią nežymią dalį sudaro Lietuvos ir Estijos įmonių obligacijos. Vidutinė svertinė portfelio trukmė siekia 1,5 metų. VP investicijos portfeliuose vykdomos pagal Grupės Valdybos ir Stebėtojų Tarybos nustatytus limitus, kurių kontrolė yra vykdoma kasdien.

1.2. Rizikos limitų kontrolė ir rizikos mažinimo politika

(a) Koncentracijos rizika

Grupė valdo, riboja ir kontroliuoja kredito rizikos koncentraciją, ypatingai kylančią iš individualių klientų bei susijusių klientų grupių, taip pat ekonominės veiklos sektorių atžvilgiu.

Grupės produktų, susijusių su kredito rizika, kylančia iš skolinimo susijusioms klientų grupėms ir atskirai vienam skolininkui, portfelis yra pakankamai diversifikuotas.

Skolinimo ekonominės veiklos sektoriams koncentracijos rizika yra reikšminga ir yra atidžiai stebima bei kontroliuojama. Šalia priežiūrinio riziką ribojančio maksimalios paskolos sumos vienam skolininkui ar susijusių skolininkų grupei normatyvo Grupė įveda limitus ekonominės veiklos sektoriams, t. y. galima koncentracija tam tikruose ekonominės veiklos sektoriuose Grupės lygmenyje yra apribojama nustatant vidinius procentinius skolinimo limitus. 2018 m. pabaigai Grupės paskolų portfelis buvo pakankamai diversifikuotas pagal ekonominės veiklos sektorius.

Geografinė koncentracijos rizika Grupės veikloje nėra reikšminga, kadangi Grupė teikia prioritetą klientams šalies, kurioje įsteigtos paslaugos teikiančios įmonės.

Grupės veiksmai dėl rizikos koncentracijų yra apibrėžti Kreditavimo strategijoje.

Kitos specifinės rizikos kontrolės ir mažinimo priemonės aprašomos toliau tekste.

(b) Užtikrinimo priemonės

Išduodama kreditus Grupė pirmenybę teikia kliento galimybėms grąžinti paskolą, tuo tarpu įkeičiamai užtikrinimo priemonei suteikiama mažesnė svarba.

Grupės kredito rizika mažinama skolinamas lėšas apdraudžiant užtikrinimo priemonėmis. Grupė pripažįsta šias užtikrinimo priemones kaip priimtinausias paskoloms ir gautinoms sumoms užtikrinti:

- Finansinių priemonių (skolos vertybiniai popieriai, nuosavybės vertybiniai popieriai, piniginių lėšos) turinės teisės;
- Garantijos;
- Nekilnojamasis turtas (dažniausiai gyvenamosios paskirties ar komercinės paskirties nekilnojamasis turtas);
- Įmonės turtas (įrengimai, atsargos, transporto priemonės).

Priimant sprendimą dėl užtikrinimo priemonės rūšies, atsižvelgiama į paskolų terminus. Ilgalaikėms paskoloms užtikrinti prioritetą teikiamas ilgalaikiam turtui, dažniausiai gyvenamosios paskirties nekilnojamajam turtui. Papildoma informacija apie užstatų, užstatų vertinimą, užstatų verčių periodines peržiūras pateikta 1.5.b) dalyje.

Ilgalaikės paskolas verslo klientams paprastai yra reikalaujama apdrausti užtikrinimo priemonėmis. Sąskaitų kreditai ir vartojimo paskolos privatiems klientams paprastai nėra užtikrinami. Skolos vertybinių popierių, išduodamų kitų vertybinių popierių pozicijose taip pat paprastai nėra užtikrinamos. Jei pastebimi atskirų paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo požymiai, siekdama sumažinti iki minimumo kredito rizikos nuostolius, Grupė gali pareikalauti iš kliento papildomų užtikrinimo priemonių.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų atveju skoliniojas lieka lizinguojamojo objekto savininku. Taigi kliento įsipareigojimų nevykdymo atveju jis gali kontroliuoti rizikos mažinimo priemones ir jomis pasinaudoti per pakankamai trumpą laikotarpį.

(c) Išvestinės finansinės priemonės

Išvestinės finansinės priemonės, įskaitant valiutų kursų kontraktus, palūkanų normų apsikeitimus ir pasirinkimo sandorius, žaliavų apsikeitimo sandorius, yra pripažįstamos ir apskaitomos tikrąja verte atliekant pervertinimus bent kartą per mėnesį. Tikrosios vertės gaunamos iš rinkoje kotiruojamų kainų ir diskontuojamų pinigų srautų. Visos išvestinės finansinės priemonės yra apskaitomos kaip turtas, kai tikroji vertė yra teigiama, ir kaip įsipareigojimai, kai tikroji vertė yra neigiama.

Su klientais sudaromos papildomo užstato reikalavimo sutartys. Norint užtikrinti šių finansinių priemonių kredito rizikos valdymą klientams yra suteikiamos kredito linijos. Kitos užtikrinimo priemonės – deponuotos lėšos ar vertybiniai popieriai – yra naudojamos rečiau. Išvestinės finansinės priemonės naudojamos rinkos rizikos pozicijoms, kylančioms iš įprastinių bankinių operacijų, bei derivatvų sandoriams su klientais apdrausti.

Grupės sandorio šalies kredito rizika reiškia galimas išvestinių finansinių priemonių sutarčių pakeitimo išlaidas, jei sandorio šalys nevykdo savo įsipareigojimų. Grupė atlieka sandorio šalių vertinimą, kad galėtų kontroliuoti prisiimtą kredito rizikos lygį. Sandorio šalies kredito rizika pirmiausia valdoma ribojant pozicijas kiekvienai sandorio šaliai, reguliariai vertinant pozicijas ir užtikrinant pakankamą užstato lygį.

(d) Kredito atžvilgiu prisiimti įsipareigojimai

Kiti kredito atžvilgiu Grupės prisiimti įsipareigojimai apima garantijas, dokumentinius akredityvus, įsipareigojimus išduoti paskolą, iš šių įsipareigojimų kylanti kredito rizika yra analogiška rizikai, kylančiai iš paskolų. Pagrindinė minėtų priemonių paskirtis - užtikrinti, kad, esant poreikiui, klientui būtų prieinamos reikiamos lėšos. Minėti įsipareigojimai yra užtikrinami klientų lėšomis Banko sąskaitose, materialiuoju turtu (pirmenybę teikiant nekilojamajam turtui) arba kitomis užtikrinimo priemonėmis, tokiomis kaip trečiosios šalies garantijos. Kredito rizikos, susijusios su įsipareigojimais išduoti paskolą, atveju, Grupei iškyla rizika patirti nuostolius, kurių suma lygi visai nepanaudotų įsipareigojimų daliai. Pažymėtina, kad tikėtino nuostolio suma yra mažesnė nei visa nepanaudotų įsipareigojimų suma, kadangi daugumos įsipareigojimų išduoti paskolą įvykdymas tiesiogiai priklauso nuo kliento sugebėjimo grąžinti anksčiau suteiktas paskolas.

1.3. Vertės sumažėjimo principai

Nuo 2018 m. sausio 1 d. Grupė įgyvendino ir laikėsi 9 TFAS reikalavimų dėl tikėtinų kredito nuostolių (angl. expected credit losses, ECL) atidėjinių nuostoliams vertinimo.

(a) Bendri ECL vertinimo principai

Pradėjus taikyti 9 TFAS, buvo įdiegtas trijų pakopų modelis:

1 pakopa – portfelio dalis, kurios kredito kokybė nuo pirminio pripažinimo reikšmingai nepablogėjo (arba pozicijos, kurių kredito rizika yra maža) ir finansinė priemonė nelaikoma dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės;

2 pakopa – portfelio dalis, kurios kredito kokybė nuo pirminio pripažinimo reikšmingai pablogėjo, ką parodo reikšmingo kredito rizikos padidėjimo (angl. significant increase in credit risk, SICR) indikatorius, ir finansinė priemonė nelaikoma dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės;

3 pakopa – dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės portfelio dalis. Grupė sulygina įsipareigojimų neįvykdymo apibrėžtį su dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės apibrėžtimi taip, kad visos įsipareigojimų nevykdančios pozicijos būtų laikomos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės pozicijomis ir visos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės pozicijos būtų laikomos įsipareigojimų nevykdančiomis pozicijomis. Šis požiūris yra paremtas tuo, kad Grupės taikoma įsipareigojimų neįvykdymo apibrėžtis apima visus 9 TFAS nurodytus atvejus, galimai įrodančius, kad finansinės priemonės vertė sumažėjo dėl kredito rizikos, ir visus šiuos įvykius Grupė laiko turinčiais neigiamą poveikį apskaičiuotiems būsimiems tos finansinės priemonės pinigų srautams.

Papildoma grupė yra nusipirkta arba suteiktas dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (angl. purchased or originated credit-impaired, POCI) finansinis turtas. POCI turto grupavimas nesikeičia, t.y. kartą priskyrus finansinį turtą POCI grupei, joje jis grupuojamas iki pripažinimo nutraukimo. POCI grupė nustatoma finansinės priemonės lygmeniu.

Grupė taiko mažos kredito rizikos išimtį šioms pozicijų klasėms:

- centrinės valdžios institucijos,
- centrinis bankas,
- regioninės valdžios institucijos;
- savivaldybių institucijos ir
- įstaigos

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Sandorio šalis privalo tenkinti sąlygą dėl investicinio lygio kredito reitingo.

Perėjus nuo 39 TAS prie 9 TFAS, patirtų nuostolių modelį pakeitė tikėtinų kredito nuostolių (angl. expected credit losses, ECL) modelis. 1 pakopos finansinio turto atidėjinyje nuostoliams vertinamas suma, lygia 12 mėnesių ECL, o 2 ir 3 pakopos finansinėms priemonėms skaičiuojami galiojimo laikotarpio ECL.

Nusipirktam arba suteiktam dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (POCI) finansiniam turtui ECL yra įvertinami galiojimo laikotarpiui iki termino pabaigos. Tikėtini nuostoliai pirminio pripažinimo metu yra vadinami pirminiu vertės sumažėjimu. Vėlesniais laikotarpiais tik sukaupti tikėtinų galiojimo laikotarpio kredito nuostolių pasikeitimai nuo pirminio pripažinimo yra pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

(b) Įsipareigojimų neįvykdymo apibrėžtis

Grupė nustato įsipareigojimų neįvykdymo faktą, kai įvyksta nors vienas arba abu šie įvykiai:

1. Kliento bet kurio esminio įsipareigojimo Grupei įvykdymas yra pradelstas daugiau kaip 90 dienų;

2. Tikėtina, kad klientas neįvykdys savo kreditinių įsipareigojimų Grupei.

Bankams suteiktų pozicijų atžvilgiu įsipareigojimų neįvykdymas pripažįstamas, jei mokėjimai yra pradelsti daugiau kaip 7 dienas.

Siekiant nustatyti tikėtiną kreditinių įsipareigojimų neįvykdymą, naudojami šie tikėtino kreditinių įsipareigojimų neįvykdymo požymiai:

- Kreditinių įsipareigojimų būtinas restruktūrizavimas (restruktūrizuotos ir neveiksnių pozicijos pagal FINREP nurodymų dėl ataskaitų teikimo reikalavimus);
- Nemažos kliento finansinės problemos (esančios arba tikėtinos), t. y. dideli finansiniai sunkumai;
- Specifinės kredito rizikos koregavimo pripažinimas dėl reikšmingo pozicijos kredito kokybės pablogėjimo;
- Kliento bankrotas ar panaši užtikrinimo priemonė;
- Finansinio turto aktyviosios rinkos išnykimas dėl kliento patiriamų finansinių sunkumų;
- Kreditinio įsipareigojimo pardavimas patiriant reikšmingą su kreditu susijusį ekonominį nuostolį;
- Finansinio turto pirkimas arba suteikimas su didele nuolaida, iš kurio matyti patirti kredito nuostoliai;
- Kreditinis sukčiavimas;
- Įsipareigojimų neįvykdymą atitinkantis išorinis reitingas.

Įsipareigojimų neįvykdymas yra pripažįstamas kliento lygmeniu.

Pripažinimas vėl vykdančiu įsipareigojimus yra galimas ne anksčiau kaip po 3 mėnesių, kai nebelieka jokių įsipareigojimų neįvykdymo požymių. Per tuos 3 bandomojo laikotarpio mėnesius klientas turi užtikrinti savalaikius mokėjimus. Išimtis iš bendrosios bandomojo laikotarpio taikymo taisyklės yra būtinas restruktūrizavimas, kai turi praeiti bent 1 metai nuo restruktūrizavimo priemonių pritaikymo momento ir momento, kai klientas yra laikomas pajėgiu įvykdyti po restruktūrizavimo taikomas sąlygas. Šis požiūris dera su FINREP nurodymų dėl ataskaitų teikimo reikalavimais restruktūrizuojamų ir neveiksnių paskolų išgijimui.

(c) Reikšmingas kredito rizikos padidėjimas

Paprastai yra laikoma, kad finansinio turto kredito rizika reikšmingai padidėjo, jei po pirminio finansinės priemonės pripažinimo yra nustatomas bent vienas iš šių SICR indikatorių, kurio nebuvo jos suteikimo metu:

- Reikšmingas 12 mėnesių įsipareigojimų neįvykdymo tikimybės (angl. probability of default, PD) padidėjimas – reikšmingas laiko momento (angl. point-in-time, PIT) į ateitį orientuotos 12 mėnesių PD padidėjimas nuo pirminio pripažinimo iki ataskaitinės datos (2,5 karto ir 0,6 procentinio punkto kartu),
- Rizikos reitingas 9 arba 10 – rizikos reitingas 9 arba 10 ataskaitinei datai,
- 30 dienų pradelsimas – mokėjimo pradelsimas daugiau kaip 30 dienų ataskaitinei datai,
- Restruktūrizuota veiksmi – restruktūrizuotos veiksnios pozicijos statusas ataskaitinei datai (nepriskiriama restruktūrizuotoms ir neveiksnioms) pagal FINREP nurodymų dėl ataskaitų teikimo reikalavimus,
- Stebėtinų klientų sąrašas – buvimas stebėtinų klientų sąrašė ataskaitinei datai.

Visi SICR indikatoriai yra nustatomi finansinės priemonės lygmeniu, siekiant sekti konkrečios finansinės priemonės kredito rizikos pokyčius nuo pirminio pripažinimo dienos, net jei kai kurie iš jų yra susiję su kliento savybėmis.

Grupė netaiko bandomojo laikotarpio 2 pakopos turtų grįžimui į 1 pakopą.

(d) 12 mėnesių ir galiojimo laikotarpio tikėtini kredito nuostoliai

Bendras vertės sumažėjimo vertinimas yra atliekamas visoms finansinėms priemonėms, kurios yra laikomos vykdančiomis įsipareigojimus ataskaitinei datai, t. y. jos priskiriamos 1 arba 2 pakopai arba POCI turtui be įsipareigojimų neįvykdymo statuso.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Tikėtinas nuostolis (angl. expected loss, EL) apskaičiuojamas kaip svertinis nuostolių, kurie yra tikėtini pagal skirtingus makroekonominis scenarijus, vidurkis. Tikėtinas nuostolis pagal konkretų makroekonominį scenarijų yra apskaičiuojamas kaip laiko momento įsipareigojimų nevykdymo tikimybės (angl. point-in-time probability of default, PIT PD), laiko momento nuostolio dėl įsipareigojimų nevykdymo (angl. point-in-time loss given default, PIT LGD), pozicijos esant įsipareigojimų nevykdymui (angl. exposure at default, EAD) ir kaupiamosios išankstinio gražinimo normos (angl. cumulative prepayment rate) sandauga bei diskontuojamas taikant diskonto normą:

- PIT PD pagal makroekonominį scenarijų yra tikimybė, kad veiksmi pozicija neįvykdys įsipareigojimų per tam tikrą laikotarpį, su sąlyga, kad ji išliks veiksmi iki šio laikotarpio pradžios. PIT PD metodas taikomas visoms finansinėms priemonėms, kurioms taikomi vidaus reitingų modeliai.
- PIT LGD pagal makroekonominį scenarijų yra tikėtina pozicijos procentinė dalis, kuri būtų negražinama prarasta įsipareigojimų neįvykdymo atveju. PIT LGD kreivių vertinimui yra naudojamas PD modelis, kuriame LGD įverčiai priklauso nuo prognozuojamų PIT PD.
- EAD rodo bendrą poziciją pagal konkrečią priemonę esant įsipareigojimo neįvykdymui. Produktams su daliniais mokėjimais (t.y. produktams, kuriems pagal sutartį sudaromi paskolos gražinimo grafikai) EAD kreivė sudaroma atsižvelgiant į paskolos amortizaciją pagal sutartį. Atnaujinamiems (angl. revolving) produktams (pvz., kredito linijoms, kreditinėms kortelėms ar overdraftams) EAD kreivių sudarymui taikomas limitų panaudojimo metodas. Standartinėms nebalansinėms pozicijoms (garantijoms ir akreditivams) yra nustatomi kredito konvertavimo veiksniai (angl. credit conversion factors) tikėtiniems nebalansinių pozicijų panaudojimams įsipareigojimų neįvykdymo datai.
- Kaupiamoji išankstinio gražinimo norma apibūdina tikimybę, kad pozicija bus pilnai padengta iš anksto (t.y. uždaryta nepasibaigus sutartyje numatytam terminui) per laikotarpius iki analizuojamo laikotarpio pabaigos. Kaupiamoji išankstinio gražinimo norma taikoma tik tiems portfeliams, kurių PD modeliai neatsižvelgia į išankstinių gražinimų įtaką.
- Diskonto normos taikymo taisyklės priklauso nuo finansinės priemonės tipo ir nuo to, ar pagal sutartį yra sudaromas paskolos gražinimo grafikas. Priemonėms, kurioms pagal sutartį yra sudaromi paskolos gražinimo grafikai, kaip diskonto norma yra taikoma efektyvioji palūkanų norma (angl. effective interest rate, EIR) arba jai artima norma (pvz., nominalioji palūkanų norma). Pozicijoms, kurioms pagal sutartį nesudaromi paskolos gražinimo grafikai bei kurios turi ir balansinę, ir nebalansinę (angl. off-balance) sandorio dalis (pvz., kredito linijos, kreditinės kortelės), yra taikomos diskonto normos, artimiausios efektyviajai palūkanų normai. Pozicijoms, kurioms pagal sutartį nesudaromi paskolų gražinimo grafikai, ir atitinkančioms nebalansinius produktus (garantijas, akreditivus), yra taikoma pagal sutartį nustatyta su pozicija susijusi norma arba, jei šios nėra, atitinkama rinkos norma.

PIT PD kreivės, PIT LGD kreivės ir EAD kreivės yra sudaromos visiems mėnesiams iki priemonės termino pabaigos. Jei priemonė priskiriama 1 pakopai, tikėtini nuostoliai įvertinami per iki 12 mėnesių laikotarpį. Jei priemonė priskiriama 2 pakopai, tikėtini nuostoliai įvertinami per laikotarpį iki priemonės termino pabaigos.

Sudarant PD ir LGD kreives, atsižvelgiama į makroekonominių rodiklių prognozes. Šių rizikos parametrų vertinimo metodologija apima ryšio tarp rizikos parametrų ir makroekonominių kintamųjų modeliavimą. Makroekonominių kintamųjų prognozes pagal skirtingus scenarijus už 3 artimiausius metus kartu su scenarijų tikimybėmis pateikia Luminor Lietuva makroekonomistai. Numatomi trys makroekonominiai scenarijai: atskaitos (angl. baseline) / realistinis, optimistinis ir pesimistinis scenarijus (atskaitos / realistiniam scenarijui priskiriama didžiausia tikimybė). Makroekonominiai scenarijai, kurie sudaromi tikėtinų nuostolių vertinimui, atitinka scenarijus, kurie naudojami kredito rizikos testavimo nepalankiausiomis sąlygomis procese. Į modeliavimą fizinių asmenų segmentui įtraukiami trys makroekonominiai kintamieji: metinis realaus BVP pokytis, nedarbo lygis ir metinis gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainų pokytis, o du iš jų – metinis realaus BVP pokytis kartu su nedarbo lygiu – naudojami modeliavime juridinių subjektų segmentui. Rodikliai, naudoti makroekonominiame modeliavime 2018 m. gruodžio 31 d. datai, atskleisti lentelėje toliau. Nuo ketvirtųjų metų daroma prielaida, kad rizikos parametrai (PD ir LGD) konverguoja prie jų ilgalaikio vidurkio lygio.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Makroekonominiai kintamieji	Optimistinis scenarijus			Atskaitos scenarijus (realistinis)			Pesimistinis scenarijus		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Scenarijaus tikimybė, %	20%			70%			10%		
Metinis realaus BVP pokytis, %	4,5	4,0	4,0	3,0	2,5	2,5	-1,0	-0,5	1,5
Nedarbo lygis, %	5,8	5,4	5,0	6,2	5,9	5,9	8,5	9,5	9,0
Metinis gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainų pokytis, %	7,0	6,0	5,0	4,0	3,0	2,0	-8,0	0,0	2,0

Nuolatinė tolesnė peržiūra yra užtikrinama visoms reikšmingoms pozicijoms. Vertinimo dažnumas ir išsamumas prisklauso nuo rizikos lygio ir pozicijos dydžio. Peržiūros tikslas yra 1) nustatyti būklės blogėjimą ir imtis ankstyvų veiksmų Banko situacijai pagerinti bei 2) nustatyti tikėtino kreditinių įsipareigojimų neįvykdymo požymius. Dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės didelės pozicijos, kurių suma viršija nustatytas reikšmingumo ribas ir kurioms nustatytas nuostolio įvykis, yra peržiūrimos kiekvieną ketvirtį arba dažniau, jei to reikia atsižvelgiant į individualias aplinkybes. Vertinimas atnaujinamas, esant reikšmingiems pinigų srautų pasikeitimams, kitu atveju bent kartą per metus.

3 pakopos pozicijoms (arba POCI turtui, turinčiam įsipareigojimų neįvykdymo statusą), kurios priskiriamos prie reikšmingų, Grupė vertina vertės sumažėjimą atskirai (individualus vertinimas) pagal diskontuotų pinigų srautų (angl. discounted cash flows, DCF) metodą, atsižvelgiant tiek į būsimus pinigų srautus iš kredito gavėjo veiklos, tiek į pinigų srautus iš užtikrinimo priemonės realizavimo. Yra naudojami du scenarijai – standartinis ir rizikos – su atitinkamais tikėtiniais svoriais. Išimtiniais atvejais gali pakakti ir vieno scenarijaus. Aplinkybės, kuriomis būtų priimtinas tik vienas scenarijus, galėtų būti patikimai prognozuojamos baigties išieškojimo atvejais arba atvejais, kai bendra įsipareigojimų nevykdančio kredito gavėjo pozicija nukrenta žemiau reikšmingumo ribos.

3 pakopos pozicijoms (arba POCI turtui, turinčiam įsipareigojimų neįvykdymo statusą), kurios priskiriamos prie nereikšmingų, Grupė vertina vertės sumažėjimą kartu (bendras vertinimas). Vertės sumažėjimas yra skaičiuojamas taikant grupės vertės sumažėjimo normą užtikrinimo priemonėmis neapdraustai daliai. Skirtingos vertės sumažėjimo normos yra taikomos trims Grupės išskirtoms homogeninėms grupėms:

- Būsto paskolos ir privatūs kreditai fiziniams asmenims,
- Vartojimo paskolos ir kitos paskolos fiziniams asmenims (įskaitant lizingą),
- SVI (visos finansinės priemonės juridiniams subjektams).

(e) Jautrumo analizė

Lentelėje toliau pateikiamas PD ribinių verčių, naudojamų SICR nustatymui, pasikeitimo poveikis ECL atidėjiniams 2018 m. gruodžio 31 d. ECL padidėjimas (teigiamos sumos) rodo didesnius atidėjinius vertės sumažėjimo nuostoliams, kurie būtų pripažinti.

Grupė				ECL poveikis (tūkst. EUR)	
Taikoma faktinė absoliuti ribinė vertė	Taikoma faktinė santykinė ribinė vertė	Absoliučios ribinės vertės pasikeitimas	Santykinės ribinės vertės pasikeitimas	Žemesnės ribinės vertės	Aukštesnės ribinės vertės
2,5	0,006	-/+ 20%	-/+ 12bps	797	-349

Lentelėje toliau pateikiamas pesimistinio ir optimistinio scenarijaus tikimybių pasikeitimo poveikis ECL atidėjiniams 2018 m. gruodžio 31 d. ECL padidėjimas (teigiamos sumos) rodo didesnius atidėjinius vertės sumažėjimo nuostoliams, kurie būtų pripažinti.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Grupė		ECL poveikis (tūkst. EUR)			
Taikoma pesimistinio scenarijaus tikimybė	Taikoma optimistinio scenarijaus tikimybė	Pesimistinio scenarijaus tikimybės pasikeitimas	Optimistinio scenarijaus tikimybės pasikeitimas	Žemesnė pesimistinio scenarijaus tikimybė	Aukštesnė pesimistinio scenarijaus tikimybė
0,1	0,2	-/+ 200bps	+/- 200bps	-10	7

Lentelėje toliau pateikiamas vertės sumažėjimo normų, taikomų 3 pakopos nereikšmingoms pozicijoms, pasikeitimo poveikis ECL atidėjiniams 2018 m. gruodžio 31 d. ECL padidėjimas (teigiamos sumos) rodo didesnius atidėjinius vertės sumažėjimo nuostoliams, kurie būtų pripažinti.

Grupė		ECL poveikis (tūkst. EUR)			
Homogeninė grupė	Taikoma faktinė vertės sumažėjimo norma	Vertės sumažėjimo normos pasikeitimas, %	Vertės sumažėjimo normos pasikeitimas, p.p., suapvalinta	Žemesnė vertės sumažėjimo norma	Aukštesnė vertės sumažėjimo norma
Mortgage	85	-/+ 10%	-/+ 8p.p.	-782	782
Consumer	30,5	-/+ 10%	-/+ 3p.p.	-26	26
SME	54	-/+ 10%	-/+ 5p.p.	-349	349

(f) Pakeisto finansinio turto rizikos vertinimas

Paprastai kiekvienu atveju, kai finansinė priemonė pakeičiama dėl skolininko finansinių problemų, turi būti nustatytas naujas reitingas ir priskiriama nauja PD, paskola turi būti grupuojama kaip restruktūrizuojama, jei atitinka apibrėžtį pagal FINREP nurodymų dėl ataskaitų teikimo reikalavimus. Todėl dėl pakeitimo paskola būtų grupuojama 2 pakopoje, jei jai priskiriamas restruktūrizuotos veiksnios statusas (arba 3 pakopoje, jei jai priskiriamas restruktūrizuotos neveiksnios statusas) ir/arba paskola būtų grupuojama 2 pakopoje, jei PD pokytis yra laikomas reikšmingu. Esminio pakeitimo atveju, kai nutraukiamas turto pripažinimas ir sudaromas naujas turtas, naujai pripažintas turtas yra grupuojamas arba kaip POCI turtas (jei dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės) arba kaip 1 pakopos (jei nėra dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės).

(g) Nurašymo principai

Grupė nurašo visą finansinį turtą arba jo dalį, kurio nesitikima atgauti. Paprastai finansinis turtas laikomas neatgautinu tada, kai visos užtikrinimo priemonės (išskyrus fizinių asmenų garantijas) yra parduotos. Tačiau nurašymo faktas neapriboja Grupės galimybių įgyvendinti išieškojimo priemones konkretaus kliento atžvilgiu. Finansinio turto, kuris buvo nurašytas per 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus, bet kuriam dar taikoma vykdymo užtikrinimo veikla, nepadengtoji sutartyje numatyta suma sudarė 21,045 tūkst. eurų.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

1.4. Maksimali kredito rizikos pozicija, neatsižvelgiant į užtikrinimo priemones ir kitas prievolių įvykdymo užtikrinimo priemones

	Grupė		Bankas	
	2018	2017	2018	2017
<u>Balansinės turto pozicijos, turinčios kredito riziką ir kurioms skaičiuojamas vertės sumažėjimas:</u>				
Pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	1 384 026	1 362 543	1 384 026	1 362 543
Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito institucijų	38 353	251 172	38 319	251 142
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų, įskaitant finansinės nuomos (lizingo) gautinas sumas:	5 085 089	5 085 457	5 027 872	5 036 947
Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų	132 704	16 093	760 260	651 484
Paskolos individualiems klientams (mažmeninės):	2 678 671	2 663 767	2 563 359	2 579 984
- Hipotekinės paskolos	2 282 594	2 288 348	2 282 594	2 288 348
- Vartojimo kreditai ir limitai kreditinėse kortelėse	72 129	74 807	72 129	74 807
- Kitos (atvirkštiniai atpirkimo sandoriai, kitos paskolos, užtikrintos vertybiniais popieriais, kita)	169 250	159 714	169 250	159 656
Finansinė nuoma (lizingas)	154 698	140 898	39 386	57 173
Paskolos verslo klientams:	2 273 714	2 405 597	1 704 253	1 805 479
- Paskolos	1 597 322	1 688 219	1 564 275	1 652 372
- Faktoringas	141 248	218 989	35 243	32 184
- Finansinė nuoma (lizingas)	535 144	498 389	104 735	120 923
<u>Nebalansinės pozicijos, turinčios kredito riziką ir kurioms skaičiuojamas vertės sumažėjimas:</u>	823 867	986 390	884 923	1 036 388
- Finansinės garantijos	85 601	80 537	85 601	80 537
- Kreditavimo ir kiti įsipareigojimai	738 266	905 853	799 322	955 851
	7 331 335	7 685 562	7 335 140	7 870 020
<u>Balansinės turto pozicijos, turinčios kredito riziką ir kurioms neskaičiuojamas vertės sumažėjimas:</u>				
Prekybinis turtas:	1 006	2 325	1 006	2 325
- Skolos vertybiniai popieriai	1 006	2 325	1 006	2 325
Tikraja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais, vertinami skolos vertybiniai popieriai	83 192	85 568	83 192	84 153
- Skolos vertybiniai popieriai	83 192	85 568	83 192	84 153
Išvestinės finansinės priemonės	8 309	6 369	8 309	6 369
Tikraja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis, vertinami vertybiniai popieriai/ Vertybiniai popieriai, skirti parduoti:	1 265	-	-	-
- Skolos vertybiniai popieriai	1 265	-	-	-
Iš viso	7 425 107	7 779 824	7 427 647	7 779 867

Pateikta lentelė atskleidžia kredito rizikos pozicijas 2018 m. ir 2017 m. gruodžio 31 d., neatsižvelgiant į kredito rizikos mažinimo priemones. Balanso turto straipsniai parodyti grynąja balansine verte, kaip ir finansinės būklės ataskaitoje.

Paskolos ir gautinos sumos iš bankų ir klientų sudaro 69% Grupės maksimalios pozicijos (2017: 69%) ir 68% Banko maksimalios pozicijos (2017: 68 %).

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

1.5. Paskolos ir gautinos sumos

Paskolų ir gautinų sumų, įskaitant finansinės nuomos (lizingo) gautinas sumas, bendroji vertė ir atidėjinių kredito nuostoliams suma 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. atskleista lentelėse toliau:

Grupė	2018 m. gruodžio 31 d.				2017 m. gruodžio 31 d.		
	Bendroji vertė	Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas	Vertės sumažėjimo atidėjiniai	Grynoji vertė	Bendroji vertė	Vertės sumažėjimo atidėjiniai	Grynoji vertė
Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito institucijų	38 353	-	-	38 353	251 142	-	251 142
Finansų institucijos	133 515	-	(811)	132 704	16 107	(14)	16 093
Verslo klientai	2 303 792	(17 989)	(30 078)	2 273 714	2 475 337	(69 740)	2 405 597
- Paskolos	1 621 069	(17 506)	(23 747)	1 597 322	1 752 916	(64 697)	1 688 219
- Faktoringas	141 635	-	(387)	141 248	219 245	(256)	218 989
- Finansinė nuoma (lizingas)	541 088	(483)	(5 944)	535 144	503 176	(4 787)	498 389
Individualūs klientai	2 711 905	(2 799)	(33 234)	2 678 671	2 701 845	(38 078)	2 663 767
- Hipotekinės paskolos	2 309 531	(2 520)	(26 937)	2 282 594	2 317 324	(28 976)	2 288 348
- Vartojimo kreditai ir limitai kreditinėse kortelėse	73 334	(24)	(1 205)	72 129	75 360	(553)	74 807
- Kitos paskolos	173 490	(211)	(4 240)	169 250	167 981	(8 267)	159 714
- Finansinė nuoma (lizingas)	155 550	(44)	(852)	154 698	141 180	(282)	140 898
Iš viso	5 187 565	(20 788)	(64 123)	5 123 442	5 444 431	(107 832)	5 336 599

Bankas	2018 m. gruodžio 31 d.				2017 m. gruodžio 31 d.		
	Bendroji vertė	Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas	Vertės sumažėjimo atidėjiniai	Grynoji vertė	Bendroji vertė	Vertės sumažėjimo atidėjiniai	Grynoji vertė
Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito institucijų	38 319	-	-	38 319	251 142	-	251 142
Finansų institucijos	761 233	-	(973)	760 260	651 498	(14)	651 484
Verslo klientai	1 728 469	(17 926)	(24 216)	1 704 253	1 872 638	(67 159)	1 805 479
- Paskolos	1 587 643	(17 483)	(23 368)	1 564 275	1 716 823	(64 452)	1 652 371
- Faktoringas	35 455	-	(212)	35 243	32 441	(256)	32 185
- Finansinė nuoma (lizingas)	105 371	(443)	(636)	104 735	123 374	(2 451)	120 923
Individualūs klientai	2 595 973	(2 799)	(32 615)	2 563 358	2 617 940	(37 956)	2 579 984
- Hipotekinės paskolos	2 309 531	(2 520)	(26 937)	2 282 594	2 317 324	(28 976)	2 288 348
- Vartojimo kreditai ir limitai kreditinėse kortelėse	73 334	(24)	(1 205)	72 129	75 360	(553)	74 807
- Kitos paskolos	173 490	(211)	(4 240)	169 250	167 923	(8 267)	159 656
- Finansinė nuoma (lizingas)	39 618	(44)	(232)	39 386	57 333	(160)	57 173
Iš viso	5 123 994	(20 725)	(57 803)	5 066 191	5 393 218	(105 129)	5 288 089

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Paskolų ir gautinų sumų kredito kokybė 2018 m. gruodžio 31 d. yra atskleista lentelėse toliau pagal reitingų skalę kaip numatyta Kreditavimo vadove (žr. 1.1.a) dalį): žemos rizikos reitingo kategorijoms (nuo 1 iki 4) nemokumo tikimybė yra intervale nuo 0,00% iki 0,75%, vidutinės rizikos reitingo kategorijoms (nuo 5 iki 7) ji yra nuo 0,75% iki 3,00%, aukštos rizikos reitingo kategorijoms (nuo 8 iki 10) ji yra nuo 3,00% iki 40,00%.

Grupė

Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito institucijų

	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR, galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė, galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Žema rizika	36 170	-	-	-	36 170
Vidutinė rizika	2 173	-	-	-	2 173
Aukšta rizika	-	-	-	-	-
Įsipareigojimų neįvykdymas	-	-	10	-	10
Bendroji vertė	38 343	-	10	-	38 353
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	-	-	-	-	-
Minus: vertės sumažėjimo atidėjiniai	-	-	-	-	-
Grynoji vertė	38 343	-	10	-	38 353

Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų

	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR, galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė, galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Žema rizika	109	22	-	-	131
Vidutinė rizika	133 147	228	-	-	133 375
Aukšta rizika	-	9	-	-	9
Įsipareigojimų neįvykdymas	-	-	-	-	-
Bendroji vertė	133 256	259	-	-	133 515
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	-	-	-	-	-
Minus: vertės sumažėjimo atidėjiniai	(810)	(1)	-	-	(811)
Grynoji vertė	132 446	258	-	-	132 704

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Paskolos verslo klientams

Paskolos	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR, galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė, galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Žema rizika	669 446	71 180	-	1	740 627
Vidutinė rizika	524 394	151 514	-	1 289	677 197
Aukšta rizika	11 156	69 564	-	2 237	82 957
Įsipareigojimų neįvykdymas	-	-	89 152	31 136	120 288
Bendroji vertė	1 204 996	292 258	89 152	34 663	1 621 069
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	-	-	-	(17 506)	(17 506)
Minus: vertės sumažėjimo atidėjiniai	(1 687)	(2 156)	(27 198)	7 294	(23 747)
Grynoji vertė	1 203 309	290 102	61 954	41 957	1 597 322

Faktoringas	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR, galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė, galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Žema rizika	54 621	-	-	-	54 621
Vidutinė rizika	68 298	4 764	-	-	73 062
Aukšta rizika	6 659	6 034	-	-	12 693
Įsipareigojimų neįvykdymas	-	-	1 259	-	1 259
Bendroji vertė	129 578	10 798	1 259	-	141 635
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	-	-	-	-	-
Minus: vertės sumažėjimo atidėjiniai	(146)	(64)	(177)	-	(387)
Grynoji vertė	129 432	10 734	1 082	-	141 248

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Finansinė nuoma (lizingas)	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR, galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė, galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Žema rizika	96 269	36 651	-	43	132 963
Vidutinė rizika	206 170	100 928	-	84	307 182
Aukšta rizika	10 666	68 566	-	351	79 583
Įsipareigojimų neįvykdymas	-	-	20 188	1 172	21 360
Bendroji vertė	313 105	206 145	20 188	1 650	541 088
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	-	-	-	(483)	(483)
Minus: vertės sumažėjimo atidėjiniai	(641)	(2 668)	(2 776)	141	(5 944)
Grynoji vertė	312 464	203 477	17 412	1 791	535 144

Paskolos individualiems klientams

Hipotekinės paskolos	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR, galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė, galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Žema rizika	1 937 532	17 432	-	1 722	1 956 686
Vidutinė rizika	131 506	57 976	-	704	190 186
Aukšta rizika	2 910	67 023	-	1 020	70 953
Įsipareigojimų neįvykdymas	-	-	83 469	8 237	91 706
Bendroji vertė	2 071 948	142 431	83 469	11 683	2 309 531
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	-	-	-	(2 520)	(2 520)
Minus: vertės sumažėjimo atidėjiniai	(985)	(7 008)	(18 282)	(662)	(26 937)
Grynoji vertė	2 070 963	135 423	65 187	11 021	2 282 594

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Vartojimo kreditai ir limitai kreditinėse kortelėse	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR, galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė, galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Žema rizika	34 027	1 259	-	9	35 295
Vidutinė rizika	28 599	5 581	-	1	34 181
Aukšta rizika	310	2 286	-	1	2 597
Įsipareigojimų neįvykdymas	-	-	1 249	12	1 261
Bendroji vertė	62 936	9 126	1 249	23	73 334
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	-	-	-	(24)	(24)
Minus: vertės sumažėjimo atidėjiniai	(193)	(165)	(863)	16	(1 205)
Grynoji vertė	62 743	8 961	386	39	72 129

Kitos paskolos	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR, galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė, galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Žema rizika	35 908	1 152	-	-	37 060
Vidutinė rizika	84 808	25 143	-	5	109 956
Aukšta rizika	6 907	5 897	-	33	12 837
Įsipareigojimų neįvykdymas	-	-	12 483	1 154	13 637
Bendroji vertė	127 623	32 192	12 483	1 192	173 490
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	-	-	-	(211)	(211)
Minus: vertės sumažėjimo atidėjiniai	(307)	(277)	(3 287)	(369)	(4 240)
Grynoji vertė	127 316	31 915	9 196	823	169 250

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Finansinė nuoma (lizingas)	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR, galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė, galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Žema rizika	14 370	598	-	-	14 968
Vidutinė rizika	131 328	5 846	-	10	137 183
Aukšta rizika	176	1 306	-	-	1 482
Įsipareigojimų neįvykdymas	-	-	1 905	11	1 916
Bendroji vertė	145 874	7 750	1 905	21	155 550
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	-	-	-	(44)	(44)
Minus: vertės sumažėjimo atidėjiniai	(585)	(91)	(179)	3	(852)
Grynoji vertė	145 289	7 659	1 726	24	154 698

Bankas

Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito institucijų

	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR, galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė, galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Žema rizika	36 175	-	-	-	36 175
Vidutinė rizika	2 144	-	-	-	2 144
Aukšta rizika	-	-	-	-	-
Įsipareigojimų neįvykdymas	-	-	-	-	-
Bendroji vertė	38 319	-	-	-	38 319
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	-	-	-	-	-
Minus: vertės sumažėjimo atidėjiniai	-	-	-	-	-
Grynoji vertė	38 319	-	-	-	38 319

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų

	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR, galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė, galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Žema rizika	75	22	-	-	97
Vidutinė rizika	760 737	391	-	-	761 128
Aukšta rizika	-	8	-	-	8
Įsipareigojimų neįvykdymas	-	-	-	-	-
Bendroji vertė	760 812	421	-	-	761 233
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	-	-	-	-	-
Minus: vertės sumažėjimo atidėjiniai	(972)	(1)	-	-	(973)
Grynoji vertė	759 840	420	-	-	760 260

Paskolos verslo klientams

Paskolos	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR, galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė, galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Žema rizika	658 490	70 131	-	-	728 621
Vidutinė rizika	516 260	142 204	-	1 289	659 753
Aukšta rizika	11 060	68 151	-	2 174	81 385
Įsipareigojimų neįvykdymas	-	-	86 774	31 110	117 884
Bendroji vertė	1 185 810	280 486	86 774	34 573	1 587 643
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	-	-	-	(17 483)	(17 483)
Minus: vertės sumažėjimo atidėjiniai	(1 658)	(2 050)	(26 942)	7 282	(23 368)
Grynoji vertė	1 184 152	278 436	59 832	41 855	1 564 275

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Faktoringas	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR, galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė, galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Žema rizika	5 151	-	-	-	5 151
Vidutinė rizika	25 047	436	-	-	25 483
Aukšta rizika	4 403	211	-	-	4 614
Įsipareigojimų neįvykdymas	-	-	207	-	207
Bendroji vertė	34 601	647	207	-	35 455
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	-	-	-	-	-
Minus: vertės sumažėjimo atidėjiniai	(34)	(1)	(177)	-	(212)
Grynoji vertė	34 567	646	30	-	35 243

Finansinė nuoma (lizingas)	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR, galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė, galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Žema rizika	4 796	33 347	-	43	38 186
Vidutinė rizika	36 865	13 863	-	-	50 728
Aukšta rizika	1 402	8 738	-	274	10 414
Įsipareigojimų neįvykdymas	-	-	5 291	752	6 043
Bendroji vertė	43 063	55 948	5 291	1 069	105 371
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	-	-	-	(443)	(443)
Minus: vertės sumažėjimo atidėjiniai	(92)	(651)	(102)	209	(636)
Grynoji vertė	42 971	55 297	5 189	1 278	104 735

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Paskolos individualiems klientams

Hipotekinės paskolos	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR, galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė, galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Žema rizika	1 937 532	17 432	-	1 722	1 956 686
Vidutinė rizika	131 506	57 976	-	704	190 186
Aukšta rizika	2 910	67 023	-	1 020	70 953
Įsipareigojimų neįvykdymas	-	-	83 469	8 237	91 706
Bendroji vertė	2 071 948	142 431	83 469	11 683	2 309 531
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	-	-	-	(2 520)	(2 520)
Minus: vertės sumažėjimo atidėjiniai	(985)	(7 008)	(18 282)	(662)	(26 937)
Grynoji vertė	2 070 963	135 423	65 187	11 021	2 282 594

Vartojimo kreditai ir limitai kreditinėse kortelėse	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR, galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė, galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Žema rizika	34 027	1 259	-	9	35 295
Vidutinė rizika	28 599	5 581	-	1	34 181
Aukšta rizika	310	2 286	-	1	2 597
Įsipareigojimų neįvykdymas	-	-	1 249	12	1 261
Bendroji vertė	62 936	9 126	1 249	23	73 334
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	-	-	-	(24)	(24)
Minus: vertės sumažėjimo atidėjiniai	(193)	(165)	(863)	16	(1 205)
Grynoji vertė	62 743	8 961	386	39	72 129

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Kitos paskolos	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR, galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė, galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Žema rizika	35 908	1 152	-	-	37 060
Vidutinė rizika	84 808	25 143	-	5	109 956
Aukšta rizika	6 907	5 897	-	33	12 837
Įsipareigojimų neįvykdymas	-	-	12 483	1 154	13 637
Bendroji vertė	127 623	32 192	12 483	1 192	173 490
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	-	-	-	(211)	(211)
Minus: vertės sumažėjimo atidėjiniai	(307)	(277)	(3 287)	(369)	(4 240)
Grynoji vertė	127 316	31 915	9 196	823	169 250

Finansinė nuoma (lizingas)	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR, galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė, galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Žema rizika	14 370	598	-	-	14 968
Vidutinė rizika	16 695	5 445	-	10	22 150
Aukšta rizika	176	1 306	-	-	1 482
Įsipareigojimų neįvykdymas	-	-	1 007	11	1 018
Bendroji vertė	31 241	7 349	1 007	21	39 618
<i>Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas</i>	-	-	-	(44)	(44)
Minus: vertės sumažėjimo atidėjiniai	(66)	(86)	(83)	3	(232)
Grynoji vertė	31 175	7 263	924	24	39 386

Informacija apie paskolas ir gautinas sumas 2017 m. gruodžio 31 d. apibendrinta šiose lentelėse:

Grupė

	Paskolos ir gautinos sumos iš klientų	Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito institucijų	Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos
Paskolos ir gautinos sumos, kurios nebuvo pradelstos ir nėra nuvertėjusios	4 115 050	251 142	615 358
Paskolos ir gautinos sumos, kurios buvo pradelstos, bet nėra nuvertėjusios	207 421	-	19 531
Nuvertėjusios paskolos ir gautinos sumos	226 001	-	9 957
Bendra vertė	4 548 472	251 142	644 846
Minus: vertės sumažėjimas	(102 763)	-	(5 068)
Grynoji vertė	4 445 709	251 142	639 778

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Bankas

	Paskolos ir gautinos sumos iš klientų	Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito institucijų	Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos
Paskolos ir gautinos sumos, kurios nebuvo pradelstos ir nėra nuvertėjusios	4 534 080	251 142	172 342
Paskolos ir gautinos sumos, kurios buvo pradelstos, bet nėra nuvertėjusios	201 650	-	4 540
Nuvertėjusios paskolos ir gautinos sumos	225 263	-	4 201
Bendra vertė	4 960 993	251 142	181 083
Minus: vertės sumažėjimas	(102 518)	-	(2 611)
Grynoji vertė	4 858 475	251 142	178 472

Paskolos ir gautinos sumos, kurios buvo pradelstos, bet nėra nuvertėjusios – tai paskolos ir gautinos sumos, kurių įmokų mokėjimo terminai buvo pradelsti, tačiau joms nebuvo pripažintas vertės sumažėjimas ir nemokumo požymis tuo pačiu metu.

Nuvertėjusios paskolos ir gautinos sumos – tai paskolos ir gautinos sumos, kurioms buvo pripažintas nemokumo požymis ir nenuliniai vertės sumažėjimo nuostoliai.

Per 2017 metus Grupės bendras paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimas buvo 102 763 tūkst. eurų ir tai sudarė 2,3% atitinkamo Grupės portfelio. Grupės paskolos ir gautinos sumos iš klientų, kurių vertė sumažėjo, sudarė 5,0% nuo atitinkamo portfelio.

Paskolos ir gautinos sumos, kurios nėra pradelstos ir nėra nuvertėję

2017 m. gruodžio 31 d.

	Grupės paskolos klientams		
	Verslo klientai	Individualūs klientai	Iš viso
Žema rizika	803 860	1 907 342	2 711 202
Vidutinė rizika	880 322	382 887	1 263 209
Aukšta rizika	74 407	66 232	140 639
Iš viso	1 758 589	2 356 461	4 115 050

2017 m. gruodžio 31 d.

	Banko paskolos klientams		
	Verslo klientai	Individualūs klientai	Iš viso
Žema rizika	681 700	1 907 284	2 588 984
Vidutinė rizika	1 433 692	382 887	1 816 579
Aukšta rizika	62 284	66 232	128 516
Iš viso	2 177 676	2 356 403	4 534 079

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Paskolos ir gautinos sumos, kurios yra pradelstos, bet nėra nuvertėje

2017 m. gruodžio 31 d.

	Grupės paskolos klientams		
	Verslo klientai	Individualūs klientai	Iš viso
Pradelsta iki 3 dienų	35 728	19 918	55 646
Pradelsta 4 -30 dienų	27 771	53 316	81 087
Pradelsta 31-60 dienų	4 341	26 205	30 546
Pradelsta 61-90 dienų	1 127	13 298	14 425
Pradelsta daugiau kaip 90 dienų	6 236	19 481	25 717
Iš viso	75 203	132 218	207 421
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	43 225	126 907	170 132

2017 m. gruodžio 31 d.

	Banko paskolos klientams		
	Verslo klientai	Individualūs klientai	Iš viso
Pradelsta iki 3 dienų	33 337	19 918	53 255
Pradelsta 4 -30 dienų	25 013	53 316	78 329
Pradelsta 31-60 dienų	3 880	26 205	30 085
Pradelsta 61-90 dienų	1 121	13 298	14 419
Pradelsta daugiau kaip 90 dienų	6 081	19 481	25 562
Iš viso	69 432	132 218	201 650
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	41 548	126 907	168 455

Nuvertėjusios paskolos ir gautinos sumos

	Grupės paskolos		
	Verslo klientai	Individualūs klientai	Iš viso
2017 m. gruodžio 31 d.			
Nuvertėjusios individualiai vertinamos paskolos	154 015	71 986	226 001
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	98 930	45 386	144 316
	Banko paskolos		
	Verslo klientai	Individualūs klientai	Iš viso
2017 m. gruodžio 31 d.			
Nuvertėjusios individualiai vertinamos paskolos	153 277	71 986	225 263
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	98 421	45 386	143 807

a) Informacija apie kredito rizikos nuostolius

Lentelėse toliau atskleidžiami kredito rizikos nuostolių paskoloms ir gautinoms sumoms pokyčiai tarp ataskaitinio laikotarpio pradžios ir pabaigos. Pokyčiai dėl kredito rizikos pasikeitimo atskleisti tokiu būdu: perkėlimas į galiojimo laikotarpio ECL atspindi kredito rizikos nuostolių suformavimą 2 pakopoje, perkėlimas į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės atspindi kredito rizikos nuostolių suformavimą 3 pakopoje, perkėlimas į 12 mėnesių ECL atspindi kredito rizikos nuostolių suformavimą 1 pakopoje. Likę kredito rizikos pasikeitimai apima kredito rizikos nuostolių atstatymus dėl prieš tai minėtų perkėlimų ir kredito rizikos nuostolių svyravimus toje pačioje pakopoje (dažniausiai ECL sumažėjimas dėl pamažėjusių EAD).

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Grupė

Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito institucijų

	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR, galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė, galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Pradinis likutis 2018 m. sausio 1 d.	(2)	-	-	-	(2)
Pokyčiai dėl kredito rizikos pasikeitimo:					
-perkėlimas į galiojimo laikotarpio ECL (iš 1 pakopos į 2 pakopą)	-	-	-	-	-
-perkėlimas į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (iš 1 ir 2 pakopos į 3 pakopą)	-	-	-	-	-
-perkėlimas į 12 mėnesių ECL (iš 2 ir 3 pakopos į 1 pakopą)	-	-	-	-	-
-likę kredito rizikos pasikeitimai	2	-	(6)	-	(4)
Naujai suteikta ar įsigyta	(2)	-	-	-	(2)
Pripažinimas nutrauktas	2	-	-	-	2
Nurašymas	-	-	6	-	6
Kiti pokyčiai	-	-	-	-	-
Pabaigos likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	-	-	-	-	-

Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų

	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR, galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė, galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Pradinis likutis 2018 m. sausio 1 d.	(34)	-	-	-	(34)
Pokyčiai dėl kredito rizikos pasikeitimo:					
-perkėlimas į galiojimo laikotarpio ECL (iš 1 pakopos į 2 pakopą)	-	(1)	-	-	(1)
-perkėlimas į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (iš 1 ir 2 pakopos į 3 pakopą)	-	-	-	-	-
-perkėlimas į 12 mėnesių ECL (iš 2 ir 3 pakopos į 1 pakopą)	-	-	-	-	-
-likę kredito rizikos pasikeitimai	(98)	-	-	-	(98)
Naujai suteikta ar įsigyta	(696)	-	-	-	(696)
Pripažinimas nutrauktas	19	-	-	-	19
Nurašymas	-	-	-	-	-
Kiti pokyčiai	(1)	-	-	-	(1)
Pabaigos likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	(810)	(1)	-	-	(811)

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Paskolos verslo klientams

Paskolos	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR, galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė, galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Pradinis likutis 2018 m. sausio 1 d.	(1 278)	(2 060)	(37 561)	(4 552)	(45 451)
Pokyčiai dėl kredito rizikos pasikeitimo:					
-perkėlimas į galiojimo laikotarpio ECL (iš 1 pakopos į 2 pakopą)	-	(1 489)	-	-	(1 489)
-perkėlimas į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (iš 1 ir 2 pakopos į 3 pakopą)	-	-	(4 666)	(7)	(4 673)
-perkėlimas į 12 mėnesių ECL (iš 2 ir 3 pakopos į 1 pakopą)	(64)	-	-	-	(64)
-likę kredito rizikos pasikeitimai	420	1 600	3 409	(451)	4 978
Naujai suteikta ar įsigyta	(894)	(475)	(671)	3	(2 037)
Pripažinimas nutrauktas	129	265	2 121	(252)	2 263
Nurašymas	-	-	10 196	12 802	22 998
Kiti pokyčiai	-	3	(26)	(249)	(272)
Pabaigos likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	(1 687)	(2 156)	(27 199)	7 294	(23 747)

Faktoringas	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Pradinis likutis 2018 m. sausio 1 d.	(56)	(2)	(205)	-	(263)
Pokyčiai dėl kredito rizikos pasikeitimo:					
-perkėlimas į galiojimo laikotarpio ECL (iš 1 pakopos į 2 pakopą)	-	(52)	-	-	(52)
-perkėlimas į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (iš 1 ir 2 pakopos į 3 pakopą)	-	-	(45)	-	(45)
-perkėlimas į 12 mėnesių ECL (iš 2 ir 3 pakopos į 1 pakopą)	(9)	-	-	-	(9)
-likę kredito rizikos pasikeitimai	(80)	(13)	(120)	-	(213)
Naujai suteikta ar įsigyta	(225)	(7)	(90)	-	(322)
Pripažinimas nutrauktas	224	10	283	-	517
Nurašymas	-	-	-	-	-
Kiti pokyčiai	-	-	-	-	-
Pabaigos likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	(146)	(64)	(177)	-	(387)

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Finansinė nuoma (lizingas)	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Pradinis likutis 2018 m. sausio 1 d.	(791)	(2 575)	(3 798)	194	(6 970)
Pokyčiai dėl kredito rizikos pasikeitimo:					
-perkėlimas į galiojimo laikotarpio ECL (iš 1 pakopos į 2 pakopą)	-	(1 090)	-	-	(1 090)
-perkėlimas į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (iš 1 ir 2 pakopos į 3 pakopą)	-	-	(2 963)	(98)	(3 061)
-perkėlimas į 12 mėnesių ECL (iš 2 ir 3 pakopos į 1 pakopą)	(23)	-	-	-	(23)
-likę kredito rizikos pasikeitimai	588	1 223	2 809	15	4 635
Naujai suteikta ar įsigyta	(484)	(475)	(927)	(75)	(1 961)
Pripažinimas nutrauktas	69	249	829	9	1 156
Nurašymas	-	-	1 274	96	1 370
Kiti pokyčiai	-	-	-	-	-
Pabaigos likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	(641)	(2 668)	(2 776)	141	(5 944)

Paskolos individualiems klientams

Hipotekinės paskolos	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Pradinis likutis 2018 m. sausio 1 d.	(1 348)	(8 206)	(22 662)	(788)	(33 004)
Pokyčiai dėl kredito rizikos pasikeitimo:					
-perkėlimas į galiojimo laikotarpio ECL (iš 1 pakopos į 2 pakopą)	-	(2 548)	-	(1)	(2 549)
-perkėlimas į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (iš 1 ir 2 pakopos į 3 pakopą)	-	-	(553)	29	(524)
-perkėlimas į 12 mėnesių ECL (iš 2 ir 3 pakopos į 1 pakopą)	(107)	-	-	-	(107)
-likę kredito rizikos pasikeitimai	592	3 398	(1 971)	(513)	1 506
Naujai suteikta ar įsigyta	(182)	(100)	(314)	-	(596)
Pripažinimas nutrauktas	60	457	454	(103)	868
Nurašymas	-	-	6 876	714	7 590
Kiti pokyčiai	-	(9)	(112)	-	(121)
Pabaigos likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	(985)	(7 008)	(18 282)	(662)	(26 937)

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Vartojimo kreditai ir limitai kreditinėse kortelėse	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Pradinis likutis 2018 m. sausio 1 d.	(182)	(179)	(761)	33	(1 089)
Pokyčiai dėl kredito rizikos pasikeitimo:					
-perkėlimas į galiojimo laikotarpio ECL (iš 1 pakopos į 2 pakopą)	-	(127)	-	(1)	(128)
-perkėlimas į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (iš 1 ir 2 pakopos į 3 pakopą)	-	-	(205)	1	(204)
-perkėlimas į 12 mėnesių ECL (iš 2 ir 3 pakopos į 1 pakopą)	(12)	-	-	-	(12)
-likę kredito rizikos pasikeitimai	144	143	(172)	(21)	94
Naujai suteikta ar įsigyta	(160)	(12)	(61)	-	(233)
Pripažinimas nutrauktas	17	10	50	(4)	73
Nurašymas	-	-	286	8	294
Kiti pokyčiai	-	-	-	-	-
Pabaigos likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	(193)	(165)	(863)	16	(1 205)

Kitos paskolos	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Pradinis likutis 2018 m. sausio 1 d.	(166)	(299)	(7 365)	(487)	(8 317)
Pokyčiai dėl kredito rizikos pasikeitimo:					
-perkėlimas į galiojimo laikotarpio ECL (iš 1 pakopos į 2 pakopą)	-	(197)	-	-	(197)
-perkėlimas į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (iš 1 ir 2 pakopos į 3 pakopą)	-	-	(479)	-	(479)
-perkėlimas į 12 mėnesių ECL (iš 2 ir 3 pakopos į 1 pakopą)	(76)	-	-	-	(76)
-likę kredito rizikos pasikeitimai	68	214	(66)	34	250
Naujai suteikta ar įsigyta	(170)	(3)	(134)	(21)	(328)
Pripažinimas nutrauktas	37	8	152	(20)	177
Nurašymas	-	-	4 605	125	4 730
Kiti pokyčiai	-	-	-	-	-
Pabaigos likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	(307)	(277)	(3 287)	(369)	(4 240)

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Finansinė nuoma (lizingas)	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Pradinis likutis 2018 m. sausio 1 d.	(452)	(70)	(92)	12	(602)
Pokyčiai dėl kredito rizikos pasikeitimo:					
-perkėlimas į galiojimo laikotarpio ECL (iš 1 pakopos į 2 pakopą)	-	(29)	-	-	(29)
-perkėlimas į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (iš 1 ir 2 pakopos į 3 pakopą)	-	-	(263)	-	(263)
-perkėlimas į 12 mėnesių ECL (iš 2 ir 3 pakopos į 1 pakopą)	(12)	-	-	-	(12)
-likę kredito rizikos pasikeitimai	96	42	214	(9)	343
Naujai suteikta ar įsigyta	(255)	(42)	(55)	-	(352)
Pripažinimas nutrauktas	38	8	17	-	63
Nurašymas	-	-	-	-	-
Kiti pokyčiai	-	-	-	-	-
Pabaigos likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	(585)	(91)	(179)	3	(852)

Bankas

Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito institucijų

	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Pradinis likutis 2018 m. sausio 1 d.	(1)	-	-	-	(1)
Pokyčiai dėl kredito rizikos pasikeitimo:					
-perkėlimas į galiojimo laikotarpio ECL (iš 1 pakopos į 2 pakopą)	-	-	-	-	-
-perkėlimas į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (iš 1 ir 2 pakopos į 3 pakopą)	-	-	-	-	-
-perkėlimas į 12 mėnesių ECL (iš 2 ir 3 pakopos į 1 pakopą)	-	-	-	-	-
-likę kredito rizikos pasikeitimai	2	-	-	-	2
Naujai suteikta ar įsigyta	(2)	-	-	-	(2)
Pripažinimas nutrauktas	1	-	-	-	1
Nurašymas	-	-	-	-	-
Kiti pokyčiai	-	-	-	-	-
Pabaigos likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	-	-	-	-	-

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų

	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Pradinis likutis 2018 m. sausio 1 d.	(34)	-	-	-	(34)
Pokyčiai dėl kredito rizikos pasikeitimo:					
-perkėlimas į galiojimo laikotarpio ECL (iš 1 pakopos į 2 pakopą)	-	(1)	-	-	(1)
-perkėlimas į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (iš 1 ir 2 pakopos į 3 pakopą)	-	-	-	-	-
-perkėlimas į 12 mėnesių ECL (iš 2 ir 3 pakopos į 1 pakopą)	-	-	-	-	-
-likę kredito rizikos pasikeitimai	(91)	-	-	-	(91)
Naujai suteikta ar įsigyta	(868)	-	-	-	(868)
Pripažinimas nutrauktas	19	-	-	-	19
Nurašymas	-	-	-	-	-
Kiti pokyčiai	2	-	-	-	2
Pabaigos likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	(972)	(1)	-	-	(973)

Paskolos verslo klientams

Paskolos	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Pradinis likutis 2018 m. sausio 1 d.	(1 246)	(1 948)	(36 611)	(4 555)	(44 360)
Pokyčiai dėl kredito rizikos pasikeitimo:					
-perkėlimas į galiojimo laikotarpio ECL (iš 1 pakopos į 2 pakopą)	-	(1 429)	-	-	(1 429)
-perkėlimas į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (iš 1 ir 2 pakopos į 3 pakopą)	-	-	(3 772)	-	(3 772)
-perkėlimas į 12 mėnesių ECL (iš 2 ir 3 pakopos į 1 pakopą)	(61)	-	-	-	(61)
-likę kredito rizikos pasikeitimai	409	1 537	1 859	(470)	3 335
Naujai suteikta ar įsigyta	(879)	(472)	(616)	3	(1 964)
Pripažinimas nutrauktas	120	257	2 030	(252)	2 155
Nurašymas	-	-	10 196	12 802	22 998
Kiti pokyčiai	(1)	5	(28)	(246)	(270)
Pabaigos likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	(1 658)	(2 050)	(26 942)	7 282	(23 368)

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Factoringas	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Pradinis likutis 2018 m. sausio 1 d.	(55)	(1)	(205)	-	(261)
Pokyčiai dėl kredito rizikos pasikeitimo:					
-perkėlimas į galiojimo laikotarpio ECL (iš 1 pakopos į 2 pakopą)	-	(3)	-	-	(3)
-perkėlimas į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (iš 1 ir 2 pakopos į 3 pakopą)	-	-	(45)	-	(45)
-perkėlimas į 12 mėnesių ECL (iš 2 ir 3 pakopos į 1 pakopą)	(1)	-	-	-	(1)
-likę kredito rizikos pasikeitimai	17	2	(130)	-	(111)
Naujai suteikta ar įsigyta	(216)	(7)	(80)	-	(303)
Pripažinimas nutrauktas	221	8	283	-	512
Nurašymas	-	-	-	-	-
Kiti pokyčiai	-	-	-	-	-
Pabaigos likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	(34)	(1)	(177)	-	(212)

Finansinė nuoma (lizingas)	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Pradinis likutis 2018 m. sausio 1 d.	(199)	(90)	(1 870)	183	(1 976)
Pokyčiai dėl kredito rizikos pasikeitimo:					
-perkėlimas į galiojimo laikotarpio ECL (iš 1 pakopos į 2 pakopą)	-	(283)	-	-	(283)
-perkėlimas į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (iš 1 ir 2 pakopos į 3 pakopą)	-	-	(37)	-	(37)
-perkėlimas į 12 mėnesių ECL (iš 2 ir 3 pakopos į 1 pakopą)	(4)	-	-	-	(4)
-likę kredito rizikos pasikeitimai	101	160	822	(70)	1 013
Naujai suteikta ar įsigyta	(3)	(454)	(16)	-	(473)
Pripažinimas nutrauktas	13	16	137	9	175
Nurašymas	-	-	862	87	949
Kiti pokyčiai	-	-	-	-	-
Pabaigos likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	(92)	(651)	(102)	209	(636)

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Paskolos individualiems klientams

Hipotekinės paskolos	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Pradinis likutis 2018 m. sausio 1 d.	(1 348)	(8 206)	(22 662)	(788)	(33 004)
Pokyčiai dėl kredito rizikos pasikeitimo:					
-perkėlimas į galiojimo laikotarpio ECL (iš 1 pakopos į 2 pakopą)	-	(2 548)	-	(1)	(2 549)
-perkėlimas į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (iš 1 ir 2 pakopos į 3 pakopą)	-	-	(553)	29	(524)
-perkėlimas į 12 mėnesių ECL (iš 2 ir 3 pakopos į 1 pakopą)	(107)	-	-	-	(107)
-likę kredito rizikos pasikeitimai	593	3 398	(1 971)	(513)	1 507
Naujai suteikta ar įsigyta	(182)	(100)	(314)	-	(596)
Pripažinimas nutrauktas	60	457	454	(103)	868
Nurašymas	-	-	6 876	714	7 590
Kiti pokyčiai	(1)	(9)	(112)	-	(122)
Pabaigos likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	(985)	(7 008)	(18 282)	(662)	(26 937)

Vartojimo kreditai ir limitai kreditinėse kortelėse	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Pradinis likutis 2018 m. sausio 1 d.	(182)	(179)	(761)	33	(1 089)
Pokyčiai dėl kredito rizikos pasikeitimo:					
-perkėlimas į galiojimo laikotarpio ECL (iš 1 pakopos į 2 pakopą)	-	(127)	-	(1)	(128)
-perkėlimas į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (iš 1 ir 2 pakopos į 3 pakopą)	-	-	(205)	1	(204)
-perkėlimas į 12 mėnesių ECL (iš 2 ir 3 pakopos į 1 pakopą)	(12)	-	-	-	(12)
-likę kredito rizikos pasikeitimai	144	143	(172)	(21)	94
Naujai suteikta ar įsigyta	(160)	(12)	(61)	-	(233)
Pripažinimas nutrauktas	17	10	50	(4)	73
Nurašymas	-	-	286	8	294
Kiti pokyčiai	-	-	-	-	-
Pabaigos likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	(193)	(165)	(863)	16	(1 205)

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Kitos paskolos	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Pradinis likutis 2018 m. sausio 1 d.	(166)	(299)	(7 365)	(487)	(8 317)
Pokyčiai dėl kredito rizikos pasikeitimo:					
-perkėlimas į galiojimo laikotarpio ECL (iš 1 pakopos į 2 pakopą)	-	(197)	-	-	(197)
-perkėlimas į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (iš 1 ir 2 pakopos į 3 pakopą)	-	-	(479)	-	(479)
-perkėlimas į 12 mėnesių ECL (iš 2 ir 3 pakopos į 1 pakopą)	(76)	-	-	-	(76)
-likę kredito rizikos pasikeitimai	68	214	(66)	34	250
Naujai suteikta ar įsigyta	(170)	(3)	(134)	(21)	(328)
Pripažinimas nutrauktas	37	8	152	(20)	177
Nurašymas	-	-	4 605	125	4 730
Kiti pokyčiai	-	-	-	-	-
Pabaigos likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	(307)	(277)	(3 287)	(369)	(4 240)
Finansinė nuoma (lizingas)	1 pakopa (12 mėnesių ECL)	2 pakopa (SICR galiojimo laikotarpio ECL)	3 pakopa (dėl kredito rizikos sumažėjusi vertė galiojimo laikotarpio ECL)	POCI	Iš viso
Pradinis likutis 2018 m. sausio 1 d.	(98)	(37)	(31)	12	(154)
Pokyčiai dėl kredito rizikos pasikeitimo:					
-perkėlimas į galiojimo laikotarpio ECL (iš 1 pakopos į 2 pakopą)	-	(62)	-	-	(62)
-perkėlimas į dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (iš 1 ir 2 pakopos į 3 pakopą)	-	-	(177)	-	(177)
-perkėlimas į 12 mėnesių ECL (iš 2 ir 3 pakopos į 1 pakopą)	(2)	-	-	-	(2)
-likę kredito rizikos pasikeitimai	33	12	120	(9)	156
Naujai suteikta ar įsigyta	(4)	(2)	(3)	-	(9)
Pripažinimas nutrauktas	5	3	8	-	16
Nurašymas	-	-	-	-	-
Kiti pokyčiai	-	-	-	-	-
Pabaigos likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	(66)	(86)	(83)	3	(232)

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Reikšmingiausi atidėjinių nuostoliams pokyčiai ir bendrosios balansinės vertės pokyčiai ta pačia suma įvyko dėl nurašymų, kurių didžiausia įtaka teko verslo klientų paskoloms (Grupės ir Banko sumažėjimas 22 998 tūkst. eurų) individualių klientų hipotekinėms paskoloms (Grupės ir Banko sumažėjimas 7 590 tūkst. eurų) ir kitoms paskoloms (Grupės ir Banko sumažėjimas 4 730 tūkst. eurų). Naujai išduotoms finansinėms priemonėms kartu buvo fiksuotas ir atidėjinių išaugimas, didžiausios sumos teko verslo klientų paskoloms (Grupės atidėjinių pokytis – 2 037 tūkst. Eurų, bendroji vertė 406 922 tūkst. eurų 2018 m. gruodžio 31 d. Banko atidėjinių pokytis – 1 963 tūkst. Eurų, bendroji vertė 401 081 tūkst. eurų 2018 m. gruodžio 31 d.) ir individualių klientų hipotekinėms paskoloms (Grupės ir Banko atidėjinių pokytis – 595 tūkst. Eurų, bendroji vertė 221 346 tūkst. eurų 2018 m. gruodžio 31 d.).

b) Informacija apie paskolų užtikrinimo priemones

Pirmą kartą apskaitoje pripažįstant paskolas ir gautinas sumas, užtikrinimo priemonių tikroji vertė yra nustatoma remiantis vertinimo metodika, įprasta atitinkamos rūšies priemonių vertinimui. Nekilnojamas turtas ir kilnojamasis turtas, kuris naudojamas kaip užtikrinimo priemonė, įvertinamas rinkos verte (arba pirkimo kaina, jei ji yra žemesnė). Užtikrinimo priemonės vertė turi būti peržiūrima periodiškai, dažnumas ir sąlygos labiausiai priklauso nuo vykdančio/ nevykdančio įsipareigojimus statuso ir pozicijos dydžio. Gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto vertės periodiškai perskaičiuojamos pritaikius indeksus.

Bankas atsižvelgia į valstybės išduotas garantijas, kitų institucijų išduotas garantijas, kurios prilygsta valstybės garantijoms (pvz. UAB „Investicijų ir verslo garantijos“, UAB „Žemės ūkio paskolų garantijų fondas“ garantijos), savivaldybių, bankų garantijas, o taip pat ir į Finansų Ministerijos valdomos UAB „Būsto paskolų draudimas“ teikiamą kredito draudimą. Kitų asmenų (fizinį asmenų, įmonių) išduotos garantijos, nors ir mažina kredito riziką, yra laikomos nereikšmingomis, todėl šiame dokumente neatskleidžiamos.

Kai pozicija užtikrinama keliomis skirtingų rūšių užtikrinimo priemonėmis, pripažįstant jas, prioritetas teikiamas atsižvelgiant į jų likvidumą. Vertybiniai popieriai, piniginių lėšos ir garantijos pripažįstamos likvidžiausiomis, mažesnio likvidumo – gyvenamosios paskirties nekilnojamas turtas, po jo – kitas nekilnojamas turtas. Kilnojamasis turtas, toks kaip transporto priemonės, įrengimai ir kitas turtas, laikomi žemiausio likvidumo priemonėmis.

Dažniausiai naudojamos užtikrinimo priemonės yra gyvenamasis nekilnojamas turtas, sudarantis 49% nuo Grupės paskolų portfelio apdraustos dalies (2017: 48%).

2018 m. gruodžio 31 d.

	Grupės paskolos ir gautinos sumos iš klientų					
	Verslo klientams		Individualiems klientams (mažmeninės)		Iš viso	
		%		%		%
Neužtikrintos paskolos	718 242	29%	132 530	5%	850 772	16%
Paskolos užtikrintos:	1 719 065	71%	2 579 375	95%	4 298 440	84%
- gyvenamosios paskirties nekilnojamuoju turtu	36 836	2%	2 054 342	76%	2 091 178	41%
- kitu nekilnojamuoju turtu	907 801	37%	148 680	5%	1 056 481	20%
- vertybiniais popieriais	1 219	0%	115	0%	1 334	0%
- garantijomis	24 667	1%	208 174	8%	232 841	5%
- kitu turtu	748 542	31%	168 064	6%	916 606	18%
Iš viso	2 437 307	100%	2 711 905	100%	5 149 212	100%

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

2017 m. gruodžio 31 d.

Grupės paskolos ir gautinos sumos iš klientų						
	Verslo klientams	%	Individualiems klientams (mažmeninės)	%	Iš viso	%
Neužtikrintos paskolos	742 775	31%	123 092	5%	865 867	16%
Paskolos užtikrintos:	1 748 669	69%	2 578 753	95%	4 327 422	84%
- gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto	35 497	1%	2 021 600	75%	2 057 097	40%
- kitu nekilnojamojo turto	827 035	33%	153 025	6%	980 060	19%
- vertybiniais popieriais	1 360	0%	115	0%	1 475	0%
- garantijomis	58 355	2%	228 683	8%	287 038	6%
- kitu turto	826 422	33%	175 330	6%	1 001 752	19%
Iš viso	2 491 444	100%	2 701 845	100%	5 193 288	100%

2018 m. gruodžio 31 d.

Banko paskolos ir gautinos sumos iš klientų						
	Verslo klientams	%	Individualiems klientams (mažmeninės)	%	Iš viso	%
Neužtikrintos paskolos	1 147 977	47%	120 364	5%	1 268 341	24%
Paskolos užtikrintos:	1 341 725	53%	2 475 609	95%	3 817 334	76%
- gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto	36 836	1%	2 054 342	79%	2 091 178	41%
- kitu nekilnojamojo turto	907 801	36%	148 680	6%	1 056 481	21%
- vertybiniais popieriais	1 219	0%	115	0%	1 334	0%
- garantijomis	24 667	1%	208 174	8%	232 841	5%
- kitu turto	371 202	15%	64 298	2%	435 500	9%
Iš viso	2 489 702	100%	2 595 973	100%	5 085 675	100%

2017 m. gruodžio 31 d.

Banko paskolos ir gautinos sumos iš klientų						
	Verslo klientams	%	Individualiems klientams (mažmeninės)	%	Iš viso	%
Neužtikrintos paskolos	1 209 865	48%	133 853	5%	1 343 718	26%
Paskolos užtikrintos:	1 314 271	52%	2 484 087	95%	3 798 358	74%
- gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto	35 497	1%	2 021 600	77%	2 057 097	40%
- kitu nekilnojamojo turto	827 034	33%	153 025	6%	980 059	19%
- vertybiniais popieriais	1 360	0%	115	0%	1 475	0%
- garantijomis	58 355	2%	228 683	9%	287 038	6%
- kitu turto	392 025	16%	80 664	3%	472 689	9%
Iš viso	2 524 136	100%	2 617 940	100%	5 142 076	100%

Dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolų suma atskleista lentelėse toliau kartu su atitinkamų užtikrinimo priemonių verte. Dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos dažniausiai užtikrinamos nekilnojamojo bei kilnojamojo turto. Šių užtikrinimo priemonių vertė yra lygi to turto rinkos vertei (ne likvidacinei vertei), kuri įprastai patikslinama nedelsiant po nemokumo fakto nustatymo.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Grupė

2018 m. gruodžio 31 d.

Dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos	Bendroji vertė	Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas	Vertės sumažėjimo atidėjimai	Grynoji vertė	Užtikrinimo priemonių tikroji vertė
Verslo klientai	142 907	(17 806)	(22 854)	120 053	130 115
Individualūs klientai	108 521	(2 092)	(24 190)	84 330	90 940
Iš viso	251 428	(19 898)	(47 044)	204 383	221 055

Bankas

2018 m. gruodžio 31 d.

Dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos	Bendroji vertė	Iš kurios pirminis vertės sumažėjimas	Vertės sumažėjimo atidėjimai	Grynoji vertė	Užtikrinimo priemonių tikroji vertė
Verslo klientai	124 135	(17 756)	(19 857)	104 278	115 292
Individualūs klientai	107 623	(2 092)	(24 094)	83 528	90 131
Iš viso	231 758	(19 848)	(43 951)	187 806	205 423

1.6. Pozicijos pagal reitingus nustatytus išorinių vertinimo institucijų

Toliau pateikiama skolos vertybinių popierių ir iždo vekselių analizė 2017 m. gruodžio 31 d. pagal Fitch reitingų agentūros nustatytus reitingus ar jų ekvivalentus.

2018 m. gruodžio 31 d.

Reitingas	Prekybos vertybiniai popieriai	Tikraja verte apskaitomi vertybiniai popieriai per pelną ar nuostolį	Tikraja verte apskaitomi vertybiniai popieriai per kitas bendrąsias pajamas	Iš viso
Aaa	-	-	-	-
Nuo Aa3 iki Aa1	-	-	-	-
Nuo A3 iki A1	103	83 192	1 265	84 560
Nuo Baa1 iki Ba3	903	-	-	903
Nuo B1 iki B3	-	-	-	-
Nereitinguojama	-	-	-	-
Iš viso	1 006	83 192	1 265	85 463

2017 m. gruodžio 31 d.

Reitingas	Prekybiniai vertybiniai popieriai	Tikraja verte vertinami vertybiniai popieriai	Iš viso
Aaa	-	-	-
Nuo Aa3 iki Aa1	-	-	-
Nuo A3 iki A1	2 189	85 568	87 757
Nuo Baa1 iki Ba3	136	-	136
Nuo B1 iki B3	-	-	-
Nereitinguojama	-	-	-
Iš viso	2 325	85 568	87 893

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

1.7. Už skolas perimtas turtas

Grupės už skolas perimtą turtą, kuris buvo įkeistas kaip užtikrinimo priemonė, sudaro:

	Bendra vertė			
	Grupė		Bankas	
	2018	2017	2018	2017
Turto rūšis bendrąja verte				
Už skolas perimtas turtas (investicinis turtas, 21 pastaba)	5 867	17 147	-	812
Perimtas turtas (ilgalaikis turtas, skirtas pardavimui 24 pastaba)	2 633	1 310	29	29
Susigražintas turtas pagal nutrauktas lizingo sutartis (23 pastaba)	356	320	356	320
Iš viso	8 856	18 777	385	1 161

Kitas už skolas perimtas ir pagal nutrauktas lizingo sutartis susigražintas turtas (daugiausiai transporto priemonės ir įrenginiai) yra apskaitomas žemesniąja iš savikainos ir grynosios realizacinės vertės. Finansinės būklės ataskaitoje šis turtas klasifikuojamas kaip „Kitas turtas“.

1.8. Finansinio turto, turinčio kredito riziką, rizikos koncentracija

Ekonominės veiklos sektoriai

Lentelėje pateikiamos paskolos ir gautinos sumos iš klientų apskaitine verte pagal klientų ekonominės veiklos sektorius.

Grupė

	2018		2017	
	Amount	%	Amount	%
Finansinis tarpininkavimas	124 574	2.4%	3 460	0.1%
Žemės ūkis, medžioklė, miškininkystė, žuvininkystė	320 607	6.3%	323 684	6.4%
Apdirbamoji pramonė	373 390	7.3%	436 917	8.6%
Elektros, dujų ir vandens tiekimas	55 471	1.1%	86 064	1.7%
Statyba	81 858	1.6%	83 759	1.6%
Didmeninė ir mažmeninė prekyba	532 063	10.5%	569 586	11.2%
Transportas, sandėliavimas, susisiekimas	214 128	4.2%	216 470	4.3%
Nekilnojamojo turto operacijos*	429 307	8.4%	426 509	8.4%
Viešasis sektorius	122 083	2.4%	196 305	3.9%
Kitos veiklos rūšys	329 467	6.5%	248 412	4.9%
Privatūs asmenys	2 502 141	49.2%	2 494 321	49.0%
Iš viso	5 085 089	100.0%	5 085 487	100.0%

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Bankas

	2018		2017	
	Amount	%	Amount	%
Finansinis tarpininkavimas	750 738	14.9%	637 917	12.7%
Žemės ūkis, medžioklė, miškininkystė, žuvininkystė	215 642	4.3%	221 219	4.4%
Apdirbamoji pramonė	297 775	5.9%	293 307	5.8%
Elektros, dujų ir vandens tiekimas	49 609	1.0%	81 793	1.6%
Statyba	58 543	1.2%	62 639	1.2%
Didmeninė ir mažmeninė prekyba	444 407	8.8%	479 747	9.5%
Transportas, sandėliavimas, susisiekimas	86 769	1.7%	60 886	1.2%
Nekilnojamojo turto operacijos*	422 512	8.4%	421 020	8.4%
Viešasis sektorius	121 741	2.4%	196 055	3.9%
Kitos veiklos rūšys	189 294	3.8%	171 825	3.4%
Privatūs asmenys	2 390 842	47.6%	2 410 539	47.9%
Iš viso	5 027 872	100.0%	5 036 947	100.0%

*Prie Nekilnojamojo turto operacijų, įtrauktas ir vienas klientas (2018: 12 765 tūkst. eurų, 2017: 13 568 tūkst. eurų), klasifikuojamas Rizikos valdymo 1.4 dalies paskolų ir gautinų sumų iš finansų institucijų straipsnyje, kurio pagrindinė veiklos sritis yra Nuosavo arba nuomojamo nekilnojamojo turto nuoma ir eksploatavimas.

2. Rinkos rizika

Grupės prisiimamą rinkos riziką apibrėžia galimi nuostoliai dėl nepalankių rinkos parametrų, tokių kaip užsienio šalių valiutų kursų svyravimai (valiutos kurso rizika), palūkanų normos svyravimai (palūkanų normos rizika), nuosavybės vertybinių popierių kainų svyravimai (nuosavybės vertybinių popierių kainos rizika) ar žaliavų kainų svyravimai (žaliavų kainos rizika). Grupei iš visų šių rizikų reikšmingiausia yra palūkanų normos rizika.

Palūkanų normos rizika yra vertinama skaičiuojant Grupės turimų pozicijų jautrumą 1 bazinio punkto palūkanų normos pokyčiui. Valiutos kurso rizika vertinama skaičiuojant atvirąją valiutos poziciją. Minėti skaičiavimai atliekami reguliariai, rezultatai pateikiami Grupės Valdybai, Rinkų bei Iždo ir APV departamentams. Palūkanų normos svyravimo ir valiutos kurso rizikos ribojamos Grupės Valdybos ir Stebėtojų tarybos nustatytais limitais, kuriuos reguliariai stebi Rinkos rizikos departamentas.

2.1 Rinkos rizikos vertinimo metodai

Vertinant rinkos riziką pagrindinis dėmesys Grupėje skiriamas palūkanų normos svyravimų ir valiutos kursų pasikeitimų rizikų valdymui.

Palūkanų normos riziką apibrėžia pasikeitusi turto ir įsipareigojimų vertė dėl 1 bazinio punkto (toliau – 1 BPV) arba kitaip 0,01 proc. pokyčio palūkanų kreivėje. Turto pozicijos palūkanų normos atžvilgiu paprastai yra išsidėsčiusios ilgesniuose terminuose nei atitinkamos įsipareigojimų pozicijos. Dėl aktyvų ir pasyvų pozicijų neatitikimo skirtinguose terminuose kyla rizika iš atvirosios palūkanų normos pozicijos. Siekiant sumažinti ilgalaikių ir trumpalaikių terminų neatitikimo riziką pritraukiamas ilgalaikis finansavimas. Norint pasiekti ir išlaikyti priimtina palūkanų normos rizikos lygį taip pat naudojami palūkanų normos apsikeitimo sandoriai.

Valiutos kurso (toliau – VK) rizika vertinama kaip tam tikros valiutų poros atviroji turto ir įsipareigojimų pozicija. Ši pozicija yra apribota limitais, kuriuos nustato Grupės Valdyba ir Stebėtojų taryba, o pozicijų atitikimo limitams stebėjimas atliekamas kasdien.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

2.2. Valiutos kurso rizika

Didžioji dalis Grupės pozicijų yra išreikšta euro valiuta (EUR). Kitų valiutų pozicijos nėra tokios reikšmingos. Grupėje laikomasi konservatyvaus požiūrio į VK riziką. Ji vertinama kaip atvirų VK pozicijų nominalioji vertė, konvertuota į eurus naudojant Europos centrinio banko (ECB) skelbiamus kursus. Grupė yra atsakinga už tai, kad nustatytų limitų būtų laikomasi tiek dienos eigoje, tiek dienai pasibaigus. Tam tikrais atvejais nukrypimai nuo ribų leidžiami trumpam laikotarpiui, kai aptarnaujami klientai. Grupė yra nustačiusi atvirų pozicijų limitus JAV doleriui (USD), kitų nei EUR ir USD valiutų sumai, maksimaliai kitų nei EUR ir USD valiutų atvirai pozicijai ir bendrai visų užsienio šalių valiutų sumai.

Grupės VK rizika, išreikšta tūkstančiais eurų:

Valiuta	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.
USD	10	(154)
Kitų valiutų maksimumas	103	28
Kitų valiutų suma	262	126
Iš viso	207	189

Valiutos kurso rizikos jautrumas

VK rizika kyla iš atvirų pozicijų, todėl norint įvertinti VK rizikos jautrumą visos atviros pozicijos yra konvertuojamos į galimus nuostolius, t.y. padauginamos iš stresinės situacijos VK pokyčio. Grupėje šis parametras yra 5,4 proc. visoms valiutoms. Tikėtinas kurso pasikeitimas apskaičiuotas pagal vertės pokyčio rizikos (ang. VaR or value-at-risk) metodą taikant 99 proc. pasitikėjimo lygį ir vertinant 10 dienų laikymo periodą. Analizuojamas 5 metų duomenų laikotarpis apima ir 2008-2009 m. finansų krizės laikotarpį.

Rizikos jautrumo skaičiavimas parodė, kad VK rizika 2018 metų pabaigoje buvo nereikšminga.

2.3. Palūkanų normos rizika

Pagrindinis palūkanų normos rizikos šaltinis Grupėje yra perkainavimo rizika, kuri atsiranda dėl balanse ir nebalanse rodomų turto ir įsipareigojimų pozicijų, suskirstytų pagal terminus. Remiantis Grupės Rinkos rizikos politika palūkanų normos riziką apriboja BPV limitai, t.y. grynųjų pinigų srautų pokytis (spraga) įvairiuose terminuose, įvertinus paralelinį palūkanų kreivės postūmį per vieną bazinį punktą (0,01 proc.). Grupės Valdyba ir Stebėtojų taryba yra nustačiusi atskirus BPV limitus bankinei ir prekybinei veikloms bei EUR, USD, NOK (Norvegijos krona) ir visų kitų valiutų pozicijoms. Skaičiuojant bendrą Grupės BPV rodiklį pozicijų užskaita (ang. Netting) tarp valiutų nėra leidžiama, t.y. kiekvienai valiutai naudojama absoliuti BPV reikšmė neatsižvelgiant į tai, ar jos BPV yra teigiama ar neigiama. Pagrindinė palūkanų normos rizikos dalis kyla iš pozicijų, išreikštų eurai.

Palūkanų normos pokyčiai turi skirtingą įtaką pozicijoms priklausomai nuo jų termino. Siekiant apriboti riziką skirtinguose terminuose kiekvienam iš jų yra nustatyti atskiri limitai, kurie apskaičiuojami kaip procentinė dalis nuo bendro BPV limito. Visi terminai iki vienerių metų trukmės yra apriboti iki 100 proc. nuo bendro BPV limito, 1-2 metų terminas yra ribojamas iki 120 proc. nuo bendro BPV limito, o terminai virš 2 metų yra apriboti iki 150 proc. nuo bendro BPV limito.

Grupės prekybinės ir bankinės veiklų BPV pozicijos pagal valiutas, išreikštos eurai:

Valiuta	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.
EUR	(9 602)	(16 783)
USD	1 335	333
NOK	237	(44)
Kitos valiutos	120	43

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Palūkanų normos rizikos jautrumas

Palūkanų normos rizikos pozicijos negali viršyti nustatytų BPV limitų, patvirtintų Grupės Valdybos ir Stebėtojų tarybos. Šios rizikos jautrumas apskaičiuojamas realų BPV panaudojimą padauginus iš pagrįstai tikėtino palūkanų normos pokyčio, t.y. 200 bazinių punktų arba kitaip 2 proc. Toks palūkanų kreivės pokytis yra pritaikomas vertinant Grupės nuosavo kapitalo ekonominę vertę, kuri apima visus palūkanų normos pokyčiams jautrius finansinius instrumentus. Identiškas palūkanų normos pasikeitimas taikomas ir skaičiuojant grynąsias pajamas iš reguliariai pvertinamų finansinių instrumentų, kurie turi tiesioginės įtakos Grupės pelnui ar nuostoliui, įskaitant skolos vertybinius popierius ir išvestinius finansinius instrumentus. Palūkanų kreivės pokytis šiems dviems rodikliams, išreikštas tūkstančiais eurų:

	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.
Nuosavo kapitalo ekonominė vertė	1 582	2 190
Grynosios pajamos	17 218	3 507

2.4 Nuosavybės vertybinių popierių kainos rizika

Grupė neturi atvirų pozicijų, kylančių iš nuosavybės vertybinių popierių ir žaliavų sandorių, todėl yra nejautri šių finansinių instrumentų kainų svyravimo rizikai. Grupė nevykdo prekybos nuosavybės vertybiniais popieriais. SWIFT ir VISA akcijos nelaikomos investicijomis į nuosavybės vertybinius popierius, nes šių akcijų turėjimas yra pripažįstamas kaip sąlyga dalyvauti atsiskaitymo sistemose, bet ne kaip investicijos į akcijas.

3. Likvidumo rizika

Likvidumo rizika – tai rizika, kad Grupė nesugebės laiku įvykdyti finansinių įsipareigojimų, patirs nuostolių dėl staigiai sumažėjusių finansinių išteklių (pvz. mokėjimų įskaitymas dėl finansų krizės gali ženkliai pailgėti) arba išaugusios refinansavimo kainos. Likvidumo rizikos pasekmė gali būti prievolių indėlininkams ir paskolų gavėjams nevykdymas. Grupėje vertinami įvairūs likvidumo rodikliai, kurie padeda išmatuoti, sekti ir kontroliuoti likvidumo riziką, įskaitant padengimo likvidžiuoju turtu santykį (ang. LCR or Liquidity Coverage Ratio), grynąjį pastovaus finansavimo rodiklį (ang. NSFR or Net Stable Funding Ratio) ir kitus vidinius likvidumo limitus.

Likvidumo rizika valdoma taip, kad būtų užtikrintas nuolatinis gebėjimas vykdyti sutartinius įsipareigojimus. Grupėje yra matuojami išankstinio perspėjimo rodikliai, skirti laiku nustatyti likvidumo pablogėjimo situacijas. Verslo ir finansavimo nenumatytais atvejais planai yra parengti Grupės likvidumo valdymui rinkoje tvyrant neramumams. Likvidumo rizikos valdymo strategija peržiūrima bent kartą per metus arba po bet kokie reikšmingo vidaus ar išorės aplinkos pasikeitimo, galinčio turėti įtakos Grupės veiklai.

3.1 Likvidumo rizikos valdymo procesas

Likvidumo rizika valdoma trijose gynybos linijose (ang. Lines of Defence):

- Pirmąją gynybos liniją sudaro Grupės Iždo ir APV (IAPV) departamentas bei visos verslo linijos. IAPV yra atsakingas už kasdieninį likvidumo valdymą ir vidinių kainų (ang. FTP or Fund Transfer Pricing) nustatymą. Siekiant užtikrinti finansavimą situacijose, kai nepakanka įprastų finansavimo šaltinių, Grupė turi likvidumo rezervą, kurį sudaro centriniame banke laikomi gryniesi pinigai ir aukštos kokybės skolos vertybiniai popieriai, kuriuos galima lengvai parduoti arba panaudoti kaip užtikrinimo priemonę finansavimo operacijose.
- Rinkos rizikos departamentas veikia kaip antroji gynybos linija ir yra atsakingas už nepriklausomą likvidumo rizikos kontrolę.
- Trečiąją gynybos liniją sudaro Grupės vidaus auditas, kuris yra atsakingas už nepriklausomą pirmosios ir antrosios gynybos linijų priežiūrą.

Likvidumo rizikos valdymas yra suskirstytas į ilgalaikį (1 metų), trumpalaikį (nuo 1 savaitės iki 3 mėnesių) ir einamosios dienos likvidumo valdymą. Trumpalaikio likvidumo valdymo tikslas yra patenkinti kasdienį lėšų poreikį, kad būtų užtikrintas ECB nustatytas privalomų atsargų ir likvidumo reikalavimų laikymasis bei Grupės vidinių likvidumo limitų laikymasis. Trumpalaikis likvidumas palaikomas kasdien stebint likvidumo būklę, atliekant finansavimo operacijas ir prekiaujant atitinkamomis finansinėmis priemonėmis likvidumo tikslais. Ilgalaikio likvidumo rizikos valdymas yra paremtas būsimų pinigų srautų analize atsižvelgiant į indėlių ir paskolų portfelio judėjimą bei galimus refinansavimo šaltinius.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Vertinant likvidumo riziką atliekama likvidumo spragos analizė atsižvelgiant į pinigų srautų terminus. Likvidumo rizika yra ribojama nustatant likvidumo spragos vidinius limitus, kurie stebimi reguliariai, o limitų panaudojimo ataskaitos teikiamos įvairiems Grupės valdymo organams. Likvidumo spraga apskaičiuojama atsižvelgiant į Grupės grynojo refinansavimo situaciją vienos savaitės vieno mėnesio ir trijų mėnesių laikotarpiais taikant „įprastų verslo sąlygų“ principą. Likvidus turtas ir trumpalaikiai įsipareigojimai įtraukiami skaičiuojant atitinkamo laikotarpio (nuo 1 savaitės iki 3 mėnesių) likvidumo spragą.

Padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis (LCR) apskaičiuojamas kaip likvidumo buferio ir grynujų netenkamų pinigų srautų santykis vertinant 30 kalendorinių dienų stresinį laikotarpį, išreikštą procentais. Kadangi Lietuva, Latvija ir Estija yra Europos Sąjungos narės, padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis Grupei taikomas kaip bendras Europos mastu nustatytas reikalavimas. Minimali LCR riba yra 100 proc., tačiau Grupė turi didelį rezervą ir palaiko didesnę nei minimalų santykį. Padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis yra skirtas įvertinti trumpalaikę Grupės likvidumo riziką. Šis parametras reikalauja, kad finansinės institucijos turėtų pakankamą kiekį mažai rizikingo turto, kuris galėtų būti lengvai likviduojamas rinkose siekiant atlikti reikalingus grynuosius mokėjimų srautus per trisdešimties dienų krizės laikotarpį be centrinio banko paramos. 2018 metų pabaigoje Grupės LCR rodiklis siekė 179 proc. Pagrindiniai Grupės ir Banko balanso straipsniai, pagal likusius terminus, pateikiami 34 pastaboje.

Grynasis pastovaus finansavimo rodiklis (NSFR) yra apibrėžiamas kaip Grupės turimo pastovaus finansavimo sumos santykis su jo būtino pastovaus finansavimo suma per vienerių metų laikotarpį. Turimo pastovaus finansavimo suma yra apskaičiuojama dauginant įstaigos įsipareigojimus ir reguliuojamąjį kapitalą iš atitinkamų koeficientų, kurie parodo jų patikimumo lygį per NSFR vienų metų laikotarpį. Minimalus reikalavimas NSFR rodikliui yra 100 proc., tačiau Grupė turi didelį rezervą ir palaiko didesnę nei minimalų santykį.

Grupės likvidumo rodikliai:

Likvidumo rodiklis	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.
1 savaitės likvidumo spraga	1 409 (mln. EUR)	1 382 (mln. EUR)
1 mėnesio likvidumo spraga	1 350 (mln. EUR)	1 325 (mln. EUR)
3 mėnesių likvidumo spraga	982 (mln. EUR)	1 303 (mln. EUR)
LCR	179%	158%
NSFR	134%	133%
Paskolų ir indėlių santykis	112%	135%

3.2. Likvidumo buferio ir užstato valdymas

Grupė turi galimybę pasitelkti finansavimą iš akcininkų – DNB Bank ASA ir Nordea Bank Abp bankų atitinkamai Norvegijoje ir Suomijoje. Šis susitarimas žymiai sumažina finansavimo likvidumo rizikos tikimybę, kurią gali sukelti staigus indėlių sumažėjimas, didmeninio finansavimo rizika, netikėtai išeinantys nebalanso pinigų srautai ar teisinės rizikos (pvz. negalėjimas išleisti vertybinių popierių emisijos dėl teisinių apribojimų). Kadangi Grupė ketina palaipsniui pereiti prie savarankiško finansavimo, alternatyvūs finansavimo šaltiniai yra planuojami arba jau yra įdiegti siekiant diversifikuoti finansavimą. Pavyzdžiui Grupė aktyviai dalyvauja ECB Eurosistemos atvirosios rinkos operacijose kur naudojasi galimybe pritraukti lėšas per ECB tikslines ilgalaikes refinansavimo operacijas (ang. TLTRO or Targeted Long Term Refinancing Operations).

Pagrindinis likvidumo buferis yra Grupės tikslinė sąskaita centriniame banke, kurioje 2018 metų pabaigoje buvo laikoma 1,36 milijardo eurų suma. Šis buferis gali būti panaudotas bet kuriuo metu, kai atsiranda poreikis. Grupė taip pat yra sukūrusi likvidumo portfelį, kuriame siekiama sukaupti aukštos kokybės likvidžius skolos vertybinius popierius. Šis portfelis yra apskaitomas tikrąja verte. Maksimalus galimas portfelio dydis yra 95 milijonai eurų, jo vidutinė trukmė yra gana trumpa, o skolos vertybinių popierių terminas iki išpirkimo turi būti ne ilgesnis nei 5 metai. Likvidumo portfelio tikslas yra užtikrinti Grupės veiklos tęstinumą ir tuo pačiu pagerinti likvidumo rizikos rodiklius, tokius kaip LCR. Šiame portfelyje laikomi vertybiniai popieriai pagal savo apibrėžimą yra neįkeisti ir gali būti nedelsiant panaudoti siekiant pritraukti lėšas. Todėl 2018 metų pabaigoje visas portfelis buvo įkeistas kaip užstatas siekiant palankiomis sąlygomis pritraukti TLTRO finansavimą per Eurosistemos atvirosios rinkos operacijas. Įkeisti skolos vertybiniai popieriai nėra traukiami į likvidų turtą skaičiuojant likvidumo rodiklius, tokius kaip LCR. Dalį užstato už TLTRO finansavimą taip pat sudaro paskolos, suteiktos valdžios sektoriaus įstaigoms (savivaldybėms ir kitoms valdžios institucijoms).

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

3.3. Neišvestinių finansinių įsipareigojimų pinigų srautai

Lentelėje pateikti nediskontuoti pinigų srautai atspindi su įsipareigojimais susijusias išmokas, parodytas sutartyje numatytomis nominaliomis vertėmis kartu su iki sutarties termino pabaigos sukauptomis palūkanomis. Tikėtini išankstiniai grąžinimai numatyti paskolų sutartyse yra įvertinti skaičiuojant pinigų srautus.

Grupė

2018 m. gruodžio 31 d. Įsipareigojimai	Iki 1 mėn.	Nuo 1 iki 3 mėn.	Nuo 3 iki 12 mėn.	Nuo 1 iki 5 m.	Daugiau nei 5 m.	Iš viso
Įsiskolinimai bankams ir kitoms kredito institucijoms	18 234	96	1 000 260	406 078	-	1 424 668
Įsiskolinimai klientams	3 688 998	368 883	427 549	48 279	1 542	4 535 251
Kiti finansiniai įsipareigojimai	13 921	171	14	80	10	14 196
Įsipareigojimai iš viso (sutarties galiojimo pabaigos datai)	3 721 153	369 150	1 427 823	454 437	1 552	5 974 115

Bankas

2018 m. gruodžio 31 d. Įsipareigojimai	Iki 1 mėn.	Nuo 1 iki 3 mėn.	Nuo 3 iki 12 mėn.	Nuo 1 iki 5 m.	Daugiau nei 5 m.	Iš viso
Įsiskolinimai bankams ir kitoms kredito institucijoms	18 234	96	1 000 260	406 078	-	1 424 668
Įsiskolinimai klientams	3 727 749	368 883	427 549	48 279	1 542	4 574 002
Kiti finansiniai įsipareigojimai	10 763	-	8	80	10	10 861
Įsipareigojimai iš viso (sutarties galiojimo pabaigos datai)	3 756 746	368 979	1 427 817	454 437	1 552	6 009 531

Grupė

2017 m. gruodžio 31 d. Įsipareigojimai	Iki 1 mėn.	Nuo 1 iki 3 mėn.	Nuo 3 iki 12 mėn.	Nuo 1 iki 5 m.	Daugiau nei 5 m.	Iš viso
Įsiskolinimai bankams ir kitoms kredito institucijoms	59 052	35	1 281 961	899 803	-	2 240 851
Įsiskolinimai klientams	3 435 781	101 846	305 240	11 667	1 544	3 856 078
Kiti finansiniai įsipareigojimai	34 944	1 262	2 670	554	61	39 491
Įsipareigojimai iš viso (sutarties galiojimo pabaigos datai)	3 529 777	103 143	1 589 871	912 024	1 605	6 136 420

Bankas

2017 m. gruodžio 31 d. Įsipareigojimai	Iki 1 mėn.	Nuo 1 iki 3 mėn.	Nuo 3 iki 12 mėn.	Nuo 1 iki 5 m.	Daugiau nei 5 m.	Iš viso
Įsiskolinimai bankams ir kitoms kredito institucijoms	59 052	35	1 281 961	899 803	-	2 240 851
Įsiskolinimai klientams	3 467 850	101 846	305 240	11 667	1 544	3 888 147
Kiti finansiniai įsipareigojimai	27 955	1 164	2 568	554	61	32 302
Įsipareigojimai iš viso (sutarties galiojimo pabaigos datai)	3 554 858	103 045	1 589 769	912 024	1 605	6 161 300

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

3.4. Išvestinių finansinių priemonių pinigų srautai

Lentelėse pateikiami su išvestinėmis finansinėmis priemonėmis susiję pinigų srautai. Paprastai Grupė turi užsienio valiutos išvestinių finansinių priemonių, tokių kaip valiutos pirkimo-pardavimo išankstiniai sandoriai ir valiutos apsisikeitimo sandoriai, taip pat palūkanų normos išvestinių finansinių priemonių, tokių kaip palūkanų normos apsisikeitimo ir palūkanų normos pasirinkimo sandoriai, bei akcijų išvestinių finansinių priemonių, tokių kaip pasirinkimo sandoriai, susiję su akcijų indeksais.

a) Išvestinės finansinės priemonės, kurių atsiskaitymas vykdomas grynąja verte

2018 m. gruodžio 31 d. Išvestinės finansinės priemonės, laikomos prekybai	Iki 1 mėn.	Nuo 1 iki 3 mėn.	Nuo 3 iki 12 mėn.	Nuo 1 iki 5 m.	Daugiau nei 5 m.	Iš viso
- Palūkanų normos išvestinės finansinės priemonės	12	(213)	(409)	(1 640)	(973)	(3 223)
- Žaliavų išvestinės finansinės priemonės	11	4	96	-	-	111
Iš viso	23	(209)	(313)	(1 640)	(973)	(3 112)
2017 m. gruodžio 31 d. Išvestinės finansinės priemonės, laikomos prekybai	Iki 1 mėn.	Nuo 1 iki 3 mėn.	Nuo 3 iki 12 mėn.	Nuo 1 iki 5 m.	Daugiau nei 5 m.	Iš viso
- Palūkanų normos išvestinės finansinės priemonės	13	(10)	(413)	(994)	(492)	(1 896)
- Žaliavų išvestinės finansinės priemonės	12	4	70	31	-	117
Iš viso	25	(6)	(343)	(963)	(492)	(1 779)

b) Išvestinės finansinės priemonės, kurių atsiskaitymas vykdomas bruto vertėmis

2018 m. gruodžio 31 d. Išvestinės finansinės priemonės, laikomos prekybai	Iki 1 mėn.	Nuo 1 iki 3 mėn.	Nuo 3 iki 12 mėn.	Nuo 1 iki 5 m.	Iš viso
Valiutos išvestinės finansinės priemonės					
Išmokos	67 822	68 107	91 545	-	227 474
Įplaukos	67 695	68 501	91 813	-	228 009
Išmokos, iš viso	67 822	68 107	91 545	-	227 474
Įplaukos, iš viso	67 695	68 501	91 813	-	228 009
2017 m. gruodžio 31 d. Išvestinės finansinės priemonės, laikomos prekybai	Iki 1 mėn.	Nuo 1 iki 3 mėn.	Nuo 3 iki 12 mėn.	Nuo 1 iki 5 m.	Iš viso
Valiutos išvestinės finansinės priemonės					
Išmokos	128 244	90 224	45 711	155	264 334
Įplaukos	127 601	89 613	45 492	154	262 860
Išmokos, iš viso	128 244	90 224	45 711	155	264 334
Įplaukos, iš viso	127 601	89 613	45 492	154	262 860

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

3.5. Nebalansiniai straipsniai

Nebalansinių straipsnių pateiktų nominalia verte analizė pagal likusį terminą žemiau:

Grupė

	Iki metų	Nuo 1 iki 5 metų	Virš 5 metų	Iš viso
2018 m. gruodžio 31 d.				
Finansinės garantijos	57 333	28 000	268	85 601
Akreditivai	61 733	250	-	61 983
Įsipareigojimai suteikti paskolą ir finansinę nuomą	412 150	144 889	2 991	560 030
Veiklos nuomos įsipareigojimai	2 423	9 720	18 920	31 063
Turto įsigijimo įsipareigojimai	434	-	-	434
Kiti įsipareigojimai	52 301	39 032	3 563	94 896
Iš viso	586 374	212 891	25 742	834 007

	Iki metų	Nuo 1 iki 5 metų	Virš 5 metų	Iš viso
2017 m. gruodžio 31 d.				
Finansinės garantijos	58 172	22 301	64	80 537
Akreditivai	49 125	250	-	49 375
Įsipareigojimai suteikti paskolą ir finansinę nuomą	520 479	224 586	11 000	756 065
Veiklos nuomos įsipareigojimai	2 295	9 713	7 778	19 786
Turto įsigijimo įsipareigojimai	691	-	-	691
Kiti įsipareigojimai	50 361	31 729	3 762	85 852
Iš viso	681 123	288 579	22 604	992 306

Bankas

	Iki metų	Nuo 1 iki 5 metų	Virš 5 metų	Iš viso
2018 m. gruodžio 31 d.				
Finansinės garantijos	57 333	28 000	268	85 601
Akreditivai	61 733	250	-	61 983
Įsipareigojimai suteikti paskolą ir finansinę nuomą	351 135	266 960	2 991	621 086
Veiklos nuomos įsipareigojimai	2 423	9 720	18 920	31 063
Turto įsigijimo įsipareigojimai	434	-	-	434
Kiti įsipareigojimai	52 301	39 032	3 563	94 896
Iš viso	525 359	343 962	25 742	895 063

Bankas

	Iki metų	Nuo 1 iki 5 metų	Virš 5 metų	Iš viso
2017 m. gruodžio 31 d.				
Finansinės garantijos	58 172	22 301	64	80 537
Akreditivai	49 125	250	-	49 375
Įsipareigojimai suteikti paskolą ir finansinę nuomą	568 274	226 789	11 000	806 063
Veiklos nuomos įsipareigojimai	2 295	9 713	7 778	19 786
Turto įsigijimo įsipareigojimai	691	-	-	691
Kiti įsipareigojimai	50 361	31 729	3 762	85 852
Iš viso	728 918	290 782	22 604	1 042 304

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

4. Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų tikrosios vertės

Lentelėje žemiau pateikiamos tų finansinio turto ir įsipareigojimų straipsnių balansinės ir tikrosios vertės, kurios Grupės ir Banko finansinės būklės ataskaitoje nėra pavaizduotos tikrąja verte. Lentelėje žemiau pateikiamos vertės priskiriamos 3 lygiui, išskyrus likučius iki pareikalavimo, kurie priskiriami 2 lygiui. Apskaičiuota tikroji vertė parodo diskontuotą prognozuojamų būsimųjų pinigų srautų vertę, kurią tikimasi gauti. Tikrosios vertės nustatymui tikėtini pinigų srautai diskontuojami naudojant dabartinės rinkos palūkanų normas (EURIBOR, LIBOR), atėmus arba pridėjus esamą maržą panašioms produktams.

2018 m. gruodžio 31 d.	Grupė		Bankas	
	Balansinė vertė	Tikroji vertė	Balansinė vertė	Tikroji vertė
Turtas				
Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito institucijų	38 353	38 353	38 319	38 319
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų, įtraukiant finansinės nuomos (lizingo) gautinas sumas, iš jų:	5 085 089	5 024 817	5 027 872	4 971 115
-Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų	132 704	131 131	760 260	751 678
- Paskolos individualiems klientams	2 678 671	2 646 922	2 563 359	2 534 423
- Paskolos verslo klientams	2 273 714	2 246 764	1 704 253	1 685 015
Įsipareigojimai				
Įsiskolinimai bankams	1 424 970	1 418 479	1 424 970	1 418 479
Įsiskolinimai klientams	4 533 765	4 534 795	4 572 026	4 573 546
2017 m. gruodžio 31 d.				
	Grupė		Bankas	
	Balansinė vertė	Tikroji vertė	Balansinė vertė	Tikroji vertė
Turtas				
Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito institucijų	251 172	251 175	251 142	251 175
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų, įtraukiant finansinės nuomos (lizingo) gautinas sumas, iš jų:	5 085 457	5 040 506	5 036 947	4 991 040
- Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų	16 093	15 951	651 484	645 546
- Paskolos individualiems klientams	2 663 767	2 640 222	2 579 984	2 556 470
- Paskolos verslo klientams	2 405 597	2 384 334	1 805 479	1 789 024
Įsipareigojimai				
Įsiskolinimai bankams	2 229 590	2 240 729	2 229 590	2 240 729
Įsiskolinimai klientams	3 856 118	3 855 558	3 888 188	3 887 631

Lentelėse žemiau apibendrintas Banko finansinis turtas ir įsipareigojimai, apskaitomi tikrąja verte. Finansiniai instrumentai pateikti trimis tikrosios vertės lygiais:

Lygis 1: identiško turto ar įsipareigojimų kotiruojamos (nekoreguotos) kainos aktyviose rinkose;
Lygis 2: vertinimo metodais apskaičiuota tikroji vertė; kai žemiausio lygio kintamieji, turintys reikšmingą įtaką tikrajai vertei, yra tiesiogiai ar netiesiogiai prieinami rinkoje;
Lygis 3: vertinimo metodais apskaičiuota tikroji vertė, kai žemiausio lygio kintamieji, turintys reikšmingą įtaką tikrajai vertei, neparemti prieinamais rinkos duomenimis.

Visų banko turimų išvestinių finansinių instrumentų tikroji vertė priskirta Lygiui 2. Didžiausią jų dalį sudaro palūkanų normos apsiskeitimo, prekių apsiskeitimo ir valiutos išvestiniai sandoriai, kurie perkainojami diskontuotų pinigų srautų arba dabartinės vertės metodu bei naudojant Black and Scholes modelį (pasirinkimo sandoriams). Visais atvejais vertinimas pagrįstas rinkoje prieinamais kintamaisiais. Skolos vertybiniai popieriai kurių kainos atitinka rinkos kotiruotes, priskirti Lygiui 1.

2018 ir 2017 metais nebuvo finansinių instrumentų perklasifikavimo iš vieno lygio į kitą. Trečio lygio finansinio turto papildomas atskleidimas pateiktas 15 pastaboje.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Finansinio turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės nustatymas buvo atliktas 2018 m. gruodžio 31 d.

Grupė

2018 m. gruodžio 31 d.

Tikrąja verte vertinamas turtas:

Išvestinės finansinės priemonės – turtas (14 pastaba):

Valiutų ateities (forward), apsigkeitimo (swap),
 pasirinkimo (put call) sandoriai
 Palūkanų normos apsigkeitimo (swap),
 apribojimo (collar) sandoriai
 Žaliavų apsigkeitimo (swap) sandoriai

	Lygis 1	Lygis 2	Lygis 3	Iš viso
-	-	1 568	-	1 568
-	-	4 580	-	4 580
-	-	2 161	-	2 161
-	-	8 309	-	8 309

Prekybinis finansinis turtas

(12 pastaba):

Skolos vertybiniai popieriai

1 006	-	-	1 006
1 006	-	-	1 006

Tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą vertinamas finansinis turtas (13 pastaba):

Skolos vertybiniai popieriai
 Nuosavybės vertybiniai popieriai

83 192	-	-	83 192
-	-	-	-
83 192	-	-	83 192

Parduoti turimas finansinis turtas

(15 pastaba):

Skolos vertybiniai popieriai
 Nuosavybės vertybiniai popieriai

1 265	-	-	1 265
-	-	3 946	3 946
1 265	-	3 946	5 211
85 463	8 309	3 946	97 718

Tikrąja verte vertinami įsipareigojimai:

Išvestinės finansinės priemonės – įsipareigojimai (14 pastaba):

Valiutų ateities (forward), apsigkeitimo (swap),
 pasirinkimo (put call) sandoriai
 Palūkanų normos apsigkeitimo (swap),
 apribojimo (collar) sandoriai
 Žaliavų apsigkeitimo (swap) sandoriai

-	1 820	-	1 820
-	4 648	-	4 648
-	2 106	-	2 106
-	8 574	-	8 574

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Bankas

2018 m. gruodžio 31 d.	Lygis 1	Lygis 2	Lygis 3	Iš viso
Tikrąja verte vertinamas turtas:				
Išvestinės finansinės priemonės – turtas				
(14 pastaba):				
Valiutų ateities (forward), apsikeitimo (swap), pasirinkimo (put call) sandoriai	-	1 568	-	1 568
Palūkanų normos apsikeitimo (swap), apribojimo (collar) sandoriai	-	4 580	-	4 580
Žaliavų apsikeitimo (swap) sandoriai	-	2 161	-	2 161
	-	8 309	-	8 309
Prekybinis finansinis turtas				
(12 pastaba):				
Skolos vertybiniai popieriai	1 006	-	-	1 006
	1 006	-	-	1 006
Tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą vertinamas finansinis turtas				
(13 pastaba):				
Skolos vertybiniai popieriai	83 192	-	-	83 192
Nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-
	83 192	-	-	83 192
Parduoti turimas finansinis turtas				
(15 pastaba):				
Skolos vertybiniai popieriai	-	-	-	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	3 946	3 946
	-	-	3 946	3 946
	84 198	8 309	3 946	96 453
Tikrąja verte vertinami įsipareigojimai:				
Išvestinės finansinės priemonės – įsipareigojimai				
(14 pastaba):				
Valiutų ateities (forward), apsikeitimo (swap), pasirinkimo (put call) sandoriai	-	1 820	-	1 820
Palūkanų normos apsikeitimo (swap), apribojimo (collar) sandoriai	-	4 648	-	4 648
Žaliavų apsikeitimo (swap) sandoriai	-	2 106	-	2 106
	-	8 574	-	8 574

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Grupė

2017 m. gruodžio 31 d.

Tikrąja verte vertinamas turtas:

Išvestinės finansinės priemonės – turtas (14 pastaba):

Valiutų ateities (forward), apsigkeitimo (swap), pasirinkimo (put call) sandoriai
 Palūkanų normos apsigkeitimo (swap), apribojimo (collar) sandoriai
 Žaliavų apsigkeitimo (swap) sandoriai

	Lygis 1	Lygis 2	Lygis 3	Iš viso
-	-	771	-	771
-	-	3 744	-	3 744
-	-	1 854	-	1 854
-	-	6 369	-	6 369

Prekybinis finansinis turtas (12 pastaba):

Skolos vertybiniai popieriai

2 325	-	-	2 325
2 325	-	-	2 325

Tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą vertinamas finansinis turtas (13 pastaba):

Skolos vertybiniai popieriai
 Nuosavybės vertybiniai popieriai

85 568	-	-	85 568
-	-	18	18
85 568	-	18	85 586

Parduoti turimas finansinis turtas (15 pastaba):

Nuosavybės vertybiniai popieriai

-	-	3 265	3 265
-	-	3 265	3 265
87 893	6 369	3 283	97 545

Tikrąja verte vertinami

įsipareigojimai:

Išvestinės finansinės priemonės – įsipareigojimai (14 pastaba):

Valiutų ateities (forward), apsigkeitimo (swap), pasirinkimo (put call) sandoriai
 Palūkanų normos apsigkeitimo (swap), apribojimo (collar) sandoriai
 Žaliavų apsigkeitimo (swap) sandoriai

-	2 577	-	2 577
-	3 373	-	3 373
-	1 794	-	1 794
-	7 744	-	7 744

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Bankas

2017 m. gruodžio 31 d.

Tikrąja verte vertinamas turtas:

Išvestinės finansinės priemonės – turtas

(14 pastaba):

Valiutų ateities (forward), apsigkeitimo (swap), pasirinkimo (put call) sandoriai
 Palūkanų normos apsigkeitimo (swap), apribojimo (collar) sandoriai
 Žaliavų apsigkeitimo (swap) sandoriai

	Lygis 1	Lygis 2	Lygis 3	Iš viso
	-	771	-	771
	-	3 744	-	3 744
	-	1 854	-	1 854
	-	6 369	-	6 369

Prekybinis finansinis turtas

(12 pastaba):

Skolos vertybiniai popieriai

	2 325	-	-	2 325
	2 325	-	-	2 325

Tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą vertinamas finansinis turtas

(13 pastaba):

Skolos vertybiniai popieriai
 Nuosavybės vertybiniai popieriai

	84 153	-	-	84 153
	-	-	18	18
	84 153	-	18	84 171

Parduoti turimas finansinis turtas

(15 pastaba):

Nuosavybės vertybiniai popieriai

	-	-	3 265	3 265
	-	-	3 265	3 265

	86 478	6 369	3 283	96 130
--	--------	-------	-------	--------

Tikrąja verte vertinami

įsipareigojimai:

Išvestinės finansinės priemonės – įsipareigojimai

(14 pastaba):

Valiutų ateities (forward), apsigkeitimo (swap), pasirinkimo (put call) sandoriai
 Palūkanų normos apsigkeitimo (swap), apribojimo (collar) sandoriai
 Žaliavų apsigkeitimo (swap) sandoriai

	-	2 577	-	2 577
	-	3 373	-	3 373
	-	1 794	-	1 794
	-	7 744	-	7 744

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

5. Operacinė rizika

Per vienerius metus po susijungimo Luminor toliau vykdė strategines iniciatyvas bei uždavinius, keičiant atsakomybių ribas, valdymo struktūrą ir korporatyvinę mąstyseną. Dėl padidinto dėmesio pinigų plovimo prevencijai ir atitikties svarbai Baltijos šalių bankininkystės sektoriuje 2018 m., pagrindinis Luminor prioritetą buvo vidaus kontrolių ir rizikos kultūros stiprinimas.

Operacinės rizikos padalinys yra nepriklausoma vidaus kontrolės funkcija antroje gynybos linijoje, apimanti operacinės rizikos valdymą, informacijos saugumą, fizinę saugumą ir asmens duomenų apsaugą.

Operacinės rizikos valdymą „Luminor“ reglamentuoja „Operacinės rizikos politika“ bei pagrindiniai įrankiai, kurių pagrindiniai principai yra, kad operacinės rizikos lygis turi būti žemas ir, kad rizikos valdymas turi užtikrinti sumažintą netikėtų nuostolių riziką. Kiekvienas vadovas ir proceso savininkas atsakingas už savo srities veikloms ir procesams būdingų rizikų valdymą, bei už teisingos rizikos valdymo kultūros puoselėjimą savo raportavimo srityse.

Operacinės rizikos incidentai „Luminor“ organizacijoje yra raportuojami, registruojami incidentų duomenų bazėje bei nuolat stebimi. Operacinės rizikos incidentų duomenų bazė yra vertingas informacijos šaltinis valdymo ataskaitoms, poveikio verslui vertinimui, metiniam „Rizikų kontrolių savęs įsivertinimo“ bei vidinio „Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis“ procesams, kurie yra svarbūs „Luminor“ operacinės rizikos valdymo sistemos elementai.

Informacijos saugumas yra integrali rizikos valdymo dalis, nes Luminor siekia teikti geriausias skaitmenines paslaugas ir pirmieji siūlyti inovatyvius sprendimus rinkoje. Siekiant, įgalinti ir automatizuoti verslo procesus, reikia plačiai naudoti informacines ir komunikacines technologijas. Luminor informacijos saugumo procesai sukurti, kad apsaugotų nuo atsitiktinio ar tyčinio atskleidimo, pakeitimo ar sunaikinimo, o taip pat, kad atitiktų reguliacinius, įstatymų bei sutartinius informacijos saugumo reikalavimus. Siekdamas atitikti Bendrojo duomenų apsaugos reglamento reikalavimus, Luminor įsteigė Duomenų apsaugos pareigūno funkciją ir atnaujino būtiną vidaus tvarkas, technines bei organizacines priemones. Visų lygių organizacijos darbuotojai yra nuolat apmokomi informacijos saugumo ir duomenų apsaugos srityse, tam, kad žinotų susijusias rizikas ir veiksmus, kurių būtina imtis.

„Luminor“ vadovybė yra nuolat informuojama apie operacinės rizikos statusą per rizikos ataskaitas, teikiamas reguliariai ir pagal pareikalavimą, per metinių „Rizikų kontrolių savęs vertinimo“ bei „Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis“ pratybų rezultatus. Valdymo ataskaitose pateikiamos pagrindinės visos grupės operacinės rizikos, susijusios tobulinimo priemonės bei išsamus kokybinis vertinimas. Metinė operacinės rizikos testavimo nepalankiausiomis sąlygomis analizė padeda vadovybei suprasti pažeidžiamumo, su kuriuo susiduria „Luminor“, pobūdį ir mastą, kad būtų galima į tai atsižvelgti strateginio planavimo metu.

„Luminor“ draudimo apsauga yra papildomas operacinės rizikos valdymo elementas. Draudimo sutartys apriboja nepageidaujamų incidentų finansines pasekmes, kurios gali atsirasti, nors ir yra įgyvendintos saugumo tvarkos ir kitos rizikos mažinimo priemonės. Draudimo programa papildomai apima ir teisinę atsakomybę, susijusią su „Luminor“ vykdoma veikla.

6. Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis

Greta periodinio rizikų vertinimo ir kapitalo poreikio apskaičiavimo, Grupė atlieka testavimą nepalankiausiomis sąlygomis (angl. Stress Testing) kredito, likvidumo, rinkos (palūkanų normos ir užsienio valiutos kurso), operacinei rizikai, taip pat finansinio plano testavimą nepalankiausiomis sąlygomis (verslo rizika). Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis tikslas – įvertinti, ar Grupės kapitalo pakanka atlyginti tuos neįprastus nuostolius, kurių galima patirti, jeigu pasitvirtintų testavimo prielaidos, ir parengti Grupės veiksmų nenumatytais atvejais planą. Siekiant įvertinti nuostolius, kurie gali būti patirti dėl pirmiau išvardytų rizikų pasireišimo, naudojami atskaitos (angl. baseline), neigiamas (angl. adverse), itin neigiamas (angl. severe adverse) ir žlugimo ar tikėtino žlugimo (angl. fail or likely to fail, FOLTF) scenarijai. Likvidumo rizika testuojama šiais scenarijais: išskirtiniu (angl. idiosyncratic), rinkos (angl. market wide) bei pastarųjų dviejų jungtiniu (angl. combined).

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

7. Kapitalo valdymas

Kapitalas apskaičiuojamas ir paskirstomas rizikoms vadovaujantis Europos Sąjungos Kapitalo reikalavimų direktyva (CRD IV) ir Kapitalo reikalavimų reglamentu (CRR) bei vietos priežiūros institucijų patvirtintais teisės aktais. Grupės kapitalo valdymo tikslai:

- Suderinamumas su Grupės ilgalaikė strategija (įskaitant atitikimą Grupės rizikos apetitui) ir Dividendų politika;
- Galimybė vykdyti verslo tikslus;
- Nustatytų išorinių bei siektinų vidinių kapitalo pakankamumo reikalavimų vykdymas
- Pakankama ir tinkamos sudėties kapitalo bazė, kuri leistų atlaikyti nepalankias situacijas.

Kapitalo pakankamumo vertinimas yra atliekamas kas ketvirtį, kaip atskleista Rizikos valdymo ir kapitalo pakankamumo ataskaitoje (Bazelio 3-ia pakopa).

Grupės kapitalas skirstomas į 2 lygius:

- 1 lygio/Bendrą pirmo lygio nuosavą (CET 1) kapitalą sudaro įregistruotas kapitalas, emisinis skirtumas, praėjusių finansinių metų nepaskirstytas pelnas, kiti rezervai, sukauptos kitos bendrosios pajamos, vertės koregavimai pagal riziką ribojančiais principais pagrįsto vertinimo reikalavimus, sumažinti nematerialiuoju turtu bei atidėtų mokesčių turtu bei kitais atskaitymais.
- 2 lygio kapitalą sudaro kiti pereinamojo laikotarpio koregavimai susiję su sukauptomis kitomis bendrosiomis pajamomis.

Pagal riziką įvertintas turtas apskaičiuojamas naudojant rizikos svorius, kurie priskiriami klasėms pagal turto pobūdį ir sandorio šalies tipą, atsižvelgiant taip pat į užtikrinimo priemones ir garantijas, kurios pripažintos tinkamomis rizikos mažinimui. Panašiai, su tam tikrais patikslinimais, pagal riziką vertinamos nebalansinės pozicijos.

Luminor Lietuva turi vykdyti šiuos priežiūros institucijų nustatytus kapitalo pakankamumo reikalavimus:

	Bendras kapitalas	CET1
Minimalus 1-os pakopos reikalavimas	8,0 %	4,5 %
2-os pakopos reikalavimas	1,5 %	1,5 %
Kitų sisteminės svarbos finansų įstaigų rezervas (O-SII)	2,0 %	2,0 %
Kapitalo apsaugos rezervas	2,5 %	2,5 %
Anticiklinis rezervas	0,5 %	0,5 %
Bendras priežiūrinis reikalavimas	14,5 %	11,0 %

Žemiau, lentelėje pateikiami Banko ir Grupės kapitalo bei kapitalo pakankamumo rodiklių vykdymas gruodžio 31 d.:

	Grupė		Bankas	
	2018	2017	2018	2017
I lygio/Bendras pirmo lygio nuosavas (CET 1) kapitalas	737 719	713 029	728 934	712 601
II lygio kapitalas		229	-	229
Nuosavos lėšos, iš viso	737 719	713 258	728 934	712 830
Bendra rizikos pozicijos suma	4 116 267	4 164 493	4 097 182	4 197 603
I lygio/Bendro pirmo lygio nuosavo (CET 1) kapitalo pakankamumo rodiklis %	17,92	17,12	17,79	16,98
Kapitalo pakankamumo rodiklis %	17,92	17,13	17,79	16,98

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Kapitalo reikalavimai

Banko ir Grupės kapitalo poreikio apskaičiavimui kredito, rinkos ir operacinei rizikai, bendros rizikos pozicijos sumos kredito vertinimo koregavimui, pagal priežiūros institucijos reikalavimus, naudojamas standartizuotas metodas. Kapitalo poreikiui kredito rizikai apskaičiuoti Bankas naudoja reitingavimo agentūros Fitch Ratings reitingus sandorio šalies rizikai vertinti.

Vidaus kapitalo pakankamumo vertinimo proceso (angl. Internal Capital Adequacy Assessment Process, ICAAP) metu Grupė vertina reikšmingas rizikas, su kuriomis susiduria savo veikloje, ir skaičiuoja vidaus kapitalą rizikoms, kurioms nėra skaičiuojamas arba nepilnai skaičiuojamas I-os pakopos (angl. Pillar I) kapitalo poreikis. Bendru ICAAP požiūriu Grupė siekia visapusiškai įvertinti, ar esami, planuojami ir įvertinti nepalankiausiomis sąlygomis kapitalo lygiai yra pakankami, atsižvelgiant tiek į priežiūros institucijų, tiek į Tarybos nustatytus reikalavimus.

Grupė naudoja kokybinio ir kiekybinio vertinimo derinį, sprendžiant, ar konkrečiai rizikos rūšiai ar rizikų grupei turėtų būti skaičiuojamas papildomas 2-os pakopos kapitalo poreikis.

Kredito rizika yra pilnai padengta 1-os pakopos kapitalu, skaičiuojamu pagal Standartizuotą metodą. Koncentracijos rizika yra vertinama turto grupėms, susijusioms su kredito rizika. Greta skolinimo limitų nustatymo Grupė taip pat skaičiuoja vidaus kapitalo poreikį didelių pozicijų koncentracijos rizikai ir ekonominių sektorių koncentracijos rizikai.

Kapitalo poreikis pagal priežiūros institucijos reikalavimus skaičiuojamas prekybos knygoje įvardytai palūkanų normos rizikai. Bankas papildomai įvertina ir apskaičiuoja vidaus kapitalo poreikį palūkanų normos rizikai, įvardytai bankinėje knygoje.

Siekiant įvertinti vidaus kapitalo poreikį operacinei rizikai Bankas taikė kiekybinius ir kokybinius metodus. Pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo ir sankcijų rizika, kibernetinė rizika, atitikties rizika ir modelio rizika yra įtrauktos prie operacinės rizikos ir vertinamos kaip viena rizikų grupė.

Bankas papildomai atidėjo kapitalo verslo rizikai.

Bendrą vidaus kapitalo poreikį Grupė apskaičiuoja koreguodama I-os pakopos kapitalo poreikį, apskaičiuotą pagal priežiūros institucijos reikalavimus, kapitalo sumomis rizikoms, identifikuotoms vidaus savęs vertinimo bei ICAAP metu. Detali ICAAP apžvalga yra atskleista Bazelio 3-os pakopos ataskaitoje.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

KITOS FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS

1 PASTABA GRYNOSIOS PALŪKANŲ PAJAMOS

	Grupė		Bankas	
	2018 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m.
<u>Palūkanų pajamos</u>				
<u>Palūkanų pajamos, apskaičiuotos taikant efektyvios palūkanų normos metodą:</u>				
paskoloms ir gautinoms sumoms iš klientų	106 181	78 232	103 847	77 669
amortizuota savikaina	1 113	1 551	1 113	1 551
indėliai amortizuota savikaina				
Viso palūkanų pajamų, apskaičiuotos taikant efektyvios palūkanų normos metodą	107 294	79 783	104 960	79 220
<u>Kitos panašios palūkanų pajamos:</u>				
skolos vertybiniai popieriai, vertinami tikrąją verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelno (nuostolio) ataskaitoje	411	644	406	625
prekybinis finansinis turtas	71	156	71	156
finansinis lizingas	14 025	6 951	4 790	4 888
Viso kitų palūkanų pajamų	14 507	7 751	5 267	5 669
Iš viso palūkanų pajamų	121 801	87 534	110 227	84 889
<u>Palūkanų ir panašios sąnaudos</u>				
už indėlius ir kitas grąžintinas lėšas	8 142	5 962	8 142	5 962
iš jų už turtą	1 702	3 835	1 702	3 835
privalomojo indėlių draudimo fondo ir pertvarkymo fondo sąnaudos	4 603	5 859	4 602	5 858
Iš viso palūkanų sąnaudų	12 745	11 821	12 744	11 820
Grynosios palūkanų pajamos	109 056	75 713	97 483	73 069

2 PASTABA GRYNOSIOS PASLAUGŲ IR KOMISINIŲ PAJAMOS

	Grupė		Bankas	
	2018 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m.
<u>Paslaugų ir komisinių pajamos:</u>				
už pinigų pervedimo operacijas	33 743	32 260	33 743	32 260
už mokėjimo paslaugas	4 151	1 126	4 151	1 126
už garantijas	2 133	1 496	2 133	1 496
už tarpininkavimo paslaugas draudimo įmonėms	1 437	1 185	1 437	1 185
už dukterinių įmonių konsultavimą	1 685	253	1 685	253
už operacijas vertybiniais popieriais	872	973	872	914
už neišmokėtos paskolos įsipareigojimus	802	214	802	214
už patikėtinių ir kitą pasitikėjimu grindžiamą veiklą	4 063	3 562	279	186
kitos	6 877	5 182	5 903	4 496
Iš viso paslaugų ir komisinių pajamų	55 763	46 251	51 005	42 130
<u>Paslaugų ir komisinių sąnaudos:</u>				
už pinigų pervedimo operacijas	9 982	7 876	9 982	7 876
už garantijas	54	55	54	55
už patikėtinių ir kitą pasitikėjimu grindžiamą veiklą	198	162	198	162
kitos	2 325	2 141	1 727	1 798
Iš viso paslaugų ir komisinių sąnaudų	12 559	10 234	11 961	9 891
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	43 204	36 017	39 044	32 239

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

3 PASTABA GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIS) IŠ OPERACIJŲ VERTYBINIAIS POPIERIAIS IR IŠVESTINĖMIS FINANSINĖMIS PRIEMONĖMIS IR OPERACIJŲ UŽSIENIO VALIUTA

	Grupė		Bankas	
	2018	2017	2018	2017
Skolos vertybiniai popieriai* (12 pastaba)	393	9 315	393	9 315
Išvestinės finansinės priemonės	5 030	(9 760)	5 030	(9 760)
Grynasis pelnas už prekybinį finansinį turtą ir prekybinius finansinius įsipareigojimus (nuostolis dėl to)	5 423	(445)	5 423	(445)
Skolos vertybiniai popieriai	(370)	(408)	(370)	(391)
Grynasis pelnas už finansinį turtą ir įsipareigojimus, vertinamus tikrąja verte (nuostolis dėl to)	(370)	(408)	(370)	(391)
Grynasis rezultatas iš operacijų užsienio valiuta	4 073	18 061	4 074	18 061
Gauti dividendai	49	40	3 505	1 287
Iš viso	9 175	17 248	12 632	18 512

*Pagrindinę 2017 m. grynojo pelno iš operacijų vertybiniais popieriais dalį sudaro vienos investicijos, kuriai 2016 m. buvo apskaitytas nerealizuotas nuostolis, pardavimas.

4 PASTABA VERTĖS SUMAŽĖJIMAS, INVESTICINIO TURTO TIKROSIOS VERTĖS PASIKEITIMAS IR KITI ATIDĖJINIAI

	Grupė		Bankas	
	2018	2017	2018	2017
Vertės sumažėjimas paskoloms ir gautinoms sumoms iš klientų, bei finansinio lizingo gautinoms sumoms:				
Grynasis vertės sumažėjimo nuostolių padidėjimas	10 390	9 936	8 918	8 946
Atgautos anksčiau nurašytos paskolos	(5 748)	(7 794)	(5 602)	(7 794)
Paskolų vertės sumažėjimas	4 642	2 142	3 316	1 152
Pripažinimo nutraukimas paskoloms	(4 769)	-	(3 605)	-
Viso paskolų ir finansinės nuomos (lizingo) vertės sumažėjimo pokytis	(127)	2 142	(289)	1 152
Vertės sumažėjimas kitam turtui	1 425	145	1 432	138
Investicinio turto tikrosios vertės pasikeitimas (Note 21)	1 129	7 092	-	471
Investicijų į dukterines įmones vertės sumažėjimas (Note 18)	-	-	2 850	7 640
Pripažinimo nutraukimas įsipareigojimams ir garantijoms	(581)	-	(581)	-
Kiti atidėjiniai*	905	43 511	927	43 511
Viso vertės sumažėjimo, investicinio turto tikrosios vertės pasikeitimas ir kiti atidėjiniai	2 878	50 748	4 628	51 760

*Pagrindinę dalį kituose atidėjiniuose 2017 m. sudarė išlaidos nuostolingoms sutartims, susijusioms su IT sistemomis.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

5 PASTABA KITOS PAJAMOS

	Grupė		Bankas	
	2018	2017	2018	2017
Grynasis kilnojamojo arba nekilnojamojo turto ir kitų užtikrinimo priemonių pardavimo rezultatas	52	495	(202)	589
Turto nuomos pajamos	318	771	207	511
Kitos*	3 423	3 594	3 221	3 589
Iš viso	3 793	4 860	3 226	4 689

* Pagrindinę dalį kitose pajamose sudaro Baltijos šalių valdymo ir palaikymo paslaugų pajamos.

6 PASTABA PERSONALO SĄNAUDOS

	Grupė		Bankas	
	2018	2017	2018	2017
Darbo užmokesčio sąnaudos	27 399	21 558	25 515	20 787
Socialinio draudimo sąnaudos	9 584	7 488	8 983	7 218
Kitos	3 548	3 973	3 486	3 959
Iš viso	40 531	33 019	37 984	31 964

7 PASTABA NUSIDĖVĖJIMAS IR AMORTIZACIJA

	Grupė		Bankas	
	2018	2017	2018	2017
Nematerialaus turto amortizacija	1 448	1 938	1 430	1 459
Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų nusidėvėjimas	2 176	2 231	2 152	2 224
Iš viso	3 624	4 169	3 582	3 683

8 PASTABA KITOS ADMINISTRACINĖS SĄNAUDOS

	Grupė		Bankas	
	2018	2017	2018	2017
Biuro įrangos eksploatacinės sąnaudos	25 550	14 406	25 455	14 271
Mokesčiai (išskyrus pelno mokestį)	8 318	14 575	8 229	13 959
Pinigų inkasavimo, konsultavimo ir kitų paslaugų sąnaudos	6 882	4 202	6 820	3 729
Patalpų nuomos sąnaudos*	3 559	3 290	3 538	3 233
Eksploatacijos sąnaudos	1 536	1 340	1 533	1 336
Transporto, pašto ir ryšių paslaugų sąnaudos	2 343	2 220	2 252	2 080
Mokėjimo kortelių, PIN TAN įsigijimas	1 014	895	1 014	895
Išlaidos už teisinės paslaugas	980	1 110	980	1 110
Reklamos ir marketingo sąnaudos	471	1 363	413	1 349
Kvalifikacijos kėlimo ir komandiruočių sąnaudos	653	338	653	332
Perimto turto sąnaudos	196	166	196	166
Kitos sąnaudos	6 863	5 240	5 625	5 320
Iš viso	58 364	49 145	56 707	47 780

*Centrinės buveinės nuomos sąnaudos 2017 m. sudarė 2 306 tūkst. Eurų, 2018 m. sudarė 2 299 tūkst. Eurų.

Banko ir Grupės sąnaudos, susijusios su Audito bendrovės teikiamomis ne audito paslaugomis, 2017 m. sudarė 11 tūkst. Eurų, 2018 m. sudarė 3 tūkst. Eurų.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

9 PASTABA PELNO MOKESTIS

	Grupė		Bankas	
	2018	2017	2018	2017
Apskaičiuotas pelno mokestis	5 943	3 165	5 128	3 083
Pelno mokesčio koregavimas dėl ankstesnių metų	1 479	(1 714)	1 020	(1 714)
Atidėtojo pelno mokesčio turto pokytis (žr. žemiau)	527	3 900	202	3 900
Iš viso	7 949	5 351	6 350	5 269

Pelno mokestis, tenkantis Grupės ir Banko pelnui prieš mokesčius, skiriasi nuo teorinės sumos, kuri būtų taikant pagrindinį pelno mokesčio tarifą, kaip parodyta žemiau:

	Grupė		Bankas	
	2018	2017	2018	2017
Pelnas (nuostolis) prieš mokesčius	60 294	(5 301)	49 773	(7 830)
Mokestis taikant 15% tarifą	9 044	(795)	7 466	(1 175)
Neapmokestinamos pajamos	(431)	(211)	(227)	(402)
Pelno mokesčio koregavimas dėl ankstesnių metų	1 479	(1 714)	1 222	(1 714)
Apmokestinamojo pelno nemažinančios sąnaudos	-	8 071	-	8 560
Papildomi leidžiami atskaitymai	(800)	-	(566)	-
TFAS 9 įtaka	(1 343)	-	(1 343)	-
Pelno mokestis	7 949	5 351	6 350	5 269

Atidėtojo pelno mokesčio turto judėjimas

Likutis metų pradžioje	1 350	4 807	907	4 807
Pokytis, susijęs su Nordea susijungimu	-	443	-	-
Pajamos (sąnaudos) bendrųjų pajamų ataskaitoje	85	-	85	-
Pajamos (sąnaudos) pelno (nuostolių) ataskaitoje	(527)	(3 900)	(202)	(3 900)
Likutis metų pabaigoje	908	1 350	790	907

Atidėtų mokesčių paskaičiavimui 2018 m. ir 2017 m. buvo taikomas 15% tarifas.

Pasikeitimai per laikotarpį Grupės ir Banko atidėtojo pelno mokesčio turte ir įsipareigojimuose pateikiami toliau:

Grupė ir Bankas – atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai

	Investicij nio turto perkain ojimas	Ilgalaikio turto PVM	Vertybinių popierių vertė	Iš viso
2017 m. sausio 1 d.	-	330	180	510
Sąnaudos (pajamos) pelno (nuostolių) ataskaitoje	-	(69)	(3)	(72)
Pokytis, susijęs su Nordea susijungimu	23	-	-	23
2018 m. sausio 1 d.	23	261	177	461
Sąnaudos (pajamos) bendrųjų pajamų ataskaitoje	-	-	(85)	(85)
Sąnaudos (pajamos) pelno (nuostolių) ataskaitoje	(23)	(41)	(64)	(128)
2018 m. gruodžio 31 d.	-	220	28	248

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

9 PASTABA PELNO MOKESTIS (tęsinys)

Grupė – atidėtojo pelno mokesčio turtas

	Vertybinių popierių vertė	Mokestiniai nuostoliai	Sukauptos sąnaudos/ ateinančių laikotarpių pajamos	Iš viso
2017 m. sausio 1 d.	1 773	3 544	-	5 317
(Sąnaudos) pajamos pelno (nuostolių) ataskaitoje	(1 635)	(3 544)	1 207	(3 972)
Pokytis, susijęs su Nordea susijungimu	-	5	461	466
2018 m. sausio 1 d.	138	5	1 668	1 811
(Sąnaudos) pajamos pelno (nuostolių) ataskaitoje	(126)	(5)	(524)	(655)
2018 m. gruodžio 31 d.	12	-	1 144	1 156

Bankas – Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai

	Ilgalaikio turto PVM	Vertybinių popierių vertė	Iš viso:
2017 m. sausio 1 d.	330	180	510
(Sąnaudos) pajamos pelno (nuostolių) ataskaitoje	(69)	(3)	(72)
2018 m. sausio 1 d.	261	177	438
(Sąnaudos) pajamos pelno (nuostolių) ataskaitoje	(41)	(64)	(105)
(Sąnaudos) pajamos bendrųjų pajamų ataskaitoje	-	(85)	(85)
2018 m. gruodžio 31 d.	220	28	248

Bankas – Atidėtojo pelno mokesčio turtas

	Vertybinių popierių vertė	Mokesti niai nuostoliai	Sukauptos sąnaudos/ ateinančių laikotarpių pajamos	Iš viso:
2017 m. sausio 1 d.	1 773	3 544	-	5 317
(Sąnaudos) pajamos pelno (nuostolių) ataskaitoje	(1 635)	(3 544)	1 207	(3 972)
2018 m. sausio 1 d.	138	-	1 207	1 345
(Sąnaudos) pajamos pelno (nuostolių) ataskaitoje	(126)	-	(181)	(307)
2018 m. gruodžio 31 d.	12	-	1 026	1 038

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

9 PASTABA PELNO MOKESTIS (tęsinys)

Atidėtas pelno mokestis, susidarantis dėl keliamų mokestinių nuostolių, pripažįstamas tik tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautas apmokestinamasis pelnas, kurio pakaks mokestiniam nuostoliui panaudoti. Atidėtojo mokesčio turtas pripažintas 2018 m. gruodžio 31 d. dėl perkeltinių mokestinių nuostolių, remiantis pelningumo per ateinančius trejus metus prielaidomis. Tikėtini būsiami apmokestinami pelnai yra paremti verslo plano prielaidomis, įvertinant dabartinę ekonomikos situaciją. Per ateinančius ketvirčius reikšmingai pasikeitus verslo plano pajamoms ir prielaidoms dabar pripažinto atidėto mokesčio turto suma gali būti tikslinama.

2018 m. gruodžio 31 d. Bankas turi 3,4 mln. EUR perkeltinių nepanaudotų mokestinių nuostolių (2017 m. gruodžio 31 d. Bankas turėjo 6,5 mln. EUR).

2018 m. gruodžio 31 d. Grupė turi 29,1 mln. EUR perkeltinių nepanaudotų mokestinių nuostolių, kurių perkėlimo laikas nėra ribojamas (2017 m. gruodžio 31 d. perkeltinių nepanaudotų mokestinių nuostolių, kurių perkėlimo laikas nėra ribojamas, buvo lygus 34 mln. EUR).

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra sudengiami tuomet, kai egzistuoja teisinė galimybė užskaityti gautinus ir mokėtinus ataskaitinio laikotarpio mokesčius. Banko ir Grupės atidėtų mokesčių turtas ir įsipareigojimai kaip parodyta finansinių pozicijų ataskaitoje, sudaro:

	Grupė		Bankas	
	2018	2017	2018	2017
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	1 156	1 811	1 038	1 345
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	(248)	(461)	(248)	(438)
Atskleista finansinės būklės ataskaitoje	908	1 350	790	907

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

10 PASTABA PINIGAI IR LĖŠOS CENTRINIUISE BANKUOSE

	Grupė		Bankas	
	2018	2017	2018	2017
Gryni pinigai ir kitos vertybės	128 700	134 105	128 700	134 105
Lėšos centriniame banke:				
Privalomosios atsargos nacionaline valiuta	50 859	45 414	50 859	45 414
Įkeistas terminuotas depozitas	18 997	-	18 997	-
Korespondentinė sąskaita centriniame banke	1 314 170	1 183 024	1 314 170	1 183 024
Iš viso	1 512 726	1 362 543	1 512 726	1 362 543

Lietuvos banke laikomas privalomąsias atsargas sudaro suma, apskaičiuojama pagal ECB paskelbtą atsargų laikymo laikotarpių kalendorių. Visiems į Banko privalomųjų atsargų bazę įtrauktiems įsipareigojimams taikoma teigiama 1% privalomųjų atsargų norma. Visos privalomosios atsargos laikomos eurais. Lietuvos Bankas už privalomųjų atsargų laikymą palūkanų nemoka. Terminuotas depozitas 18 997 tūkstančiai eurų buvo įkeistas už centrinio banko TITRO (tikslinės ilgesnės trukmės refinansavimo operacijos) programos paskolą.

11 PASTABA GAUTINOS SUMOS IŠ BANKŲ IR KITŲ KREDITO INSTITUCIJŲ

	Grupė		Bankas	
	2018	2017	2018	2017
Lėšos bankuose ir kitose kredito įstaigose				
Indėliai iki pareikalavimo:	38 319	69 654	38 319	69 654
iš jų lėšos išvestinių finansinių priemonių sandorių vykdymo užtikrinimui	6 056	6 262	6 056	6 262
Terminuoti indėliai	-	80 002	-	80 002
Trumpalaikės paskolos	-	101 486	-	101 486
Iš viso	38 319	251 142	38 319	251 142

Paskolų vertės sumažėjimo nuostolių paskoloms ir gautinoms sumoms iš bankų ir kitų kredito institucijų nei Banko, nei Grupės lygįje 2018 m. ir 2017 m. nebuvo. Atitinkamai šioms lėšoms neužfiksuota nurašymų ir vertės sumažėjimo nuostolio pokyčių 2018 m. ir 2017 m.

Trumpalaikės paskolos 2017 m. gruodžio 31 d. apima 101 486 tūkst. EUR atvirkštinių atpirkimo sandorių, užtikrintų vertybiniais popieriais, kurių tikroji vertė sudaro 100 587 tūkst. EUR ir atitinka tikrosios vertės 1 lygį.

12 PASTABA PREKYBINIS FINANSINIS TURTAS

Grupė ir Bankas

	2018			2017		
	Lygis 1	Lygis 2	Lygis 3	Lygis 1	Lygis 2	Lygis 3
Skolos vertybiniais popieriais						
Lietuvos Respublikos Vyriausybės obligacijos ir išdo vekseliai	88	-	-	2 112	-	-
Užsienio emitentų Vyriausybės obligacijos	15	-	-	77	-	-
Lietuvos Respublikos emitentų skolos vertybiniai popieriai	747	-	-	104	-	-
Užsienio emitentų skolos vertybiniai popieriai	156	-	-	32	-	-
Iš viso	1 006	-	-	2 325	-	-

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

13 PASTABA TIKRĄJA VERTE PER PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITĄ VERTINAMAS FINANSINIS TURTAS

GRUPĖ

	2018			2017		
	Lygis 1	Lygis 2	Lygis 3	Lygis 1	Lygis 2	Lygis 3
Skolos vertybiniai popieriai						
Lietuvos Respublikos Vyriausybės obligacijos ir išdo vekseliai	83 192	-	-	85 568	-	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai						
Kiti	-	-	-	-	-	18
Iš viso	83 192	-	-	85 568	-	18

BANKAS

	2018			2017		
	Lygis 1	Lygis 2	Lygis 3	Lygis 1	Lygis 2	Lygis 3
Skolos vertybiniai popieriai						
Lietuvos Respublikos Vyriausybės obligacijos ir išdo vekseliai	83 192	-	-	84 153	-	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai						
Kiti	-	-	-	-	-	18
Iš viso	83 192	-	-	84 153	-	18

3 lygio finansinio turto atskleidimai nėra pateikti, nes šio turto suma nėra reikšminga. Skolos vertybinių popierių svertiniai pajamingumai ir trukmės pateikti lentelėje:

Grupė	2018		2017	
	%	Terminas (metais)	%	Terminas (metais)
Lietuvos Respublikos Vyriausybės obligacijos	0 07	1 43	0 08	1 88
Bankas	2018		2017	
	%	Terminas (metais)	%	Terminas (metais)
Lietuvos Respublikos Vyriausybės obligacijos	0 07	1 43	0 08	1 87

14 PASTABA IŠVESTINĖS FINANSINĖS PRIEMONĖS

Išvestinės finansinės priemonės yra iš esmės naudojamos apsidrausti nuo rizikos vadovaujantis Grupės rizikos valdymo pozicija. Grupė ir Bankas taiko šias išvestines finansines priemones:

- Išankstinius (angl. *forward*), ateities (angl. *future*), apsikeitimo (angl. *swap*), palūkanų normomis, indeksais, akcijomis, obligacijomis ir žaliavomis arba bet kuria anksčiau išvardytų kombinacija.

Tam tikrų tipų išvestinių finansinių priemonių sutarčių sumos suteikia pagrindą palyginti jas su priemonėmis, įtrauktomis į finansinės būklės ataskaitą, tačiau nebūtinai nurodo būsimųjų pinigų srautų apimtį arba dabartinę tikrąją finansinių priemonių vertę ir todėl neatspindi Grupei kylančios kredito arba kainos rizikos. Išvestinės finansinės priemonės vertė tampa teigiama (turtu) arba neigiama (įsipareigojimais) dėl rinkos palūkanų, valiutos kurso, žaliavų, akcijų kainų svyravimų atsižvelgiant į sudarytų sandorių sąlygas.

Suminės turimų finansinių priemonių sutarčių apimtys gali svyruoti neviršijant Grupės nustatytų apribojimų rizikos rodikliams. Finansinių priemonių turto bei įsipareigojimų tikrosios vertės gali žymiai svyruoti priklausomai nuo rinkos aplinkybių.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

14 PASTABA IŠVESTINĖS FINANSINĖS PRIEMONĖS (tęsinys)

Išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės parodytos toliau pateikiamoje lentelėje.

Grupė ir Bankas

	Nominaliosios vertės (nurodytos sutartyje)	Tikrosios vertės	
		Turtas	Įsipareigojimai
2018 m. gruodžio 31 d.			
Valiutų ateities (forward), apsigkeitimo (swap), pasirinkimo (put call)	227 960	1 569	1 820
Palūkanų normos apsigkeitimo (swap), apribojimo (collar)	1 630 772	4 579	4 648
Biržos prekių išvestinės finansinės priemonės	17 174	2 161	2 106
Iš viso	1 875 906	8 309	8 574
2017 m. gruodžio 31 d.			
Valiutų ateities (forward), apsigkeitimo (swap), pasirinkimo (put call)	262 860	771	2 577
Palūkanų normos apsigkeitimo (swap), apribojimo (collar)	1 004 939	3 744	3 373
Biržos prekių išvestinės finansinės priemonės	26 867	1 854	1 794
Iš viso	1 294 666	6 369	7 744

15 PASTABA FINANSINIS TURTAS, VERTINAMAS TIKRAJA VERTE, KURIOS POKYČIAI PRIPAŽĖJSTAMI KITOMIS BENDROSIOMIS PAJAMOMIS

Grupė

	2018			2017		
	Lygis 1	Lygis 2	Lygis 3	Lygis 1	Lygis 2	Lygis 3
Skolos vertybiniai popieriai	1 265	-	-	-	-	-
Akcijos	-	-	3 946	-	-	3 265
Iš viso	1 265	-	3 946	-	-	3 265

Bankas

	2018			2017		
	Lygis 1	Lygis 2	Lygis 3	Lygis 1	Lygis 2	Lygis 3
Skolos vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Akcijos	-	-	3 946	-	-	3 265
Iš viso	-	-	3 946	-	-	3 265

Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per bendrąsias pajamas, nėra nuvertėję. 2018 ir 2017 m. nebuvo judėjimų tarp tikrosios vertės lygių.

2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. akcijų apskaitinę vertę sudaro „Visa Inc.“ ir „Swift“ akcijos, kurių tikrosios vertės pokyčiai pripažįstami kitose bendrosiose pajamose.

Nustatant 3 lygio akcijų tikrąją vertę buvo naudojami šie nestebimi pradiniai duomenys: perskaičiavimo kursas, prekybos kaina, likvidumo korekcija.

Vertinant vertybinių popierių tikrąją vertę, buvo daromos prielaidos dėl likvidumo korekcijos. Vadovybė mano, kad kiti galimi nestebimų pradinių duomenų pokyčiai neturi reikšmingos įtakos apskaičiuotai tikrajai vertei.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

15 PASTABA FINANSINIS TURTAS, VERTINAMAS TIKRĄJA VERTE, KURIOS POKYČIAI PRIPAŽĖJAMI KITOMIS BENDROSIOMIS PAJAMOMIS (tęsinys)

Žemiau pateikta lentelė parodo pakoreguoto likvidumo korekcijos 10% padidėjimo ar sumažėjimo pokyčio įtaką vertybinių popierių tikrajai vertei, kai visi kiti duomenys yra pastovūs.

	Likvidumo korekcijos pokyčio poveikis	
	padidėjimas +10%	sumažėjimas -10%
Tikrosios vertės padidėjimas/(sumažėjimas) tūkst. EUR 2018 m. gruodžio 31 d.	497	(497)

Parduoti turimų vertybinių popierių (3 lygis) pasikeitimai per 2018 metus pateikiami žemiau:

2018 m. gruodžio 31 d

	Grupė	Bankas
Pradžios likutis	3 265	3 265
Perklasifikavimas	18	18
Išsigijimas	15	15
Pardavimas	-	-
Nerealizuotas pelnas (nuostolis) iš turimo turto laikotarpio pabaigoje	647	647
Likutis metų pabaigoje	3 946	3 946

2017 m. gruodžio 31 d

	Grupė	Bankas
Pradžios likutis	2 624	2 624
Perklasifikavimas	-	-
Išsigijimas	-	-
Pardavimas	-	-
Nerealizuotas pelnas (nuostolis) iš turimo turto laikotarpio pabaigoje	641	641
Likutis metų pabaigoje	3 265	3 265

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

16 PASTABA PASKOLOS IR GAUTINOS SUMOS IŠ KLIENTŲ, ĮTRAUKIANT FINANSINĘ NUOMĄ (LIZINGĄ)

	Group		Bank	
	2018	2017	2018	2017
Paskolos ir gautinos sumos iš finansinių institucijų	133 515	16 107	761 233	651 498
Paskolos ir gautinos sumos iš verslo klientų, įtraukiant finansinę nuomą (lizingą)	2 303 792	2 475 337	1 728 469	1 872 638
Paskolos ir gautinos sumos iš mažmeninių klientų, įtraukiant finansinę nuomą (lizingą)	2 711 905	2 560 665	2 595 973	2 617 940
Iš viso paskolų ir gautinų sumų, įtraukiant finansinę nuomą (lizingą)	5 149 212	5 193 289	5 085 675	5 142 076
<i>Iš jų atidėjiniai pirminio pripažinimo</i>	(20 788)	-	(20 725)	-
finansinėms institucijoms	-	-	-	-
verslo klientams	(17 989)	-	(17 926)	-
mažmeniniams klientams	(2 799)	-	(2 799)	-
Iš viso specialiųjų atidėjinių	(64 123)	(107 832)	(57 803)	(105 129)
finansinėms institucijoms	(811)	(14)	(973)	(14)
verslo klientams	(30 078)	(69 740)	(24 216)	(67 159)
mažmeniniams klientams	(33 234)	(38 078)	(32 614)	(37 956)
Iš viso paskolų ir gautinų sumų įtraukiant finansinę nuomą (lizingą) po atidėjinių	5 085 089	5 085 457	5 027 872	5 036 947

Prie kitų paskolų yra traukiami atvirkštiniai atpirkimo sandoriai.

Paskolų vertės sumažėjimas

Žemiau pateikiami vertės sumažėjimo nuostolių, apskaitomų atidėjinių paskoloms ir gautinoms sumoms sąskaitoje, pasikeitimai pagal klases:

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

16 pastaba PASKOLOS ir GAUTINOS SUMOS IŠ KLIENTŲ, ĮTRAUKIANT FINANSINĘ NUOMĄ (LIZINGĄ) (tęsinys)

2018 m. gruodžio 31 d.

Banko suteiktos paskolos individuliems klientams (mažmeninės), įtraukiant finansinę nuomą (lizingą)

	1 lygis	2 lygis	3 lygis	TAS 39	Viso
2018 m. sausio 01 d.				37 956	37 956
TFAS 9 įtaka	1 803	7 963	34 828	(37 956)	6 638
Vertės pokyčiai POCI finansiniam turtui	-	-	(3 118)	-	(3 118)
Paskolų vertės sumažėjimo sumos pokytis	(252)	(1 002)	4 979	-	3 725
Per metus nurašytos neatgautinos paskolos	-	-	(12 614)	-	(12 614)
Kiti pokyčiai	-	8	19	-	27
2018 m. gruodžio 31 d.	1 551	6 969	24 094	-	32 614
Vertės sumažėjimas individualiai vertinamam turtui			12 592		12 592
Vertės sumažėjimas bendrai vertinamam turtui	1 551	6 969	11 502		20 022
Individualiai vertinamos nuvertėjusios paskolos prieš vertės sumažėjimo atskaitymą					107 623

Grupės suteiktos paskolos individuliems klientams (mažmeninės), įtraukiant finansinę nuomą (lizingą)

	1 lygis	2 lygis	3 lygis	TAS 39	Viso
2018 m. sausio 01 d.				67 173	67 173
TFAS 9 impact	1 598	1 977	64 675	(67 173)	1 077
Vertės pokyčiai POCI finansiniam turtui	-	-	(20 529)	-	(20 529)
Paskolų vertės sumažėjimo sumos pokytis	1 155	605	(561)	-	1 199
Per metus nurašytos neatgautinos paskolos	-	-	(24 002)	-	(24 002)
Kiti pokyčiai	4	(7)	274	-	271
2018 m. gruodžio 31 d.	2 757	2 575	19 857	-	25 189
Vertės sumažėjimas individualiai vertinamam turtui			18 608		18 608
Vertės sumažėjimas bendrai vertinamam turtui	2 757	2 575	1 249		6 581
Individualiai vertinamos nuvertėjusios paskolos prieš vertės sumažėjimo atskaitymą					124 133

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

16 pastaba PASKOLOS ir GAUTINOS SUMOS IŠ KLIENTŲ, ĮTRAUKIANT FINANSINĘ NUOMĄ (LIZINGĄ)
(tęsinys)

**Banko suteiktos paskolos verslo klientams
ir finansinėms institucijoms) įtraukiant
finansinę nuomą (lizingą)**

	1 lygis	2 lygis	3 lygis	TAS 39	Viso
2018 m. sausio 01 d.				38 078	38 078
TFAS 9 įtaka	1 986	7 955	35 224	(38 078)	7 087
Vertės pokyčiai POCI finansiniam turtui	-	-	(3 290)	-	(3 290)
Paskolų vertės sumažėjimo sumos pokytis Per metus nurašytos neatgautinos paskolos	85	(989)	4 858	-	3954
	-	-	(12 622)	-	(12 622)
Kiti pokyčiai	-	8	19	-	27
2018 m. gruodžio 31 d.	2 071	6 974	24 189	-	33 234
Vertės sumažėjimas individualiai vertinamam turtui			12 692		12 692
Vertės sumažėjimas bendrai vertinamam turtui	2 071	6 974	11 497		20 542
Individualiai vertinamos nuvertėjusios paskolos prieš vertės sumažėjimo atskaitymą					108 521

**Grupės suteiktos paskolos verslo klientams ir finansinėms institucijoms),
įtraukiant finansinę nuomą (lizingą)**

	1 lygis	2 lygis	3 lygis	TAS 39	Viso
2018 m. sausio 01 d.				69 754	69 754
TFAS 9 įtaka	2 420	4 596	67 266	(69 754)	4 528
Vertės pokyčiai POCI finansiniam turtui	-	-	(20 463)	-	(20 463)
Paskolų vertės sumažėjimo sumos pokytis Per metus nurašytos neatgautinos paskolos	865	158	294)	-	1317
	-	-	(24 428)	-	(24 428)
Kiti pokyčiai	4	(7)	184	-	181
2018 m. gruodžio 31 d.	3 289	4 747	22 853	-	30 889
Vertės sumažėjimas individualiai vertinamam turtui			21 605		21 605
Vertės sumažėjimas bendrai vertinamam turtui	3 289	4 747	1 248		9 284
Individualiai vertinamos nuvertėjusios paskolos prieš vertės sumažėjimo atskaitymą					142 905

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

**16 pastaba PASKOLOS ir GAUTINOS SUMOS IŠ KLIENTŲ, ĮTRAUKIANT FINANSINĘ NUOMĄ (LIZINGĄ)
 (tęsinys)**

31 December 2017

	Grupės suteiktos paskolos individualiems klientams (mažmeninės)	Grupės suteiktos paskolos verslo klientams bei finansų institucijoms
2017 m. sausio 01 d.	36 529	64 762
Paskolų vertės sumažėjimo sumos pokytis	15 712	13 828
Per metus nurašytos neatgautinos paskolos	(14 163)	(8 836)
2017 m. gruodžio 31 d.	38 078	69 754
Vertės sumažėjimas individualiai vertinamam turtui	36 871	65 192
Vertės sumažėjimas bendrai vertinamam turtui	1 207	4 562
	38 078	69 754
Individualiai vertinamos nuvertėjusios paskolos prieš vertės sumažėjimo atskaitymą	71 578	164 080

31 December 2017

	Banko suteiktos paskolos individualiems klientams (mažmeninės)	Banko suteiktos paskolos verslo klientams bei finansų institucijoms
2017 m. sausio 01 d.	36 529	64 762
Paskolų vertės sumažėjimo sumos pokytis	15 590	11 247
Per metus nurašytos neatgautinos paskolos	(14 163)	(8 836)
2017 m. gruodžio 31 d.	37 956	67 173
Vertės sumažėjimas individualiai vertinamam turtui	36 788	63 295
Vertės sumažėjimas bendrai vertinamam turtui	1 168	3 878
	37 956	67 173
Individualiai vertinamos nuvertėjusios paskolos prieš vertės sumažėjimo atskaitymą	71 177	158 287

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

17 PASTABA FINANSINĖS NUOMOS (LIZINGO) GAUTINOS SUMOS

Grupė

	Iki metų	Nuo 1 iki 5 metų	Virš 5 metų	Iš viso
Investicijos į finansinę nuomą				
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	48 778	594 258	30 712	673 748
Pokytis per 2018 m.	162 343	(118 884)	14 501	57 960
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	211 121	475 374	45 213	731 708
Neuždirbtos finansinės nuomos pajamos				
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	5 172	23 240	244	28 656
Pokytis per 2018 m.	8 543	(4 257)	1 145	5 431
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	13 715	18 983	1 389	34 087
Grynosios investicijos į finansinę nuomą prieš vertės sumažėjimą				
2017 m. gruodžio 31 d.	43 606	571 018	30 468	645 092
2018 m. gruodžio 31 d.	197 406	456 391	43 824	697 621
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	2 501	2 617	196	5 314
Vertės sumažėjimo nuostolių padidėjimas (sumažėjimas)	(341)	2 138	130	1 927
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	2 160	4 755	326	7 241
Grynosios investicijos į finansinę nuomą po vertės sumažėjimo				
2017 m. gruodžio 31 d.	41 105	568 401	30 272	639 778
2018 m. gruodžio 31 d.	195 246	451 636	43 498	690 380

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

17 PASTABA GRUPĖS FINANSINĖS NUOMOS (LIZINGO) GAUTINOS SUMOS (tęsinys)

Bankas

	Iki metų	Nuo 1 iki 5 metų	Virš 5 metų	Iš viso
Investicijos į finansinę nuomą				
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	23 344	159 936	7 362	190 642
Pokytis per 2018 m.	(5 029)	(58 306)	28 508	(34 827)
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	18 315	101 630	35 870	155 815
Neuždirbtos finansinės nuomos pajamos				
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	4 160	5 210	188	9 558
Pokytis per 2018 m.	(482)	508	960	986
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	3 678	5 718	1 148	10 544
Grynosios investicijos į finansinę nuomą prieš vertės sumažėjimą				
2017 m. gruodžio 31 d.	19 184	154 726	7 174	181 084
2018 m. gruodžio 31 d.	14 637	95 912	34 722	145 271
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	522	1 894	196	2 612
Vertės sumažėjimo nuostolių padidėjimas (sumažėjimas)	(470)	(1 297)	25	(1 742)
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	52	597	221	870
Grynosios investicijos į finansinę nuomą po vertės sumažėjimo				
2017 m. gruodžio 31 d.	18 662	152 832	6 978	178 472
2018 m. gruodžio 31 d.	14 585	95 315	34 501	144 401

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

18 PASTABA INVESTICIJOS Į DUKTERINES BENDROVES

	2018				2017	
	Dalis nuosa-vybėje	Nominali vertė	Sukauptas Vertės sumažėjimas	Balansinė vertė	Sukauptas Vertės sumažėjimas	Balansinė vertė
Investicijos į konsoliduojamas dukterines bendroves:						
Luminor Investicijų					-	
Valdymas, UAB	100%	1 158	-	1 158		1 158
Luminor Būstas, UAB	100%	1 260	(748)	512	(368)	892
UAB Intractus	100%	44 569	(25 601)	18 968	(23 240)	21 329
UAB Industrious	99,92%	13 771	(3 328)	10 443	(3 259)	10 512
UAB Recurso	100%	4 631	(110)	4 521	(110)	4 521
Promano Lit, UAB	100%	9 912	(170)	9 742	(130)	9 782
UAB „Luminor“ Lizingas	100%	44 728	-	44 728	-	44 728
Iš viso				90 072		92 922

2017m. Spalio mėn. susijungus su Nordea filialu, bankas taip pat įsigijo 100% Luminor Lizingas, UAB, Promano Lit, UAB ir Recurso, UAB akcijų.

Per ataskaitinį laikotarpį bankas nepardavė savo ar savo dukterinių įmonių akcijų trečiosioms šalims.

Bankas įvertinęs dukterinių įmonių tikėtinus būsimojo pinigų srautus, verslo augimą ir rizikos kaštus, 2018 m. apskaitė investicijų vertės sumažinimą UAB Intractus 2,36 mln. EUR, UAB Industrious 70 tūkstančių EUR, Promano Lit, UAB 40 tūkstančių EUR ir UAB Luminor Būstas, 380 tūkstančių EUR. Atsižvelgiant į tai, kad šios dukterinės įmonės pagrindė turi investicinį turtą, vertės sumažėjimui didžiausią įtaką turėjo atitinkamo turto perkainavimas. Atgautina vertė buvo apskaičiuota tikrąja verte minus pardavimo kaštai, kas atitinka 3 lygį.

19 PASTABA INVESTICIJA Į ASOCIJUOTĄ ĮMONĘ

	Dalis nuosa-vybėje	2018				2017
		Nominali vertė	Pokytis susijęs su susijungimu su Nordea	Pelno dalis	Balansinė vertė	Balansinė vertė
Investicija į asocijuotą įmonę						
UAB ALD Automotive	25.00%	1 477	260	336	1 734	1 658
Iš viso		1 477	260	336	1 734	1 658

Įsigijus Luminor Lizingas, UAB akcijas, Grupė taip pat įsigijo ir 25% asocijuotos įmonės UAB ALD Automotive akcijų. UAB ALD Automotive įmonė teikianti automobilių parkų finansavimo ir valdymo paslaugas įsikūrusi Lietuvoje. 2018 m. Gruodžio 31d. UAB ALD Automotive turtas sudarė 34 678 tūkst. EUR (2017 m. 29 394), įsipareigojimai sudarė (28 351) tūkst. EUR (2017 m. (23 356) tūkst EUR), nuosavas kapitalas sudarė 6 327 tūkst. EUR. (2017 m. 6 038 tūkst EUR).

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

20 PASTABA NEKILNOJAMAS TURTAS, ĮRANGA IR ĮRENGIMAI

Grupė	Pastatai ir patalpos	Įranga ir įrenginiai	Iš viso
Įsigijimo savikaina:			
2017 m. sausio 1 d.	15 657	20 916	36 573
Įsigijimai	13	854	867
Nurašymai ir pardavimai	(2 586)	(1 515)	(4 101)
Perklasifikavimas į investicinį turtą (21 pastaba)	(1 284)	-	(1 284)
Įsigijimas susijęs su Nordea susijungimu	-	2 276	2 276
2017 m. gruodžio 31 d.	11 800	22 531	34 331
Įsigijimai	-	1 522	1 522
Nurašymai ir pardavimai	(4)	(3 222)	(3 226)
2018 m. gruodžio 31 d.	11 796	20 831	32 627
Nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas:			
2017 m. sausio 1 d.	7 583	13 346	20 929
Nurašymai ir pardavimai	(1 419)	(1 464)	(2 883)
Nusidėvėjimo sąnaudos per metus	178	2 053	2 231
Pakeitimai susiję su Nordea sujungimu	-	1 746	1 746
2017 m. gruodžio 31 d.	6 342	15 681	22 023
Nurašymai ir pardavimai	-	(3 012)	(3 012)
Nusidėvėjimo sąnaudos per metus	171	2 005	2 176
Vertės sumažėjimas	8	-	8
2018 m. gruodžio 31 d.	6 521	14 674	21 195
Likutinė vertė:			
2017 m. sausio 1 d.	8 074	7 570	15 644
2017 m. gruodžio 31 d.	5 458	6 850	12 308
2018 m. gruodžio 31 d.	5 275	6 157	11 432

Naudingo tarnavimo laikas (metais)	50	3-10	-
------------------------------------	----	------	---

Nudėvėtas, bet dar naudojamas veikloje nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai:

Grupė	Pastatai ir patalpos	Įranga ir įrenginiai
2017 m. gruodžio 31 d.	1 588	9 569
2018 m. gruodžio 31 d.	1 762	8 357

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

20 PASTABA, NEKILNOJAMAS TURITAS, ĮRANGA IR ĮRENGIMAI (tęsinys)

Bankas	Pastatai ir patalpos	Įranga ir įrenginiai	Iš viso
Įsigijimo savikaina:			
2017 m. sausio 1 d.	15 657	20 899	36 556
Įsigijimai	13	850	863
Įsigijimas susijęs su Nordea susijungimu	-	1 678	1 678
Perklasifikavimas į investicinį turtą	(1 284)	-	(1 284)
Nurašymai ir pardavimai	(2 586)	(1 507)	(4 093)
2017 m. gruodžio 31 d.	11 800	21 920	33 720
Įsigijimai	-	1 495	1 495
Nurašymai ir pardavimai	(4)	(3 101)	(3 105)
	11 796	20 314	32 110
2018 m. gruodžio 31 d.			
Nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas:			
2017 m. sausio 1 d.	7 583	13 333	20 916
Nurašymai ir pardavimai	(1 419)	(1 458)	(2 877)
Nusidėvėjimo sąnaudos per metus	178	2 046	2 224
Pokytis, susijęs su Nordea susijungimu	-	1 539	1 539
2017 m. gruodžio 31 d.	6 342	15 460	21 802
Nurašymai ir pardavimai	-	(3 008)	3 008
Nusidėvėjimo sąnaudos per metus	171	1 981	2 152
Vertės sumažėjimas	8	-	8
2018 m. gruodžio 31 d.	6 521	14 433	20 954
Likutinė vertė:			
2017 m. sausio 1 d.	8 074	7 566	15 640
2017 m. gruodžio 31 d.	5 458	6 460	11 918
2018 m. gruodžio 31 d.	5 275	5 881	11 156
Naudingo tarnavimo laikas (metais)	50	3-10	-

2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. turtas nebuvo įkeistas trečiųjų šalių naudai.

2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Bankas (Grupė) turėjo nuosavybės teises į visą ilgalaikį nematerialųjį turtą, nekilnojamąjį turtą ir įrangą.

Nudėvėtas, bet dar naudojamas veikloje nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai:

Bankas	Pastatai ir patalpos	Įranga ir įrenginiai
2017 m. gruodžio 31 d.	1 588	9 483
2018 m. gruodžio 31 d.	1 762	8 258

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

21 PASTABA INVESTICINIS TURTAS

2018 m. gruodžio 31 d.

Grupė

	Žemė		Pastatai						Iš viso 2018
	Kita Lygis 2	Kita Lygis 3	Komer- ciniai Lygis 2	Gyvena- mieji Lygis 2	Komer- ciniai Lygis 3	Gyvena- mieji Lygis 3	Kiti Lygis 2	Kiti Lygis 3	
Likutinė vertė sausio 1 d.	596	8 100	-	2 415	2 123	3 874	-	39	17 147
Įsigijimas susijęs su Nordea susijungimu (38 pastaba)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Įsigijimai	-	-	-	-	-	58	-	-	58
Investicijų kapitalizavimas	-	7	-	-	-	5	-	-	12
Perklasifikuojamas iš nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Perklasifikuojamas iš/į kito(ą) lygio(i)	1 037	(1 037)	176	678	(176)	(678)	79	(79)	-
Nurašymai ir perleidimai	(206)	(2 277)	-	(1 574)	(839)	(1 365)	-	-	(6 261)
Perklasifikuojamas į/iš skirtą parduoti	(23)	(3 168)	-	(222)	(168)	(429)	-	50	(3 960)
Grynasis pelnas (nuostolis), gautas patikslinus tikrąją vertę	(86)	(673)	-	(80)	(72)	(208)	-	(10)	(1 129)
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	1 318	952	176	1 217	868	1 257	79	-	5 867

Pajamų/išlaidų susijusių su investiciniu turtu judėjimas buvo toks:

	Lygis 1	Lygis 2	Lygis 3	Iš viso 2018
Investicinio turto nuomos pajamos	-	7	111	118
Tiesioginės veiklos išlaidos (įskaitant remonto ir eksploatacijos išlaidas) atsiradusias dėl investicinio turto, už kurio nuomą buvo gauta pajamų	-	4	11	15
Tiesioginės veiklos išlaidos (įskaitant remonto ir eksploatacijos išlaidas) atsiradusias dėl investicinio turto, už kurio nuomą nebuvo gauta pajamų	-	68	79	147

Bankas

	Žemė (kita) Lygis 3	Pastatai (gyvenamieji) Lygis 2	Iš viso 2018
Likutinė vertė sausio 1 d.	619	193	812
Perklasifikuojamas iš nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų	-	-	-
Nurašymai ir perleidimai	(619)	(193)	(812)
Grynasis pelnas (nuostolis), gauta patikslinus tikrąją vertę	-	-	-
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	-	-	-

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

21 PASTABA INVESTICINIS TURTAS (tęsinys)

2017 m. gruodžio 31 d.

Grupė

	Žemė		Pastatai					Iš viso 2017
	Kita Lygis 2	Kita Lygis 3	Komer- ciniai Lygis 2	Gyvena- mieji Lygis 2	Komer- ciniai Lygis 3	Gyvena- mieji Lygis 3	Kiti Lygis 3	
Likutinė vertė sausio 1 d.	-	17 654	-	-	4 388	7 833	140	30 015
Įsigijimas susijęs su Nordea susijungimu (38 pastaba)	466	-	-	1 650	-	-	-	2 116
Įsigijimai,	-	-	-	-	-	-	-	-
Investicijų kapitalizavimas	-	4	-	-	-	-	-	4
Perklasifikuojamas iš nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų	-	1 008	-	-	276	-	-	1 284
Perklasifikuojamas iš/į kito(a) lygio(i)	173	(173)	-	915	-	(915)	-	-
Nurašymai ir perleidimai	-	(5 025)	-	(68)	(630)	(2 416)	-	(8 139)
Perklasifikuojamas į skirtą parduoti	-	(391)	-	-	(560)	(40)	(50)	(1 041)
Grynasis pelnas (nuostolis), gautas patikslinus tikrąją vertę	(43)	(4 977)	-	(82)	(1 351)	(588)	(51)	(7 092)
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	596	8 100	-	2 415	2 123	3 874	39	17 147

Bankas

	Žemė (kita) Lygis 3	Pastatai (gyvenamieji) Lygis 2	Total 2017
Likutinė vertė sausio 1 d. January	-	-	-
Perklasifikuojamas iš nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų	1 008	275	1 283
Grynasis pelnas (nuostolis), gauta patikslinus tikrąją vertę	(389)	(82)	(471)
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	619	193	812

2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. nebuvo turto, kuriam būtų laikinai, apribotos disponavimo teisės.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

21 PASTABA INVESTICINIS TURTAS (tęsinys)

Investicinis turtas apskaitomas tikrąja verte. Grupės vadovybė nustato tikrosios vertės nustatymo politiką ir procedūras. Išorės vertintojai pasitelkiami reikšmingam turtui vertinti. Dėl išorės vertintojų dalyvavimo sprendimas priimamas kasmet. Vadovybė analizuoja turto ir įsipareigojimų, kurių vertė pagal Grupės apskaitos politiką turi būti pakartotinai vertinama bent kartą per metus, vertės judėjimus. Tokiai analizei vadovybė patikrina pagrindinius duomenis naudotus paskutiniame vertinime sutikrindama vertinimo apskaičiavimų informaciją su sutartimis ir kitais aktualiais dokumentais. Kartu su Grupės vidaus ir išorės vertintojais vadovybė taip pat lygina kiekvieno turto ir įsipareigojimų vieneto tikrosios vertės pokyčius pagal atitinkamus išorės šaltinius, kad nustatytų, ar pokyčiai yra pagrįsti. Siekdama teisingai atskleisti tikrąją vertę, Grupė nustatė turto ir įsipareigojimų klases pagal turto ar įsipareigojimo pobūdį, savybes ir riziką, taip pat tikrosios vertės hierarchijos lygį.

Turtui ir įsipareigojimams, kurie periodiškai pripažįstami finansinėse ataskaitose, Grupė nustato, ar perkėlimai buvo atlikti tarp hierarchijos lygių, kiekvieno ataskaitinio laikotarpio gale iš naujo įvertindama klasifikavimą (remdamasi žemiausio lygmens duomenimis, kurie yra reikšmingi tikrosios vertės kaip visumos nustatymui).

Grupės investicinio turto vertinimo modelis buvo parengtas taikant rinkos palyginamąjį. Investicinio turto vertinimai buvo atlikti 2018 m. gruodžio 31 d. 2018 m. buvo atliktas investicinio turto perklasifikavimas tarp lygių, o 2017 m. – nebuvo. Visas investicinis turtas, kuris buvo perkainotas naudojant rinkos palyginamųjų kainų metodą be reikšmingų rinkos kainų koregavimų, buvo priskirtas 2 lygiui, likęs investicinis turtas, kuris buvo perkainotas naudojant rinkos palyginamųjų kainų metodą su reikšmingais rinkos kainų koregavimais ir pajamų metodą, buvo priskirtas 3 lygiui.

Pagal rinkos palyginamąjį metodą turto tikroji vertė nustatoma remiantis palyginamaisiais sandoriais. Rinkos palyginamasis metodas remiasi sukeitimo principu, pagal kurį potencialus pirkėjas nemokės už turtą daugiau nei kainuotų palyginamas pakaitinis turtas. Grupės taikomas palyginamasis vienetas yra kaina už kvadratinį metrą (m²).

Vidutinės žemės ir pastatų kainos, taikytos nustatant tikrąją vertę, pagal jų paskirtį buvo tokios:

Žemė	Vidutinės kainos už arą 2018	Vidutinės kainos už arą 2017
	m., tūkst. eurų	m., tūkst. eurų
Gyvenamoji	0,02 – 7,51	0,02 – 13,89
Kita	0,02 – 7,51	0,01 – 2,19

Pastatai	Vidutinės kainos už kv.m. 2018	Vidutinės kainos už kv.m. 2017
	m., tūkst. eurų	m., tūkst. eurų
Komercinė	0,07 – 0,55	0,01 – 0,72
Gyvenamoji	0,1 – 2,39	0,02 – 0,72
Kita	0,41	0,25 – 0,48

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

22 PASTABA ILGALAIKIS NEMATERIALUSIS TURTAS

	Grupė	Bankas
Įsigijimo savikaina:		
2017 m. sausio 1 d.	12 046	10 452
Įsigijimai	558	557
Įsigijimas susijęs su Nordea susijungimu	1 466	965
Nurašymai ir pardavimai	(1 002)	(1 002)
	13 068	10 972
2017 m. gruodžio 31 d.		
Įsigijimai	2 230	2 060
Nurašymai ir pardavimai	(961)	(958)
2018 m. gruodžio 31 d.	14 337	12 074
Amortizacija ir vertės sumažėjimas:		
2017 m. sausio 1 d.	7 337	6 223
Nurašymai ir pardavimai	(1 003)	(1 002)
Pokytis, susijęs su Nordea susijungimu	1 446	963
Amortizacijos sąnaudos per metus	1 938	1 459
2017 m. gruodžio 31.	9 718	7 643
Nurašymai ir pardavimai	(959)	(957)
Amortizacijos sąnaudos per metus	1 448	1 430
Vertės sumažėjimas	1 239	1 239
2018 m. gruodžio 31 d.	11 446	9 355
Likutinė vertė:		
2017 m. sausio 1 d.	4 709	4 229
2017 m. gruodžio 31 d.	3 350	3 329
2018 m. gruodžio 31 d.	2 891	2 719

Naudojimo laikotarpis (metais) 3-5 5

2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. nebuvo jokio trečiosioms šalims įkeisto turto. Ilgalaikis nematerialusis turtas apima kompiuterines programas ir licencijas jomis naudotis.

Nudėvėtas, bet vis dar veikloje naudojamas ilgalaikis nematerialusis ilgalaikis turtas:

	Grupė	Bankas
2017 m. gruodžio 31 d.	4 041	3 893
2018 m. gruodžio 31 d.	5 369	5 207

23 PASTABA KITAS TURTAS

	Grupė		Bankas	
	2018	2017	2018	2017
Sukauptos pajamos ir ateinančių laikotarpių sąnaudos	3 899	3 683	3 899	3 673
Turtas skirtas lizinguoti	-	974	-	974
Avansiniai mokėjimai ir gautinos sumos	11 729	9 668	7 369	6 012
Mokesčių permoka	-	273	-	273
Tranzitinės sąskaitos	729	-	729	-
Kitas turtas	619	2 045	-	1 573
Susigrąžintas turtas pagal nutrauktas lizingo sutartis	356	320	356	320
Iš viso	17 332	16 963	12 353	12 825

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

24 PASTABA PARDUOTI LAIKOMAS ILGALAIKIS TURTAS IR PERLEIDŽIAMOS TURTO GRUPĖS

Parduoti laikomo ilgalaikio turto ir perleidžiamų turto grupių judėjimas pagal lygius yra toks:

Grupė

	Žemė		Pastatai		Komer		Komer		Kiti		Iš viso 2018	Iš viso 2017
	Kita Lygis 2	Kita Lygis 3	- ciniai Lygis 2	Gyvena - mieji Lygis 2	- ciniai Lygis 3	Gyvena- mieji Lygis 3	- ciniai Lygis 3	Gyvena- mieji Lygis 3	- ciniai Lygis 3	Iš viso 2018		
Likutinė vertė sausio 1 d.	-	391	-	269	560	40	50	1 310	7 994			
Įsigijimas susijęs su Nordea susijungimu	-	-	-	-	-	-	-	-	240			
Padidėjimas (perklasifikuota iš investicinio turto)	23	3 168	-	127	168	524	-	4 010	1 041			
Perklasifikuojamas iš/į kito(ą) lygio(i)	2 176	(2 176)	72	177	(72)	(177)	-	-	-			
Nurašymai ir perleidimai	(23)	(1 382)	-	(367)	(601)	(271)	(50)	(2 694)	(7 958)			
Grynasis pelnas (nuostolis), gautas patikslinus tikrąją vertę	-	(1)	-	-	8	-	-	7	(7)			
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	2 176	-	72	206	63	116	-	2 633	1 310			

Per 2018 metus Grupė perėmė nekilnojamojo turto, kurio vertė metų pabaigai yra 2 633 tūkst. EUR (2017 metais 1 310 tūkst. EUR.). Šis turtas yra pardavimo procese ir klasifikuojamas kaip parduoti laikomas ilgalaikis turtas. Bendrųjų pajamų ataskaitoje nėra apskaityta jokių pajamų ir išlaidų, susijusių su parduoti laikomu ilgalaikiu turtu. Parduoti laikomo turto ir perleidžiamų turto grupių tikrosios vertės vertinimai buvo atlikti 2018 m. gruodžio 31 d. 2018 metais turtas buvo perklasifikuotas tarp lygių, o 2017 - nebuvo. Parduoti laikomas ilgalaikis turtas, kuris perkainotas naudojant palyginamąjį metodą be reikšmingų rinkos kainų koregavimų, yra klasifikuojamas prie 2-o lygio, likęs turtas yra klasifikuojamas prie 3-io lygio. Detalesnė informacija apie tikrosios vertės nustatymą atskleista 21 pastaboje.

Bankas

	Pastatai (gyvenamieji) Lygis 2	Iš viso 2018	Iš viso 2017
Likutinė vertė sausio 1 d.	29	29	29
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	29	29	29

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

25 PASTABA ĮSISKOLINIMAI BANKAMS IR KITOMS KREDITO INSTITUCIJOMS

	Grupė		Bankas	
	2018	2017	2018	2017
Centrinio banko lėšos	172 713	300 000	172 713	300 000
Bankų ir kitų kredito įstaigų lėšos:				
Indėliai iki pareikalavimo	18 233	59 048	18 233	59 048
Paskolos	1 234 024	1 870 542	1 234 024	1 870 542
Iš viso	1 424 970	2 229 590	1 424 970	2 229 590

Bankas yra gavęs 173 000 tūkst. EUR (2017 metais 300 000 tūkst. EUR.), pagal Europos Centrinio Banko vykdomas Euro sistemos tikslines ilgesnės trukmės refinansavimo operacijas (TLTRO). Pagal šią sutartį įkeisto turto apskaitinė vertė yra 215 327 tūkst. EUR (2017 metais 250 499 tūkst. EUR.) iš jų 132 135 tūkst. EUR valdžios institucijoms suteiktų paskolų (2017 metais 149 912 tūkst. EUR.) 83 192 tūkst. EUR vyriausybės obligacijų (2017 metais 100 587 tūkst. EUR.).

26 PASTABA ĮSISKOLINIMAI KLIENTAMS

	Grupė		Bankas	
	2018	2017	2018	2017
Indėliai iki pareikalavimo				
Valdžios institucijų	527 570	402 352	527 570	402 352
Finansinių institucijų	18 016	29 109	19 880	30 990
Privačių įmonių	1 482 381	1 490 097	1 519 268	1 520 286
Individualių klientų	1 562 699	1 442 841	1 562 699	1 442 841
Iš viso indėlių iki pareikalavimo	3 590 666	3 364 399	3 629 417	3 396 469
Terminuoti indėliai				
Valdžios institucijų	161 905	45 862	161 905	45 862
Finansinių institucijų	14 489	13 532	14 489	13 532
Privačių įmonių	319 724	105 808	319 724	105 808
Individualių klientų	446 462	326 416	446 462	326 416
Iš viso terminuotųjų indėlių	942 580	491 618	942 580	491 618
Ilgalaikė paskola	29	101	29	101
Iš viso	4 533 275	3 856 118	4 572 026	3 888 188

2018 m. gruodžio 31 d. Grupės klientų sąskaitose buvo įtraukta 11 280 tūkst. EUR (2017: 12 310 tūkst. EUR) bei Banko klientų sąskaitose 11 280 tūkst. EUR (2016: 12 310 tūkst. EUR) indėlių laikomų kaip įkeistas turtas neatšaukiamais įsipareigojimams pagal importo akredityvus, garantijas ir paskolas.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

27 PASTABA ATIDĖJINIAI

Žemiau pateikiamas atidėjinių garantijoms ir kitiems galimiems įsipareigojimams judėjimas:

	Grupė				Bankas			
	Garantijoms ir kitiems galimiems įsipareigojimams	Nebaigtoms teisinėms byloms	Restruktūrizavimui	Kita	Garantijoms ir kitiems galimiems įsipareigojimams	Nebaigtoms teisinėms byloms	Restruktūrizavimui	Kita
2018 m. sausio 1 d.	107	123	858	5	107	123	858	5
TFAS-9ojo taikymo pakeitimas	1 266	-	-	-	1 242	-	-	-
Atidėjinių išaugimas	1 218	-	167	10	1 207	-	167	10
Amortizuotos/panaudotos sumos	(833)	(30)	(1 022)	(15)	(830)	(30)	(1 022)	(15)
2018 m. gruodžio 31 d.	1 708	93	3	-	1 726	93	3	-
Einamieji (iki vienerių metų)	1 708	93	3	-	1 726	93	3	-
Ilgalaikiai (virš vienerių metų)	-	-	-	-	-	-	-	-
2018 m. gruodžio 31 d.	1 708	93	3	-	1 726	93	3	-

Atidėjiniai paskolų ir garantijų galimiems įsipareigojimams pagal rizikos lygius pagal TFAS 9 standartą ataskaitinio laikotarpio pabagai:

	Grupė			Bankas		
	Lygis 1	Lygis 2	Iš viso	Lygis 1	Lygis 2	Iš viso
2018 m. sausio 1 d.	7	100	107	11	96	107
TFAS-9ojo taikymo pakeitimas	1 266	-	1 266	1 242	-	1 242
Atidėjinių išaugimas	1 105	113	1 218	1 102	105	1 207
Amortizuota	(1 914)	1 031	(883)	(1 900)	1 070	(830)
2018 m. gruodžio 31 d.	464	1 244	1 708	455	1 271	1 726

Atidėjinių paskoloms ir garantijų galimiems įsipareigojimams judėjimas 2017 m.

	Grupė				Bankas			
	Garantijoms ir kitiems galimiems įsipareigojimams	Nebaigtoms teisinėms byloms	Restruktūrizavimui	Kita	Garantijoms ir kitiems galimiems įsipareigojimams	Nebaigtoms teisinėms byloms	Restruktūrizavimui	Kita
2017 m. sausio 1 d.	-	291	-	5	-	291	-	5
Atidėjinių išaugimas	107	30	858	43 412*	107	30	858	43 412*
Panaudotos sumos	-	(198)	-	(43 412)**	-	(198)	-	(43 412)**
2017 m. gruodžio 31 d.	107	123	858	5	107	123	858	5
Einamieji (iki vienerių metų)	107	-	858	5	107	-	858	5
Ilgalaikiai (virš vienerių metų)	-	123	-	-	-	123	-	-
2017 m. gruodžio 31 d.	107	123	858	5	107	123	858	5

*Sumą sudaro atidėjiniai nuostolingoms sutartims, susijusioms su IT sistemomis.

** Sudengta su avansiniu mokėjimu pagal atnaujintą IT licencijų sutartį

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

27 PASTABA ATIDĖJINIAI (tęsinys)

Teisminiai ginčai. 2018 m. gruodžio 31 d. bendra ieškinių, pareikštų prieš Banką, suma sudarė 10 207 tūkst. EUR (2017: 5 545 tūkst. EUR), iš jų 1 100 tūkst. EUR (2017: 1 100 tūkst. EUR) grupės (ex-Nordea Banko) klientų pareikštas ieškinys (dėl būsto kreditavimo sutarčių, kurių pagrindu kreditai buvo išduoti Šveicarijos frankais, modifikavimo bei įpareigojimo skaičiuoti neigiamas palūkanas). Bankas nemano, jog šiuo atveju reikėtų formuoti atidėjinius, kadangi rizika yra maža ir 1 184 tūkst. EUR (2017: 1 679 tūkst. EUR) ieškinių, susijusių su indeksais susietomis obligacijomis bei 7 923 tūkst. EUR kitų ieškinių (2017: 2 766). Bankas sudarė 93 tūkst. EUR (2017: 123 tūkst. EUR) atidėjinių galimiems nuostoliams dėl teisminių ginčų padengti.

28 PASTABA KITI ĮSIPAREIGOJIMAI

	Grupė		Bankas	
	2018	2017	2018	2017
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	13 951	10 481	11 426	9 441
Tranzitinė sąskaita paskolų dengimui	4 469	3 755	4 469	3 755
Tranzitinės sąskaitos	5 600	625	5 600	625
Mokesčiai	137	-	137	-
Mokėtinų sumos	11 774	6 376	3 289	3 498
Išankstiniai mokėjimai	1 844	4 345	1 203	1 221
Kiti įsipareigojimai	1 003	1 794	734	1 534
Iš viso	38 778	27 376	26 858	20 074

29 PASTABA AKCINIS KAPITALAS

2018 m. gruodžio 31 d. emisinis skirtumas sudarė 81 942 tūkst. EUR (2017 m. gruodžio 31 d.: 81 942 tūkst. EUR).

Informacija apie Banko akcinį kapitalą pateikta žemiau esančioje lentelėje:

	2018			2017		
	Akcijų skaičius	Nominali vertė tūkst. EUR	%	Akcijų skaičius	Nominali vertė tūkst. EUR	%
Luminor Group AB	5 710 134	190 205	100 00	5 710 134	190 205	100 00
Iš viso	5 710 134	190 205	100 00	5 710 134	190 205	100 00

Akcinį kapitalą sudaro tik paprastosios akcijos. Visos išleistos akcijos yra apmokėtos.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

30 PASTABA REZERVAI

	Grupė		Bankas	
	2018	2017	2018	2017
Privalomas rezervas	17 075	13 551	16 784	13 260
Finansinio turto perkainojimo rezervas (15 pastaba)	1 774	1 146	1 778	1 146
Kiti rezervai	101	101	101	101
Atsargos kapitalas	363 763	363 763	363 763	363 763
Iš viso	382 713	378 561	382 426	378 270

Banko atsargos kapitalas sudaromas iš banko akcininkų papildomų įnašų. 2017 m. rugsėjo 27 d. AB DNB bankas vienintelis akcininkas priėmė sprendimą padidinti Banko atsargos kapitalą 258 263 tūkst. Eurų.

Pagal Lietuvos Respublikos Bankų įstatymą atskaitymai į privalomąjį rezervą yra privalomi ir negali būti mažesni kaip 1/20 grynojo paskirstytinojo pelno. Privalomasis rezervas eilinio arba neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu gali būti panaudojamas tik veiklos nuostoliams padengti.

31 PASTABA PAVESTAS VALDYTI TURTAS

Pavestas valdyti turtas bei įsipareigojimai apskaitomi nebalansinėse sąskaitose.

2018 m. gruodžio 31 d. visą 3 295 tūkst. EUR (2017 m.: 3 735 tūkst. EUR) pavesto valdyti turto sumą sudarė išduotos lengvatinės paskolos juridiniams ir fiziniams asmenims, tame tarpe ūkininkams, gyvenamųjų namų statybos bendrijoms bei kitoms įmonėms. Šios paskolos buvo išduotos iš Lietuvos Respublikos Paramos žemės ūkiui fondo, Ūkininkų rėmimo fondo, Paramos žemės ūkiui fondo (lėšų už parduotus grūdus, gautus iš JAV) bei Bendro paramos gyvenamiesiems namams, butams statyti ir pirkti fondo, LB paramos gyvenamiesiems namams, butams statyti arba pirkti fondo.

Bankas valdo šias paskolas Lietuvos Respublikos finansų ir, žemės ūkio ministerijų vardu. Šių paskolų kredito rizika Bankui iš esmės siekia tik įsiskolinimus dėl Bankui tenkančios palūkanų maržos dalies. Bankas neprisiima palūkanų, bei valiutos kurso pasikeitimo rizikos, susijusios su šiomis paskolomis.

Banko dukterinė įmonė UAB Luminor investicijų valdymas valdo šiuos fondus:

	2018 Viso turtas (Neaudituoja)	2017 Viso turtas (Neaudituoja)
Pensijų fondai:		
Luminor pensija 1 (DNB pensija 1)	31 691	31 827
Luminor pensija 2 (DNB pensija 2)	117 193	113 040
Luminor pensija 3 (DNB pensija 3)	170 076	161 429
Luminor pensija 4	5 021	561
Papildomo savanoriško kaupimo fondas:		
Luminor pensija 2 plus (DNB papildoma pensija)	31 401	28 466
Luminor pensija 3 plus (DNB papildoma pensija 100)	5 307	4 663
Luminor pensija 1 plus (DNB papildoma konservatyvi pensija)	9 940	8 288
Luminor pensija darbuotojui 1 plus (DNB papildoma darbuotojo pensija 25)	763	710
Luminor pensija darbuotojui 2 plus (DNB papildoma darbuotojo pensija 50)	1 561	1475
Bendrovės valdomų institucinių klientų portfelių turto vertė	11 347	10 505
Iš viso	384 300	360 964

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

32 PASTABA NEAPIBRĖŽTI ĮSIPAREIGOJIMAI

Suteiktos garantijos, išleisti akredityvai, kreditavimo bei kiti įsipareigojimai

	Grupė		Bankas	
	2018	2017	2018	2017
Finansinės garantijos	85 601	80 537	85 601	80 537
Akredityvai	61 983	49 375	61 983	49 375
Kreditavimo įsipareigojimai ir finansinė nuoma	560 030	756 065	621 086	806 063
Veiklos nuomos įsipareigojimai	31 063	19 793	31 063	19 793
Turto įsigijimo įsipareigojimai	434	691	434	691
Kiti įsipareigojimai	94 896	85 845	94 896	85 845
Iš viso	834 007	992 306	895 063	1 042 304

Banko vadovybė mano, kad atidėjinių lygis yra pakankamas padengti potencialius nuostolius, galinčius atsirasti iš aukščiau išvardintų įsipareigojimų. Kiti įsipareigojimai susijusioms šalims yra atskleidžiami 35 pastaboje.

33 PASTABA PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI

	Grupė		Bankas	
	2018	2017	2018	2017
Grynieji pinigai (10 pastaba)	128 700	134 105	128 700	134 105
Lėšos korespondentinėse sąskaitose kituose bankuose	38 319	69 654	38 319	69 654
Privalomos atsargos Centriniam Banke nacionaline valiuta (10 pastaba)	50 859	45 414	50 859	45 414
Lėšos korespondentinėje sąskaitoje Centriniam banke (10 pastaba)	1 314 170	1 183 024	1 314 170	1 183 024
Iš viso	1 532 048	1 432 197	1 532 048	1 432 197

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

34 PASTABA LIKVIDUMO RIZIKA

Grupės turto ir įsipareigojimų struktūra 2018 m. gruodžio 31d.

	Iki metų	Virš metų	Iš viso
Turtas			
Pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	1 493 729	18 997	1 512 726
Tikraja verte vertinamas finansinis turtas	27 175	58 288	85 463
Išvestinės finansinės priemonės	4 164	4 145	8 309
Tikraja verte vertinamas finansinis turtas per kitas bendrąsias pajamas	-	3 946	3 946
Paskolos ir gautinos sumos iš bankų, kitų kredito institucijų, finansinės nuomos bei klientų	1 246 430	3 877 012	5 123 442
Investicijos į dukterines bendroves	-	1 734	1 734
Investicinis turtas	-	5 867	5 867
Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai	-	11 432	11 432
Nematerialusis turtas	-	2 891	2 891
Atidėtų mokesčių turtas	-	908	908
Kitas turtas	17 332	-	17 332
Pardavimui laikomas turtas ir perleidžiamos turto grupės	2 633	-	2 633
Iš viso turto	2 791 463	3 985 220	6 776 683
Įsiskolinimai bankams, kitoms kredito institucijoms ir klientams	5 785 532	172 713	5 958 245
Išvestinės finansinės priemonės	4 550	4 024	8 574
Kiti įsipareigojimai	42 082	611	42 693
Iš viso įsipareigojimų	5 832 164	177 348	6 009 512

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

34 PASTABA LIKVIDUMO RIZIKA (tęsinys)

Banko turto ir įsipareigojimų struktūra 2018 m. gruodžio 31 d.

	Iki metų	Virš metų	Iš viso
Turtas			
Pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	1 493 729	18 997	1 512 726
Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas	26 771	57 427	84 198
Išvestinės finansinės priemonės	4 164	4 145	8 309
Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas per kitas bendrąsias pajamas	-	3 946	3 946
Paskolos ir gautinos sumos iš bankų, kitų kredito institucijų, finansinės nuomos bei klientų	1 109 880	3 956 311	5 066 191
Investicijos į dukterines bendroves	-	90 072	90 072
Investicinis turtas	-	-	-
Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai	-	11 156	11 156
Nematerialusis turtas	-	2 719	2 719
Atidėtų mokesčių turtas	-	790	790
Kitas turtas	12 353	-	12 353
Pardavimui laikomas turtas ir perleidžiamos turto grupės	29	-	29
Iš viso turto	2 646 926	4 145 563	6 792 489
Įsiskolinimai bankams, kitoms kredito institucijoms ir klientams	5 824 283	172 713	5 996 996
Išvestinės finansinės priemonės	4 550	4 024	8 574
Kiti įsipareigojimai	30 311	611	30 922
Iš viso įsipareigojimų	5 859 144	177 348	6 036 492

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

34 PASTABA LIKVIDUMO RIZIKA (tęsinys)

Grupės turto ir įsipareigojimų struktūra 2017 m. gruodžio 31d.

	Iki metų	Virš metų	Iš viso
Turtas			
Pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	1 362 543	-	1 362 543
Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas	20 537	67 356	87 893
Išvestinės finansinės priemonės	1 650	4 719	6 369
Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas per kitas bendrąsias pajamas	-	3 283	3 283
Paskolos ir gautinos sumos iš bankų, kitų kredito institucijų, finansinės nuomos bei klientų	2 019 061	3 317 568	5 336 629
Investicijos į dukterines bendroves	-	1 658	1 658
Investicinis turtas	-	17 147	17 147
Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai	-	12 548	12 548
Nematerialusis turtas	-	3 350	3 350
Atidėtų mokesčių turtas	-	1 350	1 350
Kitas turtas	16 963	-	16 963
Pardavimui laikomas turtas ir perleidžiamos turto grupės	1 070	-	1 070
Iš viso turto	3 421 824	3 428 979	6 850 803
Įsiskolinimai bankams, kitoms kredito institucijoms ir klientams	5 184 388	892 101	6 076 489
Išvestinės finansinės priemonės	5 277	2 467	7 744
Kiti įsipareigojimai	38 876	615	39 491
Iš viso įsipareigojimų	5 228 541	895 183	6 123 724

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

34 PASTABA LIKVIDUMO RIZIKA (tęsinys)

Banko turto ir įsipareigojimų struktūra 2017 m. gruodžio 31d.

	Iki metų	Virš metų	Iš viso
Turtas			
Pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	1 362 543	-	1 362 543
Tikraja verte vertinamas finansinis turtas	20 389	66 089	86 478
Išvestinės finansinės priemonės	1 650	4 719	6 369
Tikraja verte vertinamas finansinis turtas per kitas bendrąsias pajamas	-	3 283	3 283
Paskolos ir gautinos sumos iš bankų, kitų kredito institucijų, finansinės nuomos bei klientų	1 970 164	3 317 925	5 288 089
Investicijos į dukterines bendroves	-	92 922	92 922
Investicinis turtas	-	812	812
Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai	-	11 918	11 918
Nematerialusis turtas	-	3 329	3 329
Atidėtų mokesčių turtas	-	907	907
Kitas turtas	12 825	-	12 825
Pardavimui laikomas turtas ir perleidžiamos turto grupės	29	-	29
Iš viso turto	3 367 600	3 501 904	6 869 504
Įsiskolinimai bankams, kitoms kredito institucijoms ir klientams	5 216 458	892 101	6 108 559
Išvestinės finansinės priemonės	5 277	2 467	7 744
Kiti įsipareigojimai	31 687	615	32 302
Iš viso įsipareigojimų	5 253 422	895 183	6 148 605

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

35 PASTABA SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS

Grupės vadovybei ir jų šeimos nariams išduotų paskolų ir priimtų indėlių likučiai laikotarpio pabaigai pateikiami žemiau:

	Indėlių likučiai		Išduotų paskolų likučiai	
	2018 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m.
Grupės vadovybė ir vadovybės šeimos nariai	1 486	850	1 082	549

2018 metais išmokos Grupės vadovybei sudarė 1 151 tūkst. EUR (2017 metais 1 207 tūkst. EUR). Išmokos Banko vadovybei 2018 metais sudarė 994 tūkst. EUR (2017 metais – 738 tūkst. EUR). Išmokas vadovybei daugiausiai sudaro trumpalaikių darbuotojų išmokų sumos.

Žemiau pateikiami likučiai su galutinėmis patronuojančiomis įmonėmis :

	2018	2017
Turtas		
Korespondentinės sąskaitos	26 674	58 532
Atvirkštiniai atpirkimo sandoriai	-	101 486
Išvestinės finansinės priemonės	2 561	2 606
Kitos sumos	106	162
Įsipareigojimai		
Korespondentinės sąskaitos	47	695
Terminuotieji indėliai	1 234 370	1 870 542
Išvestinės finansinės priemonės	7 663	6 250
Kiti įsipareigojimai	775	730
Pajamos		
Palūkanų	103	1 832
Paslaugų ir komisinių	503	290
Grynasis pelnas (nuostolis) iš operacijų vertybiniais popieriais ir išvestinėmis finansinėmis priemonėmis ir operacijų užsienio valiuta.	2 167	(4 638)
Kitos	(118)	92
Sąnaudos		
Palūkanų	2 311	4 254
Paslaugų ir komisinių	279	234
Kiti atidėjiniai	-	43 412
Kitos*	328	7 350

*Aukščiau pateiktoje bendroje kitų sąnaudų sumoje išlaidos, susijusios su informacinių technologijų paslaugomis ir bankinių sistemų atnaujinimu 2018 m. gruodžio 31 d. sudarė 328 EUR (2017: 6 163 EUR).

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

35 PASTABA SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS (tęsinys)

Žemiau pateikiami likučiai su Luminor AB grupės įmonėmis:

Turtas	2018	2017
Korespondentinės sąskaitos	1 778	844
Terminuoti indėliai	-	80 000
Paskolos	119 212	-
Kitos sumos	-	1 121
Įsipareigojimai		
Korespondentinės sąskaitos	74	931
Mokėtinios sumos	-	-
Kiti įsipareigojimai	30	81
Pajamos	2018	2017
Palūkanų	700	-
Paslaugų ir komisinių	143	57
Kitos	1 836	1 367
Sąnaudos		
Palūkanų	-	-
Paslaugų ir komisinių	114	240
Kitos	4 258	2 284

Žemiau pateikti likučiai su dukterinėmis bendrovėmis:

Turtas	2018	2017
Paskolos	627 942	635 474
Nuosavybės vertybiniai popieriai	90 072	92 922
Kitas turtas	-	13
Įsipareigojimai		
Indėliai iki pareikalavimo	38 751	32 070
Kiti įsipareigojimai	3	13

Pagrindinės Banko pajamos /sąnaudos iš sandorių su dukterinėmis bendrovėmis:

Pajamos	2018	2017
Palūkanų	5 355	1 307
Paslaugų ir komisinių	2 453	725
Dividendai	3 456	1 247
Kitos	265	352
Sąnaudos		
Kitos	175	124
Vertės sumažėjimas	3 009	7 640

2018 m. gruodžio 31 d. pagrindiniai nebalansiniai įsipareigojimai (garantijos, įsipareigojimai suteikti paskolas) dukterinėms įmonėms sudarė 122 071 tūkst. EUR (2017 m. 94 164 tūkst. EUR).

Tarpusavio sumos su asociuota įmone ALD Automotive 2018 m. gruodžio 31 d. yra 6 830 tūkst. EUR paskola ir 12 tūkst. EUR palūkanų pajamų. (2017 m. gruodžio 31 d. 5 371 tūkst. EUR paskola ir 19 tūkst. EUR palūkanų pajamų).

Sandorių su susijusiomis šalimis sudarymo sąlygos

Aukščiau pateikti likučiai yra iš sandorių, sudarytų įprastinės veiklos metu.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

36 PASTABA KONCENTRACIJOS RIZIKA

Pagal Lietuvos banko patvirtintas taisykles maksimali pozicijos suma vienam skolininkui neturi viršyti 25 procentų banko skaičiuotino kapitalo arba 150 mln. EUR. 2018 ir 2017 m. Bankas vykdė Lietuvos banko nustatytus maksimalios pozicijos vienam skolininkui normatyvus. 2018 m. gruodžio 31 d. didžiausia paskola vienam skolininkui, įtraukiant paskolas keliems susijusiems skolininkams, laikomiems vienu skolininku, neapdrausta Lietuvos Vyriausybės garantijomis sudarė 12,61% Banko skaičiuotino kapitalo (2017 metais atitinkamai 14,42% Banko skaičiuotino kapitalo). Detalesnė informacija atskleista metinio pranešimo 7 dalyje "Rizikų valdymas ir vidaus kontrolė".

2017 m. pabaigoje Grupė viršijo veiklos riziką ribojantį Didelių pozicijų reikalavimą. Grupės pozicija vienam klientui buvo 28,71 procentai (didelių pozicijų reikalavimas yra 25 proc.). Grupės vadovybė ėmėsi priemonių pozicijai sumažinti ir 2018 vasario pab. Grupė laikėsi visų veiklos riziką ribojančių normatyvų. Apie pastebėtą veiklos riziką ribojančio normatyvo viršijimą Grupė nedelsiant informavo priežiūros instituciją ir palaiko su ja nuolatinį kontaktą šiuo klausimu. Grupės vadovybė mano, kad šis viršijimas neturės reikšmingos neigiamos įtakos grupės veiklai, nes tai buvo vienkartinis įvykis sąlygotas bankų susijungimo.

37 PASTABA PAPILDOMA ĮSTATYMŲ REIKALAUJAMA PATEIKTI INFORMACIJA

Pagal įstatymus, Bankas turi pateikti Finansinės grupės konsoliduotą finansinę informaciją. Finansinę grupę sudaro Bankas ir dukterinės bendrovės, užsiimančios finansinio tarpininkavimo veikla - tai yra Luminor investicijų valdymas, UAB, Luminor Lizingas, UAB, Recurso UAB, Promano LIT UAB, Intractus UAB, Industrious UAB, Gėlužės projektai UAB. Finansinės grupės finansinė informacija parengta remiantis tais pačiais apskaitos principais kaip ir Banko bei Grupės. Finansinės Grupės konsoliduotos pelno (nuostolių), bendrųjų pajamų, finansinės būklės, nuosavo kapitalo pokyčių ir pinigų srautų ataskaitos pateikiamos šioje pastaboje žemiau:

FINANSINĖS GRUPĖS PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA

	Finansinė grupė	
	2018 m.	2017 m.
Palūkanų pajamos, apskaičiuotos taikant efektyvios palūkanų normos metodą	107 294	79 783
Kitos palūkanų pajamos	14 507	7 751
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	(12 745)	(11 821)
Grynosios palūkanų pajamos	109 056	75 713
Paslaugų ir komisinių pajamos	55 394	45 735
Paslaugų ir komisinių sąnaudos	(12 443)	(10 012)
Grynosios palūkanų paslaugų ir komisinių pajamos	152 007	111 436
Grynasis pelnas (nuostolis) iš operacijų vertybiniais popieriais išvestinėmis finansinėmis priemonėmis ir iš operacijų užsienio valiuta	10 131	17 248
Asocijuotos įmonės pelno dalis	336	84
Paskolų ir finansinės nuomos (lizingo) vertės sumažėjimas	708	(2 142)
Kito turto vertės sumažėjimas	(3 839)	(50 748)
Kitos pajamos	3 724	4 917
Personalo sąnaudos	(40 362)	(32 849)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(3 617)	(4 161)
Kitos administracinės sąnaudos	(58 305)	(49 332)
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	60 783	(5 547)
Pelno mokestis	(7 934)	(5 314)
Grynasis pelnas (nuostoliai)	52 849	(10 861)
Pelnas (nuostoliai) priskirtinas:		
Banko akcininkams	52 849	(10 861)

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

37 PASTABA PAPILDOMA ĮSTATYMŲ REIKALAUJAMA PATEIKTI INFORMACIJA (tęsinys)

FINANSINĖS GRUPĖS BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA

	Finansinė grupė	
	2018	2017
Grynasis pelnas (nuostoliai)	52 849	(10 861)
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos), kurios bus pripažintos pelnu arba nuostoliais ateinančiais laikotarpiais:		
Grynasis pelnas (nuostoliai) iš finansinio turto vertinamo tikrąją verte		
kurios pokyčiai pripažįstami kitomis bendrosiomis pajamomis	(4)	953
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos), kurios nebus pripažintos pelnu arba nuostoliais ateinančiais laikotarpiais:		
Grynasis pelnas (nuostoliai) iš finansinio turto vertinamo tikrąją verte,	632	-
kurios pokyčiai pripažįstami kitomis bendrosiomis pajamomis		
Viso kitų bendrųjų pajamų (sąnaudų)	628	953
Metų bendrasis pelnas (nuostoliai) atskaičius mokesčius	53 477	(9 908)
Priskirtinas:		
Banko akcininkams	53 477	(9 908)

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

37 PASTABA PAPILDOMA ĮSTATYMŲ REIKALAUJAMA PATEIKTI INFORMACIJA (tęsinys)

FINANSINĖS GRUPĖS FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA

	Finansinė Grupė	
	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.
TURTAS		
Pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	1 512 726	1 362 543
Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito įstaigų	38 319	251 142
Prekybinis finansinis turtas	1 006	2 325
Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas	83 192	85 586
Išvestinės finansinės priemonės	8 309	6 369
Parduoti turimas finansinis turtas	5 211	3 265
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų	4 394 743	4 445 709
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	690 380	639 778
Investicijos į dukterines bendroves	512	892
Investicija į asocijuotą įmonę	1 734	1 658
Investicinis turtas	5 867	17 147
Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai	11 428	12 304
Nematerialusis turtas	2 889	3 344
Atidėtų mokesčių turtas	908	1 350
Kitas turtas	17 276	16 854
Pardavimui laikomas turtas ir perleidžiamos turto grupės	2 633	1 310
Iš viso turto	6 777 133	6 851 576
ĮSIPAREIGOJIMAI IR NUOSAVAS KAPITALAS		
Įsiskolinimai bankams	1 424 970	2 229 590
Išvestinės finansinės priemonės	8 574	7 744
Įsiskolinimai klientams	4 533 765	3 857 540
Atidėjiniai	1 804	1 093
Pelno mokesčio įsipareigojimas	2 142	1 811
Kiti įsipareigojimai	38 706	27 222
Iš viso įsipareigojimų	6 009 961	6 125 000
Nuosavas kapitalas, priskirtinas Banko akcininkams		
Apmokėtas kapitalas	190 205	190 205
Emisinis skirtumas	81 942	81 942
Nepaskirstytas rezultatas	112 352	75 908
Rezervai	382 673	378 521
Iš viso nuosavo kapitalo	767 172	726 576
Iš viso įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo	6 777 133	6 851 576

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

37 PASTABA PAPILDOMA ĮSTATYMŲ REIKALAUJAMA PATEIKTI INFORMACIJA (tęsinys)

FINANSINĖS GRUPĖS NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

	Įregistruotas kapitalas	Emisinis skirtumas	Atsargos kapitalas	Finansinio turto, vertinamo per bendrąsias pajamas perkainojimo rezervas	Privalomas rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytas rezultatas	Iš viso
2017 m. sausio 1 d.	190 205	81 942	105 500	193	9 094	241	86 141	473 316
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-	-	-	-	-	-	(10 861)	(10 861)
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-	953	-	-	-	953
Viso bendrųjų pajamų	-	-	-	953	-	-	(10 861)	(9 908)
Pervedimai į privalomąjį rezervą	-	-	-	-	4 224	(140)	(4 084)	-
Atsargos kapitalo didinimas	-	-	258 263	-	-	-	-	258 263
Pokytis, susijęs su susijungimu su Nordea	-	-	-	-	193	-	4 712	4 905
2017 m. gruodžio 31 d.	190 205	81 942	363 763	1 146	13 511	101	75 908	726 576
Pokytis dėl 9 TFAS pritaikymo	-	-	-	-	-	-	(12 881)	(12 881)
2018 m. sausio 1 d.	190 205	81 942	363 763	1 146	13 511	101	63 027	713 695
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-	-	-	-	-	-	52 849	52 849
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-	628	-	-	-	628
Viso bendrųjų pajamų	-	-	-	628	-	-	52 849	53 477
Pervedimai į privalomąjį rezervą	-	-	-	-	3 524	-	(3 524)	-
2018 m. gruodžio 31 d.	190 205	81 942	363 763	1 774	17 035	101	112 352	767 172

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

37 PASTABA PAPILDOMA ĮSTATYMŲ REIKALAUJAMA PATEIKTI INFORMACIJA (tęsinys)

FINANSINĖS GRUPĖS PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

	Finansinė grupė	
	2018 m.	2017 m.
Įprasta veikla		
Grynasis pelnas (nuostolis)	52 849	(10 861)
Grynojo pelno tikslinimas grynaisiais pinigų srautais, susijusiais su bankine veikla	20 710	66 051
Einamojo laikotarpio ir atidėtųjų mokesčių išlaidos, parodytos pelno (nuostolio) ataskaitoje	7 934	5 314
Nerealizuotasis užsienio valiutos pelnas (nuostoliai)	582	13 422
Nusidėvėjimas (amortizacija)	3 617	4 161
Dividendų pajamos	(1 341)	(124)
Vertės sumažinimas paskoloms ir gautinoms sumoms iš klientų	4 642	2 142
Vertės sumažinimas investicijoms į dukterines įmones	380	-
Nekilnojamo turto, įrengimų vertės sumažėjimas	8	-
Kito nematerialaus turto vertės sumažėjimas	1 239	-
Investicinio turto vertės sumažinimas	1 129	6 621
Kito turto vertės sumažinimas	178	616
Specialieji atidėjiniai	905	43 511
Įplaukos ir mokėjimai iš prekybinių valiutos ir vertybiniais popieriais operacijų	1 437	(9 612)
Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos prieš turto bei įsipareigojimų iš veiklos pasikeitimą	73 559	55 190
Turto iš veiklos (padidėjimas) sumažėjimas:		
Paskolų kredito ir finansų institucijoms sumažėjimas (padidėjimas)	181 510	533 587
Suteiktų paskolų sumažėjimas (padidėjimas)	(35 321)	(89 664)
Prekybinių vertybinių popierių sumažėjimas (padidėjimas)	1 110	14 801
Kito turto sumažėjimas (padidėjimas)	443	13 216
Turto iš veiklos pasikeitimas	147 742	471 940
Įsipareigojimų iš veiklos padidėjimas (sumažėjimas):		
Įsipareigojimų centiniam bankui padidėjimas (sumažėjimas)	(127 000)	-
Įsipareigojimų kredito ir finansų institucijoms padidėjimas (sumažėjimas)	(675 419)	260 945
Indėlių padidėjimas	680 608	184 118
Kitų įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)	7 820	2 396
Įsipareigojimų iš veiklos pasikeitimas	(113 991)	447 459
Sumokėtas pelno mokestis	(5 755)	(387)
Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos	101 555	974 202
Investicinė veikla		
Nematerialiojo, nekilnojamo turto, įrengimų įsigijimas	(3 553)	(2 844)
Nematerialiojo, nekilnojamo turto, įrengimų pardavimas	53	659
Vertybinių popierių sumažėjimas įsigijimas	(19 390)	(3 021)
Vertybinių popierių sumažėjimas pardavimas	19 555	15 256
Gauti dividendai	1 341	124
Gautos palūkanos	872	953
Pokytis, susijęs su susijungimu su Nordea	-	38 360
Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos	(1 122)	49 487
Finansinė veikla		
Atsargos kapitalo didinimas (30 pastaba)	-	258 263
Grynieji pinigų srautai iš finansinės veiklos	-	258 263
Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)	100 433	1 281 952
Grynojo valiutų kursų pasikeitimo įtaka pinigams ir pinigų ekvivalentams	(582)	(13 422)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai sausio 1 d.	1 432 197	163 667
Pinigai ir pinigų ekvivalentai gruodžio 31 d. (33 pastaba)	1 532 048	1 432 197
Palūkanų pajamos	122 402	101 521
Palūkanų išlaidos	(8 987)	(11 114)

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

38 PASTABA SUSIJUNGIMAS SU NORDEA

2017 m. spalio 1 d. *Nordea Bank AB* (Švedijos įmonės registracijos Nr. 516406-0120) ir *DNB Bank ASA* (reg. Nr. 984 851 006), gavus visus reguliuojančių institucijų patvirtinimus ir konkurencijos priežiūros institucijos pritarimą, sujungė savo veiklą Baltijos šalyse į vieną bendros nuosavybės banką – *Luminor*. Verslo perleidimo būdu *Nordea Bank AB* Lietuvos skyriaus, *Nordea Bank AB* Latvijos skyriaus ir *Nordea Bank AB* Estijos skyriaus turtas ir įsipareigojimai, įskaitant be kitų ir lizingo, pensijų ir probleminių aktyvų valdymo įmonių Baltijos šalyse akcijas, buvo perkelti į *Luminor Bank AB* Lietuvoje (anksčiau *AB DNB bankas*), *Luminor Bank AS* Latvijoje (anksčiau *DNB banka AS*) ir *Luminor Bank AS* Estijoje (anksčiau *Aktsiaselts DNB Pank*).

Paskutinė *Nordea Bank AB* Lietuvos skyriaus finansinės būklės ataskaita pateikta žemiau:

Nordea bank AB Lietuvos skyrius	
2017 m. rugsėjo 30 d.	
TURTAS	
Pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	92 062
Parduoti turimas finansinis turtas	659
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų	2 067 227
Investicijos į dukterines bendroves	14 490
Materialusis ir nematerialusis turtas	142
Atidėtų mokesčių turtas	371
Kitas turtas	3 260
Iš viso turto	2 178 211
ĮSIPAREIGOJIMAI IR NUOSAVAS KAPITALAS	
Parduoti turimi finansiniai įsipareigojimai	650
Amortizuota savikaina vertinami finansiniai įsipareigojimai	2 158 614
Pelno mokesčio įsipareigojimai	89
Kiti įsipareigojimai	6 590
Iš viso įsipareigojimų	2 165 943
Iš viso nuosavo kapitalo	12 268
Iš viso įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo	2 178 211
NEBALANSINĖS POZICIJOS	
Finansinės garantijos	101 496
Kreditavimo ir kiti įsipareigojimai	412 107
Iš viso nebalansinių pozicijų	513 603

Iš viso už *Nordea Bank AB* Lietuvos skyrių sumokėta 8 974 tūkst. EUR. 3 294 tūkst. EUR skirtumas tarp pervedimų ir įsigyto grynojo turto vertės atvaizduotas tiesiogiai per Banko nuosavybę kaip susijungimo rezultatas.

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

38 PASTABA SUSIJUNGIMAS SU NORDEA (tęsinys)

Paskutinė *Nordea Finance (Luminor lizingas)* UAB finansinės būklės ataskaita pateikta žemiau:

	Nordea Finance 2017 m. rugsėjo 30 d.
TURTAS	
Pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	-
Parduoti turimas finansinis turtas	-
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų	674 933
Faktoringo paslaugos	176 514
Finansinė nuoma (lizingas)	498 419
Investicijos į dukterines bendroves	1 574
Materialusis ir nematerialusis turtas	49
Atidėtų mokesčių turtas	1 270
Kitas turtas	1 785
Iš viso turto	679 611
ĮSIPAREIGOJIMAI IR NUOSAVAS KAPITALAS	
Parduoti turimi finansiniai įsipareigojimai	-
Amortizuota savikaina apskaitomi finansiniai įsipareigojimai	631 433
Pelno mokesčio įsipareigojimai	1 042
Kiti įsipareigojimai	816
Iš viso įsipareigojimų	633 291
Iš viso nuosavo kapitalo	46 320
Iš viso įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo	679 611

Iš viso už *Nordea Finance* UAB sumokėta 44 728 tūkst. EUR. 1 592 tūkst. EUR. Skirtumas tarp pervedimų ir įsigyto grynojo turto vertės atvaizduotas tiesiogiai per Grupės nuosavybę kaip susijungimo rezultatas.

Papildomai naujai įsigytos dukterinės įmonės UAB Promano Lit ir UAB Recurso, kurių turtas sudarė 14,6 mln. EUR ir įsipareigojimai 0,08 mln. EUR. Apytiksliai 12,0 mln. EUR turto sudarė gryniesi pinigai *Nordea Bank AB* Lietuvos skyriuje.

Sandorio suderinimas su pinigų srautų ataskaita:

	Grupė	Bankas
Sumokėta	53 702	8 974
Įgyti gryniesi pinigai ir pinigų ekvivalentai	92 062	92 062
Sumokėta suma atėmus įgytus grynusius pinigus ir jų ekvivalentus	(38 360)	(83 088)

(Visi skaičiai pateikti tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip)

39 PASTABA ĮVYKIAI PO FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS DIENOS

2019 m. sausio 2 d. Luminor Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje užbaigė vienos valstybės ribas peržengiantį jungimąsi ir tęsia savo veiklą visose Baltijos šalyse per Estijoje registruotą banką ir jo skyrius Latvijoje ir Lietuvoje. Užbaigus susijungimą, visas Luminor Lietuva turtas, teisės ir įsipareigojimai perduoti Luminor Bank AS Estijoje. Bankas tęs tą pačią veiklą Lietuvoje per įsteigtą skyrių.

Nuo 2019 m. sausio 2 d. Luminor Bank, AS Lietuvos skyriaus indėlininkų ir investicinių paslaugų klientų indėlius ir finansines priemones garantuoja Estijos garantijų fondas pagal nustatytą ir taikomą indėlių ir investuotojų apsaugos sistemą.

Supaprastinta struktūra ir valdymo modelis pagreitins sprendimus, sustiprins tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir užtikrins efektyvesnį valdymą.

Užbaigus susijungimą nuo 2019 m. sausio 2 d. pasikeitė Luminor Bank AS organizacinė struktūra, valdymo struktūra ir valdymo organų nariai. Erkki Raasuke eina Luminor Bank AS vadovo pareigas, o Nils Melngailis yra stebėtojų tarybos pirmininkas.

Nuolatiniai komitetai, kurie anksčiau buvo įsteigti atskirai kiekvienos Baltijos šalies lygiu, toliau tęsia veiklą kaip atskiri komitetai grupės lygiu - Audito, Rizikos, Skyrimo ir Atlygio komitetai.

Užbaigęs vienos valstybės ribas peržengiantį susijungimą, 2019 m. sausio 7 d. Luminor Bank, AS (Estija) pradėjo diegti naują veiklos modelį. Bankas siekia supaprastinti struktūrą ir sprendimų priėmimo procesą, suvienodindamas ir konsoliduodamas informacines technologijas, stiprindamas kontrolę ir tapdamas efektyvesniu, atsparesniu ir lankstesniu.

Bankas yra į klientus orientuota organizacija ir naujas veiklos modelis leis užtikrinti vieningas paslaugas visame Baltijos šalių regione, leis efektyviau vykdyti verslo plėtrą bei išlikti kuo arčiau savo klientų. Koreguodamas veiklos modelį, Luminor tikisi reikšmingai sumažinti veiklos išlaidas ir sukurti daugiau pajėgumų būsimoms investicijoms.

2019 m. vasario 1 d. Luminor Bank, AS (Estija) pardavė įmonei Resolution Holding savo dukterinę nekilnojamojo turto tarpininkavimo įmonę Lietuvoje Luminor būstas, UAB.

